

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**046/1 NUMARALI DÜVEL-İ ECNEBİYE DEFTERİ VE 18.
YÜZYIL SONU İLE 19. YÜZYILDA OSMANLI
İSPANYA İLİŞKİLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Şule KARABIYIK

Enstitü Anabilim Dalı : Tarih

Enstitü Bilim Dalı : Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyet Tarihi

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Ümit EKİN

NİSAN-2017

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

046/1 NUMARALI DÜVEL-İ ECNEBİYE DEFTERİ VE
18. YÜZYIL SONU İLE 19. YÜZYILDA OSMANLI
İSPANYA İLİŞKİLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

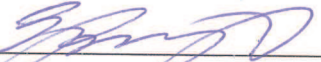
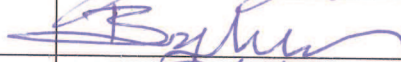

Şule KARABIYIK

Enstitü Anabilim Dalı: TARİH

Enstitü Bilim Dalı: Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi

TezDanışmanı: Doç. Dr. Ümit EKİN

“Bu tez 12/04/2017 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATI	İMZA
Yrd. Doç. Dr.Sedat BİNGÖL	BAŞARILI	
Yrd. Doç. Dr.Fatih BOZKURT	BAŞARILI	
Doç. Dr. Ümit EKİN	BAŞARILI	

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Şule KARABIYIK

14.02.2017

ÖNSÖZ

Osmanlıların İstanbul'u fethetmelerinden sonra giderek bir imparatorluk haline bürünmesine paralel olarak, İspanyol monarşisi siyasi birliğinin sağlanması, Habsburglarla birleşmesi ve Amerika kıtasının keşfi sayesinde " Altın Çağı " yaşamıştır. Siyasi birliklerini tamamlayan, kendisini İslam dünyasının temsilcisi olarak gören Osmanlı ve aynı şekilde kendisini Hristiyan dünyasının temsilcisi olarak gören İspanyol İmparatorlukları Akdeniz merkezli büyük askeri mücadelelerde karşı karşıya gelmiştir. Osmanlı-İspanya ilişkileri, 1571'deki İnebahtı Savaşı sonrasında yeni bir döneme girmiştir. Bu dönemde Akdeniz merkezli büyük askeri mücadeleler terk edilmiş ve 18. yüzyılın sonuna dek sürecek korsanlık çağı başlamıştır.

18. yüzyıla gelindiğinde artık iki ülke de eski gücünü kaybetmişti. Ama 16. yüzyılda başlayan ve fiilen çoktan bitmiş olan savaşı resmen sonlandıran bir antlaşma henüz imzalanmamıştı. Uzun süren görüşmelerin ardından 14 Eylül 1782'de Osmanlı Devleti tarafından İspanya'ya verilen ahidnâmenin yanı sıra bir tarafsızlık maddesi imzalanmıştı. Antlaşmada üzerinde önemle durulan hususların başında İspanyol konsolosları ve yanlarında istihdam edilen tercüman ve diğer görevlilerin statüsü gelmektedir. Antlaşmanın üçüncü maddesinde de belirtildiği üzere İspanya elçisi istediği yerde konsolosluk açabilecekti. İspanyol tüccar ve vatandaşlarının işlerini görmek amacıyla yavaş yavaş da olsa belli başlı ticari merkezlerde konsolosluklar açılmaya başlanmıştır. Bunun en somut örneklerini 046/1 numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri'nden görmekteyiz.

Bu çalışmamda emeği geçen danışmanım Doç. Dr. Ümit Ekin'e, bana eğitim hayatım boyunca her türlü maddi ve manevi desteği sağlayan amcam Fatih KARABIYIK'a ve beni bugünlere getiren Aileme, tez çalışması yaptığım esnada yaşadığım teknik aksaklıkları gidermekte emeğini hiçbir zaman esirgemeyen Abi'm Gökhan BARDAK'a, dualarıyla ve umutlarıyla beni gönülden destekleyen Karabıyık kızları Esra, Betül, Merve ve Büşra'ma, her an yüzümü güldüren ve iyi insanların şu dünya da var olduğunu inandıran dostlarım Terane HALİLOVA, Yeşim ÖNSAL SEZER, Gül TAŞÇIBAŞI, Canan GÜL, Şeyda MÜFTÜOĞLU'na ve birlikte büyüdüğüm hayat arkadaşım Selhun KAZMAZ'a en içten duygularıyla teşekkür ederim.

ŞULE KARABIYIK

12.04.2017

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	ii
ÖZET	iii
SUMMARY	iv
GİRİŞ	1
BÖLÜM I	5
BAŞLANGIÇTAN XIX. YÜZYILA KADAR TÜRK-İSPANYOL İLİŞKİLERİ	5
1.1. Katalan Kumpanyası	5
1.2. Kanuni Sultan Süleyman ile V. Carlos'un Rekabeti	7
BÖLÜM II	12
2.1. DEFTERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	12
2.2. 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri	13
2.3. Ahidnâme-i Hümâyûn/Muâhede	15
2.4. Ahidnâme ve Bölümleri	16
2.5. Muâhede ve Bölümleri	19
2.6. İspanya ve Osmanlı Devletleri Arasında Yapılan Barış ve Ticaret Antlaşmasının Maddeleri	20
2.6.1. 782 Barış ve Ticaret Antlaşmasının Ocaklara Bildirilmesi	23
2.6.2. Barış ve Ticaret Antlaşmasının Değiştirilen Maddeleri	28
2.6.3. 14 Mayıs 1862 tarihli Ticaret ve Dostluk Antlaşmasının Genişletilen Maddeleri	31
2.6.4. 16 Ekim 1827 Tarihli Osmanlı-İspanya Karadeniz Ticaret Antlaşması	36
2.6.5. 18 Mayıs 1802 Tarihli İspanya Tarife Defteri	38
2.7. Tercümanlar Hakkında Yazılan Hükümler	39
2.8. Osmanlı Devleti'ndeki İspanyol Tercümanlar ve Görev Yerleri	40
2.9. Osmanlı Devleti'nde Görev Yapan Konsoloslar ve Görev Yerleri	42
BÖLÜM III	47
046/1 NUMARALI DÜVEL-İ ECNEBİYYE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU	47
SONUÇ	244
KAYNAKÇA	245
EKLER	248
ÖZGEÇMİŞ	323

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: Adı geçen makale
a.g.mad.	: Adı geçen madde
a.g.t.	: Adı geçen tez
B	: Receb
bkz.	: Bakınız
BOA	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
Ca	: Cemâziyelevvel
C	: Cemâziyelâhir
C.	: Cilt
çev.	: Çeviren
DİA	: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi
DED	: Düvel-i Ecnebiye Defteri
Ed.	: Editör
L	: Şevval
M	: Muharrem
N	: Ramazan
Ra	: Rebî'ülevvel
R	: Rebî'ülâhir
S	: Safer
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
Ş	: Şa'bân
yay.	:Yayımları
Za	: Zilka'de
Z	: Zilhicce

Tezin Başlığı: 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri ve 18. Yüzyıl Sonu ile 19. Yüzyılda Osmanlı İspanya İlişkileri

Tezin Yazarı: Şule KARABIYIK

Danışman: Doç. Dr. Ümit EKİN

Kabul Tarihi: 12.04.2017

Sayfa Sayısı: v (Ön kısım)+ 247 (Tez)+(Ekler)

Anabilim Dalı: Tarih

Bilim Dalı: Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi

Bizans İmparatorluğu'nun Türk ilerleyişini durdurmak üzere davet ettiği Katalan Kumpanyası'nın Konstantinopolis'e gelişi Türk-İspanyol ilişkilerinin başlangıcını oluşturmaktadır. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da genişlemeye başlamasından sonra düzenlenen Niğbolu gibi bazı Haçlı Seferleri'ne katılan İspanyol gönüllüler bulunsa da iki ülke arasındaki ilişkiler 15. yüzyılın sonları ile 16. yüzyılın başlarında yoğunlaşmıştır.

Kanuni ile Carlos zamanında iki ülke arasındaki rekabet iyice artmış, zaman zaman kesintiye uğrayan savaşlar 16. yüzyılın son çeyreğine kadar sürmüştür. 1578'de yapılan ateşkesin ardından ilişkiler zayıflamış ve her iki ülke de kendi iç problemleriyle uğraşmaya başlamıştır. 1782'de imzalanan dostluk ve ticaret antlaşmasıyla yeniden canlanan ilişkiler giderek artmıştır.

046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri'nden edinilen bilgiler vasıtasıyla Osmanlı-İspanya arasında yapılan bu antlaşmanın maddeleri, ocaklara bildirilmesi, sonradan değişen maddeleri, 16 Ekim 1827 tarihli Osmanlı-İspanyol Karadeniz Ticaret Antlaşması ve 14 Mayıs 1862 Ticaret ve Dostluk Antlaşması'nın genişletilen maddeleri değerlendirilmiştir. Bu antlaşmaların imzalanması, iki ülke arasındaki ilişkilerin yeni bir döneme girilmesini sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı, İspanya, Antlaşma, 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri.

Title of the Thesis: 46/ 01 Numbered Düvel-İ Ecnebiye Book and Relations Between Ottoman-Spain At The End Of 18th Century and 19th Century	
Author: Şule KARABIYIK	Supervisor: Assoc. Prof. Ümit EKİN
Date: 12.04.2017	Nu. of Pages: v(pre text)+247(main body)+69(app)
Department: History	Subfield: The History of Ottoman Institutions and Civilization
<p>The Catalonia Company's arrival which was invited by the Byzantine Empire to stop Turkish progress was the beginning of Turkish-Spanish relations. Although there were some Spanish volunteers who joined the Crusades such as Niğbolu which were formed after the development of the Ottoman Empire in Europe, the relations between two countries started to escalate between the late 15th century and early 16th century.</p> <p>During the reign of Suleiman the Magnificent and V. Carlos, the competition between two countries increased dramatically and though the wars between both powers which ended from time to time lasted until the last quarter of 16th century. After the truce that was made in 1578, relations weakened and both countries started to deal with their own internal problems. With the treaty of alliance and commercial in 1782, the Ottoman-Spanish relations raised continuously.</p> <p>Thanks to the information that get from 046/1 numbered Düvel-I Ecnebiye Book, treaty of alliance and commercial signed between Ottoman and Spain it is determined that the articles of this treaty notify sent to the other sites, on 16th October 1827 Ottoman-Spain Blacksea Commercial Treaty and widened articles treaty of alliance and commercial on 14th May 1862 were mentioned. This treaty started to be signed a new age about the relations between two countries.</p>	
Key Words: Ottoman, Spain, Treaty, 046/1 numbered Düvel-i Ecnebiye Book.	

GİRİŞ

Türk-İspanyol ilişkileri, Bizans İmparatorluğu tarafından davet edilen Katalan Kumpanyası'nın İstanbul'a gelmesiyle 14. yüzyılın ilk yıllarında başlamıştır. Bu ilk temas iki milletin hafızasında izler bırakmış ve çeşitli eserlere yansımıştır. 15. yüzyılın sonlarında birliklerini tamamlayan Türk ve İspanyol imparatorlukları Endülüs Müslümanları nedeniyle karşı karşıya gelmiş ve aralarındaki rekabet 16. yüzyılda da sürmüştür. Bu rekabetin temel nedeni Osmanlı Devleti ile İspanya'nın izledikleri politikaların birbirine ters düşmesiydi. Bu yüzyılda iki ülke arasındaki ilişkileri çatışma olarak özetlemek mümkündür.

16. yüzyılın sonlarına doğru ortaya çıkan yeni şartlar ve iki devletin yaşamış olduğu problemler bir barış yapılmasını zaruri hale getiriyordu. 1578'de yapılan ateşkes ile İspanyollar ve Osmanlılar Akdeniz'de birbirleri aleyhine harekâta bulunmayacaklardı. Bu ateşkes antlaşması 1584, 1587 ve 1591 yıllarında tekrar yenilenerek çatışmasızlık hali devam etmiştir.

17. yüzyılda Osmanlı Devleti ile İspanya arasında kalıcı barış yapma fikri tekrar gündeme geldi ise de Osmanlı-İspanya yakınlaşmasının menfaatlerine ters düşeceğini düşünen İngiliz ve Fransız temsilcileri tarafından engellenmiştir.

18. yüzyıla gelindiğinde artık iki ülke de eski gücünü kaybetmişti. Ama 16. yüzyılda başlayan ve fiilen çoktan bitmiş olan savaşı resmen sonlandıran bir antlaşma henüz imzalanmamıştı. Uzun süren görüşmelerin ardından 14 Eylül 1782'de Osmanlı Devleti tarafından İspanya'ya verilen ahidnâmenin yanı sıra bir tarafsızlık maddesi imzalanmıştı. Bu tezde, ağırlıklı olarak siyasi ve ticari ilişkileri düzenleyen ahidnâmeler ve muâhedeler ele alınacak ve İspanyol krallığı tarafından Osmanlı topraklarına gönderilen konsolos, konsolos vekili ve konsolosluk tercümanlarının görev yerleri ve statüleri değerlendirilecektir. Bahsedilen amaçları gerçekleştirmek için Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunan 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri'nden yararlanılacaktır.

Araştırmanın Konusu

“046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri ve 18. Yüzyıl Sonu ile 19. Yüzyılda Osmanlı İspanya İlişkileri” adlı bu çalışma, üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm,

Türk-İspanyol ilişkileri bakımından başlangıç olarak sayabileceğimiz “Katalan Kumpanyası’nın” İstanbul’a Türklere karşı savaşmak için gelişinden başlayan ve 19. yüzyılın başlarına kadar geçen süre içinde Osmanlı-İspanya ilişkilerini açıklayan genel bir tarih anlatımını içermektedir. Yine bu bölümde, Osmanlı-İspanyol imparatorluklarının, geç ortaçağlardan XVI. yüzyılın sonuna kadar izlemiş oldukları istikametle paralellik göstermesi bakımından, geçtiği evrelerden bahsedilmiştir.

İkinci bölümde; öncelikli olarak, 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri, Ahidnâme-i Hümayûn/Muâhede, Ahidnâme ve Bölümleri, Muâhede ve bölümleri hakkında bilgi verilmiştir. Yine bu bölümde; ikinci olarak, İspanya ve Osmanlı Devletleri arasında yapılan Barış ve Ticaret Antlaşması, 1782 Barış ve Ticaret Antlaşması’nın Ocaklara Bildirilmesi, 1782 Barış ve Ticaret Antlaşması’nın Değiştirilen Maddeleri, 16 Ekim 1827 Tarihli Osmanlı-İspanyol Karadeniz Ticaret Antlaşması ve 14 Mayıs 1862 Tarihli Ticaret ve Dostluk Antlaşması’nın genişletilen maddeleri ve hakkında bilgi verilmiştir. Son olarak tercümanlar hakkında yazılan hükümlere değinilmiştir. Osmanlı Devleti’nde görev yapan tercümanlar ve görev yerleri, Osmanlı Devleti’nde görev yapan konsololar ve görev yerleri tek tek atandıkları şehirlere göre tasnif edilmiş daha sonra tablo haline getirilerek karşılaştırma yoluna gidilmiştir. İspanyol Arşivi’nden elde edilen bilgilere dayanarak hazırlanan Historia De La Diplomacia Española isimli kitaptaki listelerle mukayese edilmiştir.

Üçüncü Bölümde ise, 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri’nin transkripsiyonu yapılmıştır. Defter 171 sayfadan oluşmaktadır. Defterin transkripsiyonunu yaparken sayfa numaraları takip edilmiştir. Defterin başında 2 sayfa boş ve 14-16, 43-46, 143-164, 169-171 numaralı boş sayfalardır. Ayrıca defterde bulunan 28, 29, 30, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 60, 61. sayfalardaki bazı hükümlerin üstü çizildiği için transkribe edilememiştir. Defterde yer alan belge çeşitlerine baktığımızda çoğu hüküm ve zapt emirlerinin bulunduğu belgeler yer almaktadır. Çalıştığımız 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri siyah ve bozuk olarak karşılaşılan bazı satırların okunamayan kelimelere (...) işareti ve şüpheli okunanları (?) işareti gösterilmiştir. Metinde ‘ayn (ع) harfi (□) ile, hemze (ؤ) işareti (□) ile, uzatmalarda ise (^) işareti kullanılmıştır.

Sonuç bölümünde ise, 1782 Antlaşması ile birlikte yeni bir evreye giren Osmanlı ve İspanya ilişkileri, 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri'nden edindiğimiz bilgiler doğrultusunda değerlendirilmiştir.

Araştırmanın Önemi

046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri içerik ve kapsam bakımından Osmanlı Devleti'nin iskele, sahil ve limanlarında İspanyol vatandaşı ve tüccarlarının her türlü hak, imtiyaz ve muâmelat prensiplerinin yansımalarını görebileceğimiz ve çok geniş bir çerçeveden bakabilmeyi sağlayan en önemli arşiv kaynaklarından birisidir. 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri (İspanya Ahkâm Defteri) Osmanlı ve İspanya tarihi araştırmaları için de çok önemli bir kaynak durumundadır.

Araştırmanın Amacı

“046/1 Numaralı Düvel-İ Ecnebiye Defteri ve 18. Yüzyıl Sonu ile 19. Yüzyılda Osmanlı İspanya İlişkileri” adlı bu araştırmanın çalışılmasının nedenlerinden biri İspanya ve Osmanlı Devletleri arasında yapılan 1782 Tarihli Dostluk ve Ticaret Antlaşması ile ilgili daha önceki araştırmacıların yapmış olduğu çalışmalara katkı sağlamaktır. Bu araştırmada, İspanyol konsolosların atamaları, görevden ayrılmaları ve sahip oldukları ayrıcalıklar üzerinde durulmuş, Antlaşma maddelerine ne oranda riayet edildiği üzerinde durulmuştur. Diğer bir amaç ise, 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri'nin sunduğu bilgiler ışığında 1782'den başlayan ve 1912'de son bulan ilişkileri değerlendirmektir. Yapılan bu çalışmanın, bahsedilen katkılarından dolayı önem taşıdığı söylenebilir. Bu özelliklerinden ötürü bu araştırmanın İspanya-Osmanlı ilişkilerini çalışmak isteyen araştırmacılara yarar sağlayacağı umulmaktadır.

Araştırmanın Yöntemi

Bilimsel bir araştırmanın temel taşlarından biri veri toplama ameliyesinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesidir. Bu amaçla Başbakanlık Osmanlı Arşivi, İsam ve Sakarya Üniversitesi Kütüphanesinden ulaşabilen bütün kaynaklardan istifade edilmeye çalışılmıştır. 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri ve 18. Yüzyıl Sonu ile 19. Yüzyılda Osmanlı İspanya İlişkileri başlıklı bu tezde önce başlangıcından 18. yüzyıla kadarki zaman diliminde gerçekleşen Osmanlı-İspanya ilişkileri değerlendirilmiştir. 1782 tarihinde imzalanan anlaşma ile yeni bir safhaya giren ilişkiler ahidnâme ve

muâhede kavramları üzerinden açıklanmıştır. Söz konusu antlaşmanın maddeleri bu bağlamda analiz edilmiştir.

046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri'nden edinilen bilgiler doğrultusunda Osmanlı Devleti'nde görev yapan konsolosların ve konsolosluk tercümanlarının görev yerleri tespit edilerek tablolar halinde araştırmanın ekler bölümünde sunulmuştur. Ayrıca tablolardaki isimler İspanyol Arşivi'nden elde edilen bilgilere dayanarak hazırlanan Historia De La Diplomacia Española isimli kitapta yer alan listelerle mukayese edilmiştir.

Son olarak 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri'nin transkripsiyonunu yapılmıştır.

BÖLÜM I

BAŞLANGIÇTAN XIX. YÜZYILA KADAR TÜRK-İSPANYOL İLİŞKİLERİ

1.1. Katalan Kumpanyası

1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu yarımadasının neredeyse tamamını ele geçiren Türkler yüzünden Bizans İmparatorluğu iyice güçten düşmüş ve topraklarının büyük bir kısmını kaybetmişti. Selçuklu Devleti'nin parçalanışından sonra da bu durum devam etmiş, Batı Anadolu'da kurulan Türk beyliklerinin baskısı altında çaresiz kalmış, Anadolu'daki topraklarını da koruyamaz hale gelmişti. Bu tehditler karşısında Bizans İmparatoru Andronikos Paleologos, yaşanan askeri sıkıntıyı atlatmak için İber yarımadasının yerli halkından olan ve Sicilya'da paralı asker olarak geçimlerini sağlayan "Katalan Kumpanyasını" Türklerle savaşmak üzere İstanbul'a çağırdı. Bu olay Türk-İspanyol ilişkilerinin başlangıcı olarak kabul edilebilir¹. Bizans'ın askeri hizmetine giren Katalanlar, 1304'de Türklerle mücadele ederek daha önce Bizans hâkimiyetinde olan yerleri Türklerden geri almayı başardı².

Katalanlar Türklere karşı savaştığı gibi aynı zamanda Bizans halkına da zarar vermeye başlayınca Bizans yönetiminin tepki vermesine sebep oldular. Liderleri Roger de Flor'un 1305 yılının Nisan ayında müşterek imparator IX. Mikhail'in Edirne'deki sarayında öldürülmesi üzerine Katalanlar, Rumlar arasında "Katalan İntikamı" diye ün bulan meşhur Edirne Katliamını gerçekleştirmişlerdir³. Daha sonra Katalanlar, kendilerine katılan Türklerle beraber Gelibolu'yu üs edinip Trakya'daki eyaletlere saldırmaya başlamışlardır. Yaklaşık üç yıl Gelibolu ve havalisini yağmalayan Katalanlar 1307 yılının Haziran ayında önce Kavala'ya ardından da Kassandreia'ya geçtiler. Bir süre buralarda oyalandıktan sonra nihayet 1310 yılının bahar aylarında Atina Dükü'nün hizmetine girdiler. Çok geçmeden Atina Dükü ile anlaşmazlığa düşen Katalanlar

¹ Yusuf Ayönü, *Katalanların Anadolu ve Trakya'daki Faaliyetleri (1302-1311)*, Ege Üniversitesi Yayınları, İzmir 2009, s. 27 vd.

² Sertuğ Galip İnan, *XVI. Yüzyılda Osmanlı-İspanya İlişkileri*, Sakarya Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya 2012, s. 6.

³ Muzaffer Arıkan, "XV-XVI. Asırlarda Türk-İspanyol Münasebetlerine Toplu Bir Bakış", *AÜDTCFD*, C. XXII, Sayı: 3-4, Ankara 1968, s. 240.

yapılan savaşı kazanarak Atina Dükalığı'nın yönetimini ele geçirdiler ve burada küçük bir Katalan Devleti kurdular⁴. Katalanların bu topraklardaki hâkimiyeti Aragon ve Sicilya Krallıklarının kontrolünde 1388 yılına kadar sürmüştür⁵.

14. yüzyıl Türk-İspanyol ilişkilerinin bu tarihten sonra tamamen kesildiğini söylemek doğru olmayacaktır. 1396 yılında Osmanlı kuvvetleriyle müttefik Haçlı Ordusu arasında yapılan Niğbolu Savaşı'nda bir miktar Aragon gönüllüsü de vardı⁶. Ancak bu kuvvetlerin savaşta hangi roller üstlendiği bilinmemektedir.

Osmanlı topraklarından uzakta bulunsalar da Katalanların hala bölgeye yönelik ilgilerinin devam ettiğini gösteren bazı kayıtlar mevcuttur. 1400 yılında kaleme alınan bir Katalan kaynağında I. Murat'ın tahta çıkışı sırasında kardeşi Yakup Çelebi'yi ortadan kaldırışı ve yaşanan olaylar anlatılmaktadır⁷.

15. yüzyılda Osmanlılarla İspanyolların daha fazla karşılaştıkları görülmektedir. İstanbul'un fethi sırasında Katalan Kralı II. Juan'ın 200 asker ve bir gemi göndermesi, 1494'te Osmanlı hizmetine giren Kemal Reis'in İspanyol korsanlarıyla mücadele etmesi örnek olarak gösterilebilir⁸.

15. yüzyılın sonları ile 16. yüzyılın başlarındaki döneme Gırnata'daki Beni Ahmer Devleti'nin ortadan kaldırılmasının ardından ülkeden çıkarılan Müslümanlara yapılan baskılar ve Osmanlı Devleti'nin yardım girişimleri damgasını vurmuştur. Yaklaşık sekiz asır boyunca İber yarımadasında bulunan Müslümanlar iç karışıklıklar ve iç çekişmeler nedeniyle İspanyollar karşısında iyice geriye çekilmişler ve Gırnata'ya sıkışmışlardı. Kastilya Kraliçesi İsaabel ile Aragon Kralı Fernando'nun 1479'da evlenmesi Reconquista (yeniden fetih)'yı hızlandırdı. Yaklaşan sondan kurtulmak isteyen Müslümanlar Osmanlı Devleti'nden yardım istediye de Cem Sultan'ın Avrupa'da siyasi bir alet olarak kullanılması ve Endülüs'ün uzak olmasından ötürü yardım

⁴ Ayönü, *a.g.e.s.* 19-20.

⁵ Ayönü, *a.g.e.* s. 104-105.

⁶ David Nicolle, *Niğbolu 1396*, Çev. Özgür Kolçak, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2014, s. 39-40.

⁷ Juan Carlos Bayo (Haz), *Yakup Çelebi'nin Öyküsü*, Çev. Mehmet Sait Şener, İletişim Yayınları, İstanbul 2015.

⁸ Tufan Turan, *Osmanlı Devleti-İspanya İlişkileri (1774-1876)*, Sakarya Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya 2013, s. 13-15.

edilemedi⁹. II. Bayezid, Gırnata'daki Müslümanlara zarar verilmesi halinde, kendi hâkimiyetindeki Hıristiyanlara aynı şekilde muamele edeceğini bildiren bir mektup gönderdiyse de bu mektubun herhangi bir etkisi olmadı¹⁰. 1492'de Gırnata'nın düşüşü hem Müslümanların hem de Yahudilerin üzerindeki baskıyı arttırdı. Sultan, önce İspanya'dan sonra da Portekiz'den kovulan Yahudileri Osmanlı Devleti'ne getirterek yerleşmelerini sağladı¹¹.

Yapılan baskılar karşısında İspanya Müslümanları 1501-1502'de Osmanlılara bir kez daha müracaat ettiler. II. Bayezid'in emriyle 1505'te yola çıkan Kemal Reis İspanya sahillerini vurduktan sonra bir miktar Müslüman ve Yahudi kurtarıldı¹². Kurtarılan bu Müslüman ve Yahudiler; Kemal Reis tarafından Kuzey Afrika, Yunanistan kıyıları ve İstanbul'a getirilerek Bursa gibi Anadolu şehirlerine taşınıyordu. Bu İspanya'dan Osmanlı Devleti'ne olan Müslüman ve Yahudileri kurtarma ve taşıma faaliyetlerinin ardından Osmanlı Devleti'ne bağlı olan korsanların saldırılarının devam etmesi İspanya'yı rahatsız etmiştir. Dönemin bir diğer önemli gücü olan Osmanlı Devleti'nin İspanya'ya yaptığı küçük ölçekli saldırılar İspanya'yı yıpratmıştır. Ancak bu küçük ölçekli saldırılar Osmanlı Devleti yayılma politikasına uygun olarak Batı Akdeniz, Kuzey Afrika ve Magrip'i ele geçirerek hakimiyet alanını genişletmiştir¹³. Benzer girişimler İnebahtı Savaşı'na kadar devam etmiştir.

1.2. Kanuni Sultan Süleyman ile V. Carlos'un Rekabeti

Osmanlı ve İspanyol İmparatorluklarının gelişim süreci incelendiğinde her ikisinde de dünyaya hakim olma düşüncesine sahip oldukları görülmektedir. Büyük İskender'den Şarlman'a, Kutsal Roma Germen İmparatorlarından Bizans hükümdarlarına kadar bütün büyük hükümdarlar bu hayalin gerçekleşmesi için mücadele etmiştir. Osmanlı padişahları ve İspanya kralları da bu fikrin önde gelen temsilcileri olarak kabul edilebilir. Onları bu fikir doğrultusunda uçsuz bucaksız toprakları fethetmeye iten güç, tek bir hükümdar ve tek bir din altında evrensel bir üstünlük kurma isteğinden başka bir

⁹ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, C. II, TTK, 10. Baskı, Ankara 2011, s. 199-200; İsmail Hami Danişmend, *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*, C. I, İstanbul 1971, s. 388.

¹⁰ Tufan Turan, *a.g.e.* s. 16.

¹¹ Salahi R. Sonyel, "Osmanlı İmparatorluğu'na Yapılan İlk Musevi Göçlerinin Beş Yüzüncü Yıldönümü", *Bellekten*, C. 56, Sayı: 215, Ankara 1992, s. 201-203.

¹² Uzunçarşılı, *a.g.e.* s. 200.

¹³ Mine Sultan Ünver, "Osmanlı'nın Endülüs'e Doğrudan Yardım Edememesinin Nedenleri", *Çankırı Karatekin Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi (KAREFAD)*, C. 2, Sayı: 1, s. 40.

şey değildir¹⁴. Osmanlı Devleti açısından bunu destekleyecek ve imparatorluğu yüceltecek olan adım İstanbul'un fethi olmuştur. II. Mehmet elde ettiği bu başarıdan sonra kendini Doğu Roma İmparatorluğu'nun varisi olarak görmüştür. Diğer taraftan İspanyol Katolik Hükümdarları Fernando ve İsaabel'e göre Granada'nın fethi Universitas Christiano'ya (evrensel Hristiyanlığa) doğru atılan ilk adımdı ve bu adımı takip edecek şey Amerika'nın keşfi idi. Bu sayede sadece İber adasındaki Katoliklerin değil, dünya çapındaki tüm Katoliklerin lideri olarak görmeye başlamışlardır¹⁵.

16. yüzyıla gelindiğinde ise Osmanlılar ve İspanyollar eski dünyanın en büyük imparatorlukları olarak tarih sahnesinde yerlerini almışlardı. Bu iki imparatorluğun kuruluş, genişleme ve zayıflama süreçlerindeki tarihsel ve politik bağlamdaki paralellikleri¹⁶ ve dünya tarihini 16. yüzyıl boyunca Avrupa'nın ve Akdeniz'in iki ucundan nasıl yönlendirdikleri dikkat çekicidir¹⁷. Siyasi birliklerini tamamlayan, kendisini İslam dünyasının temsilcisi olarak gören Osmanlı ve aynı şekilde kendisini Hristiyan dünyasının temsilcisi olarak gören İspanyol İmparatorlukları Akdeniz merkezli büyük askeri mücadelelerde karşı karşıya gelmiştir¹⁸.

Kanuni Sultan Süleyman ile V. Carlos'un tahta çıkmaları Osmanlı-İspanyol ilişkilerinin yeni bir ivme kazanmasına yol açmıştır. Alman ve İspanyol İmparatorluklarının hükümdarı olan V. Carlos'un Kutsal Roma-Cermen İmparatoru olmasından sonra izlenen politikalar hem Avrupa'da hem de Akdeniz'de iki devleti karşı karşıya getirdi. Osmanlı ve İspanyol İmparatorluklarının bu ortak özellikleri ve imparatorluklarını genişletme çabaları birbirleriyle şiddetli bir şekilde çatışmalarına yol açmıştır¹⁹.

15. yüzyılın sonlarında İber yarımadasında yaşayan Müslümanların siyasi varlıklarını sona erdiren İspanya bu kez yönünü Kuzey Afrika ve Akdeniz coğrafyasındaki önemli noktaları ele geçirmek için çevirmişti. Ancak, bu stratejik noktalar iç kesimlerden uzak ve İspanya'dan gelecek olan lojistik desteğe bağımlıydılar. Osmanlı denizcileri Kuzey

¹⁴ Arıkan, a.g.m. s. 241.

¹⁵ Paulino Toledo, "Osmanlı-İspanyol İmparatorluklarında Dünya İmparatorluğu Fikri, 16. Yüzyıl", *İspanya-Türkiye, 16. Yüzyıldan 21. Yüzyıla Rekabet ve Dostluk*, Ed. Pablo Martin Asuero, Çev. Peral Bayaz Çarum, Kitap Yayınevi, İstanbul 2006, s. 16.

¹⁶ Muzaffer Arıkan, a.g.m. s. 239.

¹⁷ Paulino Toledo, a.g.m. s. 17.

¹⁸ Hüseyin Serdar Tabakoğlu, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı-İspanya İlişkileri*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2011, s. 14.

¹⁹ Paulino Toledo, a.g.m. s.17.

Afrika ve Batı Akdeniz'deki stratejik bakımdan önemli olan bu noktaları bir bir ele geçirmeye başladı. Akdeniz'de Osmanlı yayılmasını engellemek isteyen V. Carlos'un hizmetine giren Andrea Doria'nın Mora yarımadasındaki Koron'u işgal etmesiyle Akdeniz'de Osmanlı-İspanya mücadeleleri yoğunlaşmıştır. Fakat Koron şehri, İspanya'nın lojistik desteğini ulaştırmada yaşadığı zorluklardan dolayı tekrar Osmanlı hakimiyetine girmiştir. Kaptan-ı deryalık makamına getirilen Barbaros Hayreddin Paşa Koron zaferi sonrası Cezayir'i Osmanlı Devleti'nin üssü olarak kullanarak İspanyollara karşı gaza anlayışı ile savaşmıştır.1534'de Barbaros Hayreddin Batı ve Doğu arasındaki ulaşımı rahatça sağlayabilecek olan Tunus'u Osmanlı Devleti'ne kazandırmıştır. Bu olay üzerine V. Carlos, İspanya hakimiyetinde bulunan Napoli ve Sicilya'yı korumak için bizzat kendisinin katıldığı bir sefer düzenlemiştir. Bu sefer sayesinde V. Carlos Tunus'u Osmanlı Devleti'nin elinden alıp Barbaros Hayreddin'in Cezayir'e çekilmesini sağlamıştır. Üstelik bununla da yetinmeyip Cezayir üzerine de sefer düzenleyen V. Carlos, olumsuz hava koşulları ve Hadım Hasan Ağa'nın etkili savunması üzerine başarısız olmuştur²⁰.

16. yüzyıl boyunca Fransa, İngiltere ve Hollanda, İspanyolların Avrupa'daki siyasal ve askeri üstünlüğünü frenleyebilecek tek gücün Osmanlı Devleti olduğunun farkındaydı. Osmanlı Devleti de Avrupa Hristiyan dünyasını parçalamak ve olası bir Haçlı seferi tehdidine karşı bu devletler ile yakınlaşıyordu. Bu amaçla bir yandan Avrupa'daki dini ihtilaflardan yararlanmaya çalışıyor²¹ diğer yandan da Fransa ile İspanya arasındaki anlaşmazlıklarda Fransa'yı destekleyerek Avrupa ülkelerinin siyasi bir bütünlük oluşturmalarına engel olmaya çalışıyordu. Her ne kadar 1543-1544 yıllarında yapılan Niş seferi başarısızlıkla sonuçlansa da, Türk-Fransız ittifakının en somut göstergesi olarak kabul edilebilir.

1556'da V. Carlos'dan geniş bir imparatorluk devralan II. Felipe, Fransızlarla, Hollanda'daki Protestan isyanıyla ve Akdeniz'deki Osmanlı tehlikesiyle mücadele etmek zorundaydı. Akdeniz'deki Osmanlı varlığını ortadan kaldırmak için Osmanlı'nın elindeki adalara saldırma politikasına başvurdu ve Cerbe, Malta, Kıbrıs, Tunus gibi önemli stratejik noktaları ele geçirmek için mücadeleye devam etti.

²⁰ Tabakoğlu, *a.g.e.* s. 15.

²¹ Erdal Çoban, "Macaristan'da Protestanlığın Gelişmesi ve Osmanlı Hakimiyeti", *OTAM*, Sayı: 7, Ankara 1996, s. 100 (99-112).

Osmanlı-İspanya ilişkileri, 1571'deki İnebahtı Savaşı sonrasında yeni bir döneme girmiştir. Bu dönemde Akdeniz merkezli büyük askeri mücadeleler terk edilmiş ve 18. yüzyılın sonuna dek sürece korsanlık çağı başlamıştır. Ayrıca bu dönemde Akdeniz'deki önemli güçlerden birisi olan Osmanlı'yı Garb ocakları diğer büyük güç olan İspanya'yı ise Haçlı ruhu ile Müslümanlara karşı savaşan İtalyan ve Malta korsanları temsil etmiştir²².

II. Felipe 1577'de Hollanda'da çıkan Protestan İsyanı ile ilgilenirken mali konularda sıkıntı yaşamaya başlamıştı. Masrafları azaltmak için Akdeniz'deki Türkler ile olan mücadelelere ara vermesi ve Osmanlı ile barış yapılması gerekiyordu. II. Felipe, bu süreci başlatmak için Don Martin Acuña adındaki elçisini gönderdi. Daha sonra, Don Martin Acuña'nın yerine 1574'de Tunus'da savaşırken Osmanlı'ya esir düşen ve 1577 yılında esaretten kurtarılan Milanlı şövalye Giovanni Margliani görevlendirildi. Askeri açıdan eski gücünde olmadığını farkında olan Osmanlı yöneticileri tarafından 1578'de ateşkes imzalandı²³. Antlaşma gereğince Türk donanması Akdeniz'de sefere çıkmayacak ve İspanyollar da Akdeniz'de bir harekâta bulunmayacaktı. Bu ateşkes Fransa, Avusturya, Venedik, Lehistan, Papalık, Malta, Saint John Şövalyeleri, bazı İtalyan Devletlerini ve Portekiz'in sadece Akdeniz'deki faaliyetlerini kapsayacak şekilde genişletilmişti²⁴. Mütarekenin 1584, 1587 ve 1591 yıllarında yenilediği görülmektedir²⁵.

Osmanlı Devleti ile İspanya arasında kalıcı barış yapma fikri 17. yüzyılda tekrar gündeme geldi fakat Osmanlı- İspanya yakınlaşmasının menfaatlerine zarar vereceğini düşünen İngiliz ve Fransız temsilcileri tarafından engellenmiştir. Özellikle İngiltere, Osmanlı ve İspanya Devletleri arasındaki savaş halinin devam etmesini istemiştir²⁶. Kalıcı barış yapabilmek için şartların değiştiği 18. yüzyılı beklemek gerekecektir.

17. ve 18. yüzyıllarda dünyadaki güç dengeleri değişmiş, Osmanlı ve İspanya Devletleri eski güçlerini yitirmiş ve üstünlüğü İngiltere, Fransa ve Rusya'ya kaptırmışlardır. 1701-1713 arasındaki İspanya Veraset Savaşları, hanedan değişikliğine neden olmuş, Habsburgların yerini Bourbonlar almıştır. Osmanlı Devleti ise Rusya-Avusturya

²² Tabakoğlu, *a.g.e.* s. 13.

²³ Tabakoğlu, *a.g.e.* s. 20.

²⁴ Tabakoğlu, *a.g.e.* s. 21.

²⁵ Tabakoğlu, *a.g.e.* s. 22.

²⁶ Tabakoğlu, *a.g.e.* s. 24.

ittifakına karşı başarılı olamamış, 1739 Belgrad ve 1774 Küçük Kaynarca Antlaşmaları ile ciddi toprak kayıplarına uğramıştı.

Sicilyateyn Kralı iken 1740'ta Osmanlı Devleti ile bir antlaşma yapmış olan III. Carlos'un 1759 yılında İspanya Kralı olması Osmanlı İspanyol ilişkilerinde yeni bir dönemin başlamasının habercisiydi. Nitekim Osmanlılar, saldırgan İngilizlere göre daha iyi bir müttefik olabilirdi²⁷.

1760 yılında Sicilyateyn temsilcisi Guillermo Rudolf barış görüşmelerinin başlatılması için görevlendirildi. Böyle bir antlaşmanın yapılmasına Osmanlı yöneticileri de sıcak bakıyordu. Ancak Sadrazam Koca Ragıp Paşa'nın ölümü üzerine bazı maddeleri üzerinde uzlaşılan antlaşmanın imzalanması mümkün olmadı²⁸.

²⁷ Turan, *a.g.e.* s. 60-61.

²⁸ Kemal Beydilli, "İspanya", *DİA*, C. XXIII, İstanbul 2001, s. 166 (162-170).

BÖLÜM II

2.1. DEFTERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Osmanlı Devleti'nde genellikle mali konulara ait hükümlerin toplandığı defterlere ahkâm defteri ismi verilmiştir. Ahkâm, “hüküm” kelimesinin çoğulu olup “padişah buyruğu” anlamına gelmektedir. Osmanlı Devleti'nde hükümler bizzat padişah tarafından çıkarılmaz, padişahın görevlendirdiği makam veya bu makama bağlı daireler, padişah adına hüküm verebilirlerdi. Bu bakımdan hükümler sadâret makamından veya defterdarlıktan çıkardı²⁹. Sadâret makamından çıkan hükümler daha çok ferman adını alırdı. Bunların birer kopyalarının toplandığı defterlere defâtir-i umûr-ı mühimme, ahkâm-ı mühimme veya kısaca mühimme adı verilirdi. Defterdarlıktan çıkan ahkâmın toplandığı defterlere ise ahkâm-ı mâliye denilirdi. Bunlar defterdarlığa bağlı baş muhasebe, baş mukataa, mevkufat gibi kalemlerde hazırlanırdı. Baş muhasebe ve baş mukataa dairelerinden çıkan emir ve tezkirelere, muhâsebe-i evvel ahkâmı, mukataa-i evvel tezkire ve ahkâmı adı verilirdi. Nüzül, sürsat, bedel-i kürekçi gibi vergilerin toplanması ve bunlarla ilgili diğer hususlar, mevkufat ahkâmı veya mevkufat defterleri diye adlandırılan defterlere kaydedilirdi³⁰. Sadrazam tarafından padişaha yazılacak telhis ve takrirlerle, yabancı devletlerin hükümet başkanlarına yine sadrazam tarafından gönderilecek mektupların kopyaları, barış anlaşmaları ile her çeşit ahidnâme ve anlaşmaların metinleri, görüşme mazbataları ve protokoller, yabancı elçi, konsolos ve tüccarlarına ait her çeşit yazı ve evrak amedi kaleminde yazılır ve burada asılları saklanırdı. Yine Osmanlı Devleti'nin dış ülkelerde bulunan elçilerinden gelen raporlarda bulunan şifreleri bu kalemde çözülür ve cevap yazılırdı. Divan yöntemleri Paşa Kapısı'na geçtikten sonra Saray ile Sadaret Dairesi'nin bağlantısı amedi kalemi ile sağlanırdı³¹.

Önceleri bu gibi maliye ahkâmı için Rumeli ve Anadolu defterdarlıklarında defter tutulduğu halde, XVI. yüzyıl sonlarından itibaren maliye kalemlerinin çoğalması ile her bir kaleme ait ayrı defterler düzenlenmiştir. Bugün Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde muhtelif sınıflandırmalarda yer alan maliye ahkâm defterleri bulunmaktadır. Bunların

²⁹ Ahmet Özel, “Ahkâm Defteri”, *DİA*, C. I, İstanbul 1994, s. 551.

³⁰ Ahmet Özel, *a.g.m.*, s.551.

³¹ Yusuf İhsan Genç vd (Haz.), *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, İstanbul, 2010, s. 88.

yanı sıra maliye ahkâmı özelliği taşımayan ve Dîvân-ı Hümâyûn'a ait olup daha çok XVII. yüzyılda görülen şikâyet defterleri serisi de ahkâm-ı şikâyet defterleri adını taşımaktadır. Ahkâm-ı şikâyet defterleri 1058-1229 (1648-1814) yılları arasında tutulmuştur ve sınıflandırmaya açık 208 defterden oluşmaktadır. Ayrıca 1155 (1742) tarihinden itibaren eyaletlere göre ayrı defterler düzenlenmiştir. 1255 (1839) tarihine kadar gelen bu defterler bulunmakla beraber Anadolu, Sivas, Trabzon, Diyarbakir, Şam, Adana, Karaman, Halep, Erzurum, Maraş, Rakka, Rumeli, Özi, Silistre, İstanbul, Bosna ve Mora'ya ait defterler de vardır. Bugün arşivde devam eden sınıflandırma çalışmaları sırasında ahkâm defterleri özelliğini taşıyan başka defterlerin de bulunması olasıdır³².

2.2. 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri

Divan-ı hümâyûndan çıkan kararlar “hüküm” olarak adlandırılır, bu hükümler ahkâm defterine sıra sıra yazılırlardı. Sonraları hüküm diye adlandırılan bu tabir Bab-ı Âli'den yazılan evamiri içine alarak genişletildi. Divan-ı hümâyûndan ve sonraları Meclis-i vükelâdan çıkan ve padişahın tasdiklemesi gereken bütün kararlar hükümdara arz edilir ve padişah nasıl uygun görürse o şekilde yapılırdı³³.

046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri, dîvânî yazı türüyle yazılmıştır. Divan-ı Hümâyûn'da görüşülen meselelerin tutulduğu kayıtlarda kullanılan bir yazı çeşidi olduğu için dîvânî olarak adlandırılmıştır. Aslında burada kullanılan yazı türü tam olarak dîvânî değil de daha çok kırma adı verilen dîvânî yazı çeşididir. Hızlı yazma endişesinden dolayı bazı zamanlarda noktaların ihmal edilmesine de neden olmuştur. Dolayısıyla bu kırma dîvânî ile yazılmış belgelerin normal dîvânî ile yazılmış olanlara göre okunması çok daha zordur³⁴.

“*Der zaman-ı ...*” ibaresi ile başlayıp kaydın hangi Sadrazam veya Reisü'l-küttab'ın zamanında ve hangi tarihten itibaren tutulmaya başlandığını gösteren başlık şeklindeki bir ifadenin ardından hükümler sıralanmaktadır³⁵. Bu Sadrazam veya Reisü'l-küttablar

³² Özel, a.g.m. s. 551.

³³ Mehmet Zeki Pakalın, “Ahkâm Defteri”, *Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C. I*, MEB Yay. İstanbul 1946, s. 465.

³⁴ Ramazan Günay, “Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişim Seyri, Muhtevası ve Önemi”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı:17, 2013/1, s. 19.

³⁵ Belgelerde şu şekilde örneklere rastlamak mümkündür: “*Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Hurşit Ahmet Paşa yesserAllahü mâ yürîd ve mâ yeşâ' ve fî eyyan-ı reisü'l-küttâb-ı hazret-i Seyyid*

görevlerinden ayrıldığı zaman; yeni hükümler yazılmaya başlanmadan önce, görevine devam eden kişi için “*müşarünileyh*” tabiri, görevden ayrılan kişinin yerine ise yeni tayin olan kişinin adı yazılıyor yazılması gereken hükümler sıralanıyor³⁶.

Eğer Sadrazam ve Reisü'l-küttab'dan her ikisi de görevinden ayrılmış ise bu görevlere yeni tayin olan kişilerin isimleri yazılmıştır. Daha sonra bu ifadenin altına tarih kaydedilmiştir. Bu tarihle onluk sisteme göre ayın belirli bir bölümü “gurre, evâil, evâsıt, evâhir” şeklinde veya tam olarak hangi ayın kaçınıcı günü ve hangi senesi olduğu kaydedilmiştir³⁷. Bu şekilde belirli bir düzen içinde sıralanan tarih ile defterde bir kopukluk olmadan hükümler yazılmaya devam edilmiştir³⁸.

046/1 numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri'nde bulunan hükümler ve zapt emirleri genel anlamda birkaç kısımdan oluşmaktadır³⁹.

Birinci kısımda, “*Sadaret-i uzmâ rütbe-i celîlesiyle hâlâ Mısır vâlisi vezirim ... Paşa iclâlehûya ve ... naibine...*”⁴⁰ şeklinde bir ifade ile kişinin yaptığı işe ve görevine göre, bölgede bulunan vali, vezir, beylerbeyi, molla, kadı, naib, müftü, müşir, voyvoda, mutasarrıf, subaşı, kaza müdürü, kaim-makâm, muhtar gibi şer'i ve örfî yetkililerden birisine ve birkaçına yapılan hitaplar bulunmaktadır⁴¹.

İkinci kısımda, “*... ve tevâbi'i iskelelerine gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere bâ-berât-ı âlî ceneral konsolosu olan ... nâm müsta'men bu def'a azl olunub yerine İspanya beyzâdelerinden kıdvetü'l-a'yâni'l-milleti'l-mesîhiyye ... zîdet rütbetuhû bu def'a ceneral konsolos nasb ve ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlişânım verildiği beyânıyla ceneral konsolosuluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı şerîfim mûcibince mûmâileyhe zabt etdirdüb ceneral konsolosuluk umûruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu İspanya kraliçesi ve pâdişâhının der-sa'âdetimde mukîm fevkal'âde murahhası orta elçisi iftihârü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye ... dâmet rütbetuhû tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş olub ahidnâme-i hümâyûn müeddâsı üzere konsolos-ı mûmâileyhe*

Muhammed Seydâ Efendi tâle mâ yetemennâhu bi'l-hayr ve'r-reşâd Fî 6 Muharrem sene 230”. (BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.60.)

³⁶ Günay, a.g.m. s. 18.

³⁷ Günay, a.g.m. s. 19.

³⁸ Günay, a.g.m. s. 18.

³⁹ Günay, a.g.m. s. 20.

⁴⁰ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.69.

⁴¹ Günay, a.g.m. s. 20.

berât-ı âlîşânım verildiği mukayyed olunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermânım olmağın... “⁴² gibi bir ifade ile hükme konu olan emrin içeriği ve emri veren kişinin isteği ele alınmaktadır.

Üçüncü kısımda, “... siz ki vâli-i müşârünileyh ve nâib-i mûmâileyhsiz berât-ı âlîşânım mûcibince amel ve harekete ve konsolosluk umûruna âharı dahl ve ta'arruz etdirmeyüb himâyet ve siyânet husûsuna sarf-ı makderet eyleyesiz Fî evâhir-i Zilka'de sene 67 “⁴³ şeklinde bir ifadeyle bu durumun çözülmesiyle ilgili olan, tembih ve te'kidi hâvî, merkezin verdiği emir yazılmaktadır. Hükümün son bulunduğu yerde kaydın tutulduğu tarih almaktadır.

046/1 numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri'nde merkez tarafından gönderilen hüküm ve zapt emirlerinin yanı sıra Osmanlı-İspanya Dostluk ve Ticaret Antlaşmasının maddeleri, Osmanlı Devleti'ne atanan İspanyol Konsolosların ne zaman, nereye, neden atanacağı, konsoloslara verilen berat ve bu beratların verildiği tarih, bu konsolosların görevden ayrılma sebepleri ve görevinden ayrılan konsolos yerine kimin tayin olduğu konusunda bilgi verilmektedir. Ayrıca İspanyol Konsolosların yanında bulunan tercümanların hakkında da yer yer bilgi sahibi olmaktayız.

2.3.Ahidnâme-i Hümayûn/Muâhede

“Bir işi üstlenip söz verme, üstlenme, yemin, yemin etme, sözleşme, mukâvele”, “resmi emir ve rica” anlamına gelen Arapça “ahd” kelimesi ile Farsça “mektup, kitap” anlamına gelen “nâme” kelimesinin birleşmesinden oluşan birleşik kelimedir. Sözcüklerde “muâhede” veya “anlaşma kağıdı” gibi açıklamalarla beraber “antlaşma şartlarını ve iki tarafın imzasını taşıyan kağıt” şeklinde de açıklanabilir.

Klasik devirlerde yabancı devletlerle yapılan antlaşmalar ve verilen imtiyazlar için ahidnâme kelimesi kullanılmasına rağmen XIX. yüzyılda yine “ahd” kelimesinin kökünden türeyen ve karşılıklı antlaşma anlamına gelen “muâhede” kelimesi kullanılmıştır. Tanzimat sonrasında ise; padişahın tuğrasını ve hattını taşıyan

⁴² BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.69.

⁴³ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.69.

ahidnâmeler için “tasdiknâme” kelimesi kullanılmıştır. Yine bu süreçte ahidnâmeler isim bakımından değişikliğe uğradığı gibi şekil bakımından da değişikliğe uğramıştır⁴⁴.

2.4.Ahidnâme ve Bölümleri

Öğretici nitelikteki Münşeât mecmualarında ahidnâmelerin Allaha hamt, Hz. Muhammed’e salavat, ahd ve yemine sadakat, Ahid’den dönen tarafı korkutma, Ahidnâme maddelerinin tafsili, ahde sadık kalmaya gayret edileceği ve tecavüzün önlenmesine niyet olunacağı, Allah’ın istikamet ricası olmak üzere bu bölümlerden oluşmaktadır. Ayrıca Allaha hamt ve peygambere salâtin mükemmel olması, Bunun yazılmaması halinde tanrı kelâmıyla başlanma, İki tarafın siparişlerini karşılıklı şartlara bağlama, Ahidnâme metnini uygun ayet ve hadislerle süsleme şartları üzerine yazıldıkları belirtilmektedir.

Ahidnâmeler de davet kısmı bir hayli uzun tutulur ve değişik formüller uygulanmıştır⁴⁵. 046/1 numaralı defterde davet kısmı “*Hazret-i hüdvend-i memâlik-bahşâ ve cenâb-ı tensîk-fermây-ı umûru kâffetü’l-verâ tekaddeset zâtihi an vasameti’l-ezdâd ve’l-eşbâh an külli zevi’n-nihânın irâde-i bâhire-i samadâniyye ve inâyet-i zâhire-i sübhâniyyesi ve Seyyid-i âsfiya ve sipahsalâr-ı ketâib-i enbiyâ habîb-i hüdvâ şefî’-i yevm-i cezâ ulu peygamberimiz Muhammed el-Mustafa Aliyhi ve alâ âlihî ve sahibihî ezka’t-tahâyâ hazretlerinin destyâri-i mu’cezât cemmetü’l-berekâti ve ashâb-ı güzîn ve hulefâ-i râşidîn Rıdvânallâhi te’âlâ aleyhim ve ecma’in ve cümle-i evliyâ-yı hidâyet-karîn ve asfiyâ-yı tekaddüs-rehînin murâfakat-ı ervâh-ı tayyibe-i cennet-me’vâlarıyla...*”⁴⁶ ya da “*Hazret-i hüdvend-i mâlikü’l-mülki lâ yezâl ve müfeyyüzü’l-cûdî ve’n-nevâl tenezzehet zâtuhi ani’ş-şebîh ve’l-misâl ve tekaddeset sıfâtahi an tatarruki’z-zevâl ve’l-intifâlin irâdet-i aleyye-i ezeliyye ve inâyet-i bigâyet-i lem yezeliyyesi ve cenâb-ı sultân-ı enbiyâ ve sipahsalâr-ı ketâib-i asfiyâ aleyhi ve alâ âlihî efdalü’s-salavât ve ekmelü’t-tahiyyâtın destyâri-i mu’cezât-ı kesîretü’l-berekâti ve hulefâ-i râşidîn ve ashâb-ı güzîn aleyhim Rıdvânallâhi’l-meliki’l-mu’in ve cümle-i evliyâ-yı hidâyet-karîn ve asfiyâ-yı nebâhet-*

⁴⁴ Mübahat Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, İstanbul 1994, s. 163.

⁴⁵ Kütükoğlu, *a.g.e.* s. 163.

⁴⁶ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.17.

rehîn-i kaddeset esrârehüm fî külli vakti ve hîn hazerâtının murâfakât-ı ervâh-ı tayyibe-i cennet-me'vâları ile..."⁴⁷ şeklindedir.

Ahidnâmeler, Padişah tarafından verilen birer taahhüt belgesi niteliğinde olduğu için diğer belgeler gibi padişah tuğrası taşımaktadır. Ahidnâmelerin bir kısmı beratlarda olduğu gibi bir nişan formülüyle başlar⁴⁸. Nitelik olarak bir imtiyaz belgesi oldukları için bu bakımından bu belgeleri berat kabul etmek mümkündür. "*Sebeb-i tahrîr-i vesîka ve bâ'is-i tafsîl-i nemîka oldur ki...*"⁴⁹, "*Nişân-ı hümayûn oldur ki...*"⁵⁰ şeklindedir.

Ahidnâmelerde Padişah'ın sahip olduğu yerlerle birkaç nesil ecdad isimlerinin sıralandığı unvan rüknü bulunur⁵¹. "*Ben ki eşrâfû'l-bûldan ve'l-emsâr ve es'adü'l-emâkin ve'l-âktar kıble-i mesâcîd ve mihrâb-ı me'âbid-i İslam olan Mekke-i Mükerrreme ve Medine-i Münevvere ve Harem Mescid-i Aksa ve Kudüs-i şerîf-i mübarekin hâdim ve hâkimi ve bilâd-ı selâse-i mu'azzama ki İstanbul ve Bursa ve Edirne dirânların ve Şam ve Mısır ve Berriyretü'ş-Şam ve külliye Arabistan ve Ceziretü'l-Arab ve Afrika ve Beraka ve Kayrevan ve Halebü'ş-Şehba ve Irak-ı Arab ve Acem ve Basra ve Lahsa ve Deylem ve Rakka ve Musul ve Şehr-i Zor ve Diyarbekir ve Zülkadriye ve Vilayet-i Erzurum ve Sivas ve Adana ve Karaman ve Van ve Kars ve tevâbi'yle ve Mağrib ve Habeş ve Cezair-i garb ve Tunus ve Trablusşam ve Trablus Garb ve Kıbrıs ve Rodos ve Girit ve İzmir ve Akdeniz ve Karadeniz ve Cezair ve sevâhiliyle Diyar-ı Anadolu ve Memâlik-i Rumeli ve husûsan Bağdad-ı dârü'l-islam ve Rum ve Türk ve cemî'an Kürdistan ve muzâfâtıyla umûmen Bosna ve Kal'a-i Belgrad-ı Darü'l-cihâd ve Sırb hükûmeti ve ânda olan kılâ' ve bikâ' ve husûn ve bilâd-ı Arnavudluk ve Eflak ve Boğdan memleketleri ve tâ'rîf ve tavsîfden müstağnî nice nice buldânın bikâ' ve emsâr ve kılâ'ın padişâh-ı ma'delet-penâh ve şehinşâh-ı re'fet-destgâhı es-sultân ibni's-sultân ve'l-hâkân İbni'l-Hâkânî's-Sultân Abdülhamid Han İbni's-Sultân-ı Ahmed Han İbni's-Sultânî'l-gâzî Mahmûd Hân İbni's-Sultânî'l-gâzî Abdülhamîd Hanım taraf-ı eşref-i hümayûn-ı hilâfet-makrûnumuzdan iftihâru ümerâi'l-izâmi'l-iseviyye muhtâr-ı küberâi'l-fihâmi'l-mesihîyye maşlah-ı mesalih-i cemâhîri't-tâifeti'n-nasrâniyye-i sâhibetü ezyâli'l-haşmet ve'l-vakâr ve sâhibetü delâili'l-mecd ve'l-i'tibâr hâlâ İspanya*

⁴⁷ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.35.

⁴⁸ Mübahat Kütükoğlu, *a.g.e.* s. 164.

⁴⁹ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 1.

⁵⁰ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 28, 29, 30, 51.

⁵¹ Kütükoğlu, *a.g.e.* s. 165.

*Kraliçesi haşmetlü hüürmetlü dost-ı ahab ve asdâkımız İzabel zâdet hüürmetühû ve dâmet menzelethâ cenâblarına bâ'is-i tevkî'-i refî'-i hüümâyûn ve sebeb-i tasdîr ve tahrîr-i tasdîknâme-i şâhânemiz oldur ki...*⁵² şeklinde unvan kullanılmıştır.

Dibace'de ahidnamenin veriliş sebep ve şartları anlatılır⁵³. 046/1 numaralı defterin dibace kısmında “...İşbu ahidnâme ile bilhassa tağyîr ve ta'dîl olunmuş olan şurûtundan mâ'ada İspanya Devleti teb'asına ve sefînelerine âid ve râci' olan bi'l-cümle hukûk ve imtiyâzât ve mu'âfiyet uhûd-ı sâbika muktezâsı üzere ilelebed mer'î ve mu'teber olmak üzere bu def'a tasdîk ve te'yîd kılınmış olduğundan başka cânib-i eşref-i saltanat-ı seniyyeden bir âhar devlet teb'a ve sefînesi haklarında i'tâ bulunmakta olan ve müstakbelen verilmesi mümkün olan kâffe-i müsâ'adât ve imtiyazât ve mu'âfiyâtı bi'l-icrâ mütemetti' olmaları zımnında İspanya Devleti teb'asına ve sefînelerine dahî i'tâ kılın...”⁵⁴ şeklinde ifade kullanılmıştır.

Ahidnamelerde emir ve hüküm kısımları olmadığı için ahidnâmedeki maddelerin ayrıntılı biçimde açıklaması yapılmıştır⁵⁵. Ahidnâme şartlarının bittiği bölümde bu şartları uyulacağına dair te'kid bölümü bulunmaktadır⁵⁶. “...işbu tasdîknâme-i şâhânemizle te'yîd ve tasdîk ve kabûl olunmağın bundan böyle cânib-i me'âlîm-nâkıb-ı şehriyârânemden ve ahlâf-ı sa'âdet-ittisâf-ı mülûkânem taraflarından hilâfına cevâz gösterilmeyeceği misüllü Kraliçe-i müşârinileyhâ ve a'kâb-ı nasfet-nisâbları câniblerinden dahî muğâyiri hâlet vukû'u tecvîz olunmayub dâimâ tarafeynden temhîd-i esâs-ı muvâlât ve teşyîd-i mebânî-i red ve musâfâta i'tinâ ve dikkat olunması meczûm ve me'mûl-i şehinşâhânemizdir...”⁵⁷. Bu ifade ile te'kid bölümü yapılmıştır. Tarih kısmında ise “...Fî Kostantiniyyeti'l-mahmiyye milâd-ı hazreti İsa'nın 1782 senesi Eylülün 14. Gününde tahrîr olundu...”⁵⁸, “...Bin sekiz yüz yirmi sekiz sene-i İseviyyesi şehir-i şubatının sekizi tarihiyle muarrah İspanya maslahatgüzârı tarafından mübâdeleten i'tâ olan takrîrin tercümesidir...”⁵⁹, “...Fî evâil-i şevvâl sene 1196”⁶⁰ gibi ifadeler kullanılmıştır.

⁵² BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 35.

⁵³ Kütükoğlu, a.g.e, s. 165.

⁵⁴ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.36.

⁵⁵ Kütükoğlu, a.g.e. s. 166.

⁵⁶ Kütükoğlu, a.g.e. s. 166.

⁵⁷ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 37.

⁵⁸ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 12.

⁵⁹ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 59.

2.5. Muâhede ve Bölümleri

Tanzimat'tan sonra ahidnâmelerin bölümleri içerik ve şekil yönünden değişikliğe uğramıştır. Bu kısımda 046/1 numaralı İspanya Ahkâm defterinde bulunan muâhede ve bölümlerini şekil ve içerik açısından değerlendirmeye çalışacağız. Tanzimat sonrasında muâhedelerde bulunan nişan bölümü kaybolarak ünvanla başlama alışkanlığı ortaya çıkmıştır⁶¹. “...biz ki bilütfihi'l-mevlâ Türkistan ve şâmil olduğu memâlik ve buldânın pâdişahu es-sultânü's-sultâni's-sultân Abdülaziz Hân ibnü's-sultâni'l-gâzî Mahmud Hân ibnü's-sultâni'l-gâzî Abdülhâmid hânız...”⁶² şeklinde unvan kullanılmıştır. Bu unvanı takiben “...işbu tasdîknâme-i hümayûnumuzla beyân ve i'lân ederiz ki”⁶³ şeklinde bir geçiş cümlesi kullanılmıştır. Nakil kısmında “...iftiharü'l-ümerâi'l-izâmi'l-iseviyye ve muhtârü'l-küberâi'l-fihâmi'l-mesihyye muslihu mesâlihi cemâhiri't-tâifeti'n-nasrâniyye hala büyük İspanya ve Kastilya ve Leon ve Aragon Kralı vesâir diyârlarının hükümdarı haşmetli ve miknetlü Don Carlos hatemAllahu avâkıbuhû bi'l-hayr ve'r-reşâd...”⁶⁴ şeklinde elkab kullanılmıştır. “...devlet-i aliyye-i ebed-miknet ile Kral-ı müşârünileyh beyninde inşâ Allahi te'âlâ tasdîknâmesi vürûdundan sonra sâir dost olan Françe ve İngiltere ve Felemenk ve ba'de İsveç devletleri hâlet ile sulh ü salâh akd olunmuştur”⁶⁵ cümlesi ile muâhedenin yapılma sebebi açıklanmıştır.

Hatime kısmında ise “...mevâdd nezd-i mekârim-vakar-ı hazret-i şehinşâhîde dahî karîn-i kabul ve tasdik buyurularak mâdamki devlet-i müşârünileyhâ tarafından harf be-harf icrasına dikkat ve ihtimâm olundukça devlet-i aliyye-i ebediyyi'l-kıyâm tarafından dahî ale'd-devâm muktezasının icrâsına himmet buyurulacağını beyân ve ifhâm siyâkında işbu takrîr-i resmî ketb ve imlâ ve bi'l-mübâdele maslahatgüzâr-ı mûmâileyh dostumuza i'tâ olundu”⁶⁶ şeklinde ifade kullanılıp Arapça tarihle sonlandırılmıştır.

⁶⁰ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.13.

⁶¹ Kütükoğlu, a.g.e. ,s.169.

⁶² BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 38.

⁶³ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.38.

⁶⁴ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.1.

⁶⁵ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.1.

⁶⁶ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.59.

2.6. İspanya ve Osmanlı Devletleri Arasında Yapılan Barış ve Ticaret Antlaşmasının Maddeleri

İspanyollar, Cezayir sorununu halledebilmek için bir kez daha Osmanlılarla barış yapma teşebbüsünde bulundular. Bu iş için görevlendirilen Don Juan de Boulogne adlı bir tüccar İstanbul'a gönderildi ve üç yıl sürecek olan barış müzakereleri için ilk adım atılmış oldu⁶⁷. Kesintilerle yaklaşık üç yıl süren görüşmeler sonunda⁶⁸ 14 Eylül 1782'de Osmanlı ve İspanya devletleri arasında barış, dostluk ve ticaret antlaşması imzalandı. Yirmi bir madde ve bir sonuçtan oluşan antlaşmanın⁶⁹ maddeleri şöyledir:

Birinci Madde: Osmanlı Devleti ile İspanya Devleti arasında barış antlaşması imzalanmıştır. Antlaşma, her iki ülkeye ait topraklarda geçerli olacak, fırtınadan zarar gören gemiler limanlarda tamir ettirilecek ve ihtiyaç duyulan malların satın alınmasına izin verilecektir.

İkinci Madde: İki ülke arasında gümrük vergisi oranı % 3 olarak belirlenmiştir.

Üçüncü Madde: İspanya Devleti, İstanbul'da ikamet eden elçisi aracılığıyla gerekli görülen yerlerde konsolosluk açabilecek, diğer dost ülkelerin konsolos ve çalışanlarına tanınan haklar İspanyol konsoloslarına da tanınacaktır.

Dördüncü Madde: İspanya reayasından biri Osmanlı topraklarında ölürse, mallarına el konulmayacak ve herhangi bir ücret talep edilmeden İspanya konsolos veya vekillerine teslim edilecektir.

Beşinci Madde: İspanya konsolos ve tercümanlarının dört bin akçadan fazla olan davaları İstanbul'da görülecek, İspanya reayası ile Osmanlı reayası arasında ortaya çıkan anlaşmazlıklar tercüman olmadan görülmeyecektir.

Altıncı Madde: İspanya teb'asından hiç kimse tutuklanmayacak, talep edilmesi halinde konsoloslarına teslim edilecek ve kabahatine uygun olarak cezalandırılacaktır.

Yedinci Madde: Osmanlı tüccar ve reayasının işlerini görmek üzere Alicante'de bir şehbender görevlendirilecek ve aynı haklar söz konusu şehbendere de tanınacaktır.

⁶⁷ Turan, *a.g.e.*, s. 61.

⁶⁸ Müzakerelerin safahatı hakkında bkz. Tufan Turan, *a.g.e.*, s. 61-69; Hüseyin Serdar Tabakoğlu, *a.g.e.*, s. 37-47.

⁶⁹ Antlaşmanın maddeleri Osmanlı Arşivi'nde bulunan 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri (BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 1-6) esas alınarak özetlenmiştir.

Sekizinci Madde: Fırtına nedeniyle zarar gören gemilere yardım edilecek ve zarar gören gemilerdeki mallar en yakın konsolosa teslim edilecektir.

Dokuzuncu Madde: İki tarafın gemileri asker ve cephane nakli gibi ilerde kullanılmak üzere zorlanmayacaktır.

Onuncu Madde: İspanya'ya giden Osmanlı gemileri mutat bir uygulama olan karantinadan sonra kabul edilecektir.

On Birinci Madde: İki tarafın savaş gemileri karşılaştığında birbirlerini bayrakla ve top atışıyla, ticaret gemileri ise sadece bayrak açarak selamlayacaklar. Savaş gemileri, ihtiyaç halinde ticaret gemilerine yardım edecek, filika ile iki adam gönderilerek evrakları incelenecektir.

On İkinci Madde: Eğer bir İspanyol Müslüman olur ve bunu konsolos veya tercümanlarının huzurunda tekrarlarsa varsa borçlarını ödeyecek ve başkalarına ait olan eşyaları sahibine teslim edecektir.

On Üçüncü Madde: İspanya teb'asından hiç kimse Osmanlı Devleti'nin düşmanı olan korsanlara katılmayacak ve yardım etmeyecektir. Aynı şekilde İspanya bayrağı ya da patente denilen yol kâğıdı olan gemiler Osmanlı korsanları tarafından ele geçirilirse bu gemilerdeki mürettebat, mal ve eşyalarıyla beraber iade edilmeye çalışılacaktır.

On Dördüncü Madde: İki tarafın elinde bulunan esirler uygun bir bedel ile bırakılacak ya da mübadele olunacak, esirlere kötü davranılmayacaktır.

On Beşinci Madde: Bir İspanyol gümrükten eşya kaçırırsa cezası diğer dost ülkelerin vatandaşlarına uygulanandan farklı olmayacaktır. İsterlerse tüccarlar simsar çalıştırabilecek. Osmanlı sularına giren İspanyol gemileri diğer ülkelerinki gibi yoklanacaktır.

On Altıncı Madde: İspanya sularına giden Osmanlı gemileri düşman saldırılarına karşı korunacak.

On Yedinci Madde: Arnavutluk ve Ülgün'de bulunan korsanların İspanya gemilerine saldırımları engellenecek, aykırı davranışlar cezalandırılacak ve ortaya çıkan zarar tazmin edilecektir. Osmanlı Devleti ile İspanya arasında yapılan antlaşma Garp

Ocaklarına bildirilecek, onların da İspanya ile dostluk kurmaları memnuniyetle karşılanacaktır.

On Sekizinci Madde: Osmanlı ve İspanya limanlarında iki ülkenin düşmanı olan devletlerin gemilerinin teçhiz edilmesine ve düşman bayrağı ile gelen gemilerin tarafların gemilerine saldırmasına izin verilmeyecektir. İki ülkenin gemileri birbirlerine yardım edecek ve kendi gemileri ayrıldıktan yirmi dört saat sonra düşman gemilerinin çıkışına izin verilecektir. Osmanlı ve İspanyol gemilerinin düşman bayrağı taşıması yasak olacak ve eğer bu bayrakla yakalanırlarsa, geminin komutanı diğerlerine ibret olması için direğe asılarak cezalandırılacak, gemi ve içerisindeki mallar ele geçirenin ganimeti olacaktır. İki devlet de kendi vatandaşlarından başkasına yol izni ve bayrak vermeyecektir.

On Dokuzuncu Madde: Konsoloslar ticari emtianın gümrüğünü ödediğinde diğer dost devletlerden alınan konsolota resminin alınmasına da izin verilecektir. İspanya teb'asının barut, top ve silah gibi satışı yasak malların dışındaki malları satın almalarına engel olunmayacaktır.

Yirminci Madde: İspanyollara diğer dost devletlere davranıldığı gibi davranılacak, geçerli sikkelerden başkası teklif edilmeyecek ve getirdikleri sikkelerden vergi talep edilmeyecek.

Yirmi Birinci Madde: Ülkesine dönen bir gemi dava bahanesiyle alıkonulmayacak, davaları konsolosları aracılığıyla bir an önce sonuçlandırılacaktır. İspanya teb'asından cizye veya başka vergi istenmeyecektir. Bunların dışındaki konularda diğer dost devletler için geçerli olan kurallar uygulanacaktır. Her iki devlet için yararlı olabilecek maddeler görüşülüp kabul edildikten sonra ahidnâmeye eklenebilecektir.

Sonuç: Osmanlı Devleti ile İspanya arasında imzalanan bu antlaşma en kısa zamanda iki ülkenin halkına duyurulmalıdır. Antlaşma onaylanıncaya kadar oluşabilecek zararlar ödenmeyecektir. Antlaşma sekiz aya kadar ya da daha önce onaylanmalıdır. Malta, Roma ve Ceneviz bağımsız hükûmetler olsalar da İspanya Kralı bu ülkelerin korsanlık faaliyetlerini engellemek için dostça yardım edecektir.

Antlaşmaya bir de tarafsızlık maddesi eklenmiştir. Ahidnâme tarzında hazırlanan antlaşma özellikle Avrupa ülkeleri arasında yankı bulmuş, İspanya ile Osmanlı Devleti'ni siyasi ve ticari açılardan birbirine yaklaştırmıştır⁷⁰.

2.6.1. 1782 Barış ve Ticaret Antlaşmasının Ocaklara Bildirilmesi

Batı Cezayir Beylerbeyi, kadısı ve genel olarak ocaklısına yazılan hükümde Osmanlı ve İspanya Devletleri arasındaki imzalan ahidnâme Cezayir-i Garb, Tunus ve Trablus ocaklarına bildirilmiştir. Bu memleketlere İspanya Devleti ile barış yapmaları dostça bir şekilde tavsiye edilmiştir.

Birer suretleri Divan-ı Hümâyûna kaydedilerek asıl özeti mühim torbasında korunan Trablus ve Tunus ocağına yapılan açıklamadır. Divan-ı hümâyûna kaydedilmesi ferman buyrulduğundan dolayı adı geçen mahalle kaydı yapıldıktan sonra asıl özeti korunmuştur. Birer sureti Trablus ve Tunus'a Eylül 1782 tarihinde gönderilmiştir.

24 Aralık 1785 tarihli Hala Cezayir Dayısı olan Ahmed Paşa'ya ve Kapudan Paşa'ya gönderilen mektubun özetidir. Adı geçen Dayı tarafından daha önce Osmanlı Devleti'ne sunulan dilekçenin kaydedilmesi üzerine Haziran ayının yedinci günü İspanya Kralı tarafından görevlendirilerek gelen bir askeri Fransız vekili ve daha sonra Fransız askeri birliklerinden beş savaş gemisine kumandan tayin edilen kişi ile karşılıklı anlaşma ve sözleşme yapılmıştır. Cezayir ocağı; bu barıştan emin olmak için birkaç şart sunmuş ve bir miktar mühimmat talep etmiştir. Bunun üzerine mühimmatı vermeyi kabul etmeyen görevli, İspanya Kralı'na mektup göndererek durumu bildirmesine ve mühimmatın yaklaşık olan bedeli kadar akçe ödenmesine karar verilmiştir. İspanya Kralı'ndan gelen mektupta Portekizliler ile barış yapılması ricası yer alıyordu, yüce divana ve bu beldelerde yaşayan ahaliye bildirilen durum karşında iki tarafta asla barış yoktur diye karar vermiştir. Mektubun altına not düşülerek eğer Portekiz tarafı rica ederse tehlikeye düştüğü ve ihtiyaç duyduğu zaman barış yapılmasına izin verileceği yazılmıştır⁷¹.

23 Nisan 1783 tarihli Osmanlı ve İspanya devletleri arasında yapılan antlaşmanın onaylandığına dair bildiridir. Bu bildiri 21 madde ve bir sonuçtan oluşmaktadır ve aşağıda günümüz Türkçesiyle özetlenmiş kısmı bulunmaktadır.

⁷⁰ Turan, *a.g.e.*, s. 82; Tabakoğlu, *a.g.e.* s. 57.

⁷¹ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.13.

Birinci madde: Osmanlı Devleti'nin dost olduğu Fransa, İngiltere, Flemenk ve İsveç devletleriyle yaptığı antlaşmalar gibi İspanya ve Osmanlı Devleti arasında da bir antlaşma imzalanmıştır. İspanya ve Osmanlı Devletlerinin vatandaşlarının deniz ve kara ticareti yapmalarına izin verilmiştir. Ayrıca her iki tarafında gemileri limanlardan ihtiyaç duydukları malları satın alabileceklerdir.

İkinci madde: Osmanlı Devleti'nin bütün liman ve iskelelerinde, İspanya Kralı'nın gemilerinden ve İspanyol vatandaşlarından alınacak gümrük vergisi %3 olarak belirlenmiştir.

Üçüncü madde: Osmanlı Devleti'nin uygun olan sahil ve iskelelerinde İspanya Devleti konsolosluk açabilecek ve konsolosları, tercüman ve bunların adamlarına gerekli beratları verebilecektir. Bu kişilere diğer dost olan devlet adamlarına davranıldığı gibi davranılacaktır.

Dördüncü madde: Dini seyahatleri için Kudüs veya diğer Osmanlı topraklarına giden İspanyol seyyahlarına da, diğer dost olan devletlere verilen izinler gibi izin verilecek ve dostça davranılacaktır. Osmanlı topraklarında herhangi bir İspanyol tüccar, vatandaş veya İspanya'ya tabi olan kişi hayatını kaybederse Osmanlı Devleti'nin⁷² görevlileri tarafından ölen kişinin mallarına el konulmayacak, bu mallar herhangi bir ödeme talep edilmeden İspanyol temsilcilerine iade edilecektir. İspanya'daki Osmanlı teb'ası için de aynı uygulama geçerli olacaktır.

Beşinci madde: Konsolos ve tercümanları ile dört bin akçeden büyük bir dava olur ise bu dava buldukları bölgede görülmeyecek, İstanbul'a havale edilecektir. Osmanlı ve İspanyol vatandaşları herhangi bir sebepten dolayı dava ile kadıya başvurduklarında tercüman bulunmadığı takdirde dava görülmeyecektir. Dava konusu olan mal ve borç kaydedilecektir. İspanyol vatandaşları arasındaki davalar, kendi konsolos ve tercümanları vasıtasıyla görülecektir. İspanya'da bulunan Osmanlı teb'ası içinde aynı kurallar geçerli olacaktır.

Altıncı madde: Osmanlı görevlileri İspanya'ya tabi olan hiç kimseyi hapse atmayacaktır, biri yakalandığı zaman talep edildiği takdirde konsolosuna teslim edilecek ve suçuna göre cezalandırılacaktır.

⁷² BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.19.

Yedinci madde: Osmanlı Devleti'nin vatandaşlarının ve tüccarlarının güvenmesi ve şüphesi kalmaması için İspanya'nın Alicante şehrinde bir şebender bulundurulacak ve Osmanlı Devleti'nin İspanyol temsilcilerine tanıdığı serbestlik bunlar içinde geçerli olacaktır.

Sekizinci madde: Fırtına sebebiyle limanlara sığınan gemilere yardım edilecek ve kazaya uğrayan gemilerdeki mallar ilgili devletlerin temsilcilerin verilecektir.

Dokuzuncu madde: Her iki tarafında gemileri asker ve cephane nakli gibi hizmetlerde kullanılmak amacıyla yük taşımalarına zorlanılmayacaktır.

Onuncu madde: İspanya'ya giden Osmanlı Devleti'nin gemileri genel uygulama olan karantinadan sonra kabul edilecektir.

On birinci madde: Osmanlı Devleti'nin savaş gemileri denizde İspanyol savaş gemileriyle karşılaşırsa dostluklarını göstermek için bayrak çekip, karşıdan top ile selamlayacak, Osmanlı Devleti'nin gemileri de aynı şekilde karşılık vereceklerdir. Aynı şekilde iki tarafın ticaret gemileri de dostluklarını göstermek için birbirlerine bayrak açıp selamlayacaklardır⁷³. İki tarafında savaş gemileri diğer devletin ticaret gemileriyle karşılaşırsa filika ile iki kişi gönderilip ticaret gemisini belgeleri kontrol edilecek ve yardım edilecektir. Her iki tarafın belge ve bayraklarının bilinmesi için karşılıklı olarak temin edilecektir.

On ikinci madde: Eğer İspanya vatandaşlarından birisi müslüman olur ise kendi konsolos ve tercümanının yanında durumunu beyan edecek, borcunu ödeyecek ve elinde başkasına ait mal ya da eşya var ise bunları konsolos ve tercümana teslim edecektir.

On üçüncü madde: Osmanlı Devleti ile düşmanlık içerisinde olan korsanlara İspanyol tüccar ve vatandaşları yardım etmeyecek ve onlara katılmayacaktır. Korsanlara karşı bir saldırı olursa onlara zarar verilmeyip, eşyaları ile tahliye edilecektir. Osmanlı korsanları tarafından İspanyol bayrağı ve patante denilen yol kağıdı olan bir gemiye saldırı olursa gemi, tüccarlar ve geminin içerisindeki eşyalar mümkün olduğu kadar devletine teslim edilmeye çalışılacaktır. Ayrıca Osmanlı Devletine düşman olan bir devletin gemisinden ele geçirilenlerde mümkün olduğunca serbest bırakılmaya çalışılacaktır.

⁷³ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.20.

On dördüncü madde: İki devletin elinde bulunan esirler bu iş ile uğraşan memurlar tarafından uygun bir bedel ile serbest bırakılacak ve mübadele edileceklerdir. Esirlere serbest bırakılana dek iyi davranılacaktır.

On beşinci madde: Bir İspanyol vatandaşı gümrükten eşya kaçırmış bulunur ise diğer dost olan devletlerin vatandaşlarına davranıldığı cezalandırılacak ve tüccarların uygun gördüğü bir simsar alıp istihdam edebileceklerdir. Bunların ticaret yapmasına müdahale edilmeyecek ve Osmanlı sularına giren diğer dost olan⁷⁴ devletlerin gemilerine davranıldığı gibi yoklama yapılacaktır.

On altıncı madde: Osmanlı Devleti'nin gemileri, İspanya Devleti'nin sahillerinde geminin seçildiği ve gemiden de karanın görüldüğü yere kadar düşman tarafından takip edilmesine ve saldırıya uğramasına izin verilmeyecektir. Osmanlı Devleti, İspanya'nın dost olduğu devletlerin gemilerine saldırmayacak ve bu durum ilgili devletlere bildirilecektir.

On yedinci madde: Osmanlı Devleti'nin vatandaşlarından olan Arnavutluklu ve Ülgünlü olan korsanlar, İspanya gemilerine düşmanlık göstermeyecekler, iskele ve memleketlerine geldiklerinde bunlara dostça davranacak ve gerektiği zaman bu gemilere yardım edecektir. Korsanlık yapmalarından kaynaklanan zararları gidereceklerdir. Osmanlı Devleti'nin emirlerini yerine getirmeyen korsanlara müdahale edilmesi antlaşma hükümlerini etkilemeyecektir. Osmanlı ve İspanya Devletleri arasında yapılan bu antlaşma Garb ocaklarına, Tunus ve Trablus'a bildirilecek, barış konusundaki fikirleri kendi iradelerinde bırakılarak, İspanya Devleti ile barış yapmaları tavsiye edilecektir.

On sekizinci madde: Osmanlı ve İspanya Devletleri'nin limanlarında her iki devletin düşmanı olan bir devletin savaş gemisi donatmasına ve düşman bayrağı ile gelen gemilerin İspanya ve Osmanlı Devletleri'nin gemilerine⁷⁵ saldırmasına izin verilmeyecektir. Osmanlı ve İspanya Devleti'nin gemileri birbirlerine yardım edecekler ve kendi gemilerinin çıkışından dört saat sonrasında düşman gemisinin çıkmasına izin verilecektir. Ancak bir düşmanlık hilesi sonucu tarafların gemilerinden biri düşman tarafından ele geçirilirse eğer bu gemiye yardım etme imkanı yok ise, Osmanlı ve

⁷⁴ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.21.

⁷⁵ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.22.

İspanya tarafları bu durumdan dolayı sorumlu tutulmayacaklardır. Tarafların vatandaşlarının ve tüccarlarının düşman bayrağı ve düşmandan yol kağıdı almasına izin verilmeyecektir. Eğer böyle bir durumla karşılaşırsa diğerlerine ibret olması için gemi zabitanın gemi direğine asılarak, bunların gemileri, gemideki görevli olanlar ve eşyalar ele geçirenin esir ve ganimeti olacaktır. Osmanlı ve İspanya Devletleri'nin vatandaşları ve bu memleketlerde yaşayanlardan başka kimseye yol kağıdı ve bayrak verilmeyecektir.

On dokuzuncu madde: İspanya Devleti tarafından atanan konsolosların bayrağı altında olanların ticaretine dair eşyalar için gümrüklerini ödedikleri zaman konsolota adı verilen verginin alınmasına izin verilecektir. İspanyol vatandaşlarından birisi barut, top, silah gibi askeri mühimmat haricindeki eşyaları gemilerine yüklemelerine engel olunmayacaktır.

Yirminci madde: İspanya Devleti vatandaşlarının ve İspanyol Kralının himayesinde olan kişilerin ticarete yönelik işlerinde diğer dost olan devletlere davranıldığı gibi davranılacak ve genel olarak geçerli olan sikke dışında başka bir sikke teklif edilmeyecek ve bu sikkelerden yürürlükte olan vergiden başka vergi istenilmeyecektir.

Yirmi birinci madde: Limandan ayrılmak üzere olan bir gemi davası var bahanesiyle alıkonulmayacak ve konsolosu vasıtasıyla hızlı bir şekilde davaları görülecek ve İspanyol vatandaşlardan cizye veya başka bir vergi talep edilmeyecektir. Bu antlaşmada belirtilen veya belirtilmeyen hususlar için diğer devletlere davranıldığı gibi davranılacaktır. Ayrıca İspanya ve Osmanlı devletleri gerekli ve faydalı gördükleri maddeleri görüşükten sonra bu ahidnâmeğe ekleyebileceklerdir.

Sonuç: Osmanlı padişahı ve İspanya Kralı arasında imzalan bu barış antlaşması zarar görmeden korunacaktır. Tarafların vatandaşları arasındaki dostluk ve aşikar olan samimiyet olması için bugünden itibaren sekiz ay içinde onaylanacaktır. Bu süre zarfında oluşabilecek zararlar giderilecektir. İspanya kralı; Malta, Roma ve Ceneviz serbest⁷⁶ hükümetlerinin Akdeniz'deki korsanlık faaliyetlerini durdurmak için girişimde

⁷⁶ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.23.

bulunacak ve Osmanlı Devleti bu hükümetler ve İspanya kralı arasındaki gelişmelerden haberdar olacaktır. Bu antlaşma imzalanarak delegeye teslim edilmiştir⁷⁷.

Osmanlı sultanı Abdülhamid Han ve İspanya Kralı Don Carlos arasında 28 Eylül 1782 senesinde anlaşılan 21 madde ve bir sonuçtan oluşan ahidnâme onaylanarak İspanya Kralı'nın elçisi Don Joven de Polini'ye takdim edilmiştir. Ahidnâmenin tercümesi Halil Hamid Paşa'ya takdim edilmiştir⁷⁸.

2.6.2. 1782 Barış ve Ticaret Antlaşmasının Değiştirilen Maddeleri

23 Nisan 1783 tarihli İspanya ve Osmanlı Devletleri arasında yapılan Barış ve Ticaret antlaşmasının değiştirilen maddeleridir. Osmanlı Devleti ve İspanya arasında 23 Nisan 1783 tarihinde barış ve ticaret antlaşması yapılmıştır. Bu antlaşma gereğince İspanya, Osmanlı Devleti'nin diğer devletlere sağladığı menfaatlerden yararlanmıştır. 17. ve 18. yüzyıllarda Fransız ve İngilizler çok sayıda ek ayrıcalık kazanmalarının yanında birkaç yenileme de elde etmişlerdi. Bu ayrıcalık en çok kayırılan millet ilkesi gereğince diğer bütün yabancıları da kapsardı. Osmanlı Devleti'nde ne zaman yenilenen bir ahidnâmede yeni bir ayrıcalık düzenlense diğer milletlerin büyükelçileri bu ayrıcalıkların kendi tüccarları için de geçerli olmasını onaylayan ferman almak için Sadarete başvururlardı⁷⁹. İspanya bu durum için 1782 tarihinde yapılan Barış ve Ticaret Antlaşması'nın 21. Maddesini ekleyerek önceden önlemini almıştı. Osmanlı ve İngiltere Devletleri arasında 16 Ağustos 1838 tarihinde yapılan anlaşma ile devletlerin ilişkileri ve ticari işlemlerinde değişiklik yapılarak bu antlaşmadaki şartlar diğer devletlere de verilmiştir. Abdülhamid Han ve İspanya Kraliçesi İzabel arasında tarafların vatandaşları haklarında olan ticari ilişkiler için kolaylık sağlanması için sened-i mahsus ve ek verilerek düzenleme yapılacaktır. Bu hususlar için Mustafa Reşid Paşa ve Şövalye Antuvan Lord Korava vekil olarak tayin olmuşlardır. Bu antlaşma İngiltere ve Fransa Devletleri ile yapılan antlaşmaya uygun olan kurallar üzerine düzenlemiş ve anlaşmıştır. Osmanlı Devleti'nin vermiş olduğu izinle değiştirilen bu maddeler

⁷⁷ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.24.

⁷⁸ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.25.

⁷⁹ Maurits H. Van den Boogert, *Kapitülasyonlar ve Osmanlı Hukuk Sistemi 18. Yüzyılda Kadılar, Konsoloslar ve Beratlılar*, Çev. Ali Coşkun Tuncer, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2008, s. 25.

İspanya Kraliçesi tarafından onaylanarak kabul edilmiştir⁸⁰ . El-Hac Mehmed Emin Rauf Paşa tarafından bu antlaşmanın maddeleri beyan edilmiştir.

Birinci Madde: Bu ahidnâme özellikle değiştirilmiş ve bu değişen şartlar ile birlikte İspanya halkına ve ticari gemilerine ait olan ve onlar tarafından kullanılan bütün hukuk, imtiyazlar ve muafiyetleri devam etmektedir.

İkinci Madde: İspanya halkının ve vekillerinin gerek iç pazarda satmak için gerek taşraya ihraç etmek niyetiyle Osmanlı Devleti'nin arazi ve sanayi ürünlerinden her cins mal ve eşyayı satın alma iznine sahiptir. Osmanlı Devleti her çeşit mal ve eşya üzerindeki tek el usulünü iptal etmiştir. Osmanlı Devleti mal satın alma veya bir eşyanın bir yerden başka bir yere nakledilmesi için beldelerin zabitleri tarafından verilen ruhsat tezkiresi usulünden feragat ettiğini taahhüt etmiştir. İspanya Devleti'nin halkından ruhsat tezkiresi isteyen vezirler ve memurlar hakkında cezalandırma işlemi yapılacaktır. İspanya tüccarı aldatıldığı veya hasarı olduğu gerekçesiyle dilekçe yazabileceklerdir ve bu hasarlar karşılanacaktır.

Üçüncü Madde: İspanya tüccarı, vekilleri ve halkı Osmanlı Devleti arazi ve sanayi ürünlerini satın alarak yine Osmanlı Devleti'nin iç pazarında kullanmak üzere satacakları malın satım anında ödemesi gerekli olan rusumatı Osmanlı iç ticaret idaresine ödeyeceklerdir. Osmanlı Devleti'nden olan müslümanlar ve tüccarlar arasında en fazla izin verilenlerde bu vergiyi ödeyecektir.

Dördüncü Madde: İspanya tüccarı ya da vekilleri, satın alacakları Osmanlı Devleti'nin toprak ve sanayi ürünlerinden olan her çeşit mal ve eşyayı vergi ve tekalif vermeksizin bir başka yere götürme ve iskeleye dökme iznine sahiptirler. Bu malların iskeleye ulaşma anında; bu antlaşma ile ortadan kaldırılıp, iptal olan iç gümrük ticaret bedeli olmak üzere malın değerinden %9 ve malın iskeleden taşınması anında alınan %3 gümrük vergisi alınacaktır. Taşraya satılacak olan malların ulaştığı andaki gümrük vergisi alınan maldan sadece eski %3 olan vergi alınacaktır.

Beşinci Madde: İspanya ya da diğer devletlerin toprak ve sanayisinden üretilen malları İspanya tüccarının karadan ya da denizden getirerek Osmanlı Devleti'nin her bir tarafına ithaline izin verilmiştir ancak malın değerinden %3 gümrük vergisi alınacaktır.

⁸⁰ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.35.

Bu mallardan alıcak tüm rusumatın ödenmesi üzerine bu malı getiren İspanya tüccarı %2 vergi ödemesi yapacaktır. Daha sonra iç ya da dış pazara gitmek üzere satılan maldan ne bayi ne de müşteriden hiçbir isim altında gümrük vergisi istenmeyecektir. İspanya tüccarı bir iskeleye getirdiği mal ve eşya için %3 amediyye vergisi ödedikten sonra diğer bir gün vergi vermeden mallarını diğer iskelelere nakledebilir. Ancak bu eşya vardığı yerde satılmak ve başka yere gönderilmek istenirse %2 zamime vergisi denilmelidir. İspanya Devleti gerek bu maddede ya da değişen diğer maddelerde kullanılan lakaplar anlamına uygun ve başka bir ifadeye karşılık gelmediği ve Osmanlı Devleti'nin idare ve hukukuna hiçbir şekilde müdahale etmediğini bildirmiştir.

On üçüncü Madde: İspanya vatandaşları yabancı ülkelerden getirilen malları Osmanlı Devleti'nin her bir tarafında serbestçe satabilecekler ve bu malların iç pazara girdikleri anda sadece amediyye vergisi ödeyecekler ancak taşraya ithal edecekleri maldan %2 vergi eki alınacaktır⁸¹. Bu %2'lik vergi eki ödendikten sonra bu malları Osmanlı Devleti'ne ya da diğer yabancı devletlere gönderilmesi halinde hiçbir şekilde başka vergi ödemeyeceklerdir.

Yedinci Madde: İspanya'nın ve İspanya'ya tabi olan yerlerin ve diğer tüm yabancı devletlerin arazi ve sanayi ürünlerinden olan mal ve eşya İspanya Devleti'nin malı olarak İspanya gemileri ile Akdeniz, Karadeniz ve Haliç'ten geçtiklerinde bu gemi için hiçbir rusumat vergisi istenilmeyecektir. Diğer devletlere nakil olunmak üzere Osmanlı Devleti'ne ithal olunan ya da getiren kişilerin ellerinde kalmış olan tüm mal ve eşya İspanya Devleti'ne gönderilirken %3 ithaliye vergisinden başka vergi talep edilmeyecektir.

Sekizinci Madde: İspanya tüccar gemilerinin Akdeniz ve Karadeniz'den geçmeleri için Osmanlı Devleti tarafından verilmesi gereken gemi izni fermanları geciktirilmeden ve ertelenmeden verilmelidir.

Dokuzuncu Madde: Bu antlaşma ile kararlaştırılan tüm şartlar, Osmanlı Devleti'nin Asya, Avrupa, Mısır ve Afrika'da olan tüm mahallerinde yürürlüğe girmiştir.

Onuncu Madde: İspanya tüccarlarının Osmanlı Devleti'ne ithal ettikleri ya da Osmanlı Devleti'nden ihraç ettikleri malların değerinde olan her türlü zarar Osmanlı ve İspanya

⁸¹ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.36.

Devletleri arasında yapılan antlaşma gereğince bir tarifeye ödenecek gümrük vergisi Osmanlı sikkesi hesabı üzerinden tahsis edilebilmek için her 14 senede bir kere taraflardan memur tayin edilecektir. Bir sonraki tarifenin süresinin bitmesinden itibaren İspanya vatandaşlarının ithal ve ihraç edecekleri mal ve eşyanın %3 hesabıyla malın değerinden ödeme yapacakları gümrük rusumatı miktarının tahsisi yine bu memurlar tarafından antlaşmanın şartları gereğince toplanacaktır. Bu rusumatın ödenmesi insafli ölçüde düzenlenecek ve dengelenecektir. Bu rusumatı ödeyen iskelelere konulan yeni tarife tarihinden itibaren 7 sene boyunca yürürlükte olacaktır. 7 senenin geçmesinden itibaren taraflar isterlerse değiştirilebilecekler fakat her hangi bir değişiklik olmaması durumunda her 7 senenin sonunda borçları ödenmelidir.

Sonuç: Bu antlaşma senedi onaylanıp imzalandığı günden itibaren 4 ay sonra veya daha erken Osmanlı Devleti tarafından değiştirilerek 15 gün sonunda yapılmaya başlanacaktır. Üst açıklama ve beyanda 14 maddeye karar verilmiştir. 2 Mart 1840 tarihinde tarafların izinleriyle değiştirilen borç senetleri yazılmış ve imzalanmıştır⁸².

2.6.3. 14 Mayıs 1862 tarihli Ticaret ve Dostluk Antlaşmasının Genişletilen Maddeleri

İspanya Kraliçesi ve Osmanlı Sultanı Abdülhamid arasındaki mevcut olan ticaret ilişkilerini genişletme isteğiyle ticaret ve gemilerin yolculuğuna dair bir antlaşma ve düzenleme kararı verilmiştir. Osmanlı Devleti tarafından atanan dış işleri bakanı, İspanya ve diğer yabancı devletlerin nişanlarını da taşıyan baş vezir Mehmed Emin Ali Paşa ve Kraliçe İzabella tarafından şövalye Birsure Lamuri vekilliğe tayin olmuşlardır.³⁰ Haziran 1852 ve 13 Mart 1862 tarihleriyle 21 madde üzerinde karar verilerek Osmanlı Devleti'ne arz edilmiştir. Aynı maddelerin Fransızcası beyan edilmiştir.

Birinci Madde: Mevcut olan sözleşmeler ile İspanya halkı ve gemilerine verilen bütün hukuk, imtiyaz ve muafiyetler bu sözleşme ile düzeltilecek şartlarla belirlenmiştir. Tüm diğer yabancı devlet vatandaşları ve gemilerine verilen hukuk, imtiyaz ve muafiyetlerden İspanya vatandaşları ve gemileri de yararlanacaktır.

⁸² BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.37.

İkinci Madde: İspanya Kraliçesi'nin halkı ya da vekilleri Osmanlı Devleti'nin her bir tarafında iç alım ve satımda, taşraya ihraç etmek üzere Osmanlı Devleti'nin arazi ve sanayi ürünlerinden olan her çeşit mal ve eşyayı satın alabilmelerine ve satmalarına izin verilecektir. Osmanlı Devleti 2 Mart 1840 tarihinde resmen kabul edilmiş olan ticaret antlaşmasının ikinci bendiyle Osmanlı Devleti'nin ziraat ürünleri ve diğer her çeşit masulleri hakkında her türlü olan tek el usulünü resmen iptal etmiştir. Mal ve eşyaların satın alınması ya da bu eşyaların satın alındıktan sonra bir yerden bir diğer yere olan nakli için yerel yönetimden verilen tezkire usulü terk edilmiştir. İspanya halkı yerel yönetim tezkiresi almasına rağmen zorlama ve her türlü teşebbüse karşı Osmanlı Devleti'nin memuru tarafından şiddetle cezalandırılacak ve bu teşebbüslerden kaynaklanan zararlar Osmanlı Devleti tarafından karşılanacaktır.

Üçüncü Madde: İspanya tüccarları ya da vekilleri Osmanlı Devleti'nin arazi ve sanayi ürünlerini iç pazarda tüketmek veya Osmanlı Devleti'nden satın almak niyetiyle mal ve eşyayı aldıkları halde bunların satın alma anında gereken her türlü ticari işlemlerin gerçekleşmesi esnasında Osmanlı halkının veya diğer yabancı devletlerin ödedikleri rusumatı ödeyeceklerdir⁸³.

Dördüncü Madde: Osmanlı Devleti ve yönetimi altındaki yerlerden İspanya Devleti ve yönetimi altında bulunan yerlere gönderilmek üzere ihraç edilen her türlü eşyaları diğer devletlere nakledilmek üzere ihraç olduğu halde verdikleri veya verecekleri rusumattan başka vergi alınmayacaktır. Osmanlı Devleti'nin toprak ve ziraat ürünlerini İspanyol tüccarlar tarafından satın alınmasında bu malların ulaşacakları yer güzergahı üzerinde hiçbir vergi ve aidat istenmeyecek. Bu mallardan iskeledeki kıymeti üzerinden hesaplanmış ve ihraç anında faydalanılan %8 reftiye vergisi alınacaktır. Bu verginin ödenmesi durumunda mallar başka bir ele geçse dahi Osmanlı Devleti'nin hiçbir tarafında bu vergi tekrar ödenmeyeceği kararlaştırılmıştır. Gümrük idare ve Genel Harcamalar Başkanlığı'na tayin edilmek üzere olan eşyanın kıymetinden hesaplanan %1 vergi kararına indirilene kadar %8 gümrük vergisi her sene %1 oranında indirilecektir.

Beşinci madde: İspanya Devleti'nin arazi ve sanayi ürünlerinden olup Osmanlı Devleti'ne karadan veya denizden gelen mallar için diğer devletlerden alınan rusumat alınacak ve başka bir vergi ya da bu rusumatın fazlası alınmayacaktır. İspanya

⁸³ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.38.

Devleti'nden gelen ve ülkeye girmesi yasak olan mal ve eşyalar Osmanlı Devleti'ne giremeyecektir. İspanya Devleti'nden Osmanlı Devleti'ne gelen eşyalardan alınacak rusumat bu eşyanın kıymeti üzerine %8 ya da anlaşılan tarife gereğince hesaplanacaktır. Bu eşyalar denizden gelmiş ise gemiden karaya ihraç anında, karadan gelmiş ise ilk gümrükte rusumat ödemesi yapılacaktır.%8 olan Amediyye resmi ödendikten sonra bu mallar için ne bayi ne de müşteriden hiçbir vergi ve aidat istenmeyecektir. Ancak Osmanlı Devletinde kullanılmak üzere satılmayacak altı ay zarfında taşraya ihraç edilecek olan mallar için transit mal hükmünde tutulacak ve bu mal hakkında 10. bendte kararlaştırılan şekilde uygulama yapılacaktır. Gümrük idaresi tarafından %8 amediyye resminin ödendiği belirlenirse tüccara transit vergisi ve amediyye vergisi arasındaki fark ödenecektir.

Altıncı Madde: Eflak, Boğdan ve Sırp Beyliklerine gitmek üzere Osmanlı Devleti'nden geçen mal ve eşyalar Osmanlı Devleti tarafından idare olunan iki gümrüğe ulaştıklarında ecnebiyye gümrük vergisi adındaki verginin ödemesi yapılacaktır. Kararlaştırılan bu kural Osmanlı Devleti'nin her yerinde diğer yabancı devletler içinde geçerli olacaktır. Bu vergi Osmanlı Devleti'nin memurlarına verilecek ve amediye ve refiyye vergileri sadece bir defa alınacaktır.

Yedinci Madde: Gerek hükümet, memur ve esnaf gerek bir günlük fayda için çalışan⁸⁴ tesislerden liman, kılavuz, fener, karantina vergisi adı altında hiçbir alınmayacaktır. Osmanlı ve İspanya Devletleri'nin gemileri nereden gelirse gelsin taraflardan birinin limanına uğradıklarında yerli gemiden alınmayan vergiler tarafların gemilerinden de alınmayacaktır yapılan antlaşmanın kararı gereğince eşit davranılacaktır.

Sekizinci Madde: İspanya ve Osmanlı Devletleri'nin kanunları gereğince ve yapılan bu antlaşmanın hususlarına dair olarak tarafların gemileri İspanya ve Osmanlı gemisi gibi sayılacaktır.

Dokuzuncu Madde: İspanya ürünlerinden olup İspanya veya başka bir devletin gemisi ile gelen ya da diğer yabancı devletlerin ürünlerinden olup İspanya gemilerine yüklenilerek getirilen mal ve eşyaların Akdeniz ve Karadeniz'den geçmeleri halinde bu eşyalar için hiçbir vergi ve aidat istenilmeyecektir. Bu gemilerle getirilen ve karaya

⁸⁴ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.39.

çıkarılan mallar Osmanlı transit ambarına ya da Osmanlı Devleti'nin transit ambarı olmayan yerlerde gümrük nezareti altına yerleştirilecektir.

Onuncu Madde: Osmanlı Devleti'ndeki transit haklarını tek iktidarda bulunduranlara tüm kolaylıkları sağlamak için diğer ülkelere gönderilmek üzere Osmanlı Devleti'ne ithal olunan eşyadan günden güne alınmakta olan %3 vergi, %2'ye indirilerek malın Osmanlı topraklarına girdiği an ödenecektir. Bu transit vergisi bu antlaşma maddelerinin değiştirileceği günden itibaren sekiz sene sonunda %1'e indirilecektir. Bu vergi Osmanlı Devleti'nin ürünlerinden alınacak reftiye vergisini deftere kaydetme masrafını eşitlemek üzere tahsil edilecektir.

On birinci Madde: İspanya tüccarları Osmanlı Devleti'nde mal ve eşya ticareti yaptıkları zaman diğer yabancı devletlerin yükümlü oldukları rusumatı ödeyecekler ve sahip oldukları hukuk, imtiyaz ve muafiyetlerden faydalanacaklardır.

On ikinci Madde: Beşinci madde şartları ve hükümlerinde belirtildiği üzere İspanya tüccarlarına tuz ve tütünü Osmanlı Devleti'ne ithal etme izni verilmiştir. Ancak, İspanya tüccarları tuz ve tütünü satın alım ve satımlarında ödemekle yükümlü oldukları vergiler ve kanunlara tabi olacaklardır. Bu yasağa karşı olan İspanyol tüccarlar Osmanlı Devleti'nden ihraç edecekleri tütün ve tuz miktarını gümrük idaresine bildirmek zorundadır. İspanya halkından bundan sonra hiçbir gün için vergi alınmayacaktır.

On üçüncü Madde: Taraflar arasındaki kararlaştırılmıştır ki Osmanlı devleti barut, top, silahlar ve askeri malzemelerini Osmanlı Devleti'ne ithalinde genel olarak yasak olan hak ve yetkilerini korur. Bu yasaklık resmen duyurulmadıkça yürürlüğe girmeyecek ve yalnız bu yasaklığı içeren beyanname resmiyette açıkça belirlenecek olan aletler ve harp eşyaları hakkında yapılacaktır⁸⁵. Yazılı olarak yasaklı olmayan her türlü aletler ve harp eşyaları Osmanlı Devleti'ne ithal edildiklerinde yerel düzenlemeye tabi olacak ve İspanya elçiliği tarafından özel bir ruhsat dilekçesi verilmesine izin verilecektir. Özellikle barutun ithali yasak değil ise getirilen şartlara tabi olacaklardır. Öncelikle İspanyol tüccarlar yerel düzenlemenin atadığı miktardan fazla barut satmayacaktır. İkincisi bir gemi yükü ya da bir miktarın tümü İspanya gemisi ile Osmanlı Devleti'nin bir limanına ulaşınca bu gemi için yerel memurlar tarafından atanacaktır. Bu gemiler özel bir yere demir atar ve barut taşırsa yine bu memurlar tarafından gösterilecek

⁸⁵ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.40.

ambarlara bu memurların gözetimiyle ihraç olunacaktır. Av tüfeği, süslü piştov silahları ya da özel kullanım için olan az miktardaki av barutu bu maddenin şartlarına tabi olmayacaktır.

On dördüncü Madde: İspanya ticari gemilerinin Akdeniz ve Karadeniz boğazlarından geçişleri için gereken gemi izni belgeleri bekletilmeden verilecektir.

On beşinci Madde: Gemi yükleri Osmanlı Devleti'nde teslim edilecektir. İspanya tüccar gemileri taşıdıkları mallarının yük kayıtlarını bu malları ihraç edecekleri limana vardıklarında gümrüğe bildireceklerdir.

On altıncı Madde: Gümrükten kaçılarak ithal edilen eşyalara devlet tarafından el konulabilecektir. Gümrükten kaçırılan eşyalar, memurlar tarafından tutulduğu zaman bildirilmemiş veya tutanak tutulmamış eşyalar için mal sahibinin mensup olduğu konsolosluğa bildirilirilecek, gümrükten eşya kaçırma olmadığı belirlenirse devlet tarafından el konulmayacaktır.

On yedinci Madde: Osmanlı Devleti'nin malları ve bu malları taşıyan Osmanlı gemileri İspanya Devleti'nin limanlarına vardıklarında en fazla izne ve imtiyaza sahip olan milletin arazi ve sanayi ürünlerine yapılan uygulamanın aynısı yapılacaktır.

On sekizinci madde: Bu ahidnâme onaylandıktan sonra tarafların anlaşmayı daha iyi anlamaları için 2 Mart 1840 tarihinde iki taraf arasında resmi olarak kabul edilen bu sözleşme metninin tasdiknamelerinin değişmesi gününden itibaren yirmi sekiz sene yürürlükte tutulacaktır. Bununla birlikte anlaşma taraflarının her birinin tecrübesizliği gereği lüzum hissedecekleri düzenlemeyi 14. ve 21. sene sonunda teklif etmek ya da zamanın bitiminde kabul edecekleri ilan etme yetkisini korurlar. Bu durumun tarihi ilanından itibaren bir sene sonra bu sözleşme metninin taraflarca anlaşılması hakkında hükümsüz olan sözleşme metni Osmanlı Devleti'nin tüm eyaletlerinde yani Avrupa, Asya, Mısır, Afrika'da ve Sırbistan, Eflak ve Boğdan Beylikleri'nde yürürlükte olacaktır.

On dokuzuncu madde: İspanya Kraliçesi bu ahidnâmenin her bir maddesinde kullanılmış olan sözlerin ve tabirlerin anlamlarını açıkça ve haklı olarak kabul etmiştir. Bu sözlerden fazla ve başka hiçbir hüküm ve anlam çıkarmak ve ne de iç idare hukukunun yapılmasında Osmanlı Devleti'ne hiçbir şekilde engel olma isteğinde

bulunmadıklarını taraflarca kararlaştırılmıştır. Osmanlı Devleti, İspanya Devleti ile yapılan eski ahidler ve bu ahidnâme ile İspanya halkı ve malları hakkında verilen imtiyazları hiçbir şekilde kaldırma sebebi göstermeyecektir.

Yirminci madde: İspanya ve Osmanlı Devletleri'nin birbirlerinden ithal ettikleri arazi ve sanayi ürünlerinden olan her türlü eşya ve maldan bu anlaşmadaki şartlar gereğince alınacak gümrük vergisi tarifelerini düzenlemek için beraberce komserler tayin etmeye taraflar arasında yapılan bu anlaşmaya göre karar verilmiştir⁸⁶. Bu şekilde düzenlenecek olan yeni tarife bu anlaşmanın yürürlüğe gireceği günden itibaren 7 sene süresince geçerli olacaktır. Bu anlaşma taraflarının her biri bu sürenin bitiminden bir sene önce bu tarifinin idare edilmesi ve onarılması talebi hak edilecektir. Eğer ki; yedinci sene esnasında taraflardan hiçbiri bu tarifeyi idare etme ve düzeltilmesinde herhangi bir değişiklik düşünmezse; o takdirde tarife önceki yedi senenin bitim gününden itibaren diğer bir yedi sene süresi için de yürürlükte tutulacak ve her bir yedi sene devrinin tamamlanmasında aynen uygulanacaktır.

Yirmi birinci madde: Bu anlaşmanın onaylanacak olan tasdiknameleri Osmanlı Devleti'nde iki ay içinde ya da mümkün olur ise daha önce teslim edilecektir. Değişim gününden itibaren bu anlaşma yürürlükte tutulacaktır.

Sonuç: Bu kanunlar Padişahın huzurunda kabul edilmiş ve onaylanmıştır. Açıklamalar İspanya Devleti'ne tasdikname olarak verilmiştir⁸⁷.

2.6.4. 16 Ekim 1827 Tarihli Osmanlı-İspanya Karadeniz Ticaret Antlaşması

Osmanlı ve İspanya Devletleri arasında yapılan anlaşmanın kalıcılığı için İspanya Devleti'nin ve dost olan diğer devletlerin ticaret gemilerinin Karadeniz'de ticaret yapmalarına verilen ruhsattır. İspanya ve Rusya Devleti arasında Akkırman'da bir antlaşma yapılmıştır. Karadeniz ticaretine dair olan bu anlaşmanın yedinci maddesinin gizli kısmında Karadeniz ticaretinin tarafların ortak menfaatleri için gerekli olacak şekilde düzenlenmesine karar verilmiştir. İspanya elçi vekili Afvarilder Foaliryo ile görüşülen ve düzenlenen maddeler aşağıda açıklanmaktadır:

⁸⁶ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.41.

⁸⁷ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.42.

Birinci madde: Osmanlı Devleti, İspanya bayrağıyla gelen gemilere kendi devletlerinin ve diğer devletlerin ürünleriyle yüklenmiş şekilde Akdeniz'den Karadeniz'e, Karadeniz'den Rusya'ya ve bu yükle Akdeniz'e ve kıyılarına geçme ruhsatı vermiştir. Haliç'e gelen tüm gemiler Osmanlı devleti tarafından denetlenecek. Osmanlı Devleti'nde yasak olan eşyalar yani silahlar, kurşun, diğer harp eşyaları ve at; pamuk, meşin, balmumu, işlenmiş deri, don yağı, tabaklanmış deri, koyun derisi, zift, kükürt, ipek, yün, bakır, kirpas ve bunların dışında yolcu, gemici, kaçak yolcu bulundurulması yasaklanmıştır.

İkinci madde: Osmanlı Devleti, İspanya tüccarlarına ticari faydalar ve kazançlar sağlamıştır. İspanya gemilerinin yük kapasitelerine uygun şekilde ruhsat verilecektir; yani üç kısımdan oluşan geminin ön kısmına 16.000, ikinci kısmına 11.000 ve üçüncü kısmına 6.000 ölçü yükünün yüklenmiş olacaktır. Bu gemiler içinde, 1000 kileden 6000 kileye kadar yükü yüklenmiş olanlar, 6000 ve 6000 kilelik sınırını aşanlar, 11000 ve 11000 kileyi sınırını aşanlar, 16.000 kilelik olanlar da sayılacaktır. Bu şekilde itibar gören gemiler için her defa Haliç'e gidip gelmeleri bir sayılacak; yola çıkmaya başladıklarında ilk kısım 600, ikinci kısım 450, üçüncü kısım 300 kuruş ruhsatiye vergisi alınacak ve tersane-i amire hazinesine tahsis edilecektir. Bu miktardan eksik veya daha fazla para verme talebinde bulunulmayacaktır.

Üçüncü madde: İspanya bayrağıyla Haliç'den geçen gemiler hakkında kararlaştırılan yoklama usulü yapılacaktır. Karadeniz'deki Rusya iskelelerinden getirilen yiyecek ve yüklerin İstanbul Limanı'na girdiklerinde gemilerin su çekerek yükleri ıslanılacağı ve zayi olacağı beyanıyla gerekli yükü diğer gemilere aktarmak istediklerinde Osmanlı Devleti'ne bildirmeleri, limandaki komisyoncu ve gümrükçülerin bu işlemi kaydetmeleri ve gerekli olan işlem için yetki ve onayların alınmasından sonra yüklerini başka gemiye aktarabileceklerdir. Bu emir bütün limanlara açıkça gönderilerek bildirilecektir⁸⁸.

Dördüncü madde: Osmanlı ve İspanya Devletleri arasındaki ahid ve şartlar gereğince İspanya vatandaşları, Osmanlı Devleti'nde ve Akdeniz'de bulunan diğer yerlerde korunup himaye edilecektir. Bu madde ile birlikte İspanya vatandaşları Osmanlı Devleti'nin Karadeniz'de bulunan yerlerinde de korunacaktır. Eğer gemileri kazaya

⁸⁸ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.58.

uğrar ve tamire ihtiyaç olursa, tamir ve kalafat edilecektir. İspanya Devleti'nin limanlarına giden Osmanlı ticari gemileri hakkında ise, diğer büyük devletlerinin ticaret gemilerinin ulaştıkları en geçerli imtiyaz ve muafiyetlerin tamamının uygulanılacağı taahhüt edilecektir.

Sonuç: İspanya ticaret gemilerinin Karadeniz ticaretine dair müzakerede aynen olduğu gibi dört madde üzerinde dostane şekilde anlaşılan ve düzenlenen senet taraflar arasında imzalanmış ve mühürlenmiştir. Bu senet üç aylık süre zarfında ve mümkün olursa daha erken resmi olarak yapılan tekliflerin değişimi ile kabul edilecek ve tasdiklenecektir⁸⁹.

21 Şubat 1828 tarihli İspanya elçi vekiline mübadele etmek üzere yazılan ve name sandığına konulan önerenin resmi kopyasıdır. İspanya tüccar gemilerinin, Karadeniz'deki ticaretleri hususuna dair izinleri İspanya Devleti'nin isteklerine dayanarak belirtilen şekilde Osmanlı Devleti izin vermiştir. İspanya elçi vekili Fualiryo Kastilyo arasında yapılan anlaşma dört madde ve bir sonucu kapsamaktadır.20 Aralık 1828 tarihinde değişen resmi senet imzalanmıştır. Üç ay süreyle İspanya Devleti tarafından kabul edilip resmi yazıyla açıklanacaktır. İspanya elçisi tarafından İspanya'ya gönderilen bildiri ve maddelerin tümü İspanya kralı tarafından kabul edilmiş ve onaylanmıştır. Aynı şekilde Osmanlı padişahı tarafından da bu maddeler kabul edilerek bu maddelere uyulması konusunda özen gösterileceğini bildirilmiştir⁹⁰.

2.6.5. 18 Mayıs 1802 Tarihli İspanya Tarife Defteri

İspanyol tüccarlarına İspanya veya diğer Avrupa Devletleri'nden Osmanlı Devleti'ne satmak için getirdikleri ya da Osmanlı Devleti'nden alıp vilayetlerine ve diğer Avrupa Devletleri'ne taşıdıkları mal ve eşyalar için ahidnâme gereğince %3 gümrük vergisi ödeme şartı konulmuştur. Osmanlı Devleti ve diğer devletlerin elçileriyle yapılan görüşmelerde ticari eşyalar için ölçülü bir sınır konulmuştur.%3 gümrük vergisini belirlemek için Rusya, Avusturya ve İngiltere Devletleri ile görüşülerek birer tarife defteri oluşturulmuştur. Prusya, Sicilya, Danimarka, Avusturya, İsveç, Cezayir Seba-ı Müctemia Cumhuriyeti ve Rusya Devletlerine tarifeler verilmiştir. İstanbul'da bulunan

⁸⁹ Akkerman Antlaşması ve 16 Ekim 1827 Tarihli Osmanlı-İspanya Karadeniz Ticaret Antlaşması hakkında bkz. Tufan Turan, "Osmanlı-İspanyol Karadeniz Ticaret Müzakereleri ve İspanya'nın Karadeniz Ticaretine Girişi", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C.7, Sayı.32, 2014,s.265-268.

⁹⁰ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.59.

İspanyol elçi tarafından İspanya Devleti'ne bu konu hakkında yetki isteyen mektuplar yazılmıştır. İspanya Devleti tarafından bu mektuplara cevap geleceği zaman Rusya ya da İngiltere tarifelerinden biri sürekli olarak uygulanacağı için tarife defteri düzenlenecektir.18 Mayıs 1802 tarihinden itibaren haber gelinceye kadar ek rakam olarak Avusturya tarifesi üzerinden gümrük eşya vergisi alınacaktır. İspanyol vilayetlerindeki tüccar ve ticaret gemilerine bu defterde belirtilmeyen mallar olursa o malın piyasa değeri üzerinden %3 gümrük vergisi konularak hesaplanacaktır. Ayrıca Rusya, İngiltere veya Avusturya tarifelerinden hangisinin uygulanacağını bildirildiği zaman kendi memleketlerinde olan tarifede bulunmayan eşyalar için piyasa değeri üzerinden %3 ek vergi konulacaktır. Bu tarife defteri tarafların onayı alındıktan sonra oluşturulmuştur⁹¹.

2.7. Tercümanlar Hakkında Yazılan Hükümler

Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarından itibaren diğer devletler ile olan diplomatik münasebetlerinde tercümanların görev yaptığı bilinmektedir⁹². 31 Ekim 1786 tarihinde Osmanlı Devleti'nde görev yapacak tercümanlar hakkında bir ferman yazılmıştır. Bu fermanda İstanbul ve diğer şehirlerde bulunan konsolosluk tercümanlarının görevlerinin neler olduğu açıklanmaktadır. Fermanda ayrıca tercümanların bazı davranışlarının yasaklandığı görülmektedir. Buna göre beratı olmayan tercümanlar görev yapamayacak, tercümanların giymek zorunda oldukları kıyafeti giyecekler⁹³, görev yerlerinden başka bir yerde ikamet etmeyecekler, ticari işlere karışmayacaklardır. Bu şartlara uymayan tercüman bulunur ise ellerindeki beratlar alınacak ve yenileri verilmeyecektir. Tercümanların seyahat etmesi halinde ellerindeki yol emriyle hızlı bir şekilde gidip gelmeleri gerekmektedir⁹⁴. Uzun süre boş kalan tercümanlık makamına başkası tayin olacaktır⁹⁵.

27 Mayıs 1793 tarihli Reisülküttap Efendi'ye yazılan hüküm tercümanların nakli hakkındaki özel bir yasağı içermektedir. Bu hükme göre elçi veya konsolosların yanında

⁹¹ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 143.

⁹² Cengiz Orhonlu, "Tercüman", *İA*, C. XII/1, İstanbul 1993, s. 173-181.

⁹³ Konsolosluk tercümanlarının görevleri hakkında bkz. Kemal Çiçek, "Osmanlı Devleti'nde Yabancı Konsolosluk Tercümanları", s.176-179.

⁹⁴ Konsolosların ve tercümanların yol emirleri hakkında bkz. Mehmet Demiryürek, "Yabancı Konsolos, Konsolos Tercümanı ve Tercüman Hizmetkârlarının Serbest Dolaşım Belgeleri: Beratlar ve Yol Emirleri (1600-1800)", *Kebikeç*, Sayı:30, Ankara 2010, s.87-102.

⁹⁵ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.31.

görev yapan beratlı tercümanlar görevlerinden ayrıldıklarında başka bir devletin hizmetinde tercüman olarak çalışamayacaklardır. Osmanlı Devleti'nden izin almak kaydıyla geçici olarak başka bir konsoloslukta görevlendirilebilir. Bu yasaklamalar ile tercümanların görevlendirilmesi ve atanmasında ortaya çıkan düzensizliklerin ortadan kaldırılması hedeflenmektedir. Bu maddenin çiğnenmesine hiçbir şekilde izin verilmeyecektir. Tercümanların atanması, nakilleri hususunda karışıklık yaşanmaması ve gerekli araştırmaların yapılması için emir verilmiştir⁹⁶.

16 Aralık 1802 tarihli tercümanlık görevlilerine yazılan hükümde 31 Ekim 1786 tarihinde yazılan hatt-ı hümayunda belirtilen kurallara uyulması gerektiği bildirilmektedir. Söz konusu hatt-ı hümayunun Divan-ı hümayunda korunduğu ve birer kopyasının İlgili devletlerin elçilerine gönderildiği ifade edilmektedir⁹⁷.

29 Haziran 1805 Tarihli Tercümanlar İçin Yazılan Hükümdür. Bu hükme göre Osmanlı Devleti ile dost olan tüm devletlerin elçilerinin ve konsoloslarının yanında istihdam edilen tercümanlara yönelik 1786 ve 1792 senlerinde düzenlemeler yapılmıştır. Tercümanların uyması gereken şartlar ortaya konulduktan sonra bazı hususlara vurgu yapılmıştır. Tercümanlar iki devletin ilişkilerinde Osmanlı Devleti'nin zarar görmemesi için ellerinden geleni yapacak ve gerekli tedbirlerin alınmasında yardımcı olacaktır. Tercümanların iki dile de hakim olması en önemli şartlardandır. Bu konuda elçi ya da konsoloslar tercümanlara kefil olacaktır⁹⁸.

2.8. Osmanlı Devleti'ndeki İspanyol Tercümanlar ve Görev Yerleri

Osmanlı Devleti ile İspanya arasında 1782'de imzalanan antlaşmanın ardından müzakerelerini yürütmüş ve imzalamış olan Don Juan de Bouligny İstanbul'a daimi temsilci olarak atandı. Atama prosedürlerinin tamamlanmasından sonra Bouligny'nin ele aldığı ilk konulardan biri Osmanlı yetkilileriyle iletişimin sağlanmasında kilit rol oynayacak tercüman temini olmuştur. Elçilik tercümanları daha ziyade Osmanlı Devleti'nin gayrimüslim teb'asından seçilmekteydiler. Nitekim İspanyollar da geleneğe

⁹⁶ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.32.

⁹⁷ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.32.

⁹⁸ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.33.

uyarak Cosimo Comidas adlı Ermeni kökenli bir Osmanlı vatandaşını tercüman olarak atamışlardır⁹⁹.

046/1 numaralı defterden edindiğimiz bilgilere göre tercümanların görev sürelerinde herhangi bir standart bulunmadığı, şartlara göre değiştiği gözlenmektedir. Bazen kısa süre görev yapanlar olduğu gibi çok uzun süre görevde bulunanlara da rastlanmaktaydı. Görevi başındayken ölen¹⁰⁰, kendi isteğiyle görevinden ayrılan ya da azledilen¹⁰¹ tercümanlar bulunmaktaydı.

1790'dan itibaren İspanyol Konsolosların görev yaptıkları önemli ticari merkezlere tercüman bulundurmaları için berat verildiği ve bu beratla görev yerlerine atamalarının 18. Yüzyılın sonlarından 19. yüzyılın başlarına kadar devam ettiği görülmektedir.

Akka'ya Canbaptis Veled-i Sitefan ve Emmanuel Yerakani¹⁰² ; Atina'ya Yani Karalozi, Mihalaki Veled-i Yani İstankoyda¹⁰³ ve Gorbo Veled-i Mayeçnu¹⁰⁴ ; Balya Badra'ya Androya Kostaki veled-i Corci¹⁰⁵, Dimitriyu Pedro Kokino Veled-i Pandeli¹⁰⁶, Angelica Veled-i Roko¹⁰⁷ ve Nicolo Firuzu Veled-i Georgi¹⁰⁸ ; İstanbul'a Petro de Serpoş Komo¹⁰⁹, Cezbe Veled-i Agop¹¹⁰ ve Aleksandra Veled-i Konstantin¹¹¹; Kıbrıs'a Antonyo Veled-i Kostuni¹¹² ; Selanik'e Pavlo Veled-i Yuvan¹¹³ ve Sader Veled-i Gorir¹¹⁴ tercüman olarak atanmışlardır (bkz. Ek 2) .

Bunların yanısıra Osmanlı Devleti tarafından verilen tercümanlık beratına sahip olmayan ve hile yaparak tercümanlık görevini üstlenen sahte tercümanlar da olabiliyordu. Örneğin defterde tercümanların atanmaları hususunda ilginç bir bilgiye de yer verilmiştir. Bu bilgiye göre Balya Badra Tercümanlığı'na Angelica veled-i Roko

⁹⁹ Tabakoğlu, *a.g.e.*, s. 67.

¹⁰⁰ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.55.

¹⁰¹ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.55.

¹⁰² BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.55.

¹⁰³ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.51.

¹⁰⁴ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.53.

¹⁰⁵ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.50.

¹⁰⁶ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.55.

¹⁰⁷ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.55.

¹⁰⁸ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.55.

¹⁰⁹ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.50.

¹¹⁰ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.52.

¹¹¹ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.53.

¹¹² BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.53.

¹¹³ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.55.

¹¹⁴ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.55.

isimli kişi hile yoluyla tercüman olarak tayin olmuş ve Balya Badra'nın eski elçisi tarafından bu durumun Osmanlı Devleti'ne dilekçe ile bildirilmesi üzerine sahte tercüman görevden uzaklaştırılıp yerine beratlı bir tercüman atanmıştır¹¹⁵.

2.9. Osmanlı Devleti'nde Görev Yapan Konsoloslar ve Görev Yerleri

Osmanlı Devleti ve İspanya arasında yapılan 1782 Antlaşması'nın üzerinde önemle durulan hususların başında İspanyol konsolosları ve yanlarında istihdam edilen tercüman ve diğer görevlilerin statüsü gelmektedir. Antlaşmanın üçüncü maddesinde de belirtildiği üzere İspanya elçisi istediği yerde konsolosluk açabilecekti. İspanyol tüccar ve vatandaşlarının işlerini görmek amacıyla yavaş yavaş da olsa belli başlı ticari merkezlerde konsolosluklar açılmaya başlanmıştır (bkz. Ek 3) .

046/1 numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri'ne göre Akka, Bağdat, Beyrut, Bingazi, Bursa, Bükreş, Filibe, Halep, İskenderiye, İskenderun, İstanbul, İzmir, Kahire, Kalas, Kudüs, Lefkoşe, Mersin, Mısır, Port Said, Sayda, Selanik, Sisam, Şam, Trablusgarp, Trablusşam, Trabzon ve Yafa'da İspanyol Konsoloslar görev yapmıştır. Bu konsoloslar ve görev yaptıkları konsolosluklar hakkında verilen emirler aşağıdaki gibidir.

*“... gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan... nâm beyzâdenin azliyle yerine İspanya beyzâdelerinden işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî... ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak”*¹¹⁶ şeklinde bir ifade kullanılmaktadır. Osmanlı Devleti'nde görev yapan İspanyol konsolosların görev yerlerine ticaret maksadıyla gelen İspanyol tüccarların ve vatandaşlarının işlerini görmek üzere konsolos olarak görevlendirilen kişinin ismi ve çeşitli nedenlerden ya da görevinden ayrılmasından dolayı yerine tayin olan yeni konsolosun ismi yazılırdı.

Konsolosun atanma gerekçesi *“...devleti tarafından mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümayûn şurûtu mücibince berât-ı âlîşânım i'tâsı haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a ceneral konsolosu-ı sâbık-ı mûmâileyhe iki yüz yetmiş iki senesinde berât-ı âlîşânım verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş*

¹¹⁵ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.55.

¹¹⁶ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.73.

olmağla ahidnâme-i hümayûn şurûtu mûcibince işbu nişân-ı hümayûnı verdim...”¹¹⁷ ifadesiyle açıklanırdı. Bu ifade ile yeni tayin olan konsolos için İspanya Devleti tarafından mühürlü mektup verildiği, ahidnâme gereğince ve İspanya Kraliçesi ve Padişah’ının İstanbul’da bulunan elçiliği tarafından dilekçe ile merkeze iletildiği için berat verilmesi gerektiğinden bahsedilirdi. Önceki konsolosa Osmanlı Devleti tarafından verilen beratın tarihi ve bu beratın kayıtlı olduğu hakkında bilgi verilerek ahidnâme şartları gereğince nişan-ı hümayun verildiği bilgisi aktarılırdı.

Antlaşma şartları gereğince atanacak olan konsolosun İspanyol teb’asından olması gerekiyordu. Atama kayıtlarında “... *ve buyurdum ki mûmâileyh ... Devlet-i aliyyem re’âyâsından olmayub sahîh İspanyalu olduğu hâlde... ceneral konsolosu olub olcânibe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb’asının umûr ve husûslarını görüb tüccâr ve teb’a-i merkûme müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca’at idub...*”¹¹⁸ bu ibareyle Osmanlı Devleti’nde görev yapan konsolosların İspanyol vatandaşı olması şartına vurgu yapılırdı.

İspanyol tüccarlarının ve vatandaşlarının ticaret ile ilgili tüm işlemlerinde söz konusu konsolosa müracaat edilmesi bildirilir ve konsolosun yetkilerinin neler olduğuna işaret edilirdi: “...*İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb’ası... dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ’larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta’yîn olunan konsolos avâyidini ahidnâme-i hümayûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybet ile ânın için kefâletsizlerinden taleb olunmaya ol câniblerde konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da’vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde ve mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da’vâları Âsitâne-i sa’âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislâmîde görüle bî-vech şâhidleri ânda istimâ’ olunmaya ve ba’zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idüb te’addî ider olur ise men’ ve def’ oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve teb’aya kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve ticâret mu’âhadesi iktizasınca karârgîr olunan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma’adâ me’mûrlar taraflarından ziyâde gümrük ve pîşkeş ve hedâyâ*

¹¹⁷ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.73.

¹¹⁸ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.73.

nâmiyla bir akça ve habbe mütâlebe ve ahz olunmaya...”¹¹⁹ atama emirlerinin bu kısmında uyulması gereken bazı kurallar açıklanmaktadır. Buna göre İspanyol tüccarlarının getirdikleri malları deftere kaydetmeleri, konsolosluk gelirlerini ahidnâme gereğince yeni atanan konsolosa vermeleri, borçlu İspanyol vatandaşının küçük düşürülmemesi, bu borcun başkasından talep edilmemesi gerektiği bildirilmektedir. Konsolos ve maiyetindeki görevlilere yönelik mali konularda dava açılırsa miktar dört bin akçeden fazla ise davanın İstanbul’a havale edilmesi ve Şeyhülislam’ın huzurunda görülmesi emredilmektedir. Ayrıca yalancı şahitlere ve konsolosun kendi el yazısıyla yazılmamış borç senetlerine itibar edilmeyeceği bu şekilde aslı olmayan davaların divan-ı hümayunda görüşüleceği emredilmiştir. Çeşitli bahanelerle konsolosların ve İspanyol vatandaşların tutuklanması ve hapsedilmesi yasaktır. İspanyolların ticaretlerine kimse karışmayacak, Eminler ve diğer görevliler tarafından ahidnâmede belirtilenden fazla gümrük vergisi talep edilmeyecektir.

Konsolosların hangi şartlar altında görevlerini yürütecekleri açıkça belirtilmiştir. Metinde bu hususlar şöyle açıklanmaktadır: “...ve konsolos-ı mûmâileyhin me’kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da’vâları olur ise Âsitâne-i sa’âdetimde görüle ve İspanyaludan birbiri beyninde da’vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye ve konsolos âdemlerini ba’zı mesâlihi için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına ve yanında olan âdemlerine hiç kimse cânibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve iktizâ eden me’kûlât ve meşrûbâtı akçasıyla aldıkda hiç ferd te’addî ve nizâ’ etmeyeler ...”¹²⁰. Konsoloslara ait özel eşyalardan gümrük, yasak, bac, reft isimleriyle herhangi bir vergi alınmayacak, hapse atılmayacak, her ne türden davaları olursa olsun İstanbul’da görülecektir. İspanyolların kendi aralarındaki davalarını konsolosları çözecek başkaları dahil olmayacaktır. Konsolosların görevlendirdikleri kişilerin istedikleri güzergâhı kullanmalarına ve gerekirse yanlarında silah taşımalarına engel olunmayacaktır.

¹¹⁹ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.73

¹²⁰ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.73.

Konsolosların hangi kurallar çerçevesinde işlerini yürütmeleri gerektiği de açıklanmıştır: “...ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağlu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni’ olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb götürdükdde hiç âhar müdâhale etmeye ve ’l-hâsıl her husûsları şer’-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta’allül etmeyüb da ’vâsı şer’-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni’ ve mezâhim olmaya ”¹²¹. Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere konsoloslar avarız vergisine tabii emlak ve arazi satın alamayacaktır. Bütün işlemleri kanunlara göre yapılacak ve kimse engel olmayacaktır.

İspanya, kendi konsolosluk ağını kurmadan önce çeşitli ticari merkezlerdeki başka ülkelerin konsoloslarını konsolos vekili olarak görevlendirilmişti¹²². Örneğin ilk İzmir konsolos vekili olan Cozeye Fransiski aslında Sicilyateyn konsolosu olarak görev yapıyordu¹²³. Yine 30 Aralık 1901’de Bingazi’ye atanan Costen Çarls Vilyam hem İngiltere hem de İspanya konsolosu idi¹²⁴. Benzer şekilde 25 Aralık 1910’da Bağdat konsolosu olarak görevlendirilen Mösyö Roen Fransa’nın Bağdat konsolosu olduğu görülmektedir¹²⁵.

Başvurulan başka bir yöntem ise başka ülkelerin vatandaşı olan kişileri konsolos olarak atamaktı. Bu kişilerin ilgili konsolosluk bölgesini daha iyi tanımalarında ötürü tercih edildikleri varsayılabılır. Örneğin Filibe Konsolosu Zoline Vikdan Fransuva¹²⁶ Fransa, Kahire konsolosu Alfredo dö Martimer¹²⁷, İzmir konsolosu Advin Joli¹²⁸ ile Selanik Konsolosu Baron Şarto¹²⁹ İngiltere, Beyrut konsolosu Coze Barodi¹³⁰ ile Yafa konsolosu Andriya Karpani¹³¹ İtalyan, Selanik konsolosu Mösyö Modya¹³² ile

¹²¹ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s.73.

¹²² Örneğin İngilizlerin Doğu Akdeniz’de İngilizlerin oluşturduğu ticaret ağı ve konsolosluk yapılanması hakkında bkz. M. Sait Türkhan, *18. Yüzyılda Doğu Akdeniz’de Ticaret ve Haleb*, İstanbul Üniversitesi SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2014, s. 185-286.

¹²³ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 57.

¹²⁴ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 132.

¹²⁵ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 138-139.

¹²⁶ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 122.

¹²⁷ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 133.

¹²⁸ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 134.

¹²⁹ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 136.

¹³⁰ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 123.

¹³¹ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 130.

¹³² BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 128.

Trablusşam konsolosu Karlos Kasiyafilis¹³³ Avusturya, Kahire konsolosu Wilhelm Peniranis¹³⁴ Alman ve son olarak Mersin konsolosu Andriya Mavromati¹³⁵ Yunan vatandaşı idi.

Antlaşma şartlarına göre, atanacak konsolosların Osmanlı Devleti teb'asından olmaması gerekirken bazen bu kuralın dışına çıkıldığı da görülmektedir. Örneğin Bursa konsolosu Konstan Bari Efendi¹³⁶, Bağdat konsolosu Jose Asfar¹³⁷ ve Selanik konsolosu Jorj Harisafis Efendi¹³⁸ Osmanlı teb'asındandır. Her üç konsolosun da atama kayıtlarında, İspanya tarafından görevlendirilen kişilerin Osmanlı teb'asından olmaması gerektiğine vurgu yapılmakta ancak atanacak başka kimse olmadığı takdirde şartlı olarak böyle bir atamaya izin verilebileceği ifade edilmektedir. Buna göre, söz konusu kişilerin konsolos olarak görev yaptıkları sürece yabancı bir devletin vatandaşı gibi muamele görmeyecekleri ve her Osmanlı teb'ası gibi ödemesi gereken vergileri vermek zorunda oldukları ve uygun bir konsolos adayı bulunur bulunmaz görevlerinin biteceği bildirilmektedir.

Konsolosların görev sürelerinde herhangi bir standart bulunmadığı, şartlara göre değiştiği gözlenmektedir. Bazen kısa süre görev yapanlar olduğu gibi çok uzun süre görevde bulunanlara da rastlanmaktaydı. Görevi başındayken ölen¹³⁹, kendi isteğiyle görevinden ayrılan¹⁴⁰ ya da azledilen konsolosların sayısı azımsanmayacak kadar çoktu.

İspanya'nın 1787'den itibaren önemli ticari merkezlere konsoloslar atadığı ve bu ilgisinin 19. yüzyıldan 20. yüzyılın başlarına kadar devam ettiği görülmektedir. Bu araştırmaya konu olan defterde yer alan son atamanın Aralık 1912'de Kahire'ye yapıldığı anlaşılmaktadır.

¹³³ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 133.

¹³⁴ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 129.

¹³⁵ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 132.

¹³⁶ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 134.

¹³⁷ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 135.

¹³⁸ BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 137-138.

¹³⁹ Örneğin Selanik Konsolosu Don Antonyo Difas vefat etmişti (BOA A.DVNS.DVE.d 0046/1, s. 125).

¹⁴⁰ İskenderiye konsolosu Don Tefor de İskalante, bölgenin havasına ve suyuna alışamadığı için istifa etmişti (BOA A.DVNS.DVE.d 046/1, s. 86-87).

BÖLÜM III

046/1 NUMARALI DÜVEL-İ ECNEBİYYE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU

(s.1) Halep Kadısı zîde fazluhûya

Âsitâne-i sa'âdetimde mukîm İspanya elçisi hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü arzuhâl gönderüb medîne-i Halebe İspanya bayrağıyla amed şüd eden tüccâr vesâir âdemlerinin uğur ve husûsların rü'yet ve konsolota resmin ahz ve kabz için bâ-emr-i Âlî konsolos vekîli olan Van Gelinu dö Rikellu nâm müsta'men bu def'a asıl konsolos nasb ve ta'yîn ve yerine müceddeden berât-ı âlîşânım virildiğın inhâ ve konsolosluk-ı mezbûr yedine virilen berât-ı şerîfim mûcibince mersûma zabt ve İspanyalı bayrağıyla amed şüd eden tüccâr vesâir âdemlerinin umûr-ı husûs larına rü'yet ettirilüb konsolosluğu umûruna âharı dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-î şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere zabt itdirilmek fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâileyhsin ber-vech-i muharrer konsolosluğu mezbûru yerine verilen berât-ı şerîfim mûcibince mersûm Van Gelinu dö Rikellu'ya zabt (ve) İspanyalı bayrağıyla mahall-i merkûma amed şüd eden tüccâr vesâir âdemlerinin umûr-ı husûsların rü'yet ve konsolota resmin ahz ve kabz itdirirüb konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirmeyüb himâyet ve sıyânet olunmak bâbında.

Bitevfikihî

Taraf-ı Devlet-i Aliyyeden büyük İspanya Murahhasına virilen ahidnâme

Sebeb-i tahrîr-i vesîka ve bâ'is-i tafsîl-i nemîka oldur ki,

Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye ve saltanat-ı seniyye-i Hâkâniyye ile tarh-ı esâs-ı musâfâta izhâr-ı meyl ve rağbet edenler hakklarında ebvâb-ı dostî küşâda muvâlât ve âştı âmâde kılınmak muktezâ-yı şîme-i kerîme-i hazret-i selâtîn-i adl-i âyin ve kâ'ide-i müstedîme-i saltanat-ı uzmâ-yı ebed-karin idüğü müstağın-i ani't-tebyîndir binaenaleyh iftiharü'l-ümerâi'l-izâmî'l-iseviyye ve muhtârü'l-küberâi'l-fihâmi'l-mesihîyye muslihu mesâlihi cemâhîri't-tâifeti'n-nasrâniyye hala büyük İspanya ve Kastilya ve Leon ve Aragon Kralı vesâir diyârlarının hükümdarı haşmetli ve miknetlü Don Carlos hatemAllahu avâkıbuhû bi'l-hayr ve'r-reşâd dahî Devlet-i Aliyye-i rûz-efzûn ile dostluk ve muhabbet tarîkinin

meslûk olması iradesiyle kendi tarafından mu'teber beyzâdelerden kıdvetu a'yâni'l-milleti'l-mesihiyeden Don Covan de Boulogny hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr mevkıf-i câvü celâl-i Osmaniyye olan devlet-i Aliyye-i hilâfet-karâra irsâl ve müceddeden temhîd-i levâzım-ı emri müsâlahaya izhâr-ı hâhiş ve rağbet ve mevâdd-ı dostı musâfâtı müzakere ve akd için mûmâileyhe memhûr sened ve ruhsat i'tasıyla dersâ'adete ba's ve hirsâl ve murâd olunan keyfiyet-i mükâlemenin hüsn-i itmâm ve husûlünü isti'al etmekle de'b-i dirîn-i saltanat-ı übühhet-mekîn üzere vekâlet-i mutlakamız hasebiyle zikr olunan merâm ve matlûbu bi-te'yü'dillâhi'l-meliki'l-bârî hâlâ âfâk-ı şark ve garb ve aktâr-ı cenûb ve şimâlde evâmir ve ahkâmı nâfiz ve cârî olan sultân-ı selâtîn-i İslam burhân-ı havâkîn-i enâm tâç-bahş-ı hüsrevân-ı devrân-ı hâdim-i esâs-ı zülm ve adüvvân zilullahi'l-meliki'l-mennân pâdişâh-ı adâlet-penâh ve şehriyâr-ı encüm sipâh şehinşâh-ı hilâfet-destgâh hâdimü'l-haremeyni'ş-şerîfeyn mâlikü'l-berreyn ve'l-bahreyn şevketlü azametlü kudretlü kerâmetlü mehâbetlü übbühetlü veliyy-i ni'metim efendim pâdişâhim es-sultân ibni's-sultân ve'l-hâkân ibni'l-hâkân es-sultân Abdülhamîd Hân ibni's-sultân Ahmed Hân ibni's-sultânı Muhammed (Mehmed) Hân e'azallahü ensâra ve itâle bi't-te'yü'd a'vâmuhû ve'l a'sârahû hazretlerinin pâye-i serîr-i a'lâ ve rikâb-ı müstetâb-ı şevket-intimâlarına arz ve telhîs olundukta husûs-ı mezkûra dost olan düvel-i sâirenin mevâdd-ı musâfâtı üslûbu üzere mahzûrundan ârî olur vechile nizâm verilmesi karîn-i musâ'afa-i aliyye-i cihân-bânî buyurulub ruhsat-ı kâmile-i mütahakkıkamızdan nâşî re'yy ve işâret ve mârifet ve nezâretimiz mûcibince bi'l-müzâkere tanzîm ve tesviye olunarak avn ve inâyet-i sübhâniyye ile yirmibir madde ve bir hâtıme üzerine tarafeynden karâr-dâde olub murahhas-ı mûmâileyhin olageldiği vechile lisân-ı tâliyânîye mütercim virdiği ma'mûlün-bih temessük dahî bâde't-tercüme tekrar pâye-i serîr-i şevket-masîr-i Hazret-i Zillu'l-lâhîye arz ve takdîm olundukda müstesvab ve müstahsan görülmekle ber-vech-i muharrer vekâlet-i mutlaka ve ruhsat-ı kâmile-i mütahakkıkamıza binaen kabûlünü müş'ir murahhas-ı mûmâileyhe verilen musâlahâ mevâddı temessüküdür ki zikr olunur ve şerh (silik) kılınur **evvelki madde** devlet-i aliyye-i ebed-miknet ile Kral-ı müşârünileyh beyinde inşâ Allahi te'âlâ tasdîknâmesi vürûdundan sonra sâir dost olan Françe ve İngiltere ve Felemenk ve ba'de İsveç devletleri **(s.2)** hâlet ile sulh ü salâh akd olunmuştur binâenaleyh devlet-i aliyyeye tâbi' memâlik ve eyâlât ve ülkât ve cezîrelerin re'âyâ ve ahâlîleri ile Kral-ı müşârünileyhe tâbi' olan hükûmetler ve mülhakâtları olan arâzî ve cezîreleri ve şehirleri ve kastelleri ve bundan sonra vaktiyle

tarafına tâbi' olacak memâlik ve hükûmâtın re'âyâları beyninde işbu sulh ü salâha murâ'ât olunub ve emr-i ticârete dahî sâir düvele müsâ'ade olunduğu üzere berren ve bahren cevâz virilüb ve emti'alarının fûruhtu ve fırtına ve avâız-ı sâireden mutazarrır olan sefâyin ta'mîri ve kifâf-ı nefsleriçün iktizâ iden nesnenin akçeleriyle iştirâsı tarafeynden câiz ola **ikinci madde** devlet-i aliyyenin bi'l-cümle iskele ve gümrüklerinde Kral-ı müşârünileyh sefâyinlerinden ve re'âyâlarından gümrük resmi yüzde üç vesâir dost olan düvel taraflarından verilen rüsûmât edâ olub mukâbilinde devlet-i aliyyenin sefâyini ve re'âyâsı dahî onlara tâbi' olan yerlere vardıklarında bu kıyâs üzere sâir dost olan düvel misillü rüsûmâtlarını edâ edeler **üçüncü madde** devlet-i aliyyede Kral-ı müşârünileyhin ikâmet edecek vekîli vasıtasıyla devlet-i aliyyenin münâsib olan bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolosları ikâmet itdirülüb azl ve nasblarında ve vekîl-i mûmâileyhe rütbesine göre evâmîr-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarının ve tercümânânın ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve tercümânân ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna **dördüncü madde** re'âyâlarının mezhebi husûsunda ve Kudüs-i şerîf vesâir yerlere varan seyyahlar için sâir dost olan düvele murâ'at olunduğu üzere müsâ'ade oluna ve memâlik-i mahrûsenin her kangı mahallinde tüccâr ve re'âyâlarından ve bayrağı altında olanlardan biri vefât ider ise muhallefâtı hükkâm ve zâbitân taraflarından müsâdere olunmayub ve bu gûnâ muhallefât mâl-ı gâibdir deyü vaz'-ı yed ve istishâb olunmaksızın vekîline veya Konsoloslarına vasiyyeti üzere ashâbına verilmek için teslîm oluna ve eğer bilâ vasiyyet vefât ider ise muhallefâtı vekîline ve Konsoloslarını yahud vefât ettiği mahalde olan şerîklerine teslîm oluna ve vefât eylediği mahalde Konsolos ve şerîkleri bulunduğu hâlde ol mahallin kadısı şer'-i şerîf mûcibince muhallefâtını defter eyleyub bir emin mahalle vaz' ve hıfz edüb resm-i kısmet taleb olunmaksızın der-i devletde mukîm olan vekîli tarafından ta'yîn olunan âdeme bilâ bahâne def' ve teslîm eyleye ve Devlet-i Aliyyenin re'âyâsına ve tüccârına dahî onların taraflarından kezâlik mu'âmele oluna **beşinci madde** Konsolos ve tercümanları ile da'vâ zuhûr ider ise dört bin akçadan ziyâde da'vâ olunduğu hâlde da'vâları sâir mahalde istimâ' ve fasl olunmayub âsitâne-i sa'âdete havâle oluna ve kezâlik devlet-i aliyye re'âyâsıyla Kral-ı müşârünileyhin tüccâr vesâir re'âyâları ve himayesi altında olanlar ve bey' ü şirâ ve ticâret husûsları ile vesâir bahâne ile da'vâ ve kadiya vardıklarında tercümânlarından biri bulunmadıkça da'vâları istimâ' ve fasl olunmaya ve borçları ve kefâletleri ma'mûlün bih senedât ve defter

olmadıkça da'vâ olunan deyn için hilâf-ı şer'-i şerîf müdâhale olunmaya ve tüccârî beyninde da'vâ zuhûr eyledikde bu makûle olan da'vâları Konsolosları ve tercümânları vesâtetleriyle şurût ve kâ'ideleri üzere görülmesi câiz ola ve bu mu'âmele hîn-i iktizâdâ anların memleketlerinde bulunan devlet-i Aliyyenin tüccâr ve re'âyâsı haklarında dahî böylece mer'î tutula **altıncı madde** Devlet-i Aliyyenin hükkâm ve zâbitânı Kral-ı müşârünileyhe tâbi' olanlardan her kim olur ise olsun bir ferdi bilâ vech te'addî ve tahkîr ve habs etmeyeler ve re'âyâlarından bir kimesne ahz olundukda vekîli ve konsolosu (**s. 3**) tarafından talep olunur ise teslîm olunub töhmetlerine göre te'dîb oluna **yedinci madde** devlet-i Aliyyenin re'âyâ ve tüccârî emîn ve müsterfîh olmak için taraf-ı Devlet-i Aliyyeden müşârünileyhin kürsi-i memleketi olan Alicante'de ikâmet itmek üzere şehbender ta'yîn olunması câiz ola bu vechle işlerini rû'yet edüb Devlet-i Aliyye cânibinden müsâ'ade olunan serbestiyyet bunların hakkında dahî cârî ola **sekizinci madde** fenn-i mülâhîde mâhir olanlardan tarafeyn limanlarında fırtınadan tâzyik olunan sefâyine i'ânet oluna ve şikest olan sefâyin derûnlarında bulunan emti'a vesâir eşyâları buldukları üzere sâhiblerine teslîm olunmak için akrab olan konsoloslara redd oluna **dokuzuncu madde** tarafeynin sefâiyini asker ve cebehâne naklinde vesâir hizmette istihdâm olunmak üzere cebr olunmayalar **onuncu madde** Devlet-i Aliyyenin sefâiyini memâlik-i mâhrusadan dostluk üzere olub Kral-ı müşârünileyhin memleketine giden sâir düvelin sefâiyini misillü mu'tâd olan Lazarta'dan (?) sonra kabûl olunalar **onbirinci madde** Devlet-i Aliyyenin cenk sefâiyini rû-yı deryâda Kral-ı müşârünileyhin cenk sefînelerine musâdife eyledikte bayraklarını diküb ve karşıdan top ile selamlayub dostluk izhâr eyledikde Devlet-i Aliyye'nin cenk sefîneleri dahî lâyık olan vechile dostâne mu'âmele idüb ve kezâlik tarafeyn tüccâr sefâiyini dahî birbirlerine bayraklarını açub dostâne mu'âmele ideler ve işbu tarafeynin cenk sefîneleri birbirlerinin tüccâr sefâiyinine musâdife eyledikde sebîllerin tahliye ve iktizâ iden mu'âvenet ile i'ânet olunub ve cenk sefâiyini iktizâ iden filükacılardan mâ'adâ filüka ile tüccâr sefînesine iki nefer âdem irsâl ve tâcir sefînesinin senedini ve yol kağıdını görüp ma'mûlün bih olduğunu bildikde bilâ te'hîr kendü sefînelerine avdet ideler ve sefînelerin bayrak ve senedâtları ma'lûm olmak için senedâtların birer memhûr sûreti ve bayrakların dahi resimleri tarafeynden virile **Onikinci madde**: Kral-ı müşârünileyhin re'âyâsından ve âna müte'allik olanlardan biri İslama gelüb ve geldiğini konsoloslarından veyahud tercümânlarından birisinin müvâcehesinde mukırr olur ise bu

sûrette borcunu virmek ve kendü ve eşyâsından mâ'adâ sâirlerin emti'alarından yedinde bulunan eşyâ dahî ba'de's-sübût ashâbına virilmek üzere vekîline ve konsoloslarına teslîm oluna **Onüçüncü madde** Kral-ı müşârünileyhe tâbi' olub himâyesinde ve bayrağı altında olan re'âyâ ve tüccâr tâifesi mâdemki Devlet-i Aliyye düşmânlarından olan korsan tâifesiyle îsâl-i mazarrata sâ'y ve mezbûrlara askerî yazılmış olmayalar ol makûlelerin emvâl ve eşyâlarına taarruz ve kendülerine te'addî olunmayub eşyâlarıyla tahliye-i sebîl olunalar ve kral-ı müşârünileyhin bayrağı ve patente tâbir olunan yol kağıdı ile olan sefâyinden biri Devlet-i Aliyyenin korsanları tarafından istirkâk olundukta sefîne-i merkûme ve donanmada olan tüccâr ve re'âyâ ve eşyâ ve ândan mâ'adâ devleteyn düşmanlarından ahz olunan tarafeynin sefâyini ve içinde olan tüccâr ve re'âyâsı mukarrer olan dostluk istihkâmı için mümkün mertebe tahsîl ve tarafeyne verilmeğe sa'y oluna **Ondördüncü madde** Bu iki devlet beyninde bulunan tarafeynin üserâsı bu husûsa me'mûr olanların (s.4) ma'rifetleriyle münâsib ve mu'tedilin bihâ ile itlâk yahud mübâdele olunalar ve itlâk ve yahud mübâdele oluncaya değin sâhiblerinden lutf ile mu'âmele olunmak üzere tenbîh olunalar **Onbeşinci madde** Kral-ı müşârünileyhin re'âyâlarından biri gümrükten eşyâ kaçırmış bulunur ise dost olan düvelin re'âyâsından ziyâde bir vechle te'dîb olunmaya ve tüccârları her ne mezhebden diler ise simsâr alup istihdâm ideler ve ticâretleri husûsunda hilâf-ı mu'tâd bir kimesne cebren müdâhale eylemeye ve müdâhale idenlerin muhkem haklarından geline Devlet-i aliyye iskele ve limân ve seddü'l-bahrine ve sâir yerlerine gelen sefâyinleri dost olan düvelin sefâyini misillü yoklama olunalar **Onaltıncı madde** Devlet-i Aliyyenin sefâyini Kral-ı müşârünileyhin hükûmeti dâhilinde olan sevâhilde sefîne seçildiği ve sefâyinden dahî kara görüldüğü mahalle değin düşmanı tarafından ta'kîb ve te'addî olunması ânların taraflarından cevâz virilmemek ve kezâlik Devlet-i Aliyyenin sefâyini dahî minvâl-i muharrer üzere ânlar ile dost olan sefâyine hadd-i merkûm dâhilinde ta'arruz itmemek husûsları kendüleriyle dost bulunanlara taraflarından ihbâr olunub rızâ-dâde olundukları hâlde keyfiyet der-i Devlet-i Aliyyeye tahrîren ifâde ve minvâl-i muharrer üzere karâr-dâde ola **Onyedinci madde** Devlet-i Aliyyenin re'âyâsından husûsan Ülgünlü ve Arnavutluk'ta olan korsan makûlesinden ve sâir bu yolda yürüyenlerden bir ferd bi'l-cümle Kral-ı müşârünileyhin sefâyini ile husûmet itmemek husûsu ve iskelelerine ve memleketlerine vardıklarında dostâne kabûl ve sâir dost olan düvele mu'tâd olan bi'l-cümle i'ânetler bunların haklarında dahi icrâ olunmak hâleti emr ve

tenbîh oluna ve zikr olunan tevâyifin Kral-ı müşârünileyhin taht-ı hükûmetinde olan arâzi ahâlîsi ile serbestiyyet ve kendü halleri üzere ticâret için varub gelmeleri câiz ola ve işbu akd olunan mevâdda muhâlefet iden var ise te'dîb ve tarafeyne bu makûlelerden olan fi'l-cümle zarâr ve ziyân vesâir dost olan düvele müsâ'ade olunduğu üzere tazmîn itdirile ve Devlet-i Aliyyenin emr ü fermânına muhâlefet ve ânların re'âyâlarına te'addî iden olur ise yani korsanlık mu'âmelesini eyler ise o makûleye deryânın açığında müsâdife olunduğu hâlde akd olunan mevâdda hâlel gelmeksizin hakkından gelinmesi câiz ola ve kezâlik Devlet-i Aliyye sefâyini dahî bu vech üzere hareket eylemek câiz ola Devlet-i Aliyye-i ebed-kıyâm ile İspanya Devleti beyninde râbîtâ-pezîr-i hüsn-i hitâm olan işbu musâlaha-i müteyemmine Cezâir-i garb ve Tunus ve Trablus ocaklarına ihbâr olunub zikr olunan ocakların musâlaha husûsunda irâdeleri kendü yedlerinde olmakdan nâşi ânlar dahî zikr olunan İspanya Devleti ile başkaca akd-ı musâlaha eylediklerinde Devlet-i Aliyye mahzûz ve musâlahaları makbûl ola ve te'kîden dostluğu tavsiye-birle musâlahaya tergîbi hâvî evâmir-i şerîfe İspanya elçisi tarafından (s.5) istid'â olundukda her bir ocağa başka başka üç kıt'a evâmir-i aliyye ısdâr ve teslîmi câiz ola **Onsekizinci madde** Devlet-i Aliyyenin iskele ve limânlarında ve kezâlik Kral-ı müşârünileyhin taht-ı hükûmetinde olan iskele ve limânlarda tarafeynin düşmanlarına cenk sefâyini techîz olunmasına cevâz virilmeye ve düşman bayrağı ile gelen sefâyinden tarafeynin sefâyinine te'addî olunmasına cevâz virilmediğinden mâ'adâ cânibeynin sefâyinine her vechile mu'âvenet olunub tarafeynin sefîneleri limânlardan çıktıklarında yirmidört saat mürûrundan sonra zikr olunan cenk sefâyininin ihrâcına cevâz virile velâkin düşmanlık hîlesiyle bir sefîne istirkâk olunub ve istirkâk olunan sefîneye i'ânet olunması mümkün olmadığı hâlde bulunan devletin limânında bu makûle avârız zuhûru töhmet add olunmaya tarafeynin re'âyâ ve tüccâr sefâyini düşman bayrağı ve düşmandan yol kağıdı almağa cevâz virilmeye ve bu makûleler ahz olundukda sefîne zâbiti ibreten li'l-gayr sefînesinin direğine salb olunub ve sefînesini ve etbâ'ı ve eşyâsı ahz idenin esîr ve ganîmeti ola ve tarafeynin re'âyâsına ve memleketlerinde süknâsı karâr-dâde olanlardan mâ'adâsına yol kağıdı ve bayrak virilmesine cevâz virilmeye **Ondokuzuncu madde** Kral-ı müşârünileyhin tarafından ta'yîn olunan vükelâ ve konsoloslardan bayrağı altında olanlar ticârete müte'allik eşyâlar için gümrüklerini verdiklerinde sâir dost olan düvelde tahsîl olunan konsolota resmi alınmasına cevâz virile ve re'âyâlarından bir kimesneye barut ve top ve silah vesâir memnû'âtdan olanlardan mâ'adâ ticârete

müte'allik olan eşyâyı sefâyine tahmîl eylemeğe mümâna'ât olunmaya **Yirminci madde** Kral-ı müşârünileyhin re'âyâsına ve taht-ı himâyesinde olan kimesnelere ticârete müte'allik bey' ü şirâlarında sâir dost olan düvel misillü mu'âmele oluna ve ale'l-ıtlâk cârî olan sikkeden gayri sikke teklîfi ile te'addî olunmayalar ve getirdikleri sikkeden hilâf-ı mu'tâd bir dürlü resm taleb olunmaya **Yirmibirinci madde** Azîmet üzere olan sefine hudûs iden da'vâ bahânesiyle alıkonulmayub da'vâ ve nizâ'ı konsolos vesâtatıyla bilâ te'hîr fasl oluna müteehhil ve mücerred olan re'âyâlarından cizye ve tekâlîf-i sâire taleb olunmaya ve re'âyâlarından birinin üzerine şer'-i şerîf mûcibince mâdâmki katl ve cerh keyfiyetleri sâbit olmaya kendi halinde oldukça te'addî olunmaya ve işbu musarrah olan maddelerde ve bunlardan hâric tasrîh olunmayan husûslarda sâir dost olan düvele mu'âmele olunduğu vech üzere müsâ'ade oluna ve devleteyne fâidelü ve lazım add olunan sâir mevâdd-ı nâfi'anın dahî işbu akd olunan şerâite derci tarafeynden münâsib görülür ise ânlar dahi îrâd ve müzâkere ve tertîbinden sonra zamm ve derc olunmak câiz ola **Hâtime**: Pâdişâh-ı âlem-penâh ve şehinşâh-ı hilâfet-destgâh şevketlü kerâmetlü kudretlü azametlü veliyy-i ni'metim efendim pâdişâhım hazretleriyle haşmetlü Kral-ı müşârünileyh beyninde işbu akd olunan şürût-ı musâlaha bilâ hâlel hıfz ve mürâ'ât oluna ve tarafeynin ahâlî ve re'âyâsı beyninde âsâr-ı dostî ve musâfât nümâyân olmak için i'lânına bugünden mübâşeret olunub tarafeynin dâhil-i hükûmetlerinde olanlara bilâ te'hîr ihbâr oluna ve akd olunan mevâdd tasdîk oluncaya değin bu esnâda tarafeynin re'âyâsından vukû' bulan hâsâratın tazmîni îrâd olunmaya ve işbu iki devlet beyninde akd olunan mevâdd sekiz aya değin veyahud dahî mukaddemce tasdîk oluna ve bundan mâ'adâ Maltız ve Roma ve Ceneviz serbest hükûmetler olmaktan nâşi Kral-ı müşârünileyhe mersûmûnun Akdeniz'den korsanlıkları def'ine hüsn-i himmetini dostâne bî-dîrîğ eyleye ve bu husûsun keyfiyet ve karârı taraf-ı Devlet-i Aliyye'ye tahrîren beyân oluna imdi bâlâda mezkûr yirmibir madde ve bir hâtime şart ve rabt olunduğu üzere karâr-dâde olmağla inşaallâhi'l-meliki'l-allâm sa'y ve ihtimâm-ı cânibeyn ve sıdk-ı devlet-i tarafeyn ile müddet-i merkûmede tasdîknamelerin dahî mübâdelesini birle pezîrâ-yı hüsn-i hitâm olmak için işbu temessük terkîm ve imlâ ve mühür ve imzâmız ile mahtûm ve mûmzâ kılınub bi'l-mübâdele murahas-ı mûmâileyhin yedine teslîm ve i'tâ olundu tahrîren fil yevmi's-sâbi' min şehr-i Şevvâli'l-Mükerrrem lisene sitte ve tis'in ve mi'e ve elf.

El-müstemiddü mine'l-lahi'l-meliki'l-ekrem Es-seyyid Mehmed el-vezirü'l-a'zam

Sebeb-i tahrîr-i vesîka ve bâis-i tafsîl-i nemîka oldur ki

Devlet-i Aliyye-i ebed-kıyâm ile haşmetlü İspanya kralı miyânelerinde işbu bin yüz doksan altı senesi Şevvâli'l-Mübârekinin yedinci günü teberrüken ve tebeyyünen yirmibir madde ve bir hatime üzerine akd ü temhîd olunan musâlaha-i müebbede şerâitinden başka zikr-i âti madde dahi ahidnâmede mastûr misillü mer'î ve düstûru'l amel tutulmak üzere mu'âhade ve karâr-dâde kılınmıştır ki Kral-ı müşârünileyhin hâlât-ı lâzime-i uhûd ve mevâsıkı üzere Françe ve Sicilyateyn devletlerinden mâ'adâ düvelden birisiyle Devlet-i Aliyye beyninde muhâsama vukû'unda Büyük İspanya Devleti kat'an ve kâtibeten bir bahâne ve illet ile hiçbir vakitte Devlet-i seniyyenin hasmı olanlara sırrı ve cehrî i'ânet ve müzâheret eylemeyüb kâmilen bîtaraf ola bu bâbda Devlet-i Aliyye vech-i ma'mûlün bih üzere ta'ahhüd ederkî bu gûne beyne'd-devleteyn akd olunan ahidnâme ile ma'an bu madde dahî tasdik oluna binâenaleyh madde-i mezkûre lafzen bi-lafzin ahidnâme-i mezkûrede derc ve tahrîr olunmuş gibi kavî ve düstûru'l-amel tutulmak için işbu sened kendü yedimizle imzâ ve mühürlerimiz ile îfâ olunmuşdur tahrîren fil yevmi's-sâbi' min şehr-i Şevvâli'l-Mükerrem sene sitte ve tis'in ve mi'ev ve elf.

El müstemiddü mine'l-lahi'l-meliki'l-ekrem Esseyyid mehmed El-vezîrül-a'zam.

(s.7)

İspanya murahhası Don Cuvan Polini'nin kendü imza ve mühriyle mümzâ ve memhûr İspanya lisanı üzere takdîm eylediği asl-ı musâlaha mevâddi temessükünün Talamas (?) nâm İspanya tercümânının imzasıyla mümzâ lisan-ı tâliyânî üzere verdiği tercümesinin tercümesidir.

Mukaddime

Bismillah

İ'nâyet-i bâriyle İspanya ve Kastilya ve Leon ve Aragon ve Hindistan-ı şarkî ve garbî ve bahr-i sefid ve muhîtte vâki kendüye tabî cezîrelerin Kralı haşmetlü miknetlü prens Don Karlos efendim cenâblarıyla kendü veliahd ve vârisleri taraflarından (...) ¹⁴¹ Don Cuvan de Polini musâlahayı mükâleme ve tanzîm ve te'kîd için bana virilen ruhsat-ı kâmile kuvvetiyle Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere ve âl-i Osmân-ı şehinşâhı olan şevketlü kudretlü sultân Abdülhamid hân ibn sultân Ahmet hân İbn sultân Mehmed hân hazretlerinin cânib-i hümayûnlarından ruhsat-ı kâmileyle terhîs

¹⁴¹ Bir kelime okunamadı.

buyrulan devletlü sa'âdetlü vezirazâm el-hac Seyyid Mehmed Paşa hazretleriyle üzerlerine ahidnâmenin mebnî olacağı mevâddı tarafeynin ruhsatnâmesi hasebiyle nemçe mukâlemâtında taharrî eyledikten sonra be-gâyeti'llah-i te'âlâ devleteyn beyninde musâlaha ve muvâlât-ı müeyyide akd ve tanzîm olunub ticârete ve âmed-şod sefâyine dair karar-gîr teşdîd olunan şurût-ı mevâddı zîrde şerh ve beyân kılınur **evvelki madde** İspanya devleti ile Devlet-i Osmaniye beyninde inşâallahü te'âlâ tasdîknâme vürûdundan sonra sâir dost olan Françe ve Sicilyateyn ve İngiltere ve İsveç devletleri misillü vaz'la sulh ve salâh mün'akid olmuştur binâberin İspanya devletine tâbi' olan hükûmetleri ve mülhekâtları olan arazi ve cezireleri ve şehirleri ve kastelleri ve bundan sonra vaktiyle tarafeyne tâbi' olacak memâlik ve hükûmâtın re'âyâlarıyla Devlet-i Aliyyeye tâbi' memâlik ve eyalât ve ülkât ve cezirelerin re'âyâ ve ahâlîleri beyninde işbu sulh ve salâh mürâ'ât olunub ve emr-i ticârete dahî sâir düvele musâ'ade olunduğu üzere berren ve bahren cevâz virilub ve emti'alarının furûhtu ve fırtına ve avâriz-ı sâireden mutazzarır olan sefâyin ta'miri ve kifâf-ı nefslerîçün iktizâ iden nesnenin akçalarıyla iştirâsı tarafeynden câiz ola **ikinci madde** Kral-ı müşârünleyhin sefâyinlerinden ve re'âyâlarından Devlet-i Aliyye'nin bi'l-cümle iskele gümrüklerinde gümrük resmi yüzde üç vesâir dost olan düvel taraflarından verilen rüsûmât eda olunub mukâbilinde Devlet-i Aliyye'nin sefâyini ve re'âyâsı dahî İspanya'ya tâbi' olan yerlere vardıklarında bu kıyâs üzere sâir dost olan düvel misillü rüsûmâtlarını eda edeler **üçüncü madde** Kral-ı müşârünleyhin Devlet-i Aliyyede ikâmet edecek vekîli vesâtetiyle Devlet-i Aliyye'nin münâsib olan bi'l-cümle iskelelerinde ve sevâhillerde konsolosları ikâmet itdirilüb azl ve nasblarında ve vekîl-i mûmâileyhe rütbesine göre evâmir ve berevât ihsan olunmasında ve konsoloslarının (s.8) ve tercümânân ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve tercümânân ve konsolos ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna **dördüncü madde** Kral-ı müşârünleyhin re'âyâları mezhebi husûsunda ve Kudüs-i şerîf vesâir yerlere varan seyyahları için sâir dost olan düvele mürâ'ât olunduğu üzere müsâ'ade olana ve devlet-i aliyye-i Osmaniyyenin her kangı mahallinde tüccâr ve re'âyâlarından ve bayrağı altında olanlardan biri vefât ider ise muhalledfâtı hükkâm ve zabitân taraflarından müsâdere olunmayub bu gûne muhalledfât mâl-ı gaibdir vaz'-ı yed ve istishâb olunmaksızın vekîline veya konsoloslarına vasiyeti üzere ashâbına virilmek için teslîm oluna ve eğer bilâ vasiyetin vefât ider ise muhalledfâtı vekîline ve konsoloslarına yahud vefât ittiği

mahalde olan şerîklerine teslîm oluna ve vefât eylediği mahalde konsolos ve şerîkleri bulunmadığı halde ol mahallin kadısı ta'bîr olunur hâkimi şer'an muhalledâtını defter eyleyüb ve bir emîn mahalle vaz' ve hıfz edüb resm-i kısmet dedikleri virgü talep olunmaksızın der-i devletde mukîm olan vekîli tarafından ta'yîn olunan âdeme bilâ bahâne def' ve teslîm eyleye Devlet-i Aliyyenin re'âyâsına ve tüccârına dahî Kral-ı müşârunileyhin memâlik ve ülkesinde kezâlik mu'âmele oluna **beşinci madde** Kral-ı müşârunileyhin konsolos ve tercümânlarıyla da'vâ zuhûr ider ise dört bin akçadan ziyâde da'vâ olduğu halde da'vâları sâir mahallerde istimâ' ve fasl olunmayub Âsitane-i sa'âdete havâle oluna ve kezâlik kral-ı müşârunileyhin tüccâr vesâir re'âyâları ve himâyesi altında olanlar ile Devlet-i Aliyye re'âyâsı bey' ü şirâ ve ticâret husûslarıyla vesâir bahâne ile da'vâ ve kadıya vardıklarında tercümânlarından biri bulunmadıkça da'vâları istimâ' ve fasl olunmaya ve borçları ve kefâletleri ma'mûlün bih senedât ve defter olmadıkça da'vâ olunan deyn için hilâf-ı adâlet müdâhale olunmaya ve tüccârı beyninde da'vâ zuhûr eyledikde bu makûle olan da'vâları konsolos ve tercümânları vesâatleriyle şurût ve kâ'ideleri üzere görölmesi câiz ola ve bu mu'âmele hîn-i iktizâ müşârunileyhin memleketlerinde bulunan Devlet-i Aliyyenin tüccâr ve re'âyâsı haklarında dahî bu vech ile mer'î tutula **altıncı madde** Devlet-i Aliyyenin hükkâm ve zâbitânı kral-ı müşârunileyhe tâbi' olanlardan her kim olursa olsun bir ferdini bilâ vechin te'addî ve tahkîr ve habs eylemeyeler ve re'âyâlarından bir kimesne ahz olundukda vekîli ve konsolosu tarafından talep olunursa teslîm olunub töhmetlerine göre te'dîb oluna **yedinci madde** Devlet-i Aliyye'nin re'âyâ ve tüccârı emîn ve müsterîh olmak için taraf-ı Devlet-i Aliyye'den kral-ı müşârunileyhin memâlikinde Ali Cante'de ikâmet etmek üzere şehbender ta'yîn olunması câiz ola ve bu vech ile işlerini rü'yet idüb Devlet-i Aliyye cânibinden müsâ'ade olunan serbestiyyet bunların hakkında dahî cârî ola **sekizinci madde** fenn-i mülâhîde (**s.9**) mâhir olanlardan tarafeyn limanlarda fırtınadan tazyîk olan sefâyine i'ânet oluna ve şikest olan sefâyin ve derûnlarında bulunan emti'a vesâir eşyâları buldukları üzere sahiplerine teslîm olunmak için akrab olan konsoloslara red oluna **dokuzuncu madde** tarafeynin sefâyini asker ve cebehâne naklinde vesâir hizmetde istihdâm olunmak üzere cebr olunmayalar **onuncu madde** Devlet-i Aliyye'nin sefâyini memâlik-i Osmaniyye'den dostluk üzere olub Kral-ı müşârunileyhin memâlikine giden sâir dost devletlerin sefâyini gibi mu'tâd olan lazartadan sonra kabûl olunalar **on birinci madde** Kral-ı müşârunileyhin cenk

sefâyini rûy-ı deryâda Devlet-i Aliyye'nin cenk sefinelerine müsâdife eyledikde bayraklarını diküb ve karşudan top ile selamlayub dostluk izhâr eyledikde İspanya Devleti'nin cenk sefineleri dahî kezâlik dostâne mu'âmele idüb ve yine tarafeynin tüccâr sefâyini dahî birbirlerine bayraklarını açub Devletine mu'âmeleler ideler ve işbu tarafeynin cenk sefineleri birbirlerinin tüccâr sefâyinine müsâdife eyledikde sebillerin tahliye ve iktizâ iden mu'âvenet ile i'ânet olunub ve cenk sefâyini iktizâ iden filükacılardan ma'âdâ filüka ile tüccâr sefinesine iki nefer âdem irsâl ve tâcir sefinesinin senedini ve yol kağıdını görüb ma'mûlün bih olmadığını bildikde bilâ te'hîr ve sefinelerine avdet edeler ve sefinelerin bayrak ve senedâtları ma'lûm olmak için senedâtların birer sûreti bayrakların dahî resmleri tarafeynden virile **onikinci madde** Kral-ı müşârünileyhin re'âyâsından ve âna müte'allik olanlardan biri iskeleye gelub ve geldiğini konsoloslarından veyahud tercümânlarından birisinin muvâcehesinde mukırr olur ise bu sûretde borcuna virmek ve kendü eşyâsından mâ'adâ sâirlerin emti'alarından yedinde bulunan eşyâ dahî ba'de's-sübût ashâbına virilmek üzere vekîline ve konsoloslarına teslîm oluna **onüçüncü madde** Kral-ı müşârünileyhe tâbi' olub himâyesinde ve bayrağı altında olan re'âyâ ve tüccâr taifesi mâdem ki Devlet-i Aliyye düşmanlarından olan korsan tâifesiyle îsâl-i mazarrata sa'y ve mezbûrlara askerî yazılmış olmayalar ol makûlelerin emvâl ve eşyâlarına ta'âruz ve kendülerine te'addî olunmayub eşyâlarıyla tahliye-i sebîl olunalar ve Kral-ı müşârünileyhin bayrağı ve patentesiyle olan sefâyinden biri Devlet-i Aliyye'nin korsanları tarafından istirkâk olundukda sefîne-i merkûme ve derûnunda olan tüccâr ve re'âyâ ve eşyâ ve ândan mâ'adâ devleteyn düşmanlarından ahz olunan tarafeynin sefâyini ve içinde olan tüccâr ve re'âyâsı mukarrer olan dostluk istihkâmı için mümkünü mertebe tahsîl ve tarafeyne verilmeğe sa'y oluna **(s.10) On dördüncü madde** bu iki devlet taraflarında bulunan cânibeyn esârâsı bu hûsusa me'mûr olanların ma'rifetleriyle münâsib ve mu'tedil bahâ ile itlâk veyâhüd mübâdele olunalar ve itlâk ve itlâk veyahud mübâdele oluncaya dek ashâbından lütf ie mu'âmele olunmak üzere tenbîh olunalar **onbeşinci madde** Kral-ı müşârünileyhin re'âyâlarından biri gümrükden eşyâ kaçırmış bulunur ise dost olan düvelin re'âyâsından ziyâde bir vechle te'dîb olunmaya ve tüccârları her ne mezhebden diler ise simsâr olub istihdâm edeler ve tüccârları husûsunda hilâf-ı mu'tâd bir kimesne cebren müdâhale eylemeye ve müdâhale idenlerin muhkem haklarından geline Devlet-i Aliyyenin iskele ve liman ve seddü'l-bahrine vesâir yerlerine gelen sefâyinleri dost olan

düvelin sefâyini misillû yoklama olunalar **onaltıncı madde** Devlet-i Aliyye'nin sefâyini Kral-ı müşârünileyhin hükûmeti dâhilinde olan sevâhilde sefine seçildiği ve sefâyinden dahî kara görüldüğü mahalle değin düşmanı tarafından tâ'kîb ve te'addî olunmasına Kral-ı müşârünileyh tarafından cevâz verilmemek ve kezâlik Devlet-i Aliyye'nin sefâyini dahî minvâl-ı muharrer üzere anlar ile dost olan sefâyine hadd-i merkûm dâhilinde ta'arruz itmemek husûsları kendüleriyle dost bulunanlara ihbâr olunub ve rızâ-dâde oldukları halde keyfiyyet der-i Devlet-i Aliyyeye tahrîren ifâde olunub ve minvâl-ı muharrer üzere karâr-dâde ola **onyedinci madde** Devlet-i Aliyye'nin re'âyâsından ve husûsen Ülgünlü ve Arnavutluk'da olan korsan makûlesinden vesâir bu yolda yürüyenlerden bir ferd bi'l-cümle Kral-ı müşârünileyhin sefâyini ile husûmet etmemek husûsu ve iskelelerine ve memleketlerine vardıklarında dostâne kabûl vesâir dost olan düvele mu'tâd olan bi'l-cümle i'ânetleri bunların haklarında dahî icrâ olunmak hâleti emr ve tenbîh oluna ve zikr olunan tevâyifin Kral-ı müşârünileyhin taht-ı hükûmetinde olan arazi ahalsiyle serbest ve kendü halleri üzere ticâret için varub gelmeleri câiz ola ve işbu akd olunan mevâdda muhâlefet eden var ise te'dîb ve tarafeyne bu makûlelerden olan fi'l-cümle zarar ve ziyân sâir dost olan düvele müsâ'ade olunduğu üzere tazmîn itdirile ve Devlet-i Aliyye'nin emr ü fermânına muhâlefet ve Kral-ı müşârünileyhin reâyâlarına te'addî ider olur ise yani korsanlık mu'âmelesini ider ise o makûleye deryanın açığında müsâdife olunduğu hâlde akd olunan mevâdda hâlel gelmeksizin hakkindan gelinmesi câiz ola ve kezâlik Devlet-i Aliyye sefâyini dahî bu vech üzere hareket eylemek câiz ola Devlet-i Aliyye-i ebed-kıyâm ile İspanya Devlet-i beyninde râbita-pezîr-i hüsn-i hitâm olan işbu musâlaha-i müteyyemmine Cezâyir-i Garb ve Tunus ve Trablus ocaklarına ihbâr olunub zikr olunan ocakların musâlaha husûsunda irâdeleri kendü yedlerinde olmakdan nâşî anlar dahî zikr olunan İspanya Devleti ile başkaca akd-i musâlaha eylediklerinde Devlet-i Aliyye mahzûz ve musâlahaları makbûl olacağını müş'ar **(s.11)** Te'kîden dostluğa tavsiye virile musâlahaya terğîbi hâvi ol emr-i şerîfe İspanya elçisi tarafından istid'â olunduk da her bir ocağa başka başka üç kıt'a evâmîr-i aliyye ısdâr ve teslîmi câiz ola **onsekizinci madde** Kral-ı müşârünileyhin taht-ı hükûmetinde olan iskelelerinde ve limanlarında ve kezâlik Devlet-i Aliyye'nin iskele ve limanlarında tarafeynin düşmânlarına i cenk sefâyini techîz olunmasına cevâz virilmeye düşman bayrağıyla gelen sefâyinden tarafeynin sefâyinine te'addî olunmasına cevâz virilmediğinden ma'adâ ecânibînin sefâyine her vechle mu'âvenet olunub tarafeynin

sefineleri limanlardan çıktıklarında yirmi dört saat mürûrundan sonra zikr olunan cenk sefâininin ihrâcına cevâz virile velâkîn düşmanlık hilesiyle bir sefîne ve istirkâk olunan sefîneye i'ânet olunması mümkün olmadığı hâlde bulunan devletin limanında bu makûle avârız zuhûru töhmet add olunmaya tarafeynin re'âyâ ve tüccâr sefâyini düşman bayrağı ve düşman yol kağıdı almağa cevâz virile ve bu makûleler ahz olundukda sefîne zâbiti ibreten li'l-gayr sefînesinin direğine salb olunub ve sefînesi ve etbâ'ı ve eşyâsı ahz edenin esir ve ganimeti ola ve tarafeynin re'âyâsına ve memleketlerinde ve süknâsı karâr-dâde olanlardan mâ'adasına yol kâğıdı ve bayrak verilmesine cevâz verilmeye

ondokuzuncu madde Kral-ı müşârünileyhin tarafından ta'yîn olunan vükelâ ve konsoloslardan bayrağı altında olanlar ticârete müte'allik eşyâlar için gümrüklerini virdiklerinde sâir dost olan devletin tahsîl olunan konsolâte resmi alınmasına cevâz virile ve Kral-ı müşârünileyhin re'âyâlarından bir kimesneye barut ve top ve silah vesâir memnû'âtdan olanlardan mâ'adâ ticârete müte'allik olan eşyâyı sefâyine tahmîl eylemeğe mümâna'at olunmaya

yirminci madde Kral-ı müşârünileyhin re'âyâsına ve tah-ıt himâyesinde olan kimesnelere ticârete müte'allik bey' ve şırâlarında sâir dost olan düvel misillü mu'âmele oluna ve ale'l-ıtlâk câri olan sikkeden gayri sikke teklîfiyle te'addî olunmayanlar ve getirdikleri sikkeden hilâf-ı mu'tâd bir dürlü resm taleb olunmaya

yirmi birinci madde azîmet üzere olan sefîne hudûs iden da'vâ alıkonulmayub da'vâ ve nizâ'ı konsoloslos vesâtetiyle bilâ te'hîr fasl oluna ve Kral-ı müşârünileyhin müteehhil ve mücerred olan re'âyâlarından cizye ve tekâlîf-i sâire taleb olunmaya ve re'âyâlarından birinin üzerine şer'an mâdem ki katl ve cerh keyfiyetleri sâbit olmaya kendü halinde oldukça te'addî olunmaya ve işbu musarrah olan maddelerde ve bunlardan hâric tasrîh olunmayan husûslarda sâir dost olan düvele mu'âmele olunduğu vech üzere müsâ'ade oluna ve devleteyne fâidelü ve lâzım add olunan sâir mevâdd-ı nafi'ânın dahi işbu akd olunan şerâyite derci tarafeynden münâsib görülür ise anlar dahî îrâd ve müzâkere ve tertîbden sonra zam ve derc olunmak câiz ola

hâtîme haşmetlü miknetlü mükerremetlü İspanya hükümdârı ve kralı ile şevketlü kûdretlü kerâmetlü Âl-i Osmân pâdişâhı hazretleri beyninde mün'akid olan **(s.12)** Müsâleme mevâddı bilâ halel mer'î ve mahfûz tutula ve hüsn-i mu'âmele ve musâfât-ı mâbeynin delâili tebyîn ve isbât zımnında ve bugünkü günden bede' olunarak cânıybeyn memâlikinin sekenesine i'lâm oluna ve işbu musâlaha ahidnâmesi tasdîk oluncaya değin bu esnâda re'âyâ-yı tarafeyn haklarında muhtemelü'l-hudûs olan hasârât

tazmîn îrâd olunmaya ve ahidnâme-i mezkûre sekiz ay zarfında veyâhûd dahî evvelce tasdîk oluna ve Maltız ve Roma ve Ceneviz serbest hükûmetler olmak hasebiyle Kral-ı müşârünileyh mersûmunun Akdeniz'den korsanlıkları def'ine hüsn-i himmetini bîdirîg eyleye bu husûsun keyfiyet ve karârı taraf-ı Devlet-i Aliyye'ye tahrîren beyân oluna binâenaleyh cânibeynin mesâ'î-i hâlisânesi vâsıtasıyla bâlâda mezkûr mühlet işbu mu'âhedenin tasdîknâmesi mübâdele olunmak üzere bâlâda mezkûr olan mevâdd ile işbu hâtıme ber-minvâl-i meşrûh pezîrâ-yı istihkâm olmak için bu def'a işbu temessük tahrîr ve te'kîden li'l-hâl imza ve mührümüz ile imza ve temhîr olunub bi'l-mübâdele devletlü sa'âdetlü vezirazam Seyyid Mehmed Paşa hazretlerinin yedlerine verildi Fî Kostantiniyyeti'l-mahmiyye milâd-ı hazreti İsa'nın 1782 senesi Eylülün 14. Gününde tahrîr olundu

İmza

Don Cuvan de Polini

Murahhas-ı Kral-ı İspanya

İspanya murahhasının bî taraflık maddesine dâir İspanya lisânı üzere keendü imzâ ve mührüyle mûmzâ ve memhûr takdîm eylediği sened ile ma'an Talmas (?) nâm tercümânı imzâsıyla mûmzâ virdiği ...¹⁴² tercümesinin tercümesidir.

İspanya Devleti ile Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye beyninde yirmi bir madde ve bir hâtıme üzerine tebberrüken ve teyemmünen mün'akid olan musâlaha-i müebbede şerâitinden başka işbu madde dahi asl-ı ahidnâmede mastûr ve münderic olduğu misillü mer'î ve düstûrî'l-amel tutulmak üzere mu'âhade ve karâr-dâde kılınmıştır ki Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye'nin muktezâyı ittihâd-ı diniyye üzere mülûk-ı İslamiyyeden Fâs pâdişâhı ve Arabistan Prenci olan Yemen imamından gayri düvelden birisi ile İspanya devleti beyninde muhâsama vukû'unda Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye kat'an ve kat'iyyen bir bahâne ve illet ile hiçbir vakitte İspanya Kralı'nın hasmı olanlara sırrı ve cehrî i'ânet ve müzâheret eylemeyüb kâmilen bî taraf ola ve kezâlik musâvâtan Kral-ı müşârünileyhın hâlât-ı lâzime-i uhûd ve mevâsıkı üzere Françe ve Sicilyateyn Devletlerinden mâ'adâ düvelden birisiyle Devlet-i Aliyye beyninden muhâsama vukû'unda İspanya devleti kat'an ve kat'iyyen bir bahâne ve illet ile hiçbir vakitte Devlet-i Seniyye'nin hasmı olanlara sırrı ve cehrî i'ânet ve müzâheret eylemeyüb kâmilen bî taraf ola işbu madde dahî asl-ı ahidnâmede derc olunmuş gibi aynıyla mer'î

¹⁴² Bir kelime okunmadı.

ve mu'teber olmak için tasdîknâme ile ma'an bir vakitte tasdîk oluna binâenaleyh İspanya Kralının murahhası olan Don Cuvan de Polini İspanya lisânı üzere muharrer işbu senedi kendü yedimiz ile imzâ ve mühürümüz ile temhîr ve devletlü sa'âdetlü vezir-i âzam el-hac Seyyid Mehmed Paşa Hazretlerinin mûmzâ ve mühürleriyle memhûr mazmûn-ı mezkûreyi hâvî lisan-ı Türkî üzere olan başka sened ile mübâdele eylemişizdir

Fî Kostantiniyyeti'l-mahmiyye

İmza

Don Cuvan de Polini

Murahhas-ı Kral-ı İspanya

İspanya lisânından tâliyânî olan işbu tercüme sahîhdir

Cakomo Talmas tercümân-ı İspanya (s.13) Cezayir-i garb beylerbeyisi ve kadısı ve müftisi ve umûmen ocaklısuna hüküm ki Devlet-i Aliyye-i ebediyyi'l-istimrârımla büyük İspanya Devleti beyninde bu def'a teberrüken ...¹⁴³ musâlaha-i müebbede râbita-pezîr hüsn-i nizâm olub tarafeyn murahhasları beynlerinde mübâdele olunan ahidnâmelerde Devlet-i Aliyye-i ebed-kıyâmla İspanya Devleti beyninde râbita-pezîr hüsn-i hitâm olan işbu musâlaha-i mütebeyyine Cezayir-i garb ve Tunus ve Trablus ocaklarına ihbâr olunub ve zikr olunan ocakların musâlaha husûsunda irâdları (?) kendü yerlerinde olmakdan nâşi ânlar dahî zikr olunan İspanya Devleti ile başkaca akd-i musâlaha eylediklerinden Devlet-i Aliyye mahzûz ve musâlahaları makbûl olacağını müş'ir ve te'kîden dostluğu tavsiye-birle musâlahaya tergîbi hâvî evâmîr-i şerîfe İspanya elçisi tarafından istid'â olundukda her bir ocağa başka başka üç kıt'a evâmîr-i şerîfe ısdâr teslîmi câiz ola deyu mûnderic ve mastûr olmağla Devlet-i müşârünileyhâ azîmü's-şân dostluk safvetinde sâbit kademi nümâyân bir dost-ı sahib-i haşmet ve ünvan olduğu derkâr siz ki mîr-i mîrân ve mevlânâ vesâir mûmâileyhimsiz beyne'd-devleteyn bâlâda beyân olduğu üzere tanzîm olunan uhûd ve muvâlât ve mevâsik ve musâfât muktezâsı üzere ocağınız tarafından dahî müşârünileyhâ ile başkaca mu'âhedeye meyl ve rağbet ile akd-i musâfât olduğu halde Devlet-i Aliyyem mahzûz olub musâlahanız mu'teber ve makbûl olacağı ma'lûmunuz olmak için i'lâmen ve ifhâmen ve Devlet-i müşârünileyhâ ile te'kîd-i dostîyi tavsiyeten ve sizi muvâlâta tergîben ve teşvîkan hâssaten işbu emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olmuşdur imdi bu def'a

¹⁴³ Bir kelime okunamadı.

akd olunan musâfât muktezâsı üzere Devlet-i müşârinileyhâ Devlet-i Aliyye-i ebed-kiyâm ve saltanat-ı seniyye-i şevket-irtisâmımın samîmî ve hakîkî dostu olub bünyân-ı sulh ve musâfâtın te'sîs ve istihkâmı murâd-ı mâfi'l-fuâd-ı şahânem olduğu ve bu husûs için Tunus ve Trablus Garb ocaklarına dahî başka başka evâmir-i münîfem ısdâr olduğu ber-vech-i meşrûh ocağınız tarafından akd-ı sulh ve salâha meyl ve rağbet ile akd-ı musâfât olunduğu halde Devlet-i Aliyyeye bâ'is-i huzûz ve hubûr olacağı ma'lûmunuz oldukda madde-i musâlahada ... olmağla hâlinize lâyük vechle şerâyit-i musâlahaya meyl ve rağbet eylediğinizde dostâne müzâkere birle istihsâl-i esbâb in'ikâdı hâlâtına ikdâm ve gayret ve sarf ve sa'y ve miknet eylemeniz bâbında

Fî evâil-i şevvâl sene 1196

Bir sûreti Trablus ocağına, ber-vech-i meşrûh

Bir sûreti Tunus ocağına, ber-vech-i meşrûh

Divân-ı Hümâyûna kaydolunması fermân buyurulduğuna binâen işbu mahalle ba'de'l-kayd asıl hülâsası mühim torbasında mahfûzdur

Hâlâ Cezayir Dayısı Ahmed Paşa tarafından devletlü sa'âdetlü Kapudan Paşa hazretleri tarafından gelen mektubun hulâsasıdır fî 21 Rebîü'l-evvel (Ra) sene1200

Dayı-yı mûmâileyh tarafından bundan akdem der-aliyyeye takdîm olunan arzuhâlinde tahrîr olunduğu üzere mâh-ı şa'bân-ı şerîfin dokuzuncu günü İspanya Kralı tarafından bir nefer Fransız vekîli gelub bâde yine kendü cinslerinden beş kıt'a sefîneleri üzerlerine kumandan ta'yîn olunan taraflarına gelub bade's-suâl huzûruna getirüb mükâleme ve mukâvele ve ocağ-ı mezkûra bir mikdâr mühimmât taleb ve birkaç dürlü şart üzerine ahd-i emân tahrîriyle tarafeyn sulh-ı salâh olunduğun ve şimdiki halde zu'mlarınca günâh addıyla şurût olunan mühimmâtı vermekden istinkâf ve yerine akça virelim dimeleriyle mühimmât-ı mezkûrenin akçesi takrîben hesâb olunub yine İspanya Kralı tarafına mektub ırsâl üzere idiklerin ve bundan sonra her ne gûne olur ise Devlet-i Aliyye'ye i'lâm olunması mukarrer deyü mastûr ve muharrer İspanya Kralı tarafından ricâ tarîkiyle Portekiz nâm tâifeler ile dahî sulh ve salâh olasız deyü mekûb gelmekle cümle erbâb-ı divân ve ahâli-i buldân asla bu iki cins ile sulh-ı salâh olmak yokdur deyü cevâblarında karâr eylediklerinden bahisle Devlet-i Aliyyeyi dahî rahatsız idüb cins-i mezkûrlar için ricâ iderler ise irâet-i rû-yı müsâ'ade olunması ricâ ve niyâz olunur deyü hâmîş mektûb-ı mezkûrunda tahrîr ider (s.14) (Boş) (15. ve 16. Sayfalar yok) (s.17)

Bitevfikihî te'âlâ Mübârek rikâb-ı kamertâb-ı hazret-i cihandârîden hâlâ büyük İspanya kralına yazılan ahidnâme-i hümâyûn-ı celâlet-makrûndur

Hazret-i hüdâvend-i memâlik-bahşâ ve cenâb-ı tensîk-fermây-ı umûru kâffetü'l-verâ tekaddeset zâtihî an vasameti'l-ezdâd ve'l-eşbâh an külli zevi'n-nihânın irâde-i bâhire-i samadâniyye ve inâyet-i zâhire-i sübhâniyyesi ve Seyyid-i âsfiya ve sipahsalâr-ı ketâib-i enbiyâ habîb-i hüdâ şefî'-i yevm-i cezâ ulu peygamberimiz Muhammed el-Mustafa Aliyhi ve alâ âlihî ve sahibihî ezka't-tahâyâ hazretlerinin destyâri-i mu'cezât cemmetü'l-berekâtı ve ashâb-ı güzîn ve hulefâ-i râşidîn Rıdvanallâhi te'âlâ aleyhim ve ecma'ın ve cümle-i evliyâ-yı hidâyet-karîn ve asfiyâ-yı tekaddüs-rehînin murâfakat-ı ervâh-ı tayyibe-i cennet-me'vâlarıyla ben ki eşrefü'l-buldân ve'l-emâkin ve ebrekü'l-medâyın ve'l-mesâkin kible-i cümle-i âlem ve mihrâb-ı teveccüh-i âmme-i ümem olan Mekke-i mükerreme ve Medîne-i münevvere ve Kudüs-i şerîf-i mübarekin hâdim ve hâkimi hasretü'l-mülûk olan bilâd-ı selase-i mu'azzama ki ve İstanbul ve Edirne ve Bursadır ânların ve Şam-ı cennet-i meşâm ve Mısır-ı nâdiretü'l-asr-ı bîhemtâ ve külliyyen Arabistan ve İfrîkiyye ve Barka ve Kayrevân ve Halebü'ş-Şehbâ ve Irak-ı Arab ve Acem ve Basra ve Lahsa ve Deylem ve Rakka ve Musul ve Şehrîzor ve Diyarbekir ve Zülkadriyye ve vilâyet-i Erzurum ve Sivas ve Adana ve Karaman ve Van ve Mağrib ve Habeş ve Tunus ve Trablusşam ve Kıbrıs ve Rodos ve Girid ve Mora ve Akdeniz ve Karadeniz ve Cezair ve sevâhili ve diyâr-ı Anadolu ve memâlik-i Rumili ve husûsen Bağdad-ı Darü's-selâm ve cemî'an Kürdistan ve Rum ve Terek ve Tataristan ve Çerâkise Kabartayân ve Gürcistan ve Deşt-i Kıpçak ve îlât-ı Tatarâ dâir ol havâlilerde vâkı' umûmen ve Soğnak ve bi'l-cümle tevâif-i Tatarın halife-i a'zam ve şehriyâr-ı sa'âdet-desâr-ı mu'azzam ve kezâlik etrâfında vâkı' cümle oymâkân ve muzâfâtıyla umûmen Bosna ve Kal'a-i Belgrad-ı dârü'l-cihâd ve Sırb hükûmeti ve ânda olan kılâ' ve husûn ve bilâd-ı Arnavudluk ve bi't-tamâm Eflak ve Boğdan etraflarında vâkı' kılâ' ve husûn ve ta'rîf ve tavsîfden müstağnî nice bukâ' ve buldânın pâdişâh-ı ma'delet-şiyem ve şehinşâh-ı alemiyyi's-sultân ibni's-sultân vel-hâkân ibni'l-hâkân es-sultân Abdülhamid Han ibni's-sultân Ahmed Han ibni's-sultân Mehmed hanım ûnvan-ı menşur-ı sa'âdet-nüşûr-ı saltanatım tevkî'-i refî'-i sultânü'l-berreyn ile müzeyyen (s.18) ve pür-zebûr ve berlîğ-i belîğ-i mekârim-teblîğ-i hilâfetim nakş ve nigâr-ı azamet-izhâr-ı hâkânü'l-bahreyn ile mu'anven ve ârâyış-güsterdir lâ cerem şükrân alâ hâzihi'n-ni'am melceü selâtîn-i âlî-tebâr ve melâz-ı havâkîn zevi'l-i'tibâr olan atabe-i aliyye-i devlet-

medâr ve sÛdde-i seniyye-i Ûbbehet-karârımız ile tarh-ı esâs-ı musâfâta izhâr-ı meyl ve raġbet idenler haklarında ebvâb-ı dostı kûşâda ve esbâb-ı muvâlat ve âşeti âmâde kılınmak muktezâ-yı şîme-i kerîme-i saltanat-ı seniyyemiz idüġi beyândan müstaġnî olmaġla binâenaleyh zalik iftiharü'l-ümerâi'l-izâmi'liseviyye muhtârü'l-küberâi'l-fihâmi'l-mesihîyye maslahü mesâlih-i cemâhiri't-tâifeti'n-nasrâniyye sâhib-i ezyâli'l-haşmet ve'l-vakâr sâhib-i delâili'l-mecd ve'l-i'tibâr hâlâ büyük İspanya ve Kastilya ve Leon ve Aragon Kralı vesâir diyârlarının hükümdârı haşmetlü meknetlü Don Krolos hatem'allahü'l-âvâkıbü'l-hayr ve'r-reşâd ve ahsen-i ileyh sebîlü's-sevâb ve's-sedâd dahi bundan mukaddem devlet-i Aliyye-i rûz-efzûnumla dostluk ve muhabbet tarikinin meslûk olması irâdesiyle kendü tarafından mu'teber begzâdelerinden kıdvetü a'yâni'l-milleti'l-mesihîyye Don Cuvan de Polini hutimet avâkıbuhû bi'l-hayri mevki'-i câh ve celâl olan der-i devlet-medâr-ı hilâfet-karârımıza irsal ve müceddeden temhîd-i levâzım-ı emr-i musâlahaya izhâr-ı havâhiş ve ragbet-birle mevâdd-ı dostı ve musâfatı müzâkere ve akd için mûmâileyhe memhûr sened ile ruhsat virüb rikâb-ı müstetâb-ı hüsrevânemize ba's ve irsâl ve tesviyesi murâd olunan keyfiyyât-ı mukâlemenin hüsn-i itmâm husûlünü istis'âl itmekle dâib-i dirîn saltanat-ı ebed-miknetimiz üzere sâdrıa'zam ve vekîl-i mutlakım vesâtetiyle pâye-i serîr-i saltânat-ı masîrimize arz ve telhis olundukda mültemisât-ı mezkûreye dost olan sâir düvelin mevâdd-ı musâfatı üslûbu üzere mahzûrdan ârî olur vechle nizâm virilmesi taraf-ı hümâyûn-ı râfet-i meşhûnumuzdan karîn-i musâ'afa olub şeref-efzâ-yı sudûr olan izn-i hümâyûnumuz mûcibince sadrıa'zamin re'y ve işâreti ve ma'rifet ve nizâmâtıyla bi'l-müzâkere madde be-madde tasfiye ve tesviye olunarak avn ve inâyet-i sübhâniyye ile yirmi bir madde ve bir hatime üzerine tarafeynden karâr-dâde olub murahhas-ı mûmâileyh olugeldiġi vechle lisân-ı tâliyâniye mütercim verdiġi ma'mûlün bih temessük dahi bâ'de't-tercüme tekrâr-ı pâye-i serîr-i şevket-masîr-i mülûkânemize lede'l-arz ve'l-iş'âr mütesavveb ve müstahsin görülmekle mu'tâd üzere temessükler mübâdele olunmuş idi el-hâletü hâzihî ber-vech-i muharrer mübâdele olunan temessükün kral-ı müşârünileyh tarafından kabûl ve teyidini hâvî gelen tasdîknâmesi ve kezalik tercümesi düstûr-ı ekrem müşîr-i-i efham nezzâmü'l-âlem nâzimü menâzimü'l-ümem müdebbiru umûrü'l-cumhûr bi'l-fikri'ssâkıb mütemmimü mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdet ve'l-iclâl mürettibü merâtibi'l-hilâfeti'l-kübrâ mükemmilü nâmusı's-saltanati'l-uzmâ el-mahfûfu bisunûfi avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ

hâlâ sadriâ'zâm margübü'ş-şiyem vekil-i mutlak sadâkat-ı ilmim Halil Hamid Paşa adem'allahu te'âlâ iclâlehû ve zâ'ifü bi't-te'yîd-i iktidârahû ve ikbâlehû vesâtetiyle dergâh-ı mükerrermet-penâh-ı cihânânîmize arz ve telhis olunub **(s.19)** cümlesine alâ vechi'l-kâmil ilm-i âlem-şumûl-i pâdişâhânemiz muhit ve şâmil oldukda mücerred Kral-ı müşârünileyhe dostluk ve müveddete olan meyl ve rağbetine binâen inâyetrîz-i sudûr olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-mekrûnumuz mûcibince tasdîk-i musâlahaya fermân-ı hümayûnumuz olmağın işbu nişân-ı şerîf-i âlişân ve ahd-i münîf-i celâdet-unvânımız şeref-efzâ-yı imlâ ve murahhas-ı mûmâileyhin yedine teslim ve i'tâ olunmağla yerlü yerinde ri'âyet ve sıyânet olunmak için işbu yirmibir maddedir ki zikr olunur evvelki madde Devlet-i Aliyye-i ebed-miknet ile Kral-ı müşârünileyh beyninde inşa'allahü te'ala tasdîknâmesi vürudundan sonra vesâir dost olan Françe ve İngiltere ve Felemenk ve ba'de İsveç Devletleri misillü hâlet ile sulh ve salâh akd olunmuşdur binâenaleyh Devlet-i Aliyyeye tâbi' memâlik ve eyâlât ve ülkât ve cezirelerin re'âyâ ve ahâlileri ile Kral-ı müşârünileyhe tâbi' olan hükûmetler ve mülhakâtları olan arâzi ve cezireleri ve şehirleri ve Kastelleri ve bundan sonra ve Kastilya tarafına tâbi' olacak memâlik ve hükûmâtının re'âyâları beyninde işbu sulh ve salâha mürâ'ât olunub ve emr-i ticârete dahî sâir düvele müsâ'ade olunduğu üzere berren ve bahren cevâz virilub ve emti'alarının fûruhtu ve fırtına ve avâriz-ı sâireden mutazarrır olan sefâyinin ta'miri ve kifâf-ı nefsleri için iktizâ iden nesnenin akçaleriyle iştirâsı tarafeynden câiz ola **ikinci madde** Devlet-i Aliyyenin bi'l-cümle iskele ve gümrükleri Kral-ı müşârünileyhin sefâyinlerinden ve re'âyâlarından gümrük resmî yüzde üç vesâir dost olan düvel tarafından virilen rüsûmât edâ olunub mukâbilinde devlet-i Aliyyenin sefâyini ve re'âyâsı dahî onlara tâbi olan yerlere vardıklarında bu kıyâs üzere sâir dost olan düvel misillü rüsûmâtlarını edâ edeler **üçüncü madde** devlet-i aliyyede Kral-ı müşârünileyhin ikâmet edecek vekili vesâtetiyle devlet-i aliyyenin münâsib olan bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolosları ikâmet etdirilüb azl ve nasblarında ve vekîl-i mûmâileyhe rütbesine göre evâmîr-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsolaslarının ve tercümân ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve tercümân ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna **dördüncü madde** re'âyâlarının mezhebi husûsunda ve Kudüs-i Şerîf vesâir yerlere varan seyyâhlar için sâir dost olan düvele mürâ'ât olunduğu üzere müsâ'ade oluna ve memâlik-i mahrûsenin her kangı mahallinde tüccâr ve re'âyâlarından ve bayrağı altında olanlardan biri vefât eder ise

muhallefâtı hükkâm ve zâbitân taraflarından müsâdere olunmayub bu güne muhallefât mâl-ı gâibdir deyü vaz'-ı yed ve istishâb olunmaksızın vekiline veya konsoloslarına vasiyyeti üzere ashâbına verilmek için teslim oluna ve eğer bilâ vasiyyet vefât ider ise muhallefâtı vekiline ve konsoloslarına yahûd vefât itdiği mahâlde olan şerîklerine teslim oluna ve vefât eylediği mahalde konsolos (s.20) ve şerîkleri bulunduğu halde ol mahallin kâdısı şer'-i şerîf mücibince muhâlefâtı defter eyleyüb bir emin mahalle vaz' ve hıfz idub resm-i kısmet talep olunmaksızın der-i devletde mukîm olan vekîli tarafından ta'yîn olunan âdeme bilâ bahâne def' ve teslim eyleye devlet-i aliyyenin re'âyâsına ve tüccârına dahî onlar tarafından kezâlik mu'âmele oluna **beşinci madde** konsolos ve tercümânlarıyla da'vâ zuhûr ider ise dört bin akçaden ziyâde da'vâ olunacağı hâlde da'vâları derhâl sâir mahâlde istimâ'i ve fâsl olunmayub Âsitâne-i Sa'âdete havâle oluna ve kezâlik Devlet-i Aliyye re'âyâsıyla Kral-ı müşârünileyhin tüccâr vesâir re'âyâları ve himâyesi altında olanlar bey' ve şirâ ve ticâret husûsları ile vesâir bahâne ile da'vâ ve kâdiya vardıklarında tercümânlarından biri bulunmadıkça da'vâları istimâ' ve fâsl olunmaya ve borçları ve kefâletleri ma'mûlün bih senedât defter olmadıkça da'vâ olunan deyn için hilâf-ı şer'-i şerîf müdahâle olunmaya tüccârı beyninde da'vâ zuhûr eyledikde bu makûle olan da'vâlar konsolosları ve tercümânları vesâtiyle şurût ve kâ'ideleri üzere görülmesi câiz ola ve bu mu'âmele hîn-i iktizâda ânların memleketlerinde bulunan Devlet-i Aliyyenin tüccârı ve re'âyâsı haklarında dahî böylece mer'î tutula **altıncı madde** Devlet-i Aliyyenin hükkâm ve zabitânı Kral-ı müşârünileyhe tâbi' olanlardan her kim olur ise olsun bir ferdi bilâ vechin te'âddi ve tahkîr ve habs itmeyeler ve re'âyâlarından bir kimesne ahz olundukda vekîli ve konsolosu tarafından talep olunur ise teslim olunub töhmetlerine göre te'dîb oluna **yedinci madde** Devlet-i Aliyyenin re'âyâ ve tüccârı emîn ve müsterîh olmak için taraf-ı Devlet-i Aliyyeden Kral-ı müşârünileyhin kürsi-i memleketi olan Alikante'de ikâmet itmek üzere şebender ta'yîn olunması câiz ola bu vech ile işlerini rü'yet idub Devlet-i Aliyye cânibinden müsâ'ade olunan serbestiyet bunların hakkında dahî cârî ola **sekizinci madde** fenn-i mellâhîde mâhir olanlardan tarafeyn limanlarında fırtınadan tazvîk olunan sefâyine i'ânet oluna ve şikest olan sefâyin ve derûnlarında bulunan emti'a vesâir eşyâları buldukları üzere sâhiblerine teslim olunmak için akrab olan konsoloslara redd oluna **dokuzuncu medde** tarafeynin sefâyini asker ve cebehâne naklinde vesâir hizmetde istihdâm olunmak üzere cebr olunmayalar **onuncu madde**

Devlet-i Aliyyenin sefâyini memâlik-i mahrûseden dostluk üzere olub Kral-ı müşârünileyhin memleketine giden sâir düvelin sefâyini misillü mu'tâd olan Lazartadan sonra kabûl olunalar **onbirinci madde** Devlet-i Aliyyenin cenk sefâyini rû-yı deryâda Kral-ı müşârünileyhin cenk sefâyinlerine musâdife eyledikde bayraklarını diküb ve karşudan tob ile selamlayub dostluk izhâr eyledikde Devlet-i Aliyyenin cenk sefneleri dahî (s.21) lâyıık olan vechle dostâne mu'âmele idüb ve kezâlık tarafeynin tüccâr sefâyini dahî birbirlerine bayraklarını açub dostâne mu'âmele ideler ve işbu tarafeynin cenk sefâyinleri birbirlerinin tüccâr sefâyinine musâdife eyledikde sebîllerin tahliye ve iktizâ iden mu'âvenet ile i'ânet olunub ve cenk sefâyini iktizâ iden filikacılardan mâ'adâ filüka ile tüccâr sefnesine iki nefer âdem irsâl ve tâcir sefnesinin senedini ve yol kâğıdını görüb ma'mûlün bih olunduğu bildikde bilâ te'hîr kendü sefnelerine avdet ideler ve sefnelerin bayrak ve senedâtları ma'lûm olmak için senedâtların birer memhûr sûretleri ve bayrakların dahî resmleri tarafeynden virile **on ikinci madde** Kral-ı müşârünileyhin re'âyâsından ve ânâ müte'âllik olanlardan biri islâma gelüb ve geldiğini konsoloslarından veyâhûd tercümanlarından birisinin muvâhecesinde mukırr olur ise bu sûretde borcunu vermek ve kendü eşyâsından mâ'adâ sâirlerin emti'alarından yedinde bulunan eşyâ dahî ba'de's-sübût ashâbına virilmek üzere vekîline ve konsoloslarına teslîm oluna **on üçüncü madde** Kral-ı müşârünileyhe tâbi' olub himâyesinde ve bayrağı altında olan re'âyâ ve tüccâr tâifesi mâdem ki Devlet-i Aliyye düşmanlarından olan korsan tâifesiyle îsâl-ı mazarrata sâ'y ve mezbûrlara askerî yazılmış olmayalar ol makûlelerin emvâl ve eşyâlarına ta'arruz ve kendülerine te'addî olunmayub eşyâları ile tahliye-i sebîl olunalar ve Kral-ı müşârünileyhin bayrağı ve tepente ta'bîr olunan yol kâğıdı ile olan sefâyinden biri Devlet-i Aliyyenin korsanları tarafında istirkâk olundukda sefâyin-i merkûm ve derûnunda olan tüccâr ve re'âyâ ve eşyâ ve ondan mâ'adâ devleteyn düşmanlarından ahz olunan tarafeynin sefâyini içinde olan tüccâr ve re'âyâsı mukarrer olan dostluk istihkâmı için mümkünü mertebe tahsîl ve tarafeyne virilmeğe sa'y oluna **on dördüncü madde** bu iki devlet beyninde bulunan tarafeynin âsârası bu husûsa me'mûr olanların mârifetleriyle münâsib ve mu'tedil bahâ ile itlâk veyâhûd mübâdele olunalar ve itlâk veyâhûd mübâdele oluncaya deġin sâhiblerinden lûtf ile mu'âmele olunmak üzere tenbîh olunalar **on beşinci madde** Kral-ı müşârünileyhin re'âyâlarından biri gümrükten eşyâ kaçırmış bulunur ise dost olan düvelin re'âyâsından ziyâde bir vechle te'dîb olunmaya ve tüccârları her ne mezhebden

diler ise simsâr alub istihdâm ideler ve ticâretleri husûsûnda hilâf-ı mu'tâd bir kimesne cebren müdâhale eylemeye ve müdâhale idenlerin muhkem haklarından geline Devlet-i Aliyyenin iskele ve liman ve seddü'l-bahrine vesâir yerlerine gelen sefâyinleri dost olan (s.22) düvelin sefâyini misillü yoklama olunalar **onaltıncı madde** Devlet-i Aliyyenin sefâyini Kral-ı müşârünileyhin hükûmeti dâhilinde olan sevâhilde sefâyine seçildiği ve sefâyinden dahî kara görüldüğü mahalle değin düşman tarafından ta'kîb ve te'addî olunmasına onların taraflarından cevâz virilmemek ve kezâlik Devlet-i Aliyyenin sefâyini dahî minvâl-i muharrer üzere onlar ile dost olan sefâyine hadd-i merkûm dâhilinde ta'arruz itmemek husûsları kendüleri ile dost bulunanlara taraflarından ihbâr olunub rızâdâde olundukları halde keyfiyet-i der-i Devlet-i Aliyye'ye tahrîren ifâde ve minvâl-ı muharrer üzere karâr-dâde ola **onyedinci madde** Devlet-i Aliyyenin re'âyâsından ve husûsan Ülgünlü ve Arnavudlukda olan korsan makûlesinden vesâir bu yolda yürüyenlerden bir ferd bi'l-cümle Kral-ı müşârünileyhin sefâyini ile husûmet itmemek husûsu ve iskelelerine ve memleketlerine vardıklarında dostâne kabûl vesâir dost olan düvele mu'tâd olan bi'l -cümle i'ânetler bunların haklarından dahî icrâ olunmak hâleti emr ve tenbîh oluna ve zikr olunan tevâyifin Kral-ı müşârünileyhin taht-ı hükûmetinde olan arâzi arâzi ahaliyle serbestiyet ve kendü halleri üzere ticâret için varub gelmeleri câiz ola ve işbu akd olunan mevâdda muhâllefet iden var ise te'dîb ve tarafeyne bu mâkulelerden olan fi'l-cümle zarâr ve ziyân vesâir dost olan düvele müsâ'ade olunduğu üzere tazmîn itdirile Devlet-i Aliyyenin emr u fermânına muhâllefet ve onların re'âyâlarına te'addî ider olur ise ya'ni korsanlık mu'âmelesini eyleser ise o makûleye deryânın açığında müsâdife olunduğu halde akd olunan mevâdda hâlel gelmeksizin hakkından gelmek câiz ola ve kezâlik Devlet-i Aliyye sefâyini dahi bu vech üzere hareket itmek câiz ola Devlet-i Aliyye-i ebed-kıyâm ile İspanya Devleti beyninde râbıta-pezîr-i hüsn-i hitâm olan işbu musâlaha-i müteyemmine Cezâir-i garb ve Tunus ve Trablus ocakları ihbâr oluubb zikr olunan ocakların musâlaha husûsunda irâdeleri kendü yedlerinde olmakdan nâşî onlar dahî zikr olan İspanya Devleti ile başkaca akd-i musâlaha eylediklerinde Devlet-i Aliyye mahzûz ve musâlahaları makbûl olunacağını müş'ir te'kîden dostluğa tavsiye-birle musâlahaya tergîbi hâvî evâmir-i şerîfe İspanya elçisi tarafından istid'â olunduğu her bir ocağa başka başka üç kıt'a evâmir-i aliyye isdâr ve teslîmi câiz ola **onsekizinci madde** Devlet-i Aliyyenin iskele ve limânlarında ve kezâlik Kral-ı müşârünileyhin taht-ı hükûmetinde olan iskele ve

limânlarda tarafeynin düşmânlarına ve cenk sefâyini techîz olunmasına cevâz virilmeye ve düşmân bayrağıyla gelen sefâyin tarafeynin sefâyinine (s.23) te'addi olunmasına cevâz virilmediğinden mâ'adâ ecânibînin sefâyinine her vechle mu'âvenet olunub tarafeynin seffineleri limânlardan çıkdıklarında dört sâ'at mürûrundan sonra ve zikr olunan cenk sefâyininin ihrâcına cevâz virile velâkin düşmânların hilesiyle her bir seffine istirkâk olunub ve istirkâk olunan seffineye i'ânet olunması mümkün olmadığı hâlde bulunan devletin limânında bu makûle avârız zuhûru töhmet add olunmaya tarafeynin re'âyâ tüccâr seffinesi düşmân bayrağı ve düşmândan yol kağıdı almağa cevâz virilmeye ve bu makûleler ahz olundukda seffine zâbiti ibreten li'l-gayr seffinesinin direğine salb olunub ve seffinesi ve etbâ'ı eşyâsı ahz idenin esir ve ganimeti ola ve tarafeynin re'âyâsına ve memleketlerinde süknâsı karâr-dâde olanlardan mâ'adâsına yol kağıdı ve bayrak virilmesine cevâz virilmeye **ondokuzuncu madde** Kral-ı müşârünileyh tarafından ta'yîn olunan vükelâ ve konsoloslardan bayrağı altında olanlar ticârete müte'allik eşyâlar için gümrüklerini virdiklerinde sâir dost olan düvelden tahsîl olan konsulâta resmi alınmasına cevâz virile ve re'âyâlarından bir kimesneye barut ve top ve silah vesâir memnû'âtdan olanlardan mâ'adâ ticârete müte'allik olan eşyâyı sefâyine tahmîl eylemeğe mümâna'ât olunmaya **yirminci madde** Kral-ı müşârünileyhin re'âyâsına ve taht-ı himâyesinde olan kimesnelere ticârete müte'allik-i bey' ve şîrâlarında sâir dost olan düvel misillü mu'âmele oluna ve ale'l-ıtlâk cârî olan sikkeden gayri sikke teklîfi ile te'addî olunmayalar ve getirdikleri sikkeden hilâf-ı mu'tâd bir dürlü resm taleb olunmaya **yirmibirinci madde** azîmet üzere olan seffine hudûs iden da'vâ bahânesiyle alıkonulmayub da'vâ ve nizâ'ı konsolos vesâtetiyle bilâ te'hîr fasl oluna müteehhil ve mücerred olan re'âyâların cizye ve tekâlif-i sâire taleb olunmaya ve re'âyâlarından birinin üzerine şer'-i şerîf mûcibince madem ki katl ve cerh keyfiyetleri sâbit olmaya kendü halinde oldukça te'addî olunmaya ve işbu musarrah olan maddelerde ve bunlardan hâric tasrîh olunmayan husûslarda sâir dost olan düvele mu'âmele olunduğu vech üzere müsâ'ade oluna ve devleteyne fâidelü lazım add olunan sâir-i mevâdd-ı nâfi'anın dahî işbu akd olunan şerâite derci tarafeynden münâsib görülür ise onlar dahî îrâd ve müzâkere ve tertîbden sonra zamm ve derc olunmak câiz ola **hatime** Cenâb-ı hilâfet-meâb-ı şâhânemle haşmetlü Kral-ı müşârünileyh beyninde işbu akd olan şûrut-ı musâlaha bilâ halelin hıfz ve mürâ'ât oluna tarafeynin ahâli ve re'âyâsı beyninde âsâr-ı dostî ve musâfâtı nümâyân olmak için i'lânına bugünden mübâşeret

olunub tarafeynin dâhil-i hükûmetlerinde olanlara bilâ te'hîr ihbâr oluna (s.24) ve hengâm-ı in'ikâd-ı mevâddan işbu tasdîka gelince tarafeynin re'âyâsından vukû' bulan hasarâtın tazmîni îrâd olunmaya ve bundan mâ'adâ Maltiz ve Roma ve Ceneviz serbest hükûmetler olmakdan nâşî Kral-ı müşârünileyh mersûmûnun Akdenizden korsanlıkları def'ine hüsn-i himmetini bîderîğ eyleye ve bu husûsun keyfiyet ve karârı taraf-ı Devlet-i Aliyyeye tahrîren beyân oluna imdi Devlet-i Aliyye-i ebed-müddetimize Kral-ı müşârünileyh tarafından ve a'kâb-ı husûsiyyet-i intisâbları câniblerinden mâdâm ki izhâr-ı merâsim-i sıdk ve velâ ve ibrâz-ı levâzım-ı ahd ü vefâ hâlâtına müdâvemet oluna cânib-i hümâyûn-ı şehinşâhanemizden dahî peyvend-i sevgend-i hüsrevânemizle te'yîd-i revâbit ederim ki min ba'd taraf-ı kâmilî'ş-şeref-i pâdişâhâne ve kezâlik ahlâf-ı nasfet-i ittisâf-ı mülûkânemizden vüzerâ-yı âlî-makâm ve hüddâm-ı zü'l-ihtirâmımızdan hilâfına bir dürlü cevâz ve ruhsat virülmeyüb tarafeynden dâima te'kîd esâs-ı muvâlât ve teşyîd-i mebânî-i hulûs ve musâfât için işbu nişân-ı hümâyûn ve ahd-i inâyet-i meşhûnumuzun mazmun-ı münîfi üzere amel ve hareket oluna

Fî 20 Ca 1197

Mübârek rikâb-ı kamertâb-ı hazret-i cihânânîden hâlâ büyük İspanya kralına yazılan nişân-ı hümâyûn-ı şevket-makrûndur

Cenâb-ı mâlikî'l-mülk ve'l-melekût-ı tekaddeset zâtihî an vasameti'n-nâsûtun lutf ve inâyet-i bîgâyeti ve iki cihân güneşi ulu peygamberimiz Muhammedü'l-Mustafâ sallallahu aliyhi ve alâ âlihî ve sahbihî hazretlerinin kuvve-i mu'cizât-ı bâhireti'l-berekâtıyla

Ben ki eşrefü'l-buldân ve'l-emâkin ve ebrekü'l-medâyin ve'l-mesâkin kible-i cümle-i âlem ve mihrâb-ı teveccüh-i âmme-i ümem olan Mekke-i mükerreme ve Medine-i Münevvere ve Kudûs-i şerîf-i mübârekin hâdim ve hâkimi ve hüsretü'l-mülûk olan bilâd-ı selâse-i mu'azzama ki kezâ İstanbul ve Edirne ve Bursa dirânların ve Şam-ı Cennet-meşâm ve Mısır nâdireti'l-asr-ı bîhemtâ ve külliyyen Arabistan ve İfrikıyye ve Baraka ve Kayravan ve Haleb-i şehbâ ve Irak-i Arab ve Acem ve Basra ve Hassa ve Deylem ve Rakka ve Musul ve Şehr-i Zor ve Diyârbekir ve Zülkadriye ve Vilâyet-i Erzurum ve Sivas ve Adana ve Karaman ve Van ve Mağrib ve Habeş ve Tunus ve Trablusşam ve Kıbrıs ve Rodos ve Girid ve Mora ve Akdeniz ve Karadeniz ve Cezâyir ve sevâhili ve Diyâr-ı Anadolu ve Memâlik-i Rumili ve husûsen Bağdad-ı dâri's-selâm ve cemî'an Kürdistan ve Rum ve Türk ve Tataristan ve Çerâkise (s.25)

ve Kabartayân ve Gürcistan ve Deşt-i Kıpçak ve eyâlet-i Tatarâ dâhil ol havâfîlerde vâkî' umûmen Suġnak ve bi'l-cümle tevâyif-i Tatarın halîfe-i a'zam ve şehriyâr-ı sa'âdet-disâr-ı mu'azzamı ve kezâlik etrâfında vâkî' cümle oymâkân ve muzâfâtıyla umûmen Bosna ve Kal'a-i Belgrad-ı dârü'l-cihâd ve Sırb hükûmeti ve ânda olan kılâ' ve husûn ve bilâd-ı Arnavudluk ve bi't-tamâm Eflâk ve Boġdan ve etraflarında vâkî' kılâ' ve husûn ve ta'rîf ve tavsîfden müstaġni nice bikâ' ve buldânın padişâh-ı ma'delet-şiyem ve şehinşâh-ı şevket-alemi es-sultân ibnis-sultân ve'l-hâkân İbni'l-Hâkânî's-Sultân Abdülhamid Han İbni's-Sultân-ı Ahmed Han İbni's-Sultân-ı Mehmed Hanım Devlet-i Aliyye-i ebed-kıyâmımla iftihâru ümerâi'l-izâmi'l-iseviyye muhtâr-ı küberâi'l-fihâmi'l-mesihîyye maşlah-ı mesalih-i cemâhîri't-tâifeti'n-nasrâniyye-i sâhabu ezyâli'l-haşmet ve'l-vakâr ve sâhibu delâili'l-mecd ve'l-i'tibâr hâlâ büyük İspanya ve Kastilya ve Leon ve Arogan Kralı vesâir diyarların hükumdârı haşmetlü miknetlü Don Karlos hatemallâhu avâkıbuhû bi'l-hayr ve'r-reşâd ve ahsenü ileyhi sebîli's-sevâb ve's-sedâd beyninde bin yüz doksan altı senesi şevvâlü'l-mübârekenin yirminci günü teberrüken ve teyemmünen yirmi bir madde ve bir hâtîme üzerine akd ve tahrîr olunub sadrı'zam ile Kral-ı müşârünileyh tarafından murahhas ta'yîn olunan mu'teber begzâdelerinden kıdvetü a'yâni'l-milleti'l-mesihîyye Don Cuvan de Polini hutimet avâkıbuhû bi'l-hayri miyânelerinde dârü'l-hilâfeti'l-aliyyemde temessükleri mübâdele olunan musâlaha-i müebbede şerâ'itinden başka zikr-i âtî madde dahî ahidnâmede mastûr misillü mer'î ve düstûrü'l-amel tutulmak üzere mu'âhade ve karâr-dâde kalınub el-hâletü hâzihî Kral-ı müşârünileyh tarafından madde-i mezbûrenin lisân-ı tâliyâniye mütercim vârid olan tasdîknâmesi tercümesi dahî düstûr-ı ekrem müşîr-i efham nezzâmü'l-âlem nâzîmü menâzîmü'l-ümem müdebbiru umûrü'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdet ve'l-iclâl mürettibü merâtibi'l-hilâfeti'l-kübrâ mükemmilü nâmusı's-saltanati'l-uzmâ el-mahfûfu bisunûfi avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ hâlâ sadrı'zâm margubü'ş-şiyem vekil-i mutlak sadâkat-ı ilmim Halil Hamid Paşa adem'allahu te'âlâ iclâlehû ve zâ'ifü bi't-te'yîd-i iktidârahû ve ikbâlehû vesâtetiyle huzur-ı mekârim-mevfûr-ı dâverâneme arz ve takdim olunduġuna binâen manzûr ve makbul-i mülûkânem olduġunu mutazammın hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûnum şeref-yâfte-i sudûr olub işbu nişân-ı âlişânımla tasdîk olunmaġın madde-i merkûmedir ki ber-vech-i âtî zikr olunur Kral-ı müşârünileyhin hâlet-i lâzîme-i uhûd ve mevâsıkı üzere Françe ve Sicilyateyn

devletlerinden mâ'adâ düvelden birisiyle Devlet-i Aliyye beyinde muhâsame vukû'unda büyük İspanya Devleti kat'an ve kâtıbeten bir bahâne ve illet ile hiçbir vakitte devlet-i seniyyenin (s.26) hasmı olanlara sırrî ve cehrî i'ânet ve müzâherât eylemeyüb kâmilen bî taraf ola ve kezâlik devlet-i kavî-i şevket dahî müsavâten muktezâ-yı ittihad-ı diniyye üzere mülûk-ı İslamiyyeden Fas Padişâhı ve Yemen imamından gayri düvelden birisiyle İspanya devleti beyinde muhâsame vukû'unda kat'an ve kâtıbeten bir bahâne ve illet ile hiçbir vakitte İspanya devletinin hasmı olanlara sırrî ve cehrî i'ânet ve müzâheret eylemeyüb kâmilen bî taraf ola bu bâbda Devlet-i Aliyye ile vech-i ma'mûlün bih üzere ta'ahhüd eder ki bu gûne beyne'd-devleteyn akd olunan ahidnâme ile ma'ân bu madde dahî tasdik oluna binâenaleyh madde-i mezkûre lafzan bi-lafzin ahidnâme-i mezkûrede derç ve tahrîr olunmuş gibi kavî ve düstûrî'l-amel tutulmak için işbu sened kendü yedimiz ile imzâ ve mührümüzle ifâ olunmuşdur tarih-i merkûm ile müerrah temessük-i mezkûrda mastûr olmağla imdi bu madde dahî ahz ve i'tâ olunan ahidnâmede muharrer yirmi bir madde gibi makbul-i pâdişâhânem olub madam ki Kral-ı müşârünileyh ve büyük İspanya Devleti tarafından hilâfi tecvîz olunmaya ahd ve mîsâk ederim ki madde-i merkûme cânib-ı Devlet-i Aliyyemden dahî biriyle icrâ olunub taraf-ı şâhânemizden ve Devlet-i Aliyyemiz cânibinden hilâfi tecvîz olunmaya

Atabe-i Aliyye-i şevket-karâr ve südde-i seniyye-i ma'delet-i âşikâra İspanya Kralının mevâdd-ı musâlahayı te'kîden takdim eylediği tasdiknâmesinin tercümesidir

Biz ki Don Karlos bi-lütfillahi teâlâ Kastilya ve Leon ve Aragon ve Sicilyateyn Navar ve Granada ve Kolono ve Valenciya ve Galiçya ve Mayorika ve Heyali ve Sardunya ve Kordoba ve Korsika ve Murçiya ve'l-garbî ve'l-Cezire ve Cebel-i Attâr ve Kanarya cezîreleri ve Hind-i şarkî ve garbî ve bahr-i muhîtin sevâhil ve cezeri Kralı ve Avusturya arhidukası ve Burgondiya dukası ve İsburg ve Flandre ve Tirol ile Barçinok Kontesi ve Paskalya ile Molina vesâir yerlerin hükümdârıyız tarafımızdan i'lân olunur ki İspanya Krallığına nâil olduğumuzdan berü sadâkâtlü muhabbetlü re'âyâ ve tevâbi'imizin mezîd refâhiyyetlerini müstevcib olur hâlâtın teshîli emriyle cidden meşgûliyetimiz hasebiyle bundan mukaddem Sicilyateyn Kralı olduğumuz esnâda devlet-i Osmâniyye ile mer'î tutduğumuz musâlahaya ve nisbet-i dostânenin i'âde ve istikrârı sûretinde İspanya Devletine sefâyin ile ticâret cihetinden fevâid-i hakîkiyye-i terettübünü mülâhaza eylediğimize binâen böyle hayırlı maksadlara vusûl tarîkinde

derhâl devlet-i Osmaniyyeyi tarafımızdan istihrâc ve sâiline teşebbüs ettiğimizde muvaffak olmak me'mûlüyle işbu maslahat-ı mühimmenin vükelâ-yı devlet-i Osmaniyye ile müzâkeresi ve merâm-ı Krâlânemiz üzere silem ve muvâlâta mebnî ahidnâme akd ve inşâsı husûslarına mübâderet için ibret ve hamiyeti ve evsâf ve âdâb-ı sâiresi ma'lûm olan Don Cuvan de Polini (149 nâm beyzâdeyi vech-i lâyıkı ile ruhsat-ı kâmile ile terhîsi ve ol cânibe ta'yîn ve irsâl eylemişdik (s.27) bilâhare müzâkerât-ı medîdeden sonra murâhhas-ı mezbûr geçen mâh-ı Eylülün ondördünde zîrde beyân olunan mevâd üzere ahidnâmeyi ba'de'l-akd ve'l-izâm İspanya lisânınca asl-ı temessükünü Devlet-i Osmaniyyeye teslîm ve bi'l-mğbâdele yine ol mazmûnda mezhura Türkîsini teslîm eylemiştir

işbu ahidnâmenin mazmûnu merâm-ı Krâlânemize mutâbık ve memâlikimize müfîd olub bundan böyle sâir hâlât-ı müsa'ade istihsâline eslah olduğu cihetden mutazammın olduğu bi'l-cümle uhûd ve kuyûdu vech-i ahsen ve evsa' üzere te'kîd ve tasdîk idüb ibtidâsında kendümüz bizzât akd ve izâm itmiş gibi tarafımızdan bi't-tamâm ri'âyet ve vikâyesini ve mer'î tutdurulmasını kavî ve ahd-ı Krâlânemiz ile ta'ahhüd eylediğimiz ecilden tasdîkan li'l-makâl yedimiz ile mümzâ ve mühr-i hâssımız ile memhûr ve müsteşâr ve mahrem devletimizin izâmıyla mümzâ işbu tasdîknâmenin ısdârını tasdîk eylemişizdir târih-i mîlâd-ı hazret-i İsa'nın bin yedi yüz seksen iki senesi mâh-ı Kânûn-ı Evvelinin yirmi dördünde Madrid Sarayında tâhrir olunmuşdur

südde-i seniyye-i cihândârîye İspanya Kralının başkaca madde-i münferidesini te'kîden tâkdîm eylediği tasdîknâmenin tercümesidir

Biz ki Don Karlos bi-lütfillahi te'âlâ Kastilya ve vesâir yerlerin hükümdârıyız tarafımızdan i'lân olunur ki Devlet-i Osmaniyye ile İspanya Devleti beyninde belde-i Kostantiniyyede geçen mâh-ı eylülün on dördüne hazret-i rabb-ı kadîrin avn-ı ve inâyeti ile musâlaha-ı muvâlât-ı müebbedeye mebnî ahidnâme-i mansûsanın teyemmünen ve teberrüken akd ve inşâ ve izâm olunduğu günde bu hûsus için tarafımızdan merâm-ı Krâlânemizin tavsiyesiyle ruhsat-ı kâmile i'tâ olunan Don Cuvan de Polini nâm murahhasımız ve taraf-ı hazret-i pâdişâh-ı Â-li Osmandan bi'l-musâvât ta'yîn ve terhîs kılınub tıbkı bir temessükle vaz'-ı izâm eden vezir-i a'zam el-hac Seyyid Mehmed Paşa ahidnâme-i mensûsa-i mezkûrede derc olunmuş gibi kâvî ve ma'mûlün bih-ı i'tibâr olunmak üzere bî taraflık hâlâtına müte'allik başka bir madde-i münferideyi izâm etmişlerdir ki vech-i âti'l-beyân üzeredir işbu madde-i münferidede olan maksadlara

muvâfık ve murahhasımıza tarafımızdan telkîn olunan vesâyâyâ mutâbık bulunduğu cihetden madde-i mezbûrreyi iki tasvîb ve te'kid ve tasdîk idub ahidnâme-i mâhsusada derc olunmuş gibi vech-i lâyıkı üzere yine ol dikkatle vikâyesini kavlı-i Krâlânemiz ile iltizâm ederiz şöyle ki madde-i mezbûre muktezâsınca Fas pâdişâhından ve Yemen imamından gayri bir devlet ile İspanya devletinin muhâsamesi vukû'unda hasmı olan düveldeñ hiçbirisine Devlet-i Osmaniyye tarafından imdâd virilmeye bi'l-mukâbele Françe ve Sicilyateyn devletlerinden gayri bir devlet ile Devlet-i Osmaniyyenin muhâsamesi vukû'unda hasmı olan düveldeñ hiçbirisine İspanya Devleti tarafından imdâd verilmeye ol ecilden tasdîkan li'l-makâl yedimiz ile mûmzâ ile ve mühr-i hâssımız ile memhûr ve müsteşâr ve mahrem-i devletimizin imzâsıyla mûmzâ işbu tasdîknâmesini ısdâr etmişizdir tarih-i milâd-ı hazret-i İsanın bin yedi yüz seksen iki senesi el-mâh-ı Kânûn-ı evvelinin yirmi dördünden Madrid Sarayında tahrîr olunmuşdur Mahall-i İmzâ-yı Kral-ı İspanya

Diğer mahall-i İmzâ-yı müsteşâr-ı mezbûr Yozef Moyento

(s.28)

Akka nâibine zabt emri yazılmışdır

Konsolosluk berâtı

Akka ve Sayda ve Beyrut iskelelerine

Nişân-ı hümayûn oldur ki,

Asitane-i devlet-âşiyânemde mukîm İspanya kralı tarafından maslahatgüzârı Koral Volin hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü arzuhâl idüb Akkada ikâmet ve Sayda ve Beyrut iskelelerinde İstefan nâm müsta'mene binikiyüziki senesi evâhir-i muharreminde verilen emr-i şerîfimle konsolosu vekîli ta'yîn ve el-hâletü hâzihî müddeti tamam ve azl ve ihrâc olunmandan nâşî sâbiku'z-zikr üç iskelelerde amed ü reft idegelen İspanya tüccâr seffinelerinin kapudânının vesâir İspanyalı tüccâr ve âdemlerinin rü'yet-i husûsları zımnında İspanya devleti tarafından işbu râfi'u tevkî'-i refî'-i hâkânî Cozef Kaçisi de Solez nâm İspanyalu beyzâdesi mahâll-i merkûma konsolos nasb ve ta'yîn olunub ber-vech-i mu'tâd berât-ı âlîşânım verilmek bâbında istid'â-yı inâyet eylemeğin kendü cinslerinden olub devlet-i Aliyyem re'âyâsından olmamak şartı ve mûceb-i şurût-ı mu'âhade bu nişân-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki ber-vech-i meşrûh Akkada ikâmet ve Sayda ve Beyrut iskelelerinin konsolosu olub İspanya bayrağıyla mahâll-i merkûmeye gelub giden

İspanya tüccâr sefâyini kapudânân vesâir tüccârının umûr ve husûsların görmek için konsolosluk berâtı yazılmışdır

fî 29 R sene 220

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i hafız İsmail Paşa yesserallahü mâ yürîd ve mâ yeşâ (s.29)

Trablusşam konsolosluk Berâtı

Nişân-ı hümâyûn oldur ki,

Maslahatgüzâr Koral Doliçe arzuhâl ider bundan mukaddemce Trablusşam İskelesinde mukîm Kaçkılıset nâm müsta'men bin ikiyüz yirmi senesi evâhir-i rebî'ülevvelinde verilen berât-ı şerîfimle konsolos vekîli ta'yîn olunmuşiken azli iktizâ etmekle Trablusşam iskelesine amed şüd edegelen İspanya bayrağıyla tüccâr sefinelerinin vesâir İspanyalu tüccâr ve âdemlerinin rü'yet-i umûr ve husûsları için İspanya devleti tarafından işbu râfî'u tevkî'-i refî'-i nişân-ı hâkânî Cozef Kaçisi nâm İspanya beyzâdesi Trablusşam İskelesine konsolos nasb ve ta'yîn olunub ber-vech-i mu'tâd müceddeden berât-ı âlişânım verilmek bâbında istid'â-yı inâyet eylemeğin kendü cinslerinden olub devlet-i Aliyyem re'âyâsından olmamak şartı ve müceb-i şurût-ı mu'âhade bu nişân-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki mersûmun (silik) konsolos nasbiçün konsolosluk berâtı yazılmıştır

fî 29 R 220

Yafa konsolosluğu

Yafa kadısına

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Maslahatgüzâr Koral Doliçe arzuhâl ider bundan mukaddemce Yafa iskelesinde mukîm Ciyovanni ... nâm müsta'men bin ikiyüz on dokuz senesi evâsıt-ı cemaziyelâhirinde verilen emr-i şerîfimle İspanya konsolos vekîli iken azli lazım gelmekle Yafa İskelesine amed şüd edegelen İspanya bayrağıyla tüccâr sefinelerinin kapudanları vesâir İspanyalu tüccâr ve âdemlerinin umûr-ı mukteziyyelerinin idâresi için İspanya devleti tarafından işbu râfî'u tevkî'-i refî'-i nişân-ı hâkânî Cozef Kaçisi nâm İspanya beyzâdesi Yafa İskelesine konsolos nasb ve ta'yîn olunub ber-müceb-i ahidnâme-i hümâyûn berât-ı berât-ı âlişânım verilmek bâbında istid'â-yı inâyet etmeğin kendü cinslerinden olub devlet-i Aliyyem re'âyâsından olmamak şartıyla berât-ı âlî yazılmışdır

Fî 29 R sene 220

İşbu konsolosluk berâtına i'tibâr itmeyub vekâlet emrini tecdîd etdirdiğinden işbu mahalle nişânı verildi defterinde mukayyed

Fî evâil-i Ş Sene 222

Haleb konsolosluğu

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Maslahatgüzâr arzuhâl ider mukaddemâ Medine-i Halebde mukîm Angelo ... nâm müsta'men bin ikiyüz onaltı senesi evâil-i zilka'desinde verilen emr-i münîfimle konsolos vekîli ta'yîn olunmuş olub el-hâletü hâzihî müddeti tamâm ve azl ve ihrâcî lâzım gelmekden nâşî Halebü'ş-Şehbâ'ya gelüb giden ve ikâmet üzere olan İspanya tüccâr ve âdemlerinin düşen umûr ve husûs-ı lâzîmelerine idâre rü'yet zımnında İspanya devleti cânibinden işbu râfî'u tevkî'-i refî'-i nişân-ı hâkânî Cozef Kaçisi de Solne nâm İspanya beyzâdesi medîne-i Haleb'e konsolos nasb ve ta'yîn olunub müceddeden berât-ı âlişânım istirhâm etmeğın kendü cinslerinden olub devlet-i Aliyyem re'âyâsından olmamak şartıyla berât-ı âlişânım yazılmıştır

Fî 29 R sene 220

Der zamân-ı reisü'l-küttâb hazret-i Ahmet Vasîf Efendi yesserallaü mâ yaşâ ve mâ yürîd tâle bekâhû

Fî 9 Ca sene 1220(**s.30**) **silik (s.31)** İzzetlü Reisü'l-küttâb Efendi

Gerek Âsitâne-i aliyyede düvel elçileri yanlarında ve gerek taşralarda konsoloslar ma'yyetlerinde tercüman olanların bir müddetden berü ve nizâmlarına helel tatarruk edüb nizâm (silik) husûs-ı mezbûrun bir hüsn-i râbîtâyâ idhâli irâdesiyle ba'zı nizâmın suret-i icrâsı Âsitâne-i aliyyede olan düvel elçileri baş tercümânları vesâtetleriyle ifâde olundukda içlerinden ekserinin takdim eyledikleri takdîrler müfâhîmine nazaran nizâm-ı mezbûrun hâlâ bunların tercümânlar haklarında icrâsı kendülere muzırr ve hacâletlerini mûcib olduğu ve fîmâ ba'd berât verilecek tercümânlar haklarında icrâsı münâsib idüğü ve hâlâ bu gûne tercümânların muhtel nizâm olan ba'zı etvârlarını men' edecekleri müstebân olduğu huzur-ı hazret-i cihândârîye bade'l-arz fîmâba'd gerek mahlûlden ve gerek Türkten nasb olunacak tercümânların bir hüsn-i sûret ve nizâma ihrâcî husûsuna irâde-i hazret-i şehriyârî ta'âlluk etmeğın imdi bundan böyle ısdârı iktîzâ iden tercümânlık berâtları şerâyitine elçi yanına bir elçi ve konsolos yanına bir konsolosu ma'yyetlerinde tercümân kıyâfetiyle tercümânlık hizmetinde mukîm olub âhar vilâyette ikâmet eylememek ve hanlarda ve dekâkînde esnaflık ve taşra memâlikde

kocabaşılık ve mültezimlerin ve bunlar emsâli vazifelerinden hâric mesâliha ve memleket ve esnâf umûruna karışmamak ve tercümân olduğu mahalden gayri mahalde temekkün etmemek ve eğer bu şartların hilâfi hareketde bulunur ise berâtın kaydı terkîn ve tercümânlığı ilgâ ve yerine şerâit-i mezkûreye riâyet eder âharı arz olunmak üzere elçisine inhâ olunmak şartlarını dahî derc ve ilâve idüb ve tercümânların oğulları ve ikişer nefer hizmetkârlarının ber-mûceb-i şurût mu'âfiyetleriçün bir müddetden berü evâmir-i şerîfe virilegelmekle fîmaba'd cedîd tercümânlar hizmetkârlarına dahî sâbıkı üzere emirler verilmeğın ve târik ve hâkir olduklarında atıkları ahz ve kaleme hıfz olunmadıkça cedîdi virilmemek ve tercümânların hizmetinde olub âhar mahalde temekkün eylememesi evâmir-i mezkûreye derc olunmak ve o makûle tercümân ve hizmetkârlarının âhar mahalde ikâmetleri cevâzını iş'âr eder evâmir bir vakitte bir vechle verilmemek ve hesebü'z-zarûriyye bir yere gitmek iktizâsıyla yol emri istid'â olundukda yedinde olan mu'âfiyet emrine havâle ile verilecek yol emri vürûdunda serî'an gidüb gelmesi ve gitdiği mahalde eğlenmemesi şerâyiti derc olunmak ve asıl tercüman bir yere gitmek lâzım geldikde yol emri istid'â olunursa âna dahî şurût-ı mezkûra derç olunmak ve fîma ba'd tercümânlık münhal olub âhara arz olundukda mu'tâd üzere atikin berâtı alındığından başka hizmetkârlarına mu'âfiyet emirleri verilmiş ise ânlar dahî ahz ve kaleme hıfz olunmadıkça müceddeden berât verilmemek ve tercümanlık berâtı istid'âsını hâvî elçilerinden arz gelmedikçe şerâit-i mezkûreye muvafık mıdır değil midir reisü'l-küttâb olanlar tarafından tahkîk ve tercümânlıktan mâ'adâ umûra karışmaz makûleden olduğu terkîk olunarak verilecek berât ol vechile i'tâ olunmak ve atık tercümânlar dahî esnâflık vesâir hâric ez vazîfe umûra müdâhale itmek ve mukaddem esnâfa karışmış bulunur ise esnâfin birbiri beynlerinde cârî olan mu'âmeleleri haklarında dahî icrâ olundukda biz tercümânız deyü umûr-ı esnâfiyyede teferrüd etmemek husûslarına ve dâima reâya içün işbu fermân-ı âlî dîvân-ı hümâyûn kalemine kayd ve muktezâsıyla amel ve harekete dikkat ve suret-i hâli düvel elçilerine iktizâsına göre ihbâra mübâderet ile nizâm-ı mezbûrun inşâallahü te'âlâ cedîd tercümânlar haklarında düstûr-ı amel tutulmasına sarf-ı mukadderet eyleyesin deyü fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur

Fî 8 muharrem sene 1201

(s.32)

Tercümânların nakl husûsı memnû'iyyeti

İzzütlü Reisü'l-küttâb efendi

Fî'l-asl düvel konsolosları ve elçileri yanlarında berât-ı şerîfe ile tercümân olanlar hâlik ve târik olduklarında tercümânlıkları yine düvel elçi ve konsolos yanında tercümân olmak üzere verilmeyüb mahalle-i âhara nakl tariki mesdûd iken biraz sinînden berü vaktiyle yine yerine i'âde şartıyla diyerek münhal olan tercümânlık âhar mahal konsolosu ma'yyetinde olmak üzere elçiler taraflarından arz ve ol vechile müsâ'ade olunarak nizâm muhtel olduğu ve işbu nefer maddesinin fîmâ ba'd memnû'iyyeti dahî nizâm-ı cedîde zîr olduğu halde ihtilâl-i mezbûr giderek bertaraf olmak me'mûl olmağla fîma ba'd işbu nakl maddesine bir vechile müsâ'ade olunmayub aslından i'âde şartıyla makl olunmuş devletlerden evvelki mahalline i'âdeleri istid'â olunanlar olur ise ânların i'âdesinde dahî bir gûne ihtilâl melhûz olmamak sûreti gereği gibi taharrî olunmak ve'l-hâsıl müceddeden tercümân nakl olunmamak husûsu düstûrû'l-amel tutulmak üzere kalem zâbitânına gereği gibi tenbîh ve işbu ferman-ı âliyi nizâm-ı cedîd zeyline kayd ile fîmâ ba'd hilâfi hareket vuku'â gelmemesine dikkat ve nezâret eyleyesiz deyü

Fî 18 Şevvâl sene 1207

Fîmâ ba'd tercümanlık münhal olub âhara arz olundukda mu'tâd üzere atîkinin berâtı alındığından başka hizmetkârlarına mu'âfiyet emîrleri verilmiş ise anlar dahî ahz ve kaleme hıfz olunmadıkça müceddeden berât verilmemesi husûsu ve şerâit-i sâireyi hâvî fi 8 Muharrem sene 1201 tarihinde beyaz üzerine fermân-ı âli sâdir olduğu ve bâ'de tekîdi lâzım geldiği cihetden şerâit-i mezkûreye menâfi hâlât zuhûra gelmemek için tekrar nizâm-ı mezbûr te'yîd ve te'kid kılınarak fi 20 Ramazan 214 tarihinde bâ-hatt-ı hümâyûn düvel elçilerine başka başka takrîrleri verildiği Divân-ı Hümâyûn tarafında mukayyedir deyü iktizâ iden cevâbı yazılacak

Fî 20 Şa'bân 17

(s.33)

Devlet-i Aliyye ile dost olan cemî' düvel elçileri ve konsolosları ma'yyetlerinde bâ-berât-ı âlişân istihdâm olunan tercümânların sûret-i nizâm ve intizâmları bin iki yüz bir ve iki yüz yedi tarihlerinde bir hüsn-i nizâma ifrâğ ve ahkâm ve şerâit-i mukarreresine mürâ'ât-ı tâm olunarak ale'd-devâm düstûrû'l-amel ve istihkâm olunmuşiken ba'de zamanın nizâm-ı mezkûrenin şirâzesi mütehammil ve şerâit-i mukarreresi nâ-mer'î ve muhtel olduğu bâhir ve nemûdâr ve bu makûle hâlât ve keyfiyâtın vukû'ı saltanat-ı seniyyenin mesâlih-i mülkiyyesine ve nevâdd-ı ticâretine hâlel ve fesâd tatarrukuna bârî

ve gümrük vesâir vâridât ve âidât-ı mîriyyesine küllî ziyân ve hasâret tertîbine sebeb-i âdi olduğu ve işbu fesâdın def' ve izâlesi çâresine bakılmadıkça revâbit-i mer'iyeye-i ahd ve şurût ve usûl-i hakkâniyet ve hayr hâhı ile zevâbit-ı mülkiyeyi zabt ve rabt iderek halel-pezîr olacağı ve bu gûne fesâdât muzırrâtı müstevcib olan hâlât-ı meşrûhanın külliyyen men' ve def'i dost-ı ahab olan cemî' düvel indinde hasebü'l-ihlâs mergûb olacağı bedîhî ve âşikâr olduğuna binâen bâ-berât-ı âlişân istihdâm olunan tercümânların elçi yanında ise elçisi ve konsolos yanında ise konsolosu ma'iyetlerinde tercümân kıyâfetiyle tercümânlık hizmetinde mukîm olunub âhar vilayetde ikâmet etmemelerine hânlarda ve dekâkînde esnâflık taşra memâlikde kocabaşılık ve mültezimlik ve bunlar emsâli vazîfelerinden hâri mesâlihe ve memleket ve esnâf umûruna karışmamalarına dikkat ve'l-hâsıl mârû'z--zıkr nizâmın te'kîdi için bin iki yüz on dört tarihinde der-sa'âdette mukîm bi'l-cümle düvel elçilerine virilen tekârîr-i aliyyede munderic ve mastûr ve musarrah ve mezkûr olan kâtibe-i şerâit-i nizâmiyyeye tamamen ri'âyet olunmak ve daima ve mustemirren mer'î ve mu'teber ve düstûrî'l-amel tutulmak ve hilâfına bir gûne vaz' ve hareket zûhur itmemek ve fimâ ba'd elçi ve konsolos ma'iyetine re'âyâ-yı devlet-i Aliyyeden tercümân intihâbı lâzım geldikde tercümân olacak şahıs lisân-ı âşinâ olmak ve bâlâda mezkûr şurûtu bilâ noksân icrâ eylemek ve nizâmât-ı mezkûrenin bir maddesine muğâyir olacak vaz' ve hareket ve mu'âmesi olur ise ber-muktezâ-yı nizâm tercümânlık berâtı yedinden nez' ve yine efrâd-ı ra'iyet hükmüne tenzîl kılınmak husûslarına elçisi tarafından ta'ahhüd ve tekeffül olunmak ve bu vechle mute'ahhid olduğunu elçi-i mûmâileyhe vereceği memhûr arzında beyân eylemek üzere bu def'a düvel-i mûşârünileyhim elçileri dostlarımıza resmen tekârîr i'tâ olunmağla İspanya maslahatgüzârı dostumuz tarafından dahî iktizâ idenlere mahsûsan tenbîh ve te'kîd olunmak matlûb-ı kat'î idüği ma'lûm olmak için işbu takrîr-i âlî keşîdesiyle tahrîr ve imlâ ve mûmâileyh elçi dostumuza i'tâ olundu

Fi gurre-i R sene 1220

(s.34)

boş

(s.35)

Devlet-i Aliyye-i ebediyyü'd-devâm ile İspanya Devleti beyninde bu def'a akd ve tanzîm olan mu'âhade-i ticâreti hâvî yazılacak tasdîknâme-i hümâyûn müsveddesidir

Hazret-i hüdâvend-i mâlikü'l-mülki lâ yezâl ve müfeyyüzü'l-cûdî ve'n-nevâl tenezzehet zâtuhû ani'ş-şebîh ve'l-misâl ve tekaddeset sıfâtahû an tatarrukı'z-zevâl ve'l-intifâlin irâdet-i aleyye-i ezeliyye ve inâyet-i bîgâyet-i lem yezeliyyesi ve cenâb-ı sultân-ı enbiyâ ve sipahsalâr-ı ketâib-i asfiyâ aleyhi ve alâ âlihî efdalü's-salavât ve ekmelü't-tahiyyâtın destyâri-i mu'cezât-ı kesîretü'l-berekâtı ve hulefâ-i râşidîn ve ashâb-ı güzîn aleyhim Rıdvanallâhi'l-meliki'l-mu'în ve cümle-i evliyâ-yı hidâyet-karîn ve asfiyâ-yı nebâhet-rehîn-i kaddezet esrârehüm fî külli vakti ve hîn hazerâtının murâfakât-ı ervâh-ı tayyibe-i cennet-me'vâları ile

Mahall-i Tuğra

Ben ki eşrâfû'l-bûldan ve'l-emsâr ve es'adü'l-emâkin ve'l-âktar kible-i mesâcîd ve mihrâb-ı me'âbid-i İslam olan Mekke-i Mükerreme ve Medine-i Münevvere ve Harem Mescid-i Aksa ve Kudüs-i şerîf-i mübarekin hâdim ve hâkimi ve bilâd-ı selâse-i mu'azzama ki İstanbul ve Bursa ve Edirne dirânların ve Şam ve Mısır ve Berriyretü'ş-Şam ve külliye Arabistan ve Ceziretü'l-Arab ve Afrika ve Beraka ve Kayrevan ve Halebü'ş-Şehba ve Irak-ı Arab ve Acem ve Basra ve Lahsa ve Deylem ve Rakka ve Musul ve Şehr-i Zor ve Diyarbekir ve Zülkadriye ve Vilayet-i Erzurum ve Sivas ve Adana ve Karaman ve Van ve Kars ve tevâbi'yle ve Mağrib ve Habeş ve Cezair-i garb ve Tunus ve Trablusşam ve Trablus Garb ve Kıbrıs ve Rodos ve Girit ve İzmir ve Akdeniz ve Karadeniz ve Cezair ve sevâhiliyle Diyar-ı Anadolu ve Memâlik-i Rumeli ve husûsan Bağdad-ı dârü'l-islam ve Rum ve Türk ve cemî'an Kürdistan ve muzâfâtıyla umûmen Bosna ve Kal'a-i Belgrad-ı Darü'l-cihâd ve Sırb hükûmeti ve ânda olan kılâ' ve bikâ' ve husûn ve bilâd-ı Arnavudluk ve Eflak ve Boğdan memleketleri ve tâ'rîf ve tavsîfden müstağnî nice nice buldânın bikâ' ve emsâr ve kılâ'ın padişâh-ı ma'delet-penâh ve şehinşâh-ı re'fet-destgâhı es-sultân ibni's-sultân ve'l-hâkân İbni'l-Hâkâni's-Sultân Abdülhamid Han İbni's-Sultân-ı Ahmed Han İbni's-Sultân-ı'l-gâzî Mahmûd Hân İbni's-Sultân-ı'l-gâzî Abdülhamîd Hanım taraf-ı eşref-i hümâyûn-ı hilâfet-makrûnumuzdan iftihâru ümerâi'l-izâmi'l-iseviyye muhtâr-ı küberâi'l-fihâmi'l-mesihıyye maşlah-ı mesalih-i cemâhîri't-tâifeti'n-nasrâniyye-i sâhibetü ezyâli'l-haşmet ve'l-vakâr ve sâhibetü delâili'l-mecd ve'l-i'tibâr hâlâ İspanya Kraliçesi haşmetlü hürmetlü dost-ı ahab ve asdâkımız İzabel zâdet hürmetühû ve dâmet menzelethâ cenâblarına bâ'is-i tevkî'-i refî'-i hümâyûn ve sebep-i tasdîr ve tahrîr-i tasdîknâme-i şâhânemiz oldur ki saltanat-ı seniyye-i ebediyyi'l-karârımızla İspanya devleti beyninde

bin yüz doksan yedi sene-i hicriyyesi mâh-ı cemâziyelevvelinin yirmisi târihiyle mün'akid olub devleteyn miyânelerinde râbita-pezîr-i muvâlât olan sulh ve ticâret mu'âhadesi iktizasınca devlet-i müşârünileyhâ memâlik-i mahrûse-i şâhânemde düvel-i müttehâbe-i sâireye te'mîn olunan menâfi'den mütemetti' olacağına devlet-i aliyye ile İngiltere devleti beyninde bin iki yüz elli dört sene-i hicriyyesi şehri-i cemâziyelevvelinin yirmibeşinci gününde teyemmünen akd olunan mu'âhade ile devleteynin münâsebât ve mu'âmelât-ı ticâretleri ta'dîl olunarak mu'âhade-i mezbûrenin müesses olduğu şerâitin düvel-i sâirece dahî i'tâ olunmuş idüğüne binâen zât-ı şevket-meâb-ı şâhânemizle Kraliçe-i müşârünileyhâ cenâbları beynlerinde teb'a-i tarafeyn haklarında olan münâsebât-ı ticâretin teb'a-i merkûmeye her bir güne teshîlât-ı mümkinneyi tedârik ve istihsâl eylemek niyet-i hâlisesiyle bir sened-i mahsus ve munzam ile yeniden tanzim ve tesviyesi husûsuna karâr verilerek olvechile icrâ ve iktizâsı husûsuna e'âzim-i vüzeradan saltanat-ı seniyyemizden hâlâ umûr-ı hâriciyye-i devlet-i aliyyemiz nezâret-i celîlesiyle fâik-i akrân ve emâsil ve nezâret-i müşârünileyhâya mahsus nişân-ı furûğ-efşânı ve Fransa ve İspanya ve Belçika ve Flemenk ve İsveç Devletlerinin Gran Krova dö la lejyon dönör ve Gran Krova İzabel la Katolik ve Gran Krova Leopold ve Garn Krova Leyonne Arlande ve Gran Kordon depe nişânlarını hâmil olan düstûr-ı mükerrerrem müşîr-i mufahham nezzâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mûmehhidü bünyâni'd-devle ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdet ve'l-iclal el-mahfûfu bisunûf-i avâtıfı'l meliki'l-a'lâ müşîr-i fetânet-semîrim Mustafa Reşid Paşa edâme Allahü te'âla iclâlehû bundan akdem cânib-i me'âlim-nâkıb-ı mülûkânemizden ruhsat-ı kâmile ile me'mûr ve terhîs ve Kraliçe-i müşârünileyha cenâbları onun nâmına olarak esnâ-yı sıyâdetinde vasiyyesi bulunan vâlidesi haşmetlü hürmetli Kraliçe Kırısıyân cenâbları tarafından üçüncü Şarl nâm İspanya nişân-ı mu'teberinin ve İzabel (silik) nişânının komândros vesâir rütbe ve imtiyâzâtı ve müşârünileyhânın ser-kitâbeti ve meclis a'zâlığını hâiz olub küçük elçilik ile nezd-i saltanat-ı seniyyemizde mukîm olan kudvetü'l-a'yâni'l-milleti'l-mesihîyye şövâlye Antuvan Lord Korova zîdet rütbetühü mûmzâ ve memhûr ruhsatnâme ile murahhas ta'yîn kılınarak mu'âhade-i mezkûre İngiltere ve Fransa devletleri ile mun'akid olan ticâret mu'âhadesine tevfikân on madde üzerine akd ve tanzîm ve kaîde üzere temessükü pâye-i serîr-i şevket-masîr-i mülûkânemize arz ve takdîm birle şeref-sudûr iden izn-i hümâyûnumuz mûcibince

mübâdele olunmuş ve bu def'a zikr olunan mu'âhedenin Kraliçe-i müşârünileyhâ (s.36) tarafından kabûl ve te'yîdini müş'ir tasdîknâmesi derbâd-ı şevket-karârımıza vürûd eylediği dustûr-ı ekrem müşîr-i fihâm düstûr-ı ekrem müşîr-i efham nezzâmü'l-âlem nâzîmü menâzîmü'l-ümem müdebbiru umûrû'l-cumhûr bi'l-fikri'ssâkîb mütemmimü mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehtidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdet ve'l-iclâl mürettibü merâtibi'l-hilâfeti'l-kübrâ mükemmilü nâmusı's-saltanati'l-uzmâ el-mahfûfu bisunûfi avâtîfi'l-meliki'l-a'lâ bi'l-fi'l sadria'zâm ve vekîl-i mutlak-ı kaviyyi'l-himem olarak nâm nâmî-i padişâhânemizi mutazammın tuğra-i sâmi-i mülûkânemiz ile müzeyyen mühr-i hümâyûnumuzu ve mesned-i refî'-i sadâret-nişân-ı vâlâsını hâmil olan el-hac Mehmed Emin Rauf Paşa edame Allahü te'âla iclâlehû vezâ'ıfu bi't-teyîd iktidâruhû ve ikbâluhû tarafından dergâh-ı ma'delet-penâh-ı şehriyârânemize arz ve telhîs ile mâ'lûm-ı me'âlim-lüzûm şâhânemiz olmuş olmağla mevâd-ı mu'âhade-i mezkûre taraf-ı bahri's-şeref-i şâhânemizden dahî bi't-tasdîk-i mukarrer ve mu'teber tutularak yerlü yerinde ri'âyet ve vikâyet olunmak üzere ber-vech-i âtî ayniyle zikr ve beyân olunur **birinci madde** İşbu ahidnâme ile bilhassa tağyîr ve ta'dîl olunmuş olan şurûtundan mâ'ada İspanya Devleti teb'asına ve seffinelerine âid ve râci' olan bi'l-cümle hukûk ve imtiyâzât ve mu'âfiyet uhûd-ı sâbika muktezâsı üzere ilelebed mer'î ve mu'teber olmak üzere bu def'a tasdîk ve te'yîd kılınmış olduğundan başka cânib-i eşref-i saltanat-ı seniyyeden bir âhar devlet teb'a ve seffinesi haklarında i'tâ bulunmakta olan ve müstakbelen verilmesi mümkün olan kâffe-i müsâ'adât ve imtiyazât ve mu'âfiyâtı bi'l-icrâ mütemetti' olmaları zımında İspanya Devleti teb'asına ve seffinelerine dahî i'tâ kılınan **ikinci madde** Haşmetlü İspanya Kraliçesi cenâblarının teb'ası veya vekîl ve âdemleri gerek dâhil-i memleketde satmak için olsun ve gerek taşra ihrâc niyetiyle bulunsun memâlik-i mahrûsenin her bir mahalinde bilâ istisnâ memâlik-i mahrûse mahsûlât-ı arziyye ve sînâ'iyyesinden olan her cins ve nev' emti'a ve eşyâyı mübâyâ'aya me'zûn olalar ve saltanat-ı seniyye gerek zirâ'at ve hırâsetle hâsıl olan ve gerek sâir cemî' eşyâ hakkında yed-i vâhid usûlünü iptâl etmiş ve emti'a mübâyâ'ası veyâhûd emti'a-ı mezkûrenin bir mahalden diğerk mahalle nakli için zâbitân-ı belde taraflarından verilen ruhsat tezkiresi usûlünden ferâğâta ta'âhhüd eylemiş olmağla İspanya Devleti teb'ası bir misillü tezkire almağa ilcâyâ sa'y olunmasına bi'l-hak işbu mu'âhedeğe îrâs-ı nafîza nazarıyla bakılacağından o makûle harekete ibtidâr ile müttehim olacak vüzerâ ve me'mûrîn-i sâire taraf-ı Devlet-i

Aliyyeden şedîden ve âcilen te'dîb ve bu misillü te'âddiyâtından dolayı İspanya tüccârı dûcâr-ı gadr ve hasâr olduğu halde bu hasarât vâkı'aları tazmîn ve müsted'ıyyâtları iktizâsı vechile kabûl ve icrâ oluna **üçüncü madde** İspanya tüccârı veya vekîl ve âdemleri memâlik-i mahrûse mahsûlât-ı arziyye ve sinâ'iyyesinden olarak mübâya'a idüb yine memâlik-i mahrûse derûnunda sarf olunmak üzere fûruht edecekleri emti'anın hîn-i iştirâ fûruhtunda te'diyesi lâzım gelen rüsûmâtı saltanat-ı seniyyenin ticâret-i dâhiliyyesiyle meşgûl olub teb'a-i Devlet-i Aliyyeden bulunan müslim ve re'âyâ tüccârı beyninde ziyâde mazhar-ı müsâ'ade olanlar misillü edâ eyleyeler **dördüncü madde** İspanya tüccârından veyâhûd vekîl ve âdemlerinden biri diyâr-ı âhara götürmek için memâlik-i mahsûlât-ı arziyye ve sinâ'iyyesinden mübâya'a ideceği her nev' emti'a ve eşyâyı bir gûne resm ve tekâlîf vermeksizin bir iskeleye îsâle me'zûn olmakla emti'a-ı mezkûrenin iskeleye hîn-i vusûlünde işbu mu'âhede ile ilgâ ve ibtâl olunan rüsûmât-ı atîka-i ticâret-i dâhiliyyeye bedel ve ivaz olmak üzere kıymetinden yüzde dokuz ve emti'anın iskeleden hîn-i hurûcunda kadîmi vechile başkaca yüzde üç resm-i gümrük edâ olunacak olub taşra ihrâc olunmak üzere bir iskelede mübâya'a olunub oraya hîn-i vusûlünde resm te'diyesi edâ olunmuş olan emti'adan yalnız kadîm olan yüzde üç resm te'diye kılına **beşinci madde** İspanya ve tevâbi'i (34) mahsûlât-ı arziyye ve sinâ'iyyesinden veyâhûd memâlik-i sâire mahsulâtından olub İspanyaya tüccâr sefâyinine tahmîl olunmuş ve İspanya tüccârı malı bulunmuş veyâhûd tüccâr-ı merkûme ma'rifetiyle diyâr-ı âhardan berren ve bahren getirilmiş olan emti'a eşyânın bilâ istisna sâbıkı vechile memâlik-i mahrûsenin her tarafına idhâli câiz olub fakat kıymetinden yüzde üç resm-i gümrük i'tâ oluna ve emti'a-ı mezkûreden el-hâletü hâzihî alınmakta olan kâffe- rüsûmât ticâret-i dâhiliyyeye bedel ve ivaz olmak üzere emti'a-ı mezkûreyi getiren İspanya tüccârı gerek getirdiği mahalde satsun ve gerek liecli'l-bey' derûn-ı memâlik-i mahrûseye göndersin fakat zam olunan yüzde iki resmi te'diye ile ve ba'de emti'â-ı mezkûre dahil-i memleketde veyâhûd harice gitmek üzere tekrar fûruht olunduğu hâlde ne bâyi' ve ne müşteriden ve ne bi'l-îştirâ hârice irsâl iden isteyen âdemden hiçbir nâm ve şöhret ile rüsûmât-ı sâire talep olunmaya ve İspanya tüccârı bir iskeleye getirilmiş olan emti'a ve eşyânın yüzde üç resm-i âmediyyesini te'diye eyledikten sonra diğeri bir gûne resm vermeksizin sâir iskelelere nakl ve irsâle muktedir olalar ve fakat eşyâ-yı merkûmeyi vusûlü mahallinde fûruht itdikleri veyâhûd oradan dâhil-i memâlike göndermek murâd eyledikleri takdîrde zamîme olan yüzde iki resmi

edâ ideler ve İspanya Devleti gerek bu maddede ve gerek işbu mu'âhedenin hâvî olduğu mevâdd-ı sâirede isti'mâl olunan elfâzın ma'nâ-yı tabî'i ve kat'îlerinden başka ma'nâ vermek ve Devlet-i Aliyye'nin her hâlde uhûd-ı kadîmenin ahkâmına ve bu mu'âhade ile İspanya devlet teb'asına i'tâ buyurulan imtiyâzâta bir gûne nakîze-i aleyhine îrâs etmeyen usûl-i idare-i dâhiliyyesinin icrâsına ve hukûk-i seniyyesine hiçbir vechile müdâhale eylemek iddi'âsında olmadığı derkârdır **onüçüncü madde** İspanya teb'ası veya âdemleri memâlik-i ecnebiyeden getirilen emti'ayı Memâlik-i Osmaniyye'nin her bir tarafında serbestle ve fûruht edebileler ve emti'a-ı mezkûrenin hîn-i duhûlünde yalnız rem-i amediyyesi verilmiş olduğu hâlde tüccâr-ı merkûmeler ve ademleri kendü ma'rifetleriyle idhâl edecekleri veyâhûd fûruht olunmak üzere derûn-ı memâlike nakl ve irsâl eyleyecekleri emti'anın fûruhtu için i'tâsı lâzım gelen yüzde iki resm munzamı dahî edâ iderek sâlifü'z-zikr emti'anın bey' ve fûruhtuna muktedir olalar ancak resm-i mezkûr bir kere edâ olunduktan sonra emti'a-i mezkûrun **(s.37)** Gerek derûn-ı memâlikde satılsun ve gerek memâlik-i ecnebiyyeye gönderilsün her durlü rusumât-ı sâireden sâlim olalar **yedinci madde** İspanya ve ona tâbi' memleketleri veyâhûd bi'l-cümle memâlik-i sâire-i ecnebiyyenin mahsulât-ı arziyye ve sinâ'iyyesinden olan emti'a ve eşyâ İspanya Devleti teb'asının malı olarak teb'a-i merkûme sefâyini ile bahr-i Sefid ve Bahr-i Siyah boğazlarından ve Haliç-i Kostanniyyeden geçdiği hâlde gerek mahallinden getiren gemiler derûnunda olarak mürûr etsin ve gerek orada diğer sefâyine akdarılmış olsun veyâhûd bazı esbâb-ı sahîhaya mebnî sonradan yine bir sefîneye tahmîl olunarak mahall-i mahsûsuna irsâl olunmak üzere bir müddet ma'kûle için karaya çıkarılsun eşyâ-yı merkûme için hiçbir gûne rüsûmât mütâlebe olunmaya ve memâlik-i sâireye nakl olunmak üzere memâlik-i mahrûse-i Osmaniyyeye idhâl olunan veyâhûd getiren kimesnelerin elinde kalmış bulunan kâffe-i emti'a ve eşya ol kimesne tarafından bey' ve fûruht olunmak üzere sâir memlekete irsâl olunduğu hâlde yüzde üç idhâliye resm-i kadîminden başka hiçbir bahâne ve vesîle ile eşya-yı merkûme için rüsûmât-ı sâire taleb olunmaya **sekizinci madde** İspanya tüccâr sefâyininin Bahr-i Sefid ve Siyah boğazlarından mürûrları için taraf-ı Devlet-i Aliyyeden virilmesi lâzım gelen izn-i sefîne fermânları sefâyin-i mezkûrenin mehmâ emken ta'vîk ve te'hîrini mûcib olmayacak suretde it'â buyurula **dokuzuncu madde** Devlet-i Aliyye işbu mu'âhade ile karârgir olan kâffe-i şerâitin memâlik-i mahrûsenin cem' mahallerinde yani Avrupa ve Asya kıt'alarında ülkât-ı Mısıryye'de ve Afrika'da kâin memâlik-i şâhânedan olan

eyâlet-i sâirede ve teb'asından her hangi tabakadan olur ise olsun cümlesi hakkında mer'iyü'l-icrâ olmasına rızâ-dâde olmuştur **onuncu madde** İspanya tüccârının memâlik-i mahrûseye idhâl eyledikleri veyâhûd Memâlik-i Osmaniyye'den ihrâc etdikleri emti'anın takdîr-i kıymet ve bahâsında her türlü te'hîrât ve müşkilâtdan mûbâ'adet zımnında İspanya Devleti ile saltanat-ı seniyye beyninde cârî olan âdet mûcibince kâffe-i emti'a ve eşyâdan te'diye olunacak gümrük rûsûmâtının bir ta'rife ile sikke-i Osmânî hesâbı üzere ta'yîn ve tahsîs için her on dört senede bir kere tarafeynden me'mûrlar ta'yîn oluna geldiğinden ta'rife-i ahîrenin müddet-i inkızâ-pezîr olmasıyla İspanya teb'asının idhâl ve ihrâc edecekleri emti'a ve eşyânın yüzde üç hesâbıyla kıymetinden te'diye edecekleri gümrük rûsûmâtı mebâliğinin mikdârını ta'yîn ve tahsîse tarafeynden yeniden me'mûrlar ta'yîn kalınmış olmağla me'mûrîn-i mûmâileyhim ihrâc olunacak mahsûlât-ı memâlik-i Osmaniyyeden işbu mu'âhade iktizâsınca verilecek rûsûmâtın sûret-i te'diyesini munsifâne tasviye ve tanzîmi ile beraber rûsûmât-ı mezkûrenin te'diyesi eshel olan iskeleleri ta'yîn etmek husûsunu dahî müzâkere ideler ve ta'rife-i cedîde vaz'ı tarihinden i'tibâren yedi sene mer'iyü'l-icrâ olub müddet-i mezkûreden sonra cânibeyn-i müte'âhhidînden her birinin ta'rife-i mezkûrenin tevdîdini mütalebeye istihkâkı ola ve fakat işbu evvelki yedi senenin inkızâsını te'âkib edecek altı ay zarfında tarafeynden ne biri ve ne diğeri işbu ruhsat-ı bi'l-kuvveyi fi'le getirmez ise ol takdîrde ta'rife-i mezkûre evvelki yedi senenin inkızâsı gününden i'tibâren diğeri yedi sene için dahî mer'iyü'l-icrâ hükmünde müsta'mel ola ve her bir yedi sene devrinin tekmîlinde dahî bakiyye icrâ kılınma **hâtime** işbu mukâvele senedi tasdîk olunub imzâ olunduğu günden dört mâh mürûrunda ve mümkün olduğu hâlde dahî evvelce tasdîknâmeleri der-sa'âdetde mübâdele olunarak on beş gün mürûrunda icrâsına başlatıla imdi bâlâda şerh ve beyân olan on dört madde karâr-yâfte olmağın işbu temessük mühür ve imzâlarıyla mahtûm ve mûmzâ kılınub Devlet-i müşârünileyhânın murahhası olan elçi-i mûmâileyhe mübâdele i'tâ olundu deyü bin iki yüz elli beş senesi şehr-i zilhücceti's-şerîfesinin yirmi yedinci günü tarihiyle muvarrahan tarafeyn murahhasları beyninde mübâdele olan temessüklerde muharrer mezkûr olub mevâdd-ı mezkûre taraf-ı vâzihi's-şeref-i şehriyârânemizden dahî işbu tasdîknâme-i şâhânemizle te'yîd ve tasdîk ve kabûl olunmağın bundan böyle cânib-i me'âlîm-nâkîb-ı şehriyârânemizden ve ahlâf-ı sa'âdet-ittisâf-ı mülûkânem taraflarından hilâfına cevâz gösterilmeyeceği misüllü Kraliçe-i müşârünileyhâ ve a'kâb-ı nasfet-

nisâbları câniblerinden dahî muğâyiri hâlet vukû' u tecvîz olunmayub dâimâ tarafeynden temhîd-i esâs-ı muvâlât ve teşyîd-i mebânî-i red ve musâfâta i'tinâ ve dikkat olunması meczûm ve me'mûl-i şehinşâhânemizdir (s.38) biz ki bilütfihi'l-mevlâ Türkistan ve şâmil olduğu memâlik ve buldânın pâdişahı es-sultânü's-sultânî's-sultân Abdülaziz Hân ibnü's-sultânî'l-gâzî Mahmud Hân ibnü's-sultânî'l-gâzî Abdülhâmid hânız işbu tasdîknâme-i hümâyûnumuzla beyân ve i'lân ederiz ki Devlet-i aliyyemizle haşmetlü İspanya Kraliçesi hazretleri beyninde mevcûd olan münâsebât-ı ticâreti tevsî' etmek arzusuyla ticâret ve seyr-i sefâyine dâir bir mu'âhade akd ve tanzîmine karâr verilerek bu husûs taraf-ı eşref-i saltanatımızdan ve efâhim-i vükelâ-yı Devlet-i Aliyyemden umûru-ı hâriciyye-i Devlet-i Aliyyemizin nâzırı olub murassa' nişân-ı âli-i Osmanî ile mecîdiyye imtiyâz ve nişân-ı hümâyûnlarımın ve İzabella Katolik nişânının vesâir devletler nişânının birinci rütbelerini hâiz ve hâmil olan sadr-ı sâbık vezir-i Mehmed Emin Âlî Paşa ve müşârinileyhâ İspanya Kraliçesi hazretleri tarafından dahî nezd-i saltanat-ı seniyyemizde bulunan sefâreti serkâtibi ve maslahâtgüzâr vekîli olub İzabella Katolik nişânının komandorluğunu ve Şarl Tervâherbest? Vilteryûn Mûdisi Lâzar nişânlarının şövalyeliğini hâiz bulunan Birsûre Lamuri murahhas ta'yîn olunmuş olmalarıyla murahhasân-ı müşâr ve mûmâileyhimâ yedlerinde bulunan ruhsatnâmeleri yek diğere ibrâz ile yolunda ve usûlünde gördüklerinden olbâbda bin iki yüz altmış sekiz sene-i hicriyyesi şehri ramazani'l-mübârekinin on ikinci ve bin sekiz yüz altmış iki sene-i İseviyyesi Alafranga Martının on üçüncü günü tarihiyle yirmi bir madde üzerine akd ve tanzîm ve der-sa'âdetimde imzâ ve temhîr eyledikleri mukâvelenâme taraf-ı hümâyûn-ı şâhâneme arz edilmiş olduğundan aynıyla ve Fransızca olarak zikr ve beyân kılınır **birinci madde** uhûd-ı mevcûde ile İspanya teb'a ve sefâyinine i'tâ olunmuş olan kâffe-i hukûk ve imtiyâzât ve mu'âfiyât uhûd-ı mezkûrenin işbu mukâvelenâme ile ta'dîl olunacak olan şerâiti bilâ istisnâ tasdîk kılınmış ve bir de taraf-ı Devlet-i Aliyye'den bi'l-cümle düvel-i sâire teb'a ve sefîneleri ile ticâret ve seyr-i sefâyine el-hâletü hâzihî i'tâ olunmuş ve müstakbelde i'tâ olunabilecek veyâhûd istifâdesine müsâğ gösterilecek olan kâffe-i hukûk ve imtiyâzât ve mu'âfiyâta İspanya teb'a ve sekîneleriyle ticâret ve seyr-i sefâyinin dahî bihakkın nâil ve hâiz olmaları mahsûsen mukarrer ve meşrût bulunmuştur **ikinci madde** haşmetlü İspanya Kraliçesi hazretleri teb'a veyâhûd vekîlleri memâlik-i mahrûse-i şâhânemin her bir tarafında gerek dâhilen bey' ve şirâ itmek ve gerek taşraya ihrâc eylemek murâdıyla memâlik-i

Devlet-i Aliyye-i mahsûlât-ı arziyye ve sînâiyyesinden olan her türlü eşyâyı bilâ istisnâ mübâyâ'a ve iştirâ itmeğe me'zûn olacaktırlar ve Devlet-i Aliyye bin sekiz yüz kırk senesi şehri martının ikisi tarihiyle mün'akid olan ticâret mu'âhadesinin ikinci bendiyle memâlik-i Devlet-i Aliyye'nin mahsûlât-ı zirâ'at vesâir her nev' mahsûlâtı hakkında her türlü yed-i vâhid usûlünü resmen ilgâ ve ibtal ve kezâlik o misillü emti'a ve eşyâ iştirâsı veyâhûd eşyâ-yı merkûmenin bade'l-mübâyâ'a bir mahalden diğeri bir mahalle nakliçün hükûmet-i mahalliyeden verilen tezkire usûlünü terk buyurmuş olmasıyla İspanya teb'asının hükûmet-i mahalliyeden tezkire ahzına icbâr zımında vuku' bulacak her türlü tesaddiyâta hilâf-ı ahd bir hareket nazarıyla bakılacak ve böyle hilâf-ı ahd hareketi vâkı' olacak memûrîn-i saltanat-ı seniyye taraf-ı Devlet-i Aliyyeden derhâl şedîden te'dîb olunacak ve bu sebepten nâşî giriftâr olduğunu lâyıkıyla isbâta muktedir olacak İspanya teb'asının kâff-i zarâr ve ziyânı tazmîn buyurulacaktır **üçüncü madde** İspanya tüccâr veyâhûd vekîlleri memâlik-i Devlet-i Aliyye mahsûlât-ı arziyye ve sînâ'iyyesinden olup derûn-ı memâlik-i Osmaniyyede sarf ve istihlâk için memâlik-i Osmaniyyede bey' ve fûruht itmek niyetiyle eşyâ ve emti'a mübâyâ'a eyledikleri hâlde eşyâ ve emti'anın hîn-i iştirâ ve fûruhtunda veyâhûd sâir icâb eden her türlü mu'âmelât-ı ticâriyyesinin icrâsı esnâsında ticâret-i dâhiliyye ile me'lûf olan teb'a-i devlet-i aliyye veyâhûd ecnebiyyeden en ziyâde mazhâr-ı musâ'ade olanların kazâyâ-yı mümâselede te'diye etdikleri rûsûmâtı te'diye edeceklerdir **dördüncü madde (s.39)** Memâlik-i mahrûse ve zîr-i tasarruf-ı saltanat-ı seniyyede bulunan mahallerden İspanya Devleti veyâhûd zîr-i tasarrufunda bulunan mahallere gönderilmek üzere ihrâc olunan her türlü eşyâdan bunların memâlik-i sâireye nakl olunmak üzere ihrâc olduğu hâlde verdikleri veyâhûd verecekleri rûsûmâtdan başka veya ziyade nesne alınmayacak ve saltanat-ı seniyyenin memâlik ve zîr-i tasarrufunda bulunan mahallerde İspanya devletinin memâlik ve taht-ı tasarrufunda bulunan mahallere nakl olunacak her nev' eşyânın nakl ve ihrâcı memnû'iyeti o misillü eşyânın memâlik-i sâireye naki ve ihrâcına dahî şumûlü olmadıkça icrâ olunmayacaktır memâlik-i devlet-i aliyye mahsûlât-ı arziyye ve zirâ'yyesinden olup İspanya devleti teb'a veyâhûd vekîlleri tarafından iştirâ olunacak eşyâdan gerek mahall-i mübâyâ'asından ve gerek mahalli mübâyâ'asında taşra gönderileceği mahalle hîn-i naklinde hiçbir resm ve avâ'id mütalebe olunub yalnız ihrâc olunacağı mahalle vusûlünde orada iskeledeki kıymeti üzerine hesâb olunmuş ve hîn-i ihrâcında istîfâ olunub yüzde sekizi tecâvüz etmez bir reftiye resmi alınacaktır ve bu

resmi te'diye etmiş olan her bir eşyâ yed-i âhara geçmiş olsa bile memâlik-i Devlet-i Aliyyenin hiçbir tarafında resm-i mezkûru tekrâr te'diye itmeyecektir şurası dahî mukarrerdir ki gümrük idâre ve nezâretinin mesârif-i umûmiyyesini ta'yîn etmek üzere eşyânın kıymeti üzerine hesâb olunmuş ve yüzde bir resm-i mukarrerine tenzîl oluncaya değin zikr olunan yüzde sekiz resm-i gümrük beher sene yüzde bir tenzil olunacaktır **beşinci madde** İspanya memâlikinin mahsûlât-ı arziyye ve sînâ'îyyesinden olub hangi tarafından gelir ise gelsin berren veyâhûd bahren memâlik-i mahrûseye idhâl kılınacak olan her bir emti'a ve eşyâdan sâir her bir memâlik-i ecnebiyyenin o nev' mahsûlât-ı arziyye ve sînâ'îyyesinin hîn-i idhâlinde alınan ve alınabilecek olan rüsûmâtından başka ve ziyâde resm alınmayacaktır kezâlik İspanya Devleti'nin memâlik ve taht-ı tasarrufunda olan mahallerin mahsûlât arziyye ve sînâ'îyyesinden olan her nev' emti'a ve eşyâ memâlik-i mahrûseme nakl ve idhâli memnû'îyyeti sâir memâlik-i ecnebiyye mahsûlât-ı arziyye ve sînâ'îyyesinden olan o nev' emti'a ve eşyânın idhâline şumûlü olmadıkça icrâ olunmayacaktır ve bundan başka zât-ı hazreti mülûkâne zîrde beyân olunan eşyâdan mâ'dâ İspanya memâliki mahsûlât-ı arziyye ve sînâ'îyyesinden olan her bir eşyânın hangi mahalden gelirse gelsin memâlik-i mahrûseye idhâlini men' etmemekliği ve İspanyadan memâlik-i mahrûseye nakl ve idhâl olunacak mahsûlât-ı arziyye ve sînâ'îyyeden alınacak rüsûmâtın eşyânın kıymeti üzerine yüzde sekiz veyâhûd ittifâk-ı tarafeyn ile veya ta'rife mûcibine tahsîs olunacak resm-i mu'ayyeni tecâvüz etmeyeceğini ta'ahhüd buyurur işbu resm eşyânın iskeledeki kıymeti üzerine hesâb olunacak ve eşyâ-yı mezkûre bahren gelmiş ise seffineden karaya hîn-i ihrâcında ve berren gelmiş ise ilk gümrükten te'diye kılınacaktır ve yüzde sekiz Amediye resmi te'diye olunduktan sonra eşyâ-yı mezkûre ister mahall-i vusûlünde ve ister dâhil-i memâlikde bey' ve fûruht olansun işbu eşyânın ne bâyi'inden ne de müşteriden hiçbir resm ve avâid-i mutâlebe olunmayacaktır ancak eşyâ-yı mezbûre memâlik-i devlet-i aliyyede sarf ve istihlâk için bu satılmayub da altı ay zarfında memâlik-i devlet-i aliyyeden taşra ihrâc olunacak olduğu hâlde bu makûle eşyâ transit eşyâsı hükmünde tutularak hakkında onuncu bendde muharrer olduğu vechile mu'âmele olunacaktır ve bu hâlde gümrükler idâresi tarafından yüzde sekiz amediye resminin te'diye olduğunu isbât edecek olunan tâcire işbu amediye resmiyle bend-i mezkûrda tahsîs ve ta'yîn olunan transit resmi beynindeki tefâvüt mikdârı i'âde olunmak lâzım gelecektir **altıncı madde** Eflak ve Boğdan ve Sırb emâretine gitmek üzere memâlik-i şahânenin sâir

taraflarından mürûr iden emti'a ve eşyâ-yı ecnebiyye resm-i gümrüğünün zikr olunan emârâta hîn-i vusûllerinde ve kezâlik memâlik-i şahânenin sâir taraflarına gitmek üzere emârât-ı mezkûreden mürûr iden eşyâ ve emti'a-ı ecnebiyye resmi gümrüğünün Devlet-i Aliyye tarafından doğrudan doğruya idâre olunan iki gümrüğe vusûllerinde te'diye olunması tarafeyn-i mu'âhedeyn beyninde mukarrerdir ki işbu kâ'ide gerek emârât-ı mezkûrenin ve gerek memâlik-i şahânenin sâir taraflarının memâlik-i ecnebiyyeye getirilecek olan mahsûlât-ı arziyye ve sînâ'iyyesi hakkında dahî cârî olarak emârât-ı mezkûre mahsûlâtının resm-i gümrüğü emârât-ı mezkûre gümrük idâresine ve memâlik-i şahânenin sâir tarafları mahsûlâtının devlet-i aliyye me'mûrlarına verilüb bu sûretle gerek âmediye ve gerek reftiye resmi her hâlde yalnız bir def'a îfâ kılınacaktır **yedinci madde** gerek hükûmet ve me'mûrîn ve ve esnâf ve gerek bir güne te'sîsât (s.40) menâfi'ine olarak donatıla ve limân ve kılavuz ve fener ve karantina rüsûmâtı veyâhûd her ne sûret ve nâm ile olur ise olsun hiçbir rüsûmât tarafeynden birinin limânından kazâyâ-yı mümâsilede şerâit-i mütesâviye ile bir yerlü sefâyîninden alınmadıkça diğeri sefâyini hakkında dahî vaz' veya te'sîs olunmayacaktır ve işbu mu'âmele-i mütesâviye herhangi limândan gelir ise gelsinler ve nereye gidecek olurlar ise olsunlar tarafeyn sefâyini hakkında bi'l-mukâbele cârî olunacaktır **sekizinci madde** İspanya kanûnu iktizâsınca İspanya seffinesi ve Devlet-i Aliyye kanûnu hükmünce Osmanlı Seffinesi ad olunan bi'l-cümle sefâyine işbu mu'âhadeye dâir mevâdda tarafeynden İspanya ve Osmanlı seffinesi gibi add olunacaktır **dokuncu madde** gerek İspanya'nın mahsûlâtı arziyye ve zirâ'iyyesinden olub İspanya veyâhûd sâir devlet sefâyini ile gelen ve gerek diğeri bir ecnebî memâlik mahsûlât-ı arziyye ve zirâ'iyyesinden olub İspanya sefâyinine mahmûl olarak vürûd iden emti'a ve eşyâ bahr-i sefid ve Karadeniz boğazlarından geçdiği hâlde eşyâ-yı merkûme gerek mahmûl olduğu seffine ile ve gerek diğeri seffineye akdarılarak işbu boğazlardan geçsin ve gerek memâlik-i ecnebiyyeye nakl olunmak üzere satılmış olduğu hâlde diğeri seffineye tahmîl olunmak ve yola çıkarılıncaya değin bir vakt-i mahzûr için karaya çıkarılsın eşyâ-yı merkûme için hiçbir dürlü resm ve avâ'id mütâlebe olunmayacaktır eşyâ-yı merkûme ol vechile karaya çıkarıldığı hâlde der-sa'âdet transit anbârına ve memâlik-i Devlet-i Aliyye'nin transit anbârı olmayan sâir mahallerinde gümrük nezâreti altına vaz' olunacaktır **onuncu madde** Devlet-i Aliyye müsâ'edât-ı tadrîciyye ile biri transit hakkında yed-i iktidârında bulunan bi'l-cümle teshîlâtı i'tâ etmek arzûsunda bulunduğundan âhar memâlike

gönderilmek üzere memâlik-i Devlet-i Aliyye'ya idhâl olunan eşyâdan ilâ yevmen hâzâ alınmakta olan yüzde üç resm-i gümrük derhâl yüzde ikiye tenzîl olunarak mârû'z-zikr yüzde üç resm hakkında şimdiye değin cârî olmuş olduğu misillü işbu yüzde iki dahî emti'a ve eşyânın memâlik-i Devlet-i Aliyye'ye hîn-i duhûlünde te'diye olunacaktır zikr olunan transit resmi işbu mu'âhadenin tasdîknâmelerinin mübâdele olunacağı günden i'tibâren sekiz sene müddetin hitâmında yüzde bir resm-i mu'ayyene ve kat'iyyesine tenzîl kılınacak ve bu resm memâlik-i Devlet-i Aliyye mahsûlâtından alınacak reftiye resmi misillü kaydiye mesârifini tesviye etmek üzere tahsîl kılınacaktır bununla beraber Devlet-i Aliyye bir nizâm-ı mahsûsî ile hîle vukû'unun men'i ve tedâbîrini ittihâz etmek hukûkunu muhafâza eylediğini i'lân buyurur **onbirinci madde** haşmetlü İspanya Kraliçesi hazretleri teb'a veyâhûd vekîlleri memâlik-i şâhâne memâlik-i ecnebiyye mahsûlât-ı arziyye ve sinâ'iyyesinden olan eşyâ ahz ve i'tâsıyla meşgûl oldukları hâlde bunlar mensûb oldukları memleketlerin emti'a ve eşyâsı ticâretini iden sâir teb'a-ı ecnebiyyenin mükellef oldukları rüsûmâtı edâ ve hâiz oldukları hukûk ve imtiyâzât ve mu'âfiyâtdan istifâde edeceklerdir **onikinci madde** beşinci madde şerâit ve ahkâmında istisnâ ba'dezîn tuz ve her ne şekil ve sûrette olur ise olsun tütün İspanya teb'asının memâlik-i Devlet-i Aliyye'ye idhâline me'zûn oldukları emti'a ve eşyâdan ma'dûd olmayacaktır ma'amâfih İspanya teb'ası veyâhûd vekîlleri yine memâlik-i Devlet-i Aliyye'den sarf ve istihlâk için tuz ve tütün mübâyâ'a ve fûruht etdikleri hâlde işbu iki nev' eşyâ ahz ve i'tâsı ile me'lûf olan teb'a-i Devlet-i Aliyye'nin en ziyâde mazhâr-ı müsâ'ade olanlarının mükellef oldukları tekâlîf ve nizâmâta tâbi' olacaklardır işbu memnû'iyete mukâbil İspanya teb'asının memâlik-i Devlet-i Aliyye'den ihrâc edecekleri tütünden ve tuzdan ba'dezîn hiçbir gûne resm alınmayacaktır fakat teb'a-i merkûme memâlik-i mahrûseden ihrâc edecekleri tütün ve tuzun mikdârını gümrük idâresine beyâna mecbûr olacaklardır ve gümrük idâresi tütün ve tuz ihrâcâtına nezâret itmek hukûkuna kemâ fi's-sabîk muhafâza idüb fakat bununla her ne bahâne ile olur ise olsun eşyâ-yı merkûmeden hiçbir resm talep edilmeyecektir **onüçüncü madde** tarafeyn beyninde mukarrerdir ki Devlet-i Aliyye barut ve top ve esliha ve mühimmât-ı harbiyyenin memâlik-i şâhâneye idhâlinde umûmen men'i hak ve selâhiyyetini muhafâza ider işbu memnû'yyet resmen teblîğ olunmadıkça mer'iyü'l-icrâ olunmayacak ve yalnız bu memnû'iyeti hâvî olacak beyânnâme-i resmîde sarâhaten ta'yîn olunacak olan âlât ve eşyâ-yı harbiyye hakkında cârî olunacaktır vech-i muharrer

üzere memnû' olmayan her dürlü âlât ve eşyâ-yı harbiyye memâlik-i şâhâneye hîn-i idhâllerinde **(s.41)** Nizâmât-ı mahalliyyeye tâbi' olub fakat İspanya sefâreti tarafından bir ruhsat-ı istisnâiyye istid'â olunur ise esbâb-ı kaviyye mâni' olmadıkça sefâretin işbu istid'âsına müsâ'ade olunacaktır ve husûsiyle barutun idhâli memnû' değil ise şerâ'it-i âtiyyeye tâbi' olacaktır şöyleki evvelâ İspanya Devleti teb'ası nizâmât-ı mahalliyyenin t'yîn eylediği mikdârdan ziyâde barut fûruht itmeyecektir sâniyen bir gemi yükü veyâhûd bir mikdâr-ı küllî barut İspanya sefinesi ile memâlik-i mahrûsenin bir limanına vâsıl oldukda işbu sefine memûrîn-i mahalliye tarafından ta'yîn olunacak bir mahall-i mahsûsa lenger-endâz olarak hâmil olduğu barut yine me'mûrîn-i mûmâileyhim tarafından gösterilecek anbârlara me'mûrîn-i mûmâileyhimin nezâretiyle ihrâc olunacaktır ve barut-ı mezkûrun ashâbı nizâmât-ı matlûbiyyeye ittibâ' ederek zikr olunan ambarlara girebileceklerdir sayd tûfengi ve piştov-ı ziynet eslihası veyâhûd isti'mâl-i mahsûsu için olan mikdâr-ı cüz'î sayd barutu işbu bendde munderic şerâ'ite tâbi' olmayacaktır **ondördüncü madde** İspanya ticâri sefâyininde bahr-i sefid ve siyah boğazlarından mürûrları için ber-mu'tâd lâzım gelen izn-i sefine fermânları dâimâ sefâyin-i merkûmeyi mümkün mertebe bekletmeyecek sûrette i'tâ olunacaktır **onbeşinci madde** hamûlesi memâlik-i Devlet-i Aliyye'de teslim olunacak İspanya tüccâr sefâyini kuyûdatlarının hamûleyi ihrâc edecekleri limâna vusûl buldukları akîbinde derhâl hamûlelerinin manifestolarının bir suret-i sahîhasını gümrük tarafına i'tâ eylemeleri lâzım gelecektir **onaltıncı madde** gümrükden kaçırılarak idhâl olan eşyâ cânib-i mîrîden müsâdere olunabilecektir fakat kaçırılan eşyâ me'mûrîn taraflarından tutulduğu akîbinde bunun takrîr veyâhûd mazbatası bi't-tanzîm kaçırma add olunan eşyâ sâhibinin mensûb olduğu konsoloshâneye tebliğ kılınıb hiçbir eşyâ kaçırma olduğu lâyıkı ve nizâmı vechile sâbit olmadıkça müsâdere olunmayacaktır **onyedinci madde** memâlik-i mahrûse ve tevâbi'âtı mahsûlât-ı arziyye ve sînâ'iyyesi İspanya Devleti memâlikine Osmanlı sefneleriyle idhâl olduğu hâlde en ziyâde mazhâr-ı musâ'ade ve imtiyâz olan milletin o nev' mahsulât-ı arziyye ve sînâ'iyyesine olunacak mu'âmelenin aynı icrâ kılınacaktır **onsekizci madde** işbu ahidnâme tasdik olunduktan sonra tarafeyn-i fehîmeyn-i mu'âhadeyn beyninde bin sekiz yüz kırk senesi şehr-i Martın ikisinde mün'akid olan mukâvelenâme yerine kâim olacak tasdiknâmelerinin mübâdelesi gününden i'tibâren yirmi sekiz sene mer'iyü'l-icrâ tutulub bununla beraber tarafeyn-i mu'âhadeynden her biri bi't-tecrûbe lüzûmu his edecekleri ta'dîlâtı

ondördüncü ve yirmi birinci sene hitâmında teklîf itmek veyâhûd müddetini münkaziye add ideceğini i'lân eylemek selâhiyetini muhâfaza iderler ve bu hâlin târihi i'lânından i'tibâren bir sene sonra işbu mukâvelenâmenin tarafeyn-i mu'âhadeyn hakkında hükmü münfesi işbu mukâvelenâme memâlik-i Devlet-i Aliyye'nin kâffe-i eyâletinde yani Avrupa ve Asya ve Mısır ve Afrika'nın memâlik Devlet-i Aliyye'den olan ifkâr-ı sâiresinde ve Sırbistan ve Eflak ve Boğdan emâretlerinde mer'iyü'l-icrâ olunacaktır **ondokuzuncu madde** haşmetlü İspanya kraliçesi hazretleri işbu ahidnâmenin her bir bendinde isti'mâl olunmuş olan elfâz ve ta'bîrâtın me'ânî-i tabî'yye ve sarîha ve muhikkânesinden ziyâde ve hâric hiçbir hükm ve mânâ istihrâc itmek ve ne de idâre-i dâhiliyyesi hukûkunun icrâsında Devlet-i Aliyye'ye hiçbir vechile mevânî' itâ' eylemek murâdında bulunmadığı tarafeyn miyânesinde karârgâr bulunmuştur şu kadar ki saltanat-ı seniyyenin zikr olunan hukuk-ı idâre-i dâhiliyyesi İspanya Devletiyle mevcûd olan uhûd-ı kadîmesine ve işbu ahidnâme ile İspanya teb'ası ve emvâlî hakkında i'tâ buyurulmuş olan imtiyâzata nakzî-i aleniyyîyi mûcib olmayacaktır **yirminci madde** gerek İspanya Devleti memâlik-i mahsûlat-ı arziyye ve sînâ'iyyesinden olup memâlik-i Devlet-i Aliyyeye idhâl olunan ve gerek Devlet-i Aliyye memâlik-i mahsûlat-ı arziyye ve sînâ'iyyesinden olup İspanya tâcirleri veyâhûd vekîllerinin İspanya'ya veyâhûd memâlik-i sâireye nakl ve idhâl itmek üzere memâlik-i Devlet-i Aliyye'nin herbir tarafında mübâya'a ve iştiraya muhtâr ve serbest oldukları her dürlü eşyâ ve emti'adan işbu mu'âhadenin şerâit-i mûndericesi mûcibince alınacak resm-i gümrüğün ta'rifesini tanzîm itmek için berâberce komiserler nasb ve ta'yîn itmekliğe tarafeyn-i fehîmeyn-i mu'âhadeyn (**s.42**) karâr vermişlerdir bu sûretle tanzîm olunacak yeni ta'rife işbu mu'âhadenin mer'iyü'l-icrâ olunacağı günden i'tibâren yedi sene müddetle cârî olacak ve tarafeyn-i mu'âhadeynden her birinin müddet-i mezkûrenin inkızâsından bir sene evvel işbu ta'rifenin rü'yet ve ta'dîlini talep ve iddi'aya istihkâkı olacaktır ve eğerçi yedinci sene esnâsında tarafeynden hiçbiri işbu ruhsat-ı bi'l-kuvveyi fi'ile getirmez ise ol takdîrde ta'rife evvelki yedi senenin inkızâsı gününden i'tibâren diğer bir yedi sene müddet için daha mer'iyü'l-icrâ tutulacak ve her bir yedi sene devrinin tekmîlinde bi'aynihî amel olunacaktır **yirmibirinci madde** işbu ahidnâme tasdîk olunacak tasdîknâmeleri der-sa'âdetde iki ay zarfında ve mümkün ise daha evvelce te'âtî olunacak ve mübâdelesî gününden i'tibâren mer'iyü'l-icrâ tutulacaktır **hâtime** mevâd-ı mezkûre taraf-ı eşref-i şâhânemden kabûl ve tasdîk

kılınmış olduğunu mübeyyen devlet-i müşârunileyhâ tarafına işbu tasdîknâme-i hümâyûn i'tâ olundu tahrîren fî'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i zilka'deti'ş-şerîfe lisene semân ve seb'în ve mieteyn ve elf

(s.47)

Der zamân reisü'l-küttâb hazret-i Seyyid Feyzullah Efendi tâle bekâhû ve tâle mâ yetemennâhu

s. 47 ve 48'deki belgelerin tamamının üstü çizildiği içi transkribe edilmemiştir

(s.49)

Belgelerin üstü çizilmiş

(s.50)

Mükerrerdir

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Elçi-i mûmâileyh ordu-yı hümâyûna arzuhal gönderüb mukaddem ve ahidnâmede münderic olduğuna binâen Balyabarde iskelelerine gelüb giden İspanya tüccâr sefâyini kapudânân âdemleri ve ticâret üzere olan bezirgânân vesâir İspayalununun rü'yet-i umûrları için emr-i şerîfimle Balyabarde iskelesinde mukîm İspanya konsolosu vekîli yanında râfi'ü tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Androya Kostaki veled-i Corci nâm müsta'men tercümân nasb ve ta'yîn kılınmak ber-mûceb-i şurût-ı ahidnâme-i hümâyûn müceddeden berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet ricâ ve dîvân-ı âlîşânımda mahfûz ahidnâme-i hümâyûna mürâca'at oludukda vech-i meşrûh üzere olduğu mukayyed bulunmağın ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince olageldiği kısmına nişân-ı hümâyûn yazılmışdır

Fî 4 Ş sene 203

Elçi yanında tercümân

Mesfûr mürd olub âharı ta'yîn şod

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Elçi-i mûmâileyh ordu-yı hümâyûna mühürlü arzuhâl gönderüb mukaddime ve ahidnâme bi'aynihâ münderic olduğuna binâen elçi-i mûmâileyh yanında tercüman kalmayub işbu râfi'ü tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Petro de Serpoş Komo nâm müsta'men tercümân nasb ve ta'yîn olunub ber-mûceb-i şurût-ı ahidnâme-i hümâyûn yerine müceddeden berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet ricâ ve dîvân-ı âlîşânımda mahfûz ahidnâme-i hümâyûna mürâca'at oludukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve

mukayyed bulunmağın ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince ola geldiği üzere nişân-ı âlî yazılmışdır

Fî 24 N 1202

(s.51)

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Elçi-i mûmâileyh meştâ-yı ordu-yı hümâyûnuma arzuhâl gönderüb mukaddime ve ahidnâmede mûnderic Eğriboz'da vâkı' Atina iskelesine gelüb giden İspanya tüccâri sefâyini kapudânân ve ticâret üzere olan bezirgânân vesâir İspanyalunun rü'yet-i umûr ve mesâlihlerçün emr-i şerîfimle Atina iskelesinde mukîm İspanya konsolosu vekîli yanında bâ-berât-ı âlî tercüman olan Yanî Karalozi mürd olub yerine işbu râfi'ü tevki'-i refi'iş-şân-ı hâkânî Mihalaki veled-i Yani İstankoyda tercümân nasb ve ta'yîn olunub ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn yedine müceddeden berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet ricâ ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz ahidnâme-i hümâyûna mürâca'at olundukda vech-i meşrûh olduğu olundığı mastûr ve mukayyed bulunmağın ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince olageldiği üzere berât-ı şerîf yazılmışdır

Fî 15 R 204

(s.52)

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Elçi-i mûmâileyh meştâ-yı hümâyûna arzuhâl edüb mukaddime ve ahidnâme bermu'tâd derc olunduğuna binaen elçi-i mûmâileyh yanında râfi'ü tevki'-i refi'iş-şân-ı hâkânî Cezbe veled-i Agob müceddeden tercümân nasb ve ta'yîn olunmağla ber-mûceb-i şurût-ı ahidnâme-i hümâyûn yedine berât-ı şerîfim virilmek ricâ ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz ahidnâme-i hümâyûna mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve mukayyed bulunmağın ahidnâme-i hümâyûn mûcibince olageldiği üzere berât-ı âlî yazılmışdır

Fî 14 C sene 204

(s.53)

Elçi tercümanlığı

Mürd olmağla atık ve zabt emri mahfûz

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Elçi-i mûmâileyh meştâyâ arzuhâl gönderub mukaddime ve ahidnâme ber-mu'tâd derc olunub elçi-i mûmâileyh yanında bâ-berât-ı âlî bir nefer tercümân olub bir nefer tercümânla rû'yet-i umûru müte'assir olmağla diğêr bir nefer tercümân nasbı muktezâolmakdan nâşî râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Aleksandra veled-i Kostantin tercümân nasb ve ta'yîn olunub ahidnâme-i hümâyûn mûcibince yedine müceddeden berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet ricâ etmeğın ahidnâme-i hümâyûn ve nizâm-ı cedîd şurûtu mûcibince olageldiği üzere nişân-ı âlî yazılmışdır

Fî 24 Ca 205

Mersûm hâlik olmağla tercümanlığı Balyaberde'ye nakl ile âhara berât verilmişdir

Fî 27 N 205

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Elçi-i mûmâileyh meştâyâ arzuhâl gönderub mukaddime ve ahidnâmede derc olunub Atina iskelesine gelüb giden İspanya tüccâr sefâyini kapudânının vesâir İspanyalunun rû'yet-i umûr ve mesâlihlerîçün bâ-fermân-ı âlî iskele-i mezbûrda mukîm İspanya konsolos vekîli yanında bâ-berât-ı âlî bir nefer tercümân olub rû'yet-i umûr bir nefer tercümân ile müte'assir olmağla diğêr bir nefer tercümân nasb olunması lâzım gelmekden nâşî Gorbo veled-i Mayeçnu tercümân nasb ve ta'yîn olunub bir müceb-i şurûtu ahidnâme-i hümâyûn yedine müceddeden berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet ricâ etmeğın ahidnâme-i hümâyûn ve nizâm-ı cedîd şurûtu mûcibince berât-ı şerîf yazılmışdır

Fî 24 Ca 205

Tercümân-ı mesfûr mürd olub yerine âhar için berât tahrîr ve atıkı hıfz olunmuşdur

Fî 26 Ca 207

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Elçi-i mûmâileyh meştâyâ arzuhâl gönderub i'tâ olunan ahidnâmede mûnderic olduğuna binâen Kıbrıs cezîresi iskelesine gelüb giden İspanyalu tüccâr sefâyini kapudânân vesâir İspanyalunun umûr ve husûs-ı lâzımelerini rû'yet için bâ fermân-ı âlî cezîre-i mezbûrede mukîm İspanya konsolosu vekîli yanında bâ-berât-ı âlî bir nefer tercümân olub rû'yet-ı umûr bir nefer tercümânla müte'assir olmağla diğêr bir nefer tercümân nasb olunması lâzım geldiğinden Antonyo veled-i Kokostuni tercümân nasb ve ta'yîn olunub bir mûcib ahidnâme-i hümâyûn yedine müceddeden berât-ı şerîfim verilmek

bâbında inâyet ricâ itmeğin ahidnâme-i hümâyûn ve nizâm-ı cedîd şurûtu mûcibince
olageldiği üzere nişân-ı hümâyûn yazılmışdır

Fî 23 B 205

(s.54)

Üstü çizilmiş

(s.55)

Der zamân-i reisü'l-küttâb hazret-i Seyyid Mehmed Dürrî Efendi yesserallahu mâ yeşâ
ve mâ yürîd

Fî

Tercümân-ı mezbûr târik-i hizmet ve yerine âharı ta'yîn olunub şurûtu mezkûresiyle
müceddeden berât tahrîr ve atıki hıfz olunmuşdur

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Âsitâne-i sa'âdetimde mukîm İspanya Kralı'nın maslahatgüzârı Bozak Polini hutimet
avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü arzuhâl idub mukaddemâ Sakız'da
İspanya konsolos vekîli yanında Dimitriyu Petro Kokino veled-i Pandeli nâm berâtlı
tercümân terk-i hizmet olmuş oldukda tercümânlığ-ı merkûm Balya badra'ya â'lâ
tarîki'n-nakl sarf ve tahvîl ile Ancelaki veled-i Roko Balya Badra'da tercümân nasb
olunmasını Elçi-i sabık istid'â eylediğine binaen fîmâba'd Sakız iskelesine âhar
tercümân nasbı için berât-ı şerîfim istid'â olunmmaak şartıyla berât-ı âlîşânım
verilmişidi el-hâletü hâzihî mezkûr Ancelaki veled-i Rokonun müddeti tamâm ve bu
vechile târik-i hizmet olmakdan nâşî ber vech-i sâbık Balya Badra'da İspanya konsolosu
vekîli yanında râfi'ü tevki'-i ref'iş-şân-ı hâkânî Nikolo Firuzu veled-i Corci tercümân
nasb ve ta'yîn olunub berât-ı şerîfim verilmek bâbında istid'â ve dîvân-ı hümâyûnumda
mahfûz ahidnâme-i hümâyûn şurûtuna lede'l-mürâca'a Devlet-i Aliyye'de ile'l-âhire
deyü İspanyaluya verilen ahidnâme-i hümâyûnda münderic olmağın sâbıkı üzere
fîmâba'd Sakız İskelesine âhar tercümân nasbını havî berât-ı münîfim istid'â
olunmamak şartıyla ahidnâme-i hümâyûn ve nizâm-ı cedîd mûcibince berât-ı âlî
yazılmışdır

Fî 5 B 210

Merd olub âharına verilen berâtı

Fî 7 L 18

Berât-ı atîki mahfûzdur ve zabt emri mahfûz

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Âsitâne-i sa'âdetimde mukîm İspanya Kralı'nın maslahatgüzârı Bozak Polini hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr sÛdde-i sa'âdetime mühürlü arzuhâl gönderüb Arnavud İskenderiyesinde mukîm emr-i şerîfimle İspanya konsolos vekîli yanında ikâmet ... Selânik'e azîmet etmek üzere tevâbi'leri ile iki iskeleye tercümân olan Pavlo veled-i Yuvan mürd olub tercümânlığı hâlf olmağla konsolos vekîli mersûm yanında işbu râfi'ü tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Sader veled-i Gorir tercümân nasb ve ta'yîn olunub müceddeden berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet ricâ itmeğın ber mûceb-i ahidnâme ve nizâm-ı cedîd-i şurûtu üzere nişân-ı şerîf yazılmışdır ki tercümânlığı İskenderiyye'de konsolos ma'iyetinde olub Selanik'e azîmet şartı tay olunmuşdur

Fî 7 Za 210

Akka ve Sayda ve Beyrut tercümanlığı

Târik olub atîk berâtı ahz ve diğeri için berât şod

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Âsitâne-i sa'âdetimde mukîm İspanya Kralı'nın maslahatgüzârı Bozak Polini hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr sÛdde-i sa'âdetime mühürlü arzuhâl edüb Akka ve Sayda ve Beyrut iskelelerinde İspanya konsolusu vekîli yanında mukaddemâ nasb olunmuş olan bir nefer tercümân ve İspanya tüccâr sefâyini ve tüccârı vesâir âdemlerinin rü'yet-i umûr ve mesâlihleri müte'assir ve diğeri bir nefer tercümâna dahî muhtâc olmakdan nâşî işbu râfi'ü tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Emanol Yerakani nâm tercümân nasb ve ta'yîn olunduğunu bildirub ber mûceb ahidnâme-i hümâyûn müceddeden berât-ı şerîfim verilmek bâbında istid'â-yı inâyet dîvân-ı âlişânımda mahfûz ahidnâme-i hümâyûn mürâca'at olundukda ilâ âhire oluna deyü İspanyaluya virilen ahidnâme-i hümâyûn mastûr ve kuyûd ahkâmına lede'l-mürâca'a Akka İskelesinde İspanya konsolusu vekîli olmak üzere Canbabtis veled-i İstefan nâm müsta'menin vekâletini mutazammın bin iki yüz iki senesi (silik) emr-i şerîfim i'tâ ve ba'de düvel-i sâireye mukîsen Akka ve Sayda ve Beyrut İskelesinin (silik) bir nefer konsolos nasb olub gelmekle binâen aleyh vekâletine emr-i şerîfinin kaydı bâlâsına dahî şerh verildiği mukayyed bulunmağın şurûtu ahidnâme-i hümâyûn ve nizâm-ı cedîd mûcibince ola geldiği üzere nişân-ı hümâyûn yazılmışdır

Fî 7 B 211

(s.56)

Hanya tercümânlığı

Tercümân-ı mesfûr mürd olub işbu berât-ı atîki dahî gelüb kalemde hıfz olunub âhar için tercümân berâtı yazılmışdır zîrde mukayyedir mu'âfiyet-i atîkleri ve zabt emri dahî gelüb kalemde hıfzdır

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Âsitâne-i sa'âdetimde mukîm İspanya Kralı'nın maslahatgüzârı Bozak Polini hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü arzuhâl edüb Hanya iskelesine gelüb giden İspanya tüccâr ve sefâyini kapudânları vesâir İspanyalunun rü'yet-i umûr ve mesâlihleri zımında Hanya İskelesinde mukîm İspanya konsolos vekîli yanında müceddeden tercümân nasbı muktezâ olmakdan nâşî işbu râfi'ü tevki'-i refi'i's-şân-ı hâkânî Emanol Yerakani tercümân nasb ve ta'yîn olunub ber müceb-i ahidnâme-i hümâyûn berât-ı âlişânım virilmek bâbında istid'â-yı inâyet ve dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz büyük İspanyaluya virilen ahidnâme-i hümâyûna lede'l-mürâca'a müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyü mastûr ve mukayyed bulunmağın şurût-ı ahidnâme-i hümâyûn ve ola geldiği üzere berât-ı âli yazılmışdır

Fî 15 B 1212

Sadr-ı sudûrû'l-vüzerâ hazret-i Gâzî Yusuf Ziya Paşa yesserallahü mâ yeşâ ve mâ yürîd ve fî eyyân-ı reisü'l-küttâb Mahmud Rauf Efendi tâle mâ yetemennâhu el-vâkı' fî sene 1217

(s. 57)

Konsolos-ı mersûm târik-i hidmet olub âhar için konsolos berâtı yazılmışdır

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Âsitâne-i sa'âdetimde mukîm İspanya Kralının elçisi şövalye de Koral hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü arzuhâl edüb ahidnâme-i hümâyûn bi'aynihâ münderic olduğuna binâen mukaddemâ İzmir'de mukîm Sicilyateyn konsolosu Cozeye Fransiski İspanya devleti tarafından asıl konsolos gelince iki yüz dört senesi evâhir-i rebî'ilâhîrinde verilen emr-i şerîfimle İspanya konsolos vekîli ta'yîn kılındığına binâen el-hâletü hâzihî vekîl-i merkumun müddeti tamâm olub asıl konsolos dahî gelmekden nâşî işbu râfi'ü tevki'-i refi'i's-şân-ı hâkânî kıdvetü a'yâni'l-milleti'l-mesîhiyye Bintola Solar nâm müsta'men konsolos nasb ve ta'yîn olunub ber-müceb-i

ahidnâme-i hümâyûn yedine berât-ı âlîşânım verilmek bâbında istid'â etmeğin kendü cinslerinden olub devlet-i aliyyem re'âyâsından olmamak şartıyla berâtı yazılmışdır

Fî 19 L sene 1217

(s.58)

İspanya maslahatgüzarına mübâdele verilen takrîr-i resmî suretidir

Bâ'is-i tastîr-i nemîka oldur ki

Devlet-i aliyye-i ebediyyi'd-devâm ve saltanat-ı seniyye-i sermediyyi'l-kıyâmın mu'âhidi'l-kadîmi olan İspanya devleti ve tüccâr sefinelerinin sâir dost olan ba'zı düvel tüccâr sefineleri misillü Karadeniz'e mürûr ve ubûr ve ticâret etmelerine ruhsat i'tâ buyurulmasını iltimâs ve istid'â edüb taraf-ı devlet-i aliyyeden dahî haşmetlü İspanya Kralı cenâblarına merâsim-i hürmet ve ri'âyeti ibkâ ve Rusya devletiyle muahharan Akkirman'da in'ikâd-pezîr olan mu'âhadenin Karadeniz ticaretine dâir olan yedinci maddesini icrâ zımnında işbu Karadeniz ticâreti maddesinin tarafeyne menâfi'-i müşterekiyi müstelzim olacak vechile tevsîk ve tanzîmine karâr verilerek bu husûs için hidmet-i riyâset ile hâlâ İspanya maslahatgüzârı dirâyetlü Afvalirdel Foaliryo beyninde bi'l-müzâkere tensîk ve tanzîm olunan mevâddır ki zıkr ve beyân olunur evvelki madde devlet-i aliyye sahîh İspanya sefinelerinin İspanya bayrağıyla kendü memleketleri ve düvel-i sâire memâliki mahsûlâtıyla mahmûlen Akdeniz'den Karadeniz'e ve Karadeniz'den dahî Rusya memâliki mahsûlâtı hamûlesiyle Akdeniz'e mürûr ve ubûrlarına ruhsat i'tâsıyla ba'dezîn Haliç-i Kostantiniyyeti's-seniyyeye tevârüd edecel bi'l-cümle sefâyin el-hâletü hâzihî Nemçe ve İngiltere ve Fransa sefâyini misillü evvel emirde me'mûrlar ma'rifetleriyle gereği gibi yoklanub derûnlarında memalik-i mahrûse mahsûlâtı olan eşyâ-yı memnû'iyeye ya'ni esliha vesâir âlât-ı harb ve at ve penbe ve rişte-i penbe ve meşîn ve kurşun ve balmumu ve sahtiyân ve donyağı ve gön ve koyun derisi ve zift ve kükürd ve harîr ve yapağı ve revgan-ı zeyt ve nühâs ve kirpâs ve bunlardan başka yolcu ve mellâh ve firâr suretiyle re'âyâ bulunur ise ihrâc olunduktan sonra sefâyin-i mezkûre için iktizâ eden izn-i sefine evâmir-i aliyyesi nizâmât-ı mülkiyye-i saltanat-ı seniyyeye dokunmayacak tas'îbât-ı beyhudeden ârî vechile ısdâr ve i'tâ kılına ve öteden berü memnû' olduğu vechile memalik-i mahrûsedan sefine iştirâları kemakân memnû' ola ikinci madde İspanya tüccârının işbu ticâretten dolayı nâil olacakları menâfi' ve fevâidin mukâbeleten saltanat-ı seniyyenin dahî bu bâbda bir nev' menfa'at-i mukâbele istihsâline istihkâk-ı âlîsi derkâr olduğuna binâen ber-vech-i

muharrer mürûr ve ubûr edecek İspanya sefinelerinin tahammüllerine tatbîkan münâsibi veçhile ruhsat alınmak ya'ni sefâyin-i mezkûra üç kısım i'tibâriyle kısım-ı evvel onaltı bin kısım-ı sâni onbir bin ve kısım-ı sâlis altı bin keyl hamuleyi mütehammil olmak ve sefâyin-i mezkûreden bin kileden altı bin kileye kadar hamuleyi mütehammil olanlar altı bin ve altı bin kileti mütecâviz olanlar onbir bin ve onbir bin kileyi mütecâviz olanlar onaltı bin kilelik sefine add ve i'tibâr olunmak üzere sefâyin-i merkûme beher def'a Haliç-i saltanat-ı seniyyeye gelüb mârr ve ... denize gidecek olduklarında gidüb gelmeleri bir add olunarak ibtidâ-yı azîmetlerinde kısım-ı evvelinden altıyüz ve kısım-ı sânisinden dörtyüzelli ve kısım-ı sâlisinden üçyüz gurus ruhsatiyye ve tersâne-i âmire hazînesine tahsîsan i'tâ olunub mikdâr-ı mezkûrdan noksân teklîfi veya ziyâde talebiyle tarafeyn beynerinde bir nev' mu'âraza ve münâza'a vukû'u kat'â tecviz olunmaya üçüncü madde ba'dezîn sahîh İspanya bayrağıyla Haliç-i saltanat-ı seniyyeden mürûr ve ubûr eden İspanya sefineleri haklarında bâlâda karâr-gîr olan yoklama usûlü icrâ olunduktan sonra düvel-i sâire haklarında vukû'bulmayan tas'îbât-ı beyhude bunların haklarında dahî icrâ olunmayacağından başka eğer sefâyin-i mezkûre Karadeniz'de kâin Rusya iskelelerinden getirecekleri zahîre ve hamûleleriyle İstanbul limanına duhûllerinde sefineleri su cezb ederek hamuleleri nemnâk ve telef olacağı beyânıyla bi'l-îcâb hamulesi olan zahireyi âhar sefinelere devr etmek istediklerinde düvel-i mezkûre sefâyini misillü keyfiyet evvel emirde İspanya sefâreti tarafında Bâb-ı Âlî'ye inhâ-birle gerek ve liman me'mûrlarına havâle olunarak ba'de'l-i'lâm tuğralı emr-i âlî ile alenen devri câiz ola dördüncü madde devleteyn beyninde mün'akid olan uhûd ve şurût mücibince İspanya teb'ası der-aliyye ve Akdeniz'de kâin memalik-i mahrûse-i sâirede (s.59) Teveccühle himâyet ve sıyânet olunurlarsa ba'dezîn Karadeniz'de kâin mevâkî'-ı mahrûsede dahî evvelce himâyet ve sıyânet olunub sefineleri kazâzede ve ta'mîre muhtâc oldukda ta'mîr ve kalafat edüb iktizâ eden me'kûlâtı akçalarıyla satanlardan iştirâ eyleyüb bu husûslarda bilâ müceb bir veçhile rencide olunmayalar ve İspanya devleti dahî İspanya limanlarına duhul eden devlet-i aliyye ticârî sefineleri haklarında en mu'teber devlet tüccâr sefinelerinin nâil oldukları imtiyâzât ve mu'âfiyâtın kâmilen icrasına ta'ahhüd etmekle bu veçhile ale'd-devâm icrasına ihtimâm oluna hâtîme İspanya ticârî sefinelerinin Karadeniz ticaretine dâir ber-vech-i bâlâ bi'l-müzâkere dört madde üzerine dostâne akd ve tanzim olunan sened tarafeynden imzâ ve temhîr olunarak üç mâh zarfında ve mümkün olur ise ol tarafeynden tekârîr-i resmiyye

mübadelesiyle kabûl ve tasdîk kılına tahriren fî evâhir-i rebî'ilevvel sene selâse ve erba'în ve mieteyn ve elf (evâir-i R 1243)

Fî gurre-i R 43

Bin sekiz yüz yirmi sekiz sene-i İseviyyesi şehr-i şubatının sekizi tarihiyle muarrah İspanya maslahatgüzârı tarafından mübâdeleten i'tâ olan takrîrin tercümesidir İspanya maslahatgüzârı dâ'îleri metbû'u olan İspanya Kralı haşmetlü Ferdinyand-ı sâbi' tarafından me'mûren İspanya tüccâr sefinelerinin serbestiyyet üzere Karadeniz'e mürur ve ubûrlarına devletlü reîsülküttâb Mehmed Efendi hazretleriyle vaz' ve akd ve imzâ eylediği senedde mûnderic mevâddı Kral-ı müşârünileyh cenâbları kabûl ve tasdîk birle harf be-harf icrâ olunacağını i'lâna maslahatgüzâr-ı mûmâileyhi me'mûr ve terhîs etmekle işbu takrîr-i resmî mübâdele ve i'tâ olundu deyü muharrerdir

Fî 5 Ş 1243

İspanya maslahatgüzârına mübâdele verilmek üzere kaleme alınan takrîr-i resmî müsveddesidir

Nâme sandığına vaz' olunmuşdur

İspanya tüccâr sefinelerinin Karadeniz ticaretine me'zûniyetleri husûsuna müsâ'ade-i seniyye erzân buyurulması İspanya devleti tarafından mukaddemce iltimâs ve istid'â olduğuna mebnî devlet-i müşârünileyhâ tarafından ibrâz ve izhâr olunmakda olan iltimâs nezd-i saltanat-ı seniyyede karîn-i müsâ'ade ve tesvîğ buyurularak olbâbda makâm-ı riyâset ile İspanya maslahatgüzârı dirâyetlü Foyalryo (?) Kastilyo beyninde bi'l-müzâkere dört madde ve bir hâtimeyi hâvî ikiyüzkırkûç senesi evâil-i rebî'ilâhiri târihiyle muarrahâan tarafeynden vaz' ve imzâ ve mübâdele olunan sened-i resmînin târih-i mübadeleden i'tibâren üç mâha kadar devleteyn taraflarından kabûlünü müş'ir yekdiğere birer kıt'a takrîr-i resmî i'tâsıyla te'bîden olunması mûnderic ve mansûs olduğuna binâen zikr olunan sened-i resmî elçi-i mûmâileyh tarafından devleti tarafına irsâl ve teblîğ ile sened-i mezkûrda mûnderic olan mevâddın cümlesi haşmetlü İspanya Kralı cenâbları tarafından kabûl ve tasdîk olunarak kemâl-i sufûf ve istikâmetle icrasına ta'ahhüd olduğunun beyân ve i'lâna me'mûr olmuş idüğünü maslahatgüzâr-ı mûmâileyh bir kıt'a takrîr-i resmî i'tâsıyla ifâde etmekden nâşî sened-i mezkûrda mûnderic olan mevâdd nezd-i mekârim-vakar-ı hazret-i şehinşâhîde dahî karîn-i kabul ve tasdik buyurularak mâdamki devlet-i müşârünileyhâ tarafından harf be-harf icrasına dikkat ve ihtimâm olundukça devlet-i aliyye-i ebediyyi'l-kıyâm tarafından dahî ale'd-

devâm muktezasının icrâsına himmet buyurulacağını beyân ve ifhâm siyâkında işbu takrîr-i resmî ketb ve imlâ ve bi'l-mübâdele maslahatgüzâr-ı mûmâileyh dostumuza i'tâ olundu

Fî 5 Ş 243

(s.60)

Mısır İskenderiyesinin ikinci tercümânı

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Der-aliyyemde mukîm İspanya Kralının elçisi Şövalye de Koral hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü arzuhâl edüb İskenderiye-i Mısıryyede ikâmet ve tevâbi'âtı iskelelerinin İspanya devleti tarafından asıl konsolosu gelince kendü cinslerinden bâ-emr-i şerîf konsolos vekili yanında bir nefer tercümân nasbına dahî muhtâc olduğuna binâen işbu râfi'ü tevkî'-i refi'i's-şân-ı hâkânî Tomaz Vakanna nâm tercümân ta'yîn olunub ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn müceddeden berât-ı âlîşânım verilmek bâbında inâyet ricâ etmeğin ahidnâme-i hümâyûn ve nizâm-ı cedîd şurûtu mûcibince olageldiği üzere berât-ı âlî yazılmışdır

Fî 9 Ra sene 18

(s.61)

Konsolos-ı mersûm târik-i hidmet olub âhar için konsolos berâtı yazılmışdır

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Âsitâne-i sa'âdetimde mukîm İspanya Kralı'nın elçisi şövalye de Koral hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü arzûhâl idüb mukaddemâ Mısır İskenderiyesinde Karlo veled-i Rusum nâm müsta'men iki yüz dokuz senesi evâsıt-ı rebî'ülevvelinde verilen emr-i şerîfimle konsolos vekîli ta'yîn ve el-hâletü hâzihî vekâlet emrinin kaydı terkîn ve İspanya Devleti tarafından asıl konsolos gelmekden naşî Mısır İskenderiyesi ve âna tâbi' olan mahaller iskelelerine amed-i reft iden İspanya bayrağıyla tüccâr sefinelerinin kapudân vesâir âdemlerinin rü'yet-i umûrları zımında işbu râfi'ü tevkî'-i refi'i's-şân-ı hâkânî kıdvetu a'yâni'l-milleti'l-mesihyye Cozef Kamis nâm İspanya beyzâdesi konsolos nasb ve ta'yîn olunub ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet ricâ itmeğin kendü cinslerinden olub Devlet-i Aliyyem re'âyasından olmamak şartıyla konsolos berâtı yazılmışdır

Fî 27 Ca 18

(s.62)

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Hurşit Ahmet Paşa yesserAllahü mâ yürîd ve mâ yeşâ' ve fî eyyan-ı reisü'l-küttâb-ı hazret-i Seyyid Muhammed Seydâ Efendi tâle mâ yetemennâhu bi'l-hayr ve'r-reşâd

Fî 6 Muharrem sene 230

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Mehmed Emin Rauf Paşa yesserAllahü mâ yürîd ve mâ yeşâ' ve fî eyyân-ı reisü'l-küttâb mûmâileyh el-vâkı'

Fî 18 Rebûlâhir sene 1230

Der zamân-ı sadr-ı sudûru'l-vüzerâ hazret-i Mehmed Derviş Paşa yesserAllahü mâ yürîd ve mâ yeşâ' ve fî eyyân-ı reisü'l-küttâb hazret-i Salih Cânib Efendi tâle mâ yetemennâhu bi'l-hayr ve'r-reşâd

Fî 15 Rebûlevvel sene 1233

Konsolosluk berâtı

İskenderiyye-i Mısır nâibine hitâben zabt emri yazılmışdır

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Büyük İspanya Kralı'nın Devlet-i Aliyye'de mukîm orta elçisi hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü arzûhâl gönderüb Devlet-i Aliyye'de İspanya kralının ikâmet edecek vekîli vesâtetiyle Devlet-i Aliyye'nin münâsib olan bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolosları ikâmet itdirülüb azl ve nasblarında ve vekîl-i mûmâileyhe rütbesine göre evâmîr-i aliyye ve berevât ihsân olmasında ve konsoloslarının ve tercümân ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve tercümânân ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyü İspanyaluya i'tâ olunan ahidnâme-i hümâyûnda münderic olunduğuna binâen Mısır İskenderiyyesine ve âna tâbi' olan mahaller iskelelerine İspanya bayrağıyla âmed ve reft iden İspanya tüccâr sefinelerinin kapudânân vesâir âdemlerinin rü'yet-i umûrları zımnında kendü cinslerinden bâ-berât-ı âlî konsolos olan Cozef Kamis nâm beyzâde târik-i hidmet olduğuna binâen yerine Kral-ı müşârünileyh tarafından kendü cinslerinden olmak üzere işbu râfî'-i tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Tayme Karagos nâm müsta'men konsolos nasb ve ta'yîn olduğuna beyânıyla ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn yedine berât-ı şerîfim **(s.63)**

verilmek bâbında inâyet rica itmeğîn ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince olageldiği üzere işbu nişân-ı hümâyûn inâyet-makrûnu verdim ve buyurdum ki bu makûle nasb olunacak konsolos ve konsolos vekîlleri kendü cinslerinden olmak verilen berevât-ı

aliyye ve vekâlet evâmîr-i şerîfesinde meşrût olmağla mesfûr Tayme Karagos Devlet-i Aliyyem re'âyâsından olmayub sahîh İspanyalu olduğu halde İskenderiyye-i Mısır ve âna tâbî' olan iskelelere büyük İspanya konsolosu olub ahidnâme-i hümâyûn mûcibince İspanya bayrağıyla gelüb giden sefâyin vesâir İspanyalu tüccâr tâifesinin umûr ve mesâlihlerini görüb umûr-ı müşkilleri vâkı' oldukda mezbûr konsolosa mürâca'at idüb sâlifü'z-zikr iskelelere varan İspanyalu bayrağı altında yürüyen tüccâr tâifesi gemileriyle iskeleye dâhil oduğı gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri mûcibince ta'yîn olan elçilik ve konsolosluk avâidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mersûma vereler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olsa gaybetlerü için kefâletsizlerinden talep olunmaya ol câniblerden konsolos-ı mersûme ve âdemlerine garazen bir da'vâ olur ise dörtbin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olunmuş olmaya o makûle aslı olmayan da'vâları âsitane-i sa'âdetime havâle olunub dîvân-ı hümâyûnumda görüle bîvech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mersûme vesâir İspanyalulara bizim avret ve oğlanımıza şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ edüb te'addî eder olursa men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve re'âyaya kimesne dahl eylemeyub asûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve ümenâ tâifesi ve gayriler ahidnâme-i hümâyûnumdan ziyâde gümrük talep eylemeyub ümenâ ve iskele yasaklıları barçalarından ve gemilerinden peşkeş ve hedâyâ nâmıyle bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mersûmun me'kûlât ve meşrûbât ve melbûsât ve mefrûşâtı iskeleye gelir ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos mersûm habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu tâifesinin beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl edüb hâricden kimesne dahl etmeye memalik-i mahrûsemde olan hükkâmdan her biri onat vechile mukayyed olalar konsolos âdemlerin ba'zı mesâlihi için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve âdemlerine ve âlât-ı harblerine ve davar ve sâkin oldukları meskenlerine dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler hâricden dahl olunmaya ve kendünün ve âdemlerinin ma'îşetlerîçün kifâyet mikdârı şey tedârik eylediklerinde lâzım olan zâd ve zevâdelerin akçalarıyla narh-ı rûzî üzere alalar kimesne mâni' olmaya ve konsolos-ı mersûm hâne-i avârıza

bağlu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve konsolos bir husûs için mahkemeye varmak istedikde subaşı cebren evine girmeyüb bir vechile ihânet olunmaya her husûsları muktezâ-yı şer'-i şerîf üzere görüle ve konsolos-ı mersûm mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda âhar mâni' ve mezâhim olmayub dahl ve ta'arruz kılmaya

fî 14 Zilka'de 233

Konsolosluk berâtı

İzmir nâibine hitâben zabt emri yazılmışdır

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Büyük İspanya Kralı'nın der aliyemde mukîm orta elçisi hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü arzuhâl gönderüb Devlet-i Aliyyede İspanya Kralı'nın ikâmet ideceği vekîli vesâtiyle Devlet-i Aliyyenin münâsib olan bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolos ikâmet etdirilüb azl ve nasblarında ve vekîl-i mûmâileyh ve rütbesine göre evâmîr-i aliyeye ve berevât ihsân olunmasında konsoloslarının ve tercümân ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve tercümân ve etbâ'larına olan müsâ'ade ve misillü mu'âmele oluna deyü İspanyaluya i'tâ olunan ahidnâme-i hümâyûnda mûnderic olunduğuna binâen medîne-i İzmir'e İspanya bayrağıyla amed şüd eden İspanya tüccâr seffinelerinin kapudânân vesâir âdemlerinin umûrlarını rü'yet zımnında kendü cinslerinden bâ-berât-ı âlî konsolos olan Benito de Solar târik-i hidmet olduğuna binâen yerine Kral-ı müşârünileyh tarafından kendü cinslerinden olmak üzere işbu râfî'-i tevkî-i refî'i-ş-şân-ı hâkânî Francesko Karalos Solar nâm müsta'men konsolos nasb ve ta'yîn olduğuna beyânıyla ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn yedine berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet ricâ etmeğin ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince olageldiği üzere işbu nişân-ı hümâyûn yazılmışdır

Fî 14 Ra (Rebûlevvel) sene 233

(s.64)

Mersûm hâlik olub âharın konsolos vekîli nasbîçün emr-i âlî yazılmışdır

fî evâil-i Şevvâl sene 25

Haleb kadısına hıfz ve zabt emri yazılmışdır

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Büyük İspanya Kralı'nın der-Aliyyemde mukîm orta elçisi ... hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr südde-i sa'âdetime mühürlü arzuhâl gönderub Devlet-i Aliyyede İspanya Kralı'nın ikâmet idecek vekîli vesâtetiyle Devlet-i Aliyye'nin münâsib olan bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolosları ikâmet etdirilüb azl ve nasblarında ve vekîl-i mûmâileyhe rütbesine göre evâmir-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarının ve tercümân ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve tercümânân etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyü İspanyaluya i'tâ olunan ahidnâme-i hümâyûnda münderic olduğuna binâen Halebü's-şehbâ'ya âmed şüd eden İspanya tüccâr vesâir âdemlerinin rü'yet-i umûrları zımnında kendü cinslerinden bâ-emr-i âlî konsolos vekîli olan Angelno Horikillu nâm müsta'men bu def'a asıl konsolos nasb ve ta'yîn olunarak devleti tarafından yedine mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn yedine müceddeden berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet ricâ etmeğin ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince olageldiği üzere işbu nişân-ı hümâyûn yazılmışdır

Fî 17 Ca (cemâzyelevator) sene 234

Konsolosluk berâtı

Lefkoşe nâibine hıfz ve zabt emri yazılmışdır

Konsolosluk vekâlet emri yazılmışdır

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Büyük İspanya Kralının Der Aliyyemde mukîm maslahâtgüzârı şövalye de Peres hutimet avâkıbuhû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği mühürlü takrîrinde Devlet-i Aliyyemde İspanya Kralının ikâmet idecek vekîli vesâtetiyle Devlet-i Aliyyenin bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolos ikâmet etdirilüb azl ve nasblarına ve vekîl-i mûmâileyhe rütbesine göre evâmir-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarına ve tercümân ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve tercümânân ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyü İspanyaluya i'tâ olunan ahidnâme-i hümâyûnda münderic olduğuna binâen Kıbrıs cezâiresine âmed şüd iden İspanya tüccâr sefâyini kapudânân vesâir âdemlerinin rü'yet-i umûrları zımnında bâ-emr-i âlî konsolos vekîli olan refî' Antonyo Kalimidi nâm müsta'men bu def'a asıl konsolos nasb ve ta'yîn olunarak devleti tarafından yedine mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn yedine

müceddeden berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet ricâ itmeğın ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince olageldiği üzere işbu nişân-ı hümâyûn yazılmışdır

Fî 3 Za sene 235

Der-zamân-ı sadr-ı sūdûri'l-vüzerâ hazret-i Seyyid Ali Paşa yessea'l-Allahü mâ yeşâ ve fî eyyân-ı reisi'l-küttâb-ı me'âlî-nisâb hazret-i Hamid Bey Efendi el-vâkı' fî 4 C (cemâziyelâhir) 36

Der-zamân-ı sadr-ı sūdûri'l-vüzerâ hazret-i El-hâc Salih Paşa yessea'l-Allahü mâ yeşâ ve fî eyyân-ı reisi'l-küttâb-ı me'âlî-nisâb hazret-i Sâfi Efendi nâle mâ yetemennahü fî 5 Safer sene 236

Selanik iskelesinin konsolosluğu

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya Kraliçesinin der-sa'âdetimde mukîm maslahâtgüzârı Karon Kavalir de Kodarya hutimet avâkıbuhû bi'l-hayrın sūdde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîrinde İspanya Kralı'nın ikâmet idecek vekîli vesâtetiyle Devlet-i Aliyye'nin bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolosları ikâmet itdirülüb azl ve nasblarında ve vekîl-i mûmâileyhe rütbesine göre evâmir-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarının ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçilerine ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyu İspanyaluya verilen ahidnâme-i hümâyûn şurûtunda münderic olmağla İspanyalunun Selanik iskelesine gelüb giden tüccâr sefâyini kapudânân vesâir âdemlerinin rü'yet-i umûrları için bâ-emr-i âlî konsolos vekîli olan İstefanu Arslan hutimet avâkıbuhû bi'l-hayr bu def'a asıl konsolos nasb ve ta'yîn olunarak devleti tarafından yedine mühürlü mektûb virildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince olageldiği üzere yedine berât-ı âlişânım verilmek bâbında i'nâyet ricâ itmeğın dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz kuyûd ahkâmı tettebbu' itdirildikde mersûm yedine iki yüz kırk sekiz senesi evâil-i zilhiccesinde emr-i şerîf verildiği mastûr ve mukayyed ve bu makûle nasb olunacak konsolos ve konsolos vekîlleri kendü cinslerinden olmak verilen berevât-ı aliyye derkenârında ve evâmir-i şerîfesinde meşrûta olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince işbu nişân-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki mersûm İstefanu Arslan Devlet-i Aliyyem re'âyâsından olmayub sahîh İspanyalu olduğu hâlde Selanik iskelesine İspanya bayrağıyla gelüb giden sefâyin vesâir İspanya tüccâr tâifesinin umûr-ı mesâlihlerin görüb umûr-ı müşkilleri vâkı' oldukda mersûm konsolosa mürâca'at edüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr tâifesi

gemileriyle iskele-i mezkûreye dâhil olduğu gibi gayri min kadîm ânda metâ'larının sorsûret-i defteri mûcibince ta'yîn olunan konsolos avâyidin ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mersûma vireler ve âdemlerin âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde olunmaya ve İspanyaludan birinin borcu olsa gaybet eylese ânın için kefaletsizlerinden (s.65) talep olunca ol câniblerden konsolos-ı mersûma ve âdemlerine garazen bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyahûd kendü hattıyla temessük olmaya o makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub dîvân-ı hümâyûnumda görüle bî-vech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mersûme vesâir İspanyalulara bizim avrat ve oğlanımıza şetm eylediniz deyü isnâd ve defter edüb te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve re'âyâyâ kimesne dahl eylemeyub âsûde hâl üzere ticâret eyleyeler ve ümenâ tâifesi ve gayriler ahidnâme-i hümâyûndan ziyâde gümrük talep eylemeyüb ümenâ ve iskele me'mûrları barçalarından ve gemilerinden pîşkeş ve hedâyâ nâmıyla bir akça ve habbelerin almayalar ve konsolos-ı mersûmun me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına her bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mersûm habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu tâifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye memâlik-i mahrûsemde olan hükkâmdan herbiri onat vechile mukayyed olalar konsolos âdemlerin ba'zı mesâlihi için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve sevâhilde kendülerine ve âdemlerine ve âlât-ı harblerine ve davar ve sâkin oldukları meskenlerine dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler hâricden dahl olunmaya ve kendünün ve âdemlerinin maîşetleri için kifâyet mikdârı şey tedârik eylediklerinde lâzım gelen zâd ve zevâdelerin akçalarıyla narh-ı rûzî üzere alalar kimesne mâni' olmaya ve konsolos-ı mersûm hâne-i avârıza bağlu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve konsolos bir husûs için mahkemeye varmak istedikde subaşı cebren evine girmeyüb bir vechile ihânet olunmaya her husûsları muktezâ-yı şer'-i şerîfe üzere görüle ve konsolos-ı mersûm mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîfe üzere görüle olbâbda âhar mâni' ve mezâhim olmayub dahl ve ta'arruz kılmaya

Fî evâhir-i Ca sene 55

Zabt emri

Selanik Mollasına

İspanya Kraliçesinin der-sa'âdetimde mukîm maslahâtgüzârı Karon Kavalir de Kodarya hutimet avâkıbuhû bi'l-hayrın südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîrinde İspanya Kralı'nın ikâmet idecek vekîli vesâtetiyle Devlet-i Aliyye'nin bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolosları ikâmet itdirülüb azl ve nasblarında ve vekîl-i mûmâileyhe rütbesine göre evâmir-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarının ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçilerine ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyu İspanyaluya verilen ahidnâme-i hümâyûn şurûtunda münderic olmağla İspanyalunun Selanik iskelesine gelüb giden tüccâr sefâyini kapudânân vesâir âdemlerinin rü'yet-i umûrları için bâ-emr-i âlî konsolos vekîli olan İstefanu Arslan nâm müsta'men bu def'a asıl konsolos nasb ve ta'yîn olunarak yedine berât-ı şerîfim virildiği beyânıyla konsolos-ı mezkûru yedine verilen berât-ı şerîfim mûcibince mersûma zabt etdirilüb ve konsolosluğu umûrunu âharı dahl olunub etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mevlânâ-yı mûmâileyhsin ber-vech-i muharrer konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı âlîşânım mûcibince mersûma zabt etdirilmek ve mugâyir-i berât konsolosluğu umûruna dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında

Fî evâhir-i Ca sene 55

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Haşmetlü İspanya Kraliçesi hazretlerinin der-sa'âdetimin mukîm elçisi Kodalir de Kordete'nin südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takdîrinde İspanya kralının ikâmet idecek vekîli vesâtetiyle Devlet-i Aliyyenin bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsoloslarının ikâmet itdirilüb azl ve nasblarında ve vekîl-i mûmâileyhe rütbesine göre evâmir-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarının ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyu İspanyaluya verilen ahidnâme-i hümâyûn şurûtunda münderic olduğundan İzmir ve tevâbi'i iskelelerine âmed şüd eden İspanya tüccârının umûr ve husûslarını rü'yet için bâ-emr-i âlî konsolos olan Fransisko Kralos Solar vefât eylediğine binâen yerine kendi cinslerinden Hose Martin Lulu konsolos nasb ve ta'yîn

olunarak devleti tarafından yedine mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince olageldiği üzere yedine berât-ı âlîşânım verilmek bâbında inâyet ricâ etmeğin işbu nişân-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki merkûm Hose Martin Lulu sahîh İspanyalu olduğu hâlde İzmir ve tevâbi'i iskelelerine İspanya bayrağıyla gelüb giden sefâyin vesâir tüccât tâifesinin umûr ve maslahatların görüb umûr-ı müşkilleri dâfi' oldukda mezbûr konsolosa mürâca'at edüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr tâifesi gemileri İzmir ve tevâbi'i iskelelerine dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri mûcibince ta'yîn olunan konsolosluk avâidlerini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı merkûma vereler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye İspanyaludan birinin borcu olsa gaybûbet eylese ânın için kefaletsizlerinden talep olunmaya ol câniblerden konsolos-ı merkûma ve âdemlerine garazen bir da'vâ olur ise dörtbin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olunmuş olmaya o makûle aslı olmayan da'vâları âsitane-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bîvech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı merkûme vesâir İspanyalulara bizim avret ve oğlanımıza şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ edüb te'addî eder olursa men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve re'âyaya kimesne dahl eylemeyub asûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve ümenâ tâifesi ve gayriler ahidnâme-i hümâyûnumdan ziyâde gümrük talep eylemeyub ümenâ ve iskele me'mûrları barçalarından ve gemilerinden peşkeş ve hedâyâ nâmıyla bir akça ve bir habbelerin (s.66) almayalar ve konsolos-ı mersûmun me'kûlât ve meşrûbât ve melbûsât ve mefrûşâtı iskeleye gelir ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı merkûm habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu tâifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl edüb hâricden kimesne dahl etmeye memalik-i mahrûsemde olan hükkâmdan her biri onat vechile mukayyed olalar konsolos âdemlerin ba'zı mesâlihi için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve âdemlerine ve âlât-ı harblerine ve davar ve sâkin oldukları meskenlerine dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler hâricden dahl olunmaya ve kendünün ve âdemlerinin maîşetler için kifâyet mikdârı şey tedârik eylediklerinde lâzım gelen zâd ve zevâdelerin akçalarıyla narh-ı rûzî üzere alalar

kimesne mâni' olmaya ve konsolos-ı mersûm hâne-i avârıza bağlu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve konsolos bir husûs için mahkemeye varmak istedikde subaşı cebren evine girmeyüb bir vechile ihânet etmeye her husûsları muktezâ-yı şer'-i şerîfe üzere görüle ve konsolos-ı merkûm mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîfe üzere görüle olbâbda mâni' ve mezâhim eylemeyüb dahl ve ta'arruz kılmaya

Fî evâil-i B (receb) sene 57

Zabt emri

İzmir Naibine hüküm

Haşmetlü İspanya Kraliçesi cenâblarının der-sa'âdetimde mukîm Kodalir de Kordete'nin dâmet rütbetühûnun der-sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîrinde İzmir ve tevâbi'i iskelelerine âmed ü şüd eden İspanya tüccârının umûr ve husûslarını rü'yet için berât-ı âlî konsolos olan Francesko Karalos Solar vefât eylediğine binâen yerine kendü cinslerinden Hose Martin Lulu konsolos nasb ve ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı şerîfim mûcibince zabt etdirilmek ve mugâyir-i berât konsolosluğu umûruna dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olub imdi sen ki nâib-i mûmâileyhsin konsolosluk-ı mezkûru merkûmun yedine verilen berât-ı şerîfim mûcibince zabt etdirilmek ve ma'an verilen konsolosluğu umûruna âharı dalh ve ta'arruz etdirilmemek bâbında

Fî evâil-i B (Receb) sene 57

Âharın nasbîcün berât-ı âlîşânım yazılmışdır

Fî evâhir-i şevvâl 79

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Haşmetlü İspanya Kraliçesi cenâblarının der-sa'âdetimde mukîm elçisi Kodalir de Kordete dâmet rütebetuhû der-sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîrinde İspanya Kralının ikâmet edecek vekîli vesâtetiyle Devlet-i Aliyye'nin bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolosları ikâmet etdirilüb azl ve nasblarında ve vekîli mûmâileyhe rütbesine göre evâmir-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarının ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyü Devlet-i Aliyyemle İspanyalu beyninde mün'akid olan

ahidnâme-i hümâyûn şurûtunda mûnderic olduğuna binâen Trablusgarb ve tevâbi'i iskelelerine gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının husûsen vâkî'alarını rü'yet eylemek üzere İspanya beyzâdelerinden râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî kıdvetü a'yâni'l-milleti'l-mesfihiyye Don Pedro Ortiz de Zugasti zîdet rütbetuhû müceddeden cenaral konsolos nasb ve ta'yîn olunarak devleti tarafından yedine mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince olageldiği üzere yedine berât-ı âlîşânım i'tâsı husûsunu istid'â etmekle olbâbda şeref-rîz-i sünûh ve sudûr olan emr-i hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkânem muktezâ-yı münîfi ve ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince işbu nişân-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Pedro Ortiz de Zugasti beyzâde cenaral konsolosu olub Trablusgarb ve tevâbi'i iskelelerine İspanya bayrağıyla gelüb giden sefâyın vesâir İspanya tüccâr tâifesinin umûr ve maslahatlarını görüb umûr-ı müşkillere konsolos-ı mûmâileyhe mürâca'at edüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr tâifesi gemileriyle Trablusgarb ve tevâbi'i iskelelerine dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu üzere ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye İspanyaludan birinin borcu olduğunda gaybet eylese ânın için kefâletsizlerinden taleb olunmaya ol câniblerinde konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazen bir da'vâ olur ise dörtbin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya o makûle aslı olmayan da'vâları âsitane-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-i penâhîde görüle bîvech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara bizim iyâl ve evlâdımıza şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ edüb te'addî eder olursa men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve re'âyaya kimesne dahl eylemeyub asûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan mersûmân gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük ve peşkeş ve hedâyâ nâmıyla bir akça ve bir habbe mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrûbât ve melbûsât ve mefrûşâtı iskeleye gelir ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise âsitane-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu taifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri

üzere konsolosları görüb (s.67) fasl edüb hâricden kimesne dahl etmeye memalik-i mahrûsemde olan hükkâmdan her biri onat vechile mukayyed olalar konsolos âdemlerin ba'zı mesâlihi için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve âdemlerine ve âlât-ı harblerine ve davar vesâir oldukları meskenlerine dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler hâricden dahl olunmaya ve kendünün ve âdemlerinin ma'îşetleriçün kifâyet mikdârı şey tedârik eylediklerinde lâzım gelen zâd ve zevâdelerin akçalarıyla narh-ı rûzî üzere alalar kimesne mâni' olmaya ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağılu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve konsolos bir husûs için mahkemeye varmak istedikde subaşı cebren evine girmeyüb bir vechile ihânet etmeye her husûslar muktezâ-yı şer'-i şerîf görüle ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda efrâd-ı efrîdeden mâni' ve mezâhim olmayub dahl ve ta'arruz kılmayalar şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar

Fî evâil-i N (Ramazan) 1257

Trablusgarb Nâibine hüküm ki

Zabt emri yazılmışdır fi evâhir-i şevvâl 79

Haşmetlü İspanya Kraliçesi cenâblarının der-sa'âdetimde mukîm elçisi Kodalir de Kordete dâmet rütebetuhû der-sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takririnde Trablusgarb ve tevâbi'i iskelelerine gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere İspanya beyzâdelerinden Don Pedro Ortiz de Zigatzi nâm beyzâde ceneral konsolosu nasb olunarak olbâbda şeref-rîz-i sünûh ve sudûr olan emr-i hümayûn-ı şevket-makrûn-ı şâhânem mantûk-ı münîfi üzere yedine berât-ı şerîfim verildiği beyânıyla konsolos-ı mezkûru yedine verilen berât-ı şerîfim mûcibince mûmâileyhe zabt etdirilüb konsolosluğu umûruna âharden dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâib-i mûmâileyhsin ber-vech-i muharrer konsolosluk-ı mezkûru yedine virilen berât-ı âlîşânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirilmek ve mugâyir-i berât konsolosluğu umûruna dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında

Fî evâhir-i Safer sene 1257

Zabt emri yazılmışdır

Ceneral konsolosu rütbesiyle muahharan berât-ı âlî yazılıb işbu berât ve zabt emri hıfz olunmuşdur

Fî evâhir-i M (Muharrem) 1260

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Büyük İspanya Kraliçesinin der-aliyyemde mukîm orta elçisi Korlir de Kori dâmet rütbetuhûnun südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîrinde Mısır İskenderiyyesi ve âna tâbi' olan mahaller iskelelerine İspanya bayrağıyla âmed ü şüd eden İspanya tüccâr sefîneleri kapudân vesâir âdemlerinin rü'yet-i umûrları zımnında kendü cinslerinden bâ-berât-ı âlî konsolos olan Hayime Karagos nâm müsta'men hâlik olub yerine İspanya beyzâdelerinden râfi'u tevkî-i refî'i's-şân-ı hâkânî kıdvetü a'yâni'l-milleti'l-mesîhiyye Koralir Dubizika Batruli zîdet rütbetuhû yerine konsolos nasb ve ta'yîn olunduğu beyânıyla sâbıkı mûcibince berât-ı şerîfim i'tâsını istid'â etmekle kuyûda mürâca'at olundukda devlet-i aliyyemde İspanya kralının ikâmet idecek vekîli vesâtetiyle Devlet-i Aliyyemin bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsoloslar ikâmet etdirüb azl ve nasblarında vekîli mûmâileyhe rütbesine göre evâmir-i aliyye ve berevât ihsânında konsololarının ve tercümân ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri tercümân ve etbâ'larına müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyü devlet-i aliyyemle İspanyalu beyninde mün'akid olan ahidnâme-i hümâyûnda mûnderic idüğü ve hâlik-i mersûm Cayme Karagos yedine iki yüz otuzüç sene rebî'ülevvelinin ondördüncü gününde ber-vech-i muharrer konsolosluk berâtı verildiğini mastûr ve mukayyed bulunmağla sâbıkı mûcibince berât-ı hümâyûn verilmişdir

Fî evâil-i R (R.ahir) 1259

Mısır İskenderiyyesi ceneral konsolosuluğu

Zabt emri yazılmıştır

Îrâdesiyle takriri devletlü Beylikçi Efendi hazretleri tarafından kayd

Âharın nasbîçün berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi yazılmışdır fi 25 Za 61

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Büyük İspanya Kraliçesinin der-sa'âdetimde mukîm orta elçisi kudvetü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Kodalar de Kordete zîdet rütbetuhûnun südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîrinde Mısır İskenderiyyesi ve âna tâbi' olan mahaller iskelelerine İspanya bayrağıyla âmed ü şüd eden İspanya tüccâr sefîneleri kapudân vesâir âdemlerinin rü'yet-i umûrları zımnında kendü cinslerinden bâ-berât-ı âlî konsolos

olan Hayime Karagos nâm müsta'men hâlik olub yerine İspanya beyzâdelerinden râfi'ü tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî kıdvetü a'yâni'l-milleti'l-mesîhiyye Koralir Dubizika Batruli zîdet rütbetuhû ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak devleti tarafından mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn mûcibince yedine berât-ı âlişânım i'tâsını istid'â etmekden nâşi kuyûda mürâca'at olundukda der-sa'âdetimde İspanya kralının ikâmet idecek vekîli vesâtetiyle Devlet-i Aliyyemin bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolosları ikâmet etdirüb azl ve nasblarında vekîli mûmâileyhe rütbesine göre evâmir-i aliyye ve berevât ihsânında konsololarının ve tercümân ve etbâ'larının (s.68) husûslarında sâir dost olan düvel elçileri tercümân ve etbâ'larına müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyü devlet-i aliyyemle İspanyalu beyninde mün'akid olan ahidnâme-i hümâyûnda mûnderic idüğü ve hâlik-i mersûm Cayme Karagos yedine iki yüz otuzüç sene rebî'ülevvelinin ondördüncü gününde ber-vech-i muharrer konsolosluk berâtı verildiği mastûr ve mukayyed olub keyfiyet huzur-ı pâdişâhânemden lede'l-istîzân olbâbda şerefrîz-i sudûr olan emr-i hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkânem mantûk-ı münîfi ve ahidnâme-i hümâyûn müeddâsı üzere işbu nişân-ı hümâyûnı verdim ve buyurdum ki cenerâl konsolosu nasb olunan mûmâileyh El-kavalir de Anrika Petraki Devlet-i Aliyyem re'âyâsından olmayub sahîh İspanyalu olduğu hâlde Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi'i iskelelerine İspanya bayrağıyla gelüb giden sefâyin vesâir İspanya tüccâr tâifesinin umûr ve maslahatlarını görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkillerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tâifesi gemileriyle Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi'i iskelelerine dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu üzere ta'yîn olunan konsolos avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince mûmâileyhe vireler ve âdemlerine âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybet ile ânın için kefâletsizlerinden talep olunmaya ol câniblerde konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-i penâhîde görüle bî-vech şâhidleri istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalara bizim iyâl ve avradımıza şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve re'âyâyâ kimesne dahl eylemeyüz âsûde-i hâl üzere ticâret

eyleyeller ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgâr olan dersa'âdet gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük ve pîşkeş ve hedâyâ nâmıyla bir akça ve habbe mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu tâifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye memâlik-i mahrûsemde olan hükkâmdan herbiri onat vechile mukayyed olalar konsolos âdemlerini ba'zı mesâlihi için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve merâhilde kendüleri ve âdemlerine ve âlât-ı harblerine ve davar ve sâkin oldukları meskenlerine dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler hâricden dahl olunmaya ve kendünün ve âdemlerinin maîşetleriçün kifâyet mikdârı şey tedârik eylediklerinde lâzım gelen zâd ve zevâdelerin akçalarıyla narh-ı rûzî üzere alalar kimesne mâni' olmaya ve konsolos-ı mersûm hâne-i avârıza bağılu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve konsolos bir husûs için mahkemeye varmak istedikde subaşı cebren evine girmeyüb bir vechile ihânet etmeye her husûsları muktezâ-yı şer'-i şerîfe üzere görüle ve mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîfe üzere görüle olbâbda efrâd-ı efrîde mâni' ve mezâhim olmayub dahl ve ta'arruz kılmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar

fî evâhir 1260

Zabt emri

Mısır İskenderiyyesi Nâibine

Büyük İspanya Kraliçesinin der-sa'âdetimde mukîm orta elçisi Kodalir de Kordete dâmet rütbetuhûnun südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a memhûr takrîrinde Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi'i iskelelerine gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere bâ-berât-ı âlî konsolos olan Hayime Karagos nâm müsta'men hâlik olub yerine İspanya beyzâdelerinden kıdvetü'l-a'yâni'l-milleti'l-mesîhiyye Koralir Dubizika Batruli zîdet rütbetuhû ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak şeref-sünûh eden olan emr-i hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkânem mantûk-ı münîfi ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere berât-ı şerîfim verildiği

beyânıyla ceneral konsolosuluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı şerîfim mûcibince mûmâileyhe zabt etdirilüb ceneral konsolosuluğu umûruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekden nâşî vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki nâib-i mûmâileyhsin zikr olunan ceneral konsolosuluğu yedine verilen berât-ı âlîşânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirüb mugâyir-i berât ceneral konsolosuluğu umûruna âhara dahl ve ta'arruz etdirmeyüb himâyet ve siyânet olunmak bâbında

Fî evâhir sene 1260

(s.69)

Mısır İskenderiyesi konsolosluğu

Âharın nasbîçün berât-ı âlî ve zabt emri

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Mısır İskenderiyesi ve tevâbi'i iskelelerine İspanya bayrağıyla amed şud iden kapudân ve etbâ' ve âdemlerinin umûr-ı vâkı'alarını rü'yet itmek üzere bâ-berât-ı âlî konsolos olan Anrika Petroli nâm müsta'menin azliyle yerine râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-a'yâni'l-milleti'l-mesîhiyye Don Karlos de İspanya zîdet rütbetuhû bu def'a cenaral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak devleti tarafından mühürlü mektûb virildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlîşânım i'tâsını İspanya Kraliçesi der sa'âdetimde mukîm fevkal'âde murahhası orta elçisi iftihârü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye İşudliye Jorer de Savsa dâmet rütbetuhû tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş olub kuyûda lede'l-mürâca'at konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe berât-ı âlîşânım verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûnum şurûtu mûcibince işbu nişân-ı hümâyûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Karlos de İspanya Devlet-i aliyem re'âyasından olmayub sahîh İspanyalu olduğu hâlde Mısır İskenderiyesi ve tevâbi'i iskelelerine ceneral konsolosu olub ol cânibe İspanya bayrağıyla gelüb giden sefâyin vesâir İspanya tüccâr tâifesinin umûr ve maslahatlarını görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkillerinde mûmâileyhe mürâca'at idüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr tâifesi gemileriyle Mısır İskenderiyesi ve tevâbi'i iskelelerine dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu üzere ta'yîn olunan konsolos avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince mûmâileyhe vireler ve âdemlerine âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybet ile ânın için

kefâletsizlerinden talep olunmaya ol câniblerde konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislâmîde görüle bî-vech şâhidleri istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalara bizim iyâl ve avradımıza şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve re'âyâya kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük ve pîşkeş ve hedâyâ nâmıyla bir akça ve habbe mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu tâifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye konsolos âdemlerini ba'zı mesâlihi için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve merâhilde kendüye ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve yanında olan âdemlerine dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler hâricden dahl olunmaya ve zâd ve zevâdesini narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiçbir ferd nizâ' eylemeye ve konsolos-ı mâmâileyh hâne-i avârıza bağlu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb götördüklere hiç ferd müdâhale etmeye ve'l-hâsıl her husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn görüle ve mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim olmaya şöyle bileler

Fî 25 Za sene 67

Sadaret-i uzmâ rütbe-i celîlesiyle hâlâ Mısır vâlisi vezirim Abbas Hilmi Paşa iclâlehûya ve İskenderiyye nâibine Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi'i iskelelerine gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının husûsât-ı vâkî'alarını rû'yet eylemek üzere bâ-berât-ı âlî ceneral konsolosu olan Anrika Petroli nâm müsta'men bu def'a azl olunub yerine İspanya beyzâdelerinden kıdvetü'l-a'yâni'l-milleti'l-mesîhiyye Don Karlos de İspanya

zîdet rütbetuhû bu def'a cenaral konsolos nasb ve ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla ceneral konsolosuluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı şerîfim mûcibince mûmâileyhe zabt etdirdüb ceneral konsolosuluk umûruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu İspanya kraliçesi ve pâdişâhının der-sa'âdetimde mukîm fevkal'âde murahhası orta elçisi iftihârü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye İşudliye Jorer de Savsa dâmet rütbetuhû tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş olub ahidnâme-i hümâyûn müeddâsı üzere konsolos-ı mûmâileyhe berât-ı âlîşânım verildiği mukayyed olunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vâli-i müşârünileyh ve nâib-i mûmâileyhsiz berât-ı âlîşânım mûcibince amel ve harekete ve konsolosluk umûruna âharı dahl ve ta'arruz etdirmeyüb himâyet ve siyânet husûsuna sarf-ı makderet eylesiz

Fî evâhir-i Zilka'de sene 67

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Mustafa Reşîd Paşa fî eyyâm-ı nezâret-i umûr-ı hâriciyye müşârünileyh el-vâkı' fî 4 R sene 68

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i El-Hâc Mehmed Emîn Rauf Paşa fî eyyâm-ı umûr-ı nezâret-i hâriciyye hazret-i müşârünileyh fî 15 Ca sene 268

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Mehmed Emîn Ali Paşa yesserAllahü mâ yürîd ve mâ yeşâ' ve fî eyyâm-ı umûr-ı nezâret-i hâriciyye Fuad Efendi tâle mâ yetemennâhu

El-vâkı' fî 20 L sene 268

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Mehmed Ali Paşa fî eyyâm-ı nezâret-i umûr-ı hâriciyye fî 19 R sene 68

(s.70)

Mısır Kahire Konsolosluğu

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Haşmetlü İspanya Kraliçesi ve Pâdişâhı cenâblarının der-sa'âdetimde mukîm fevkal'âde murahhas orta elçisi iftihârü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Kodalir de Konte dâmet rütbetuhûnun südde-i sa'âdetime takdîm eylediği bir kıt'a mühürlü takrîrinde Mısır Kahiresi ve havâlisine gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'â ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere İspanya beyzâdelerinden râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-a'yâni'l-milleti'l-mesîhiyye Don Partardu Tuşkura zîdet rütbetuhû müceddeden konsolos nasb ve ta'yîn olunarak devleti tarafından yedine

mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mucîubince yedine berât-ı âlîşân i'tâsı husûsu istid'â olunub kuyûda lede'l-mürâca'a İspanya kralının ikâmet edecek vekîli vesâtetiyle Devlet-i Aliyyemin bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolos ikâmet itdirulub azl ve nasblarında ve vekîli mûmâileyh rütbesine göre evâmir-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarının ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve tercümânân ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyü devlet-i aliyyemle devlet-i müşârünileyhâ beyninde mün'akid olan ahidnâme-i hümâyûnda münderic olduğuna binâen keyfiyet huzur-ı pâdişâhâneme arz ile lede'l-istîzân olbâbda şeref-rîz-i sünûh ve sudûr olan emri hümâyûn-ı şevket-mekrûn-ı mülûkânem mantûk-ı münîfi ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere işbu nişân-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki konsolos nasb olunan mûmâileyh Don Partardu Tuşkura sahîh İspanya beyzâdelerinden olduğu halde Mısır Kahire ve havalisine gelüb giden İspanya tüccâr taifesinin umûr ve husûslarını görüb umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at edüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr tâifesi gemileriyle Mısır Kahiresi ve havalisine dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu üzere ta'yîn olunan konsolosluk avâidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vereler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye İspanyaludan birinin borcu olsa gaybet ile ânın için kefaletsizlerinden talep olunmaya ol câniblerden konsolos-ı merkûma ve âdemlerine garazen bir da'vâ olur ise dörtbin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olunmuş olmaya o makûle aslı olmayan da'vâları âsitane-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-i penâhîde görüle bîvech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyh vesâir İspanyalulara bizim iyâl ve avradımıza şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ edüb te'addî olursa men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve re'âyaya kimesne dahl eylemeyub asûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük ve peşkeş ve hedâyâ nâmıyle bir akça ve bir habbe mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrûbât ve melbûsât ve mefrûşâtı iskeleye gelir ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise

âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu taifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl edüb hâricden kimesne dahl etmeye memalik-i mahrûsemde olan hükkâmdan her biri onat vechile mukayyed olalar konsolos âdemlerin ba'zı mesâlihi için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzâkına ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne canibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ' etmeye ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağılu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb getürdükde hiç müdâhale etmeye ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar
Fî 12 Receb Sene 269

Sadâret rütbe-i celilesiyle Hâlâ Mısır Vâlisi vezir-i dirâyet-semîrim Abbas Hilmi Hilmi Paşa iclâlehûya ve Mısır Mollasına

Mısır Kahiresi ve havâlisine gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının husûsât-ı vâkı'alarını rû'yet eylemek üzere İspanya beyzâdelerinden Don Partardu Tuşkura konsolos nasb olunarak olbâbda şeref-rîz-i sünûh ve sudûr olan emr-i hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı pâdişâhânem mantûk-ı münîfi üzere yedine berât-ı şerîfim verildiği beyânıyla konsolosluk-ı mezkûr yedine verilen berât-ı şerîfim mûcibince mûmâileyhe zabt etdirilüb konsolosluk umûruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu İspanya kraliçesi ve pâdişâhının der-sa'âdetimde mukîm fevkal'âde murahhası orta elçisi iftihârü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Kodalir de Kordete dâmet rütbetuhû tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş olmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vezîr-i müşârünileyh ve mevlânâ-yı mûmâileyhimsiz berât-ı âlişânım mûcibince amel ve harekete ve konsolosluğu umûruna âharı dahl ve ta'arruz etdirmeyüb himâyet ve siyânet husûsuna sarf-ı makderet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılarsız

Fî evâil-i Safer sene 269

(s.71)

Kudüs-i Şerîfe konsolosluğu

Âharın nasbîcün berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi yazılmışdır fi evâhir-i C sene 72

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Haşmetlü İspanya Kraliçesi ve Pâdişâhı cenâblarının dersa'âdetimde mukîm fevkal'âde murahhâs orta elçisi iftihârü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Kodalir de Konte dâmet rütbetuhûnun südde-i sa'âdetime takdîm eylediği takririnde Kudüs-i şerîfe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet etmek üzere İspanya beyzâdelerinden râfi'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-a'yâni'l-milleti'l-mesîhiyye Don Piyu Andres zîdet rütbetuhû müceddeden konsolos nasb ve ta'yîn olunarak devleti tarafından yedine mühürlü mektûb virildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince yedine berât-ı âlişân i'tâsı husûsu istid'â olunub kuyûda mürâca'at olundukda İspanya Kralının ikâmet edeceği vekîli vesâtetiyle Devlet-i Aliyye'nin bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolosları ikâmet etdirilüb azl ve nasblarında vekîl-i mûmâileyh rütbesine göre evâmir-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarının ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyü devlet-i aliyyemle devlet-i müşârünileyhâ beyninde mün'akid olan ahidnâme-i hümâyûnda münderic olduğuna binâen keyfiyet huzur-ı pâdişâhâneme arz ile lede'l-istîzân olbâbda şeref-rîz-i sünûh ve sudûr olan emr-i hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı mülûkânem mantûk-ı münîfi ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere işbu nişân-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki konsolos nasb olunan mûmâileyh Don Piyu Andres sahîh İspanya beyzâdelerinden olduğu halde Kudüs-i şerîfe gelüb giden İspanya tüccâr taifesinin umûr ve husûslarını görüb umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at edüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr tâifesi gemileriyle Kudüs-i şerîfe dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtık olduğu üzere ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vereler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye İspanyaludan birinin borcu olub da gaybet ile ânın için kefaletsizlerinden talep olunmaya ol câniblerden konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazen bir da'vâ olur ise dörtbin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olunmuş olmaya o makûle aslı olmayan da'vâları âsitane-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-i penâhîde görüle bîvech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyh vesâir İspanyalulara bizim iyâl ve evlâdımıza şetm

eylediniz deyü isnâd ve iftirâ edüb te'addî olursa men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve re'âyaya kimesne dahl eylemeyub asûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesince karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük ve peşkeş ve hedâyâ nâmıyle bir akça ve bir habbe mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrûbât ve melbûsât ve mefrûşâtı iskeleye gelir ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu taifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl edüb hâricden kimesne dahl etmeye memalik-i mahrûsemde olan hükkâmdan her biri onat vechile mukayyed olalar konsolos âdemlerini ba'zı mesâlihi için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzâkına ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne canibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ' etmeye ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağılı emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb getürdükde hiç müdâhale etmeye ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim olmaya şöyle bileler

Fî 14 R Sene 270

Zabt emri

Kudüs-i Şerîf vâlisi vazîrim Ya'kûb Paşa iclâlehûya ve Kudüs mollasına

Kudüs-i şerîfe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere İspanya beyzâdelerinden Don piyu Andres ... beyzâde konsolos nasb olunarak olbâbda şeref-rîz-i sünûh ve sudûr olan emr-i hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı pâdişâhânem mantûk-ı münîfi üzere yedine berât-ı şerîfim verildiği beyânıyla konsolos-ı mezkûr yedine verilen berât-ı şerîfim mûcibince mûmâileyhe zabt etdirilüb konsolosluk-ı mezkûr umûruna âharı dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhı cenâblarının dersa'âdetimde mukîm fevkal'âde murahhâs orta elçisi iftihârü'l-ümerâi'l-milleti'l-mesîhiyye Kodilir

de Kont dâmet rütbetuhû tarafından bâ-takrîr istid'â olmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vâli paşa ve molla-i mûmâileyhâsız berât-ı âlişânım mûcibince amel ve hareket ve mûmâileyhin konsolosluğu umûruna âharı dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb himâyet ve sıyâneti husûsuna sarf-ı makderet eyleyesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız

Fî evâil-i R 270

(s.72)

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Mehmed Paşa ve fî eyyâm-ı umûr-ı nezâret-i hazret-i hâriciyye-i müşârüniley el-vâkı' fî 3 N sene 270

Âharın ta'yîni zımnında berât-ı âlî yazılmışdır fî 24 Receb sene 77

Mısır İskenderiyyesi ceneral konsolosuluğu

Âharın nasbîcün berât-ı âlî yazılmışdır fî 24 Receb sene 72

Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi'i iskelelerine İspanya bayrağıyla amed şud iden kapudân ve teb'a ve âdemlerinin umûr-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan Don Karlos'un bu def'a infisâli vukû'una mebnî yerine râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî kıdvetü'l-a'yâni'l-milleti'l-mesîhiyye Don Cayme Bağrivas zîdet rütbetuhû bu def'a cenaral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak devleti tarafından mühürlü mektûb virildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlişânım i'tâsını haşmetlü İspanya Kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş olub kuyûda lede'l-mürâca'a ceneral konsolosu-ı sâbık-ı mûmâileyhe berât-ı âlişânım verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûnum şurûtu mûcibince işbu nişân-ı hümâyûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Cayme Bağrivas Devlet-i aliyyem re'âyasından olmayub sahîh İspanyalu olduğu hâlde Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi'i iskelelerine ceneral konsolosu olub ol cânibe İspanya bayrağıyla gelüb giden sefâyin vesâir İspanya tüccâr tâifesinin umûr ve maslahatlarını görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr tâifesi gemileriyle Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi'i iskelelerine dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolos avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybet ile ânın için kefâletsizlerinden talep olunmaya ol câniblerde konsolos-ı

mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislâmîde görüle bî-vech şâhidleri istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalara bizim iyâl ve avradımıza şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve re'âyâyâ kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük ve pîşkeş ve hedâyâ nâmıyla bir akça ve habbe mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlemeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu tâifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye konsolos âdemlerini ba'zı mesâlihi için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve merâhilde kendüye ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne câniblerinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdesini narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiçbir ferd te'addî ve nizâ' eylemeyeler ve konsolos-ı mâmâileyh hâne-i avârıza bağılu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb götürdüklere hiç ferd müdâhale eylemeye ve'l-hâsıl her husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûnum meâl ve müeddâsı üzere görüle ve mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar

Fî 22 M sene 271

Zabt emri

Sadâret rütbe-i celflesiyle hâlâ Mısır vâlisi olub mecdiyeye nişân-ı hümâyûnumun birinci rütbesini hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim Mehmed Sa'îd Paşa iclâlehû vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya Mısır İskenderiyyesi nâibine

Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi'i iskelelerine gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere bâ-berât-ı âlî ceneral konsolosu olan Don Karlos bu def'a azl ile yerine İspanyaludan kıdvetü'l-a'yâni'l-milleti'l-mesîhiyye Don Cayme Bağrivas zîdet rütbetuhû bu def'a ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak (s.73) yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla konsolosluk-ı mezkûrun yedine verilen berât-ı şerîfim mûcibince mûmâileyhe zabt etdirilmek ve konsolosluğu umûruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş ve ahidnâme-i hümâyûn müeddâsı üzere ceneral konsolosu-ı mûmâileyhe berât-ı âlîşânım verildiği mukayyed bulunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vâli paşa ve nâib-i mûmâileyhimâsız berât-ı âlîşânım mûcibince amel ve hareket ve konsolosluğu umûruna âharı dahl ve ta'arruz etdirmeyüb himâyet ve sıyâneti husûsuna sarf-ı makdaret eyleyesiz

fî evâhir-i Muharrem sene 271

der-zamân-ı kâimmakâm-ı âlîmakâm hazret-i Ali Şefik Paşa ve fî eyyâm-ı umûr-ı nezâret-i celîle-i hâriciyye-i hazret-i Fuad Paşa yesserallahü mâ yürîd ve mâ yeşâ nâil-i mâyetemennâhu el-vâkı' fî 16 Ş sene 271

der-zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Mehmed Emîn Âlî Paşa fî eyyâm-ı umûr-ı nezâret-i hâriciyye-i hazret-i Fuad Paşa yesserallahü mâ yürîd ve mâ yeşâ el-vâkı' fî 10 L sene 271

der-zamân-ı kâimmakâm-ı âlîmakâm hazret-i Mehmed Paşa ve fî eyyâm-ı umûr-ı nezâret-i hâriciyye-i hazret-i müşârünileyh el-vâkı' fî 6 C sene 272

Kudüs-i şerîf ceneral konsolosuluğu

Âharın nasbçün berât-ı âlî ve zabt emri yazılmışdır gurre-i C sene 74

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Kudüs-i şerîfe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere konsolos olan Don Pedro Garsiya nâm müsta'menin azliyle yerine İspanya beyzâdelerinden râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Don Fernando Garsiya ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak devleti tarafından mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlîşânım i'tâsı haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş olub kuyûda lede'l-mürâca'a ceneral konsolosu-ı sâbık-ı

mûmâileyhe iki yüz yetmiş senesinde berât-ı âlîşânım verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olduğundan keyfiyyet taraf-ı hümâyûn-ı pâdişâhane-i aliyye ile lede'l-istîzân olbâbda emr-i hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı pâdişâhânem şerefrîz-i sünûh ve sudûr olmuş olmağla mantûk-ı münîfi ve ahidnâme-i hümâyûn müeddâsı üzere işbu nişân-ı hümâyûnı verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Fernando ... devlet-i aliyyem re'âyâsından olmayub sahîh İspanyalu olduğu hâlde Kudüs-i şerîfe ceneral konsolosu olub olcânibe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûslarını görüb tüccâr ve teb'a-i merkûme müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Kudüs-i şerîfe dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtık olduğu vechile ta'yîn olunan konsolos avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybet ile ânın için kefâletsizlerinden taleb olunmaya ol câniblerde konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde ve mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislâmîde görüle bî-vech şâhidleri istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara bizim iyâl ve evlâdımıza şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve re'âyâyâ kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük ve pîşkeş ve hedâyâ nâmıyla bir akça ve habbe mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyaludan birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlihi için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına ve yanında olan âdemlerine hiç kimse cânibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler zâd ve zevâdesi narh-ı rûzî akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ' etmeyeler ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza

bağlu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb getürdükde hiç âhar müdâhale etmeye ve'l-hâsıl her husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûnum meâl ve müeddâsı üzere görüle ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim

Fî evâhir-i C sene 72

(s.74)

Rumili beylerbeyiliği pâyelülerinden Kudüs-i Şerîf mutasarrıfı Kâmil Paşa dâmet me'âliyehûya ve Kudüs-i Şerîf mollasına

Kudüs-i şerîfe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere konsolos olan Don Piyu de Andes Garsiya nâm müsta'menin bu def'a azliyle yerine İspanya beyzâdelerinden Don Fernando Garsiya ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak olbâbda şeref-rîz-i sünûh ve sudûr eden emr-i hümâyûn-ı şâhânem mantûk-ı münîfi üzere berât-ı hümâyûnum verildiği beyânıyla konsolos-ı mezkûr yedine verilen berât-ı âlîşânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirdüb konsolosluğu umuruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş ve ahidnâme-i hümâyûn müeddâsı üzere ceneral konsolosu-ı mûmâileyhe berât-ı âlîşânım verildiği mukayyed bulunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermânım olmağın siz ki mutasarrıf-ı müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimâsız berât-ı âlîşânım mûcibince amel ve hareket ve konsolosluğu umuruna âharı dahl ve ta'arruz etdirmeyüb himâyeti husûsuna i'tinâ ve mübâderet eyleyesiz

Fî evâhir-i C sene 272

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi'i iskelelerine İspanya bayrağıyla amed şud iden kapudân ve teb'a ve âdemlerinin umûr-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan Cayme Bağrivalis'in bu def'a infisâli vukû'una mebnî yerine işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Don Antonyo Pirusi cenaral konsolosu ta'yîn ve nasb olunarak devleti tarafından mühürlü mektûb virildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlîşânım i'tâsı haşmetlü İspanya Kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe berât-ı

âlîşânım verildiği kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûnum şurûtu mûcibince işbu nişân-ı hümâyûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Antonyo Pirusi İspanya Devlet-i aliyem teb'asından olmayub sahîh İspanyalu olduğu hâlde Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi'i iskelelerine ceneral konsolosu olub ol cânibe İspanya bayrağıyla gelüb giden sefâyin vesâir İspanya tüccârının umûr ve maslahatlarını görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr gemileriyle Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi'i iskelelerine dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu üzere ta'yîn olunan konsolos avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince mûmâileyhe vireler ve âdemlerine âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybet ile ânın için kefâletsizlerinden taleb olunmaya ol câniblerde konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislâmîde görüle bî-vech şahidleri ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalara bizim iyâl ve evlâdımıza şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük ve pîşkeş ve hedâyâ nâmıyla bir akça ve habbe mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu tâifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve merâhilde kendüye ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne canibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler hâricden dahl olunmaya ve iktizâ eden me'kûlât ve meşrubâtı akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ' etmeyeler ve konsolos-ı mâmâileyh hâne-i avârıza bağılu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub

vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde (s.75) âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale etmeye ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle ve mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 24 Za sene 72

Zabt emri

Sadâret rütbe-i celilesiyle mecâdiyye nişân-ı hümâyûnumun birinci rütbesini hâiz ve hâmil bi'l-fi'l Mısır vâlisi vezir-i me'âlî-semîrim Mehmed Sa'îd Paşa iclâlehû ve vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve Mısır İskenderiyyesi nâibine hüküm Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi'i iskelelerine gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan Don Don Cayme Bağrivalis bu def'a azl ile yerine İspanyaludan Don Antonyo Pirusi ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlişânım verildiği beyânıyla konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı şerîfim mûcibince mûmâileyhe zabt etdirdüb konsolosluğu umuruna âharı dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş ve ahidnâme-i hümâyûn müeddâsı üzere ceneral konsolosu mûmâileyhe berât-ı âlişânım verildiği mukayyed bulunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vâli-i müşâr ve nâib-i mûmâileyhimâsız berât-ı âlişânım mûcibince amel ve harekete ve konsolosluğu umuruna âharı dahl ve ta'arruz etdirmeyüb hıyânet ve sıyâneti husûsuna sarf-ı makdaret eyleyesiz

Fî evâhir-i Za sene 72

Âharın nasbîçün berât-ı âlişân yazılmışdır

Kudüs-i şerîfe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan Don Fernando Garsiya nâm beyzâdenin azliyle yerine İspanya beyzâdelerinden işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Don Migel Naturyan ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak devleti tarafından mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlişânım i'tâsı haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a ceneral konsolosu-ı sâbık-ı mûmâileyhe iki yüz yetmiş iki senesinde berât-ı âlişânım verildiği

mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince işbu nişân-ı hümâyûnı verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Migel Naturyan devlet-i aliyyem re'âyâsından olmayub sahîh İspanyalu olduğu hâlde Kudüs-i şerîfe ceneral konsolosu olub olcânibe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûslarını görüb tüccâr ve teb'a-i merkûme müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Kudüs-i şerîfe dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolos avâiyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybet ile ânın için kefâletsizlerinden taleb olunmaya ol câniblerde konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde ve mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislâmîde görüle bî-vech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve teb'aya kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olunan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük ve pîşkeş ve hedâyâ nâmıyla bir akça ve habbe mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyaludan birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlihi için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına ve yanında olan âdemlerine hiç kimse cânibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve iktizâ eden me'kûlât ve meşrubâtı akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ' etmeyeler (s.76) ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağılu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb götürdükde hiç âhar müdâhale etmeye ve'l-hâsıl her husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i

hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim olmaya

fî gurre-i C sene 73

Âharın nasbîcün zabt emri yazılmışdır fî evâhir-i Ca sene 76

Zabt emri

Rumili Beylerbeyiliği pâyelülerinden Kudüs-i şerîfe mutasarrıfı Kâmil Paşa dâmet me'âliyhûya ve Kudüs-i Şerîf mollasına

Kudüs-i şerîfe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'alarını rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan Don Fernando Garsiya beyzâdenin azliyle yerine Don Migel Tenariyon beyzâde ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak yedine berât-ı şerîfim verildiği beyânıyla konsolos-ı mezkûr yedine verilen berât-ı âlişânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirdüb konsolosluğu umuruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş ve ahidnâme-i hümâyûn müeddâsı üzere ceneral konsolos-ı mûmâileyhe berât-ı âlişânım verildiği mukayyed bulunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mutasarrıf-ı müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimâsız berât-ı âlişânım mûcibince amel ve hareket ve konsolosluğu umuruna âharı dahl ve ta'arruz etdirmeyüb hiyânet ve sıyâneti husûsuna i'tinâ ve mübâderet eylesiz

Fî evâsıt-ı Ca sene 73

Kudüs-i Şerîf konsolosluğu

Âharın nasbîcün berât-ı âlî yazılmışdır fî evâsıt-ı Safer sene 276

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Kudüs-i şerîfe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolos olan Don Migel Tenariyon nâm beyzâde bu def'a azliyle yerine İspanya beyzâdelerinden Don Marya Garsiya nâm beyzâde nasb ve ta'yîn olunarak yedine devleti tarafından mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlişânım i'tâsı haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde mukîm sefâreti tarafından bâ-takrîr istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a ceneral konsolosu-ı sâbık-ı mûmâileyhe iki yüz yetmiş üç senesi evâsıt-ı cemâziyelevvelinde berât-ı âlişânım verildiği mukayyed ve

mastûr bulunmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe dahî işbu nişân-ı hümâyûnı verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Marya Garsiya yerlûden vesâir tab'a-i devlet-i aliyyemden olmayub sahîh İspanyalu olduğu hâlde Kudûs-i şerîfe konsolos olub olcânibe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini görüb tüccâr ve teb'a-i merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Kudûs-i şerîfe dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolos avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybet ile ânın için kefâletsizlerinden talep olunmaya ol câniblerde konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislâmîde görüle bî-vech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve teb'asına kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve tüccâr mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük ve pîşkeş ve hedâyâ nâmıyla bir akça ve habbe mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhânın me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve bâc ve yasak ve reft nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalunun birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlihi için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendüye ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne cânibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve iktizâ eden me'kûlât ve meşrubâtı akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ' etmeyeler ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağlı emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtaralu olan yerlerde âlât-

ı harb götürdükde hiç âhar müdâhale etmeye ve'l-hâsıl her husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûnum meâl ve müeddâsı üzere görüle ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim olmaya

Fî evâsıt-ı cemâziyelûlâ sene 76

(s.77)

Rumili Beylerbeyliği payelülerinden mülhekâtıyla Kudüs-ü Şerîf Sancağı mutasarrıfı ve mecidiyye nişân-ı hümâyûnunun üçüncü rütbesinin hâiz ve hâмили Mustafa Paşa dâmet meâliye ve Kudüs-ü Şerîf mollasına hüküm

Kudüs-i şerîfe gelüb giden İspanya tüccâr, teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticaretlerini rü'yet eylemek üzere Ceneral Konsolosu olan Don Migel Tenatıyon azliyle yerine devlet-i müşarünileyh beyzâdelerinden Don Marya Garsiya beyzâde nasb ve tâyin olunarak yedine berât-ı şerîfim verildiği beyânıyla konsolosluk-ı mezkûr yedine verilen berât-ı âlişânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirilüb konsolosluk umûruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde mukîm sefaretî cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve kûyûda lede'l- müraca'a konsolos-u mûmâileyh işbu sene-yi mübareke evâsıt-ı Cemeziyelûlâsında berât-ı şerîf verildiği mukayyet ve mastûr bulunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermanım olmağın imdi siz ki mutasarrıf-ı müşâr ve Mevlana-yı mûmâileyhimâsız konsolos-u mûmâileyhe yerlûden ve sair teb'a-i Devlet-i Aliyyemden olmadığı halde berât-ı âlişânım mûcibince amel ve hareket ve konsolosluğu umûruna âharı dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb himâyet ve siyâneti husûsuna i'tinâ ve mübaderet eyleyesiz

Fi evâsıt-ı Ca sene 276

Mısır İskenderiyyesi ceneral konsolosuluğu âhârın nasbiçün berât-ı âlî yazılmıştır

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi iskelelerine İspanya bayrağıyla amed şud iden kapudân ve teb'â ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsâtı vâkı'a-i ticaretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan Don Cayme ... bu def'a infisâli vuku'ûna mebnî yerine işbu râfi'ü tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Don Surniu de Parir ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak yedine devleti tarafından mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn mûcibince berât-ı âlişânım i'tâsı haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının

dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından ba-takrir-i istid'â olunmuş ve ceneral konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe iki yüz yetmiş bir senesi evâhir-i muharreminde berât-ı âlîşânım verildiği kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şûrûtu mûcibince işbu nişân-ı hümâyûn-ı ma'delet-makrûnu virdim ve buyurdum ki ceneral konsolosu-ı mûmâileyh Don Surniu de Parir Devlet-i Aliyyem teb'âsının olmadığı halde Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi iskelelerine ceneral konsolos olub ol cânibe İspanya bayrağıyla gelüb giden sefâyîn vesâir İspanya tüccârının umûr ve maslahatlarının görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve gemileriyle Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi iskelelerine dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere meta'larının sûreti defteri nâtik olduğu vech ile ta'yîn olunan konsolosluk avâidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince mûmâileyhe vireler ve âdemlerinin ahârın borcu ve töhmeti için rencîde ve remîde eylemeyeler ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybubet ile ahz için kefâletsizlerinden taleb olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dörtbin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları âsitane-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislamde görüle bî-vech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyh vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ edüb te'addî eden olur ise men' ve def' oluna ve İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl eylemeyüb asûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve ticaret muâdehesi iktizasınca (s.78) karargîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden mâ'ada memurlar taraflarından ziyâde gümrük ve pişkeş ve hedayâ namıyla bir akça ve bir habbe mütalebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrûbât ve melbûsât ve mefrûşâtı iskeleye gelir ise gümrük ve yasak ve refî nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos mûmâileyh habs olunmayub evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalunun birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl edüb hâricden kimesne dahl etmeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde deryâda ve karada ve menâzil ve merâhilde kendüye ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına yayında olan âdemlerine hiç kimesne canibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve iktizâ eden me'kûlât ve meşrubatı akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ' etmeyeler ve konsolos-ı

mûmâileyh hâne-i avârıza bağlu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhatara olan yerlerde âlât-ı harb götürdükte hiç ferd müdahale etmeye velhâsıl her bir husûsları şer'-i şerîfe muktezâsı ve ahidnâme-i hümây'unum meâl ve müeddâsı üzere görüle ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîfe üzere görüle olbâbda hiç ahâr mâni' ve mezâhim olmaya

Fi 24 Ra sene 277

Sadâret rütbe-i celilesiyle hâlâ Mısır Valisi olub mecidiyye imtiyaz nişân-ı hümâyûnumun birinci rürbelerine hâiz ve hâmil olan vezir-i meâlîm-semîrim Mehmed Saîd Paşa iclâlehu ve vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve Mısır İskenderiyyesi nâibine hüküm

Mısır İskenderiyyesi ve tevâbi iskelelerine İspanya bayrağıyla amed şud iden kapudân ve teb'â ve tüccâr ve âdemlerinin umûr-ı vakı'â-i ticaretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan Don Cayme ... bu def'a infisâli vuku'ûna mebnî yerine Don Surniu de Parir ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn kılınmış olduğundan konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı âlişânım mûcibince mûmâileyhe zabt ittürüb konsolosluğu umuruna ahârdan zabt ve taarruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından ba-takrir-i istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a ceneral konsolos-ı mûmâileyhe iki yüz yetmiş bir senesi evâhir-i muharreminde bermûcib-i ahidnâme-i hümâyûn berât-ı âlişânım verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vezir-i meâlîm-serîr-i müşâr ve nâib-i mûmâileyhimâsız berât-ı âlişânım mûcibince amel ve hareket ve ceneral konsolosluğu umûruna ahârı dahl ve ta'arruz etdürmeyüb himâyet ve siyâneti husûsuna sarf-ı makderet eyleyesiz

Fî evâhir-i Rebî'ülevvel sene 277

(s.79)

Kudüs-i şerîfe konsolosluğu ahârın nasbiçün vekâlet emri yazılmışdır.

Fi evâhir-i Şâban sene 1280

Nişân-ı hümâyûn oldurki

Kudüs-i şerîfe gelüb giden İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vakı'a-ı ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos olan Don Marya... bu

def'â vuku-ı vefâtına mebnî yerine devlet-i müşarünileyhâ beyzâdelerinden işbu râfi'ü tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Don Ramon ... nâm beyzâde nasb ve ta'yîn olunarak yedine devleti tarafından mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlişânım i'tâsı haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti canibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş olub kuyûda lede'l-mürâca'a konsolosluk-ı sâbık müteveffâ-yı mûmâileyhe iki yüz yetmiş altı senesi evâsıt-ı Cemaziyelevvelinde berât-ı âlî virildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince konsolos olacak mûmâileyhe işbu nişân-ı hümâyûn-ı ma'delet-makrûnu virdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Ramon ... teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı halde Kudüs-i şerîf konsolosu olub ol cânibe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsâtı vakıa-i ticâretlerini görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Kudüs-i şerîfe dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybubet ile ânın için kefâletsizlerinden talep olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde ve mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislâmîde görüle bî-vech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idüb te'addî iden olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük talep ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub ve mikdârı nizamına muvafık olan ve mu'âfiyeti raddesinde bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalunun birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlihi için

gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendüye ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne cânibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve iktizâ iden me'kûlât ve meşrûbâtı akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ' etmeyeler ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağılı emlâk ve arâzî iştirâ etmeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb getürdükde hiç âhar müdâhale etmeye ve'l-hâsıl her husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim ve müdâhil olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar

Fi evâsıt-ı S sene 279

Zabt emri

Rumili beylerbeyiliği pâyelülerinden Kudüs-i Şerîf sancağı mutasarrıfı mecediyye nişân-ı zîşânının ikinci rütbesini hâiz ve hâmil Mustafa Ziya Paşa dâmet me'âliyeye ve Kudüs kadısına

Kudüs-i şerîfe gelüb giden İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos olan Don Marya ... nâm beyzâdenin bu def'a vukû'-ı vefatına mebnî yerine Don Ramon (s.80) ... nâm beyzâde konsolos nasb ve ta'yîn olunarak yedine berât-ı şerîfim virildiği beyânıyla konsolos-ı mezkûr yedine verilen berât-ı âlîşânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirilüb konsolosluğu umûruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l- mürâca'a konsolos-ı sabık-ı müteveffâ-ı mûmâileyhe 76 senesi evasıt-ı Cemaziyelevvelinde berât-ı âlî virildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermânım olmağın siz ki mutasarrıf-ı müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimsiz konsolos-u mûmâileyh Don Ramon Daliye teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı halde yedine virilen berât-ı âlîşânım mûcibince amel ve hareket ve konsolosluğu umuruna âhardan hiç ferdi dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve siyânet-i himâyeti husûsuna i'tinâ ve mübâderet eylesiz

Fi evâsıt-ı S sene 279

Trablusgarb Ceneral Konsolosluğu

Nişân-ı hümâyûn oldurki

Trablusgarba gelüb giden İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-ı ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan Don Pedro ... nâm beyzâdenin yerine devlet-i müşarünileyhâ beyzâdelerinden işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Ramon de Satras ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak yedine devleti tarafından mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlişânım i'tâsı haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersi'âdetimde kâin maslahatgüzârı canibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a ceneral konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe iki yüz elli yedi senesi evâil-i Zilhiccesinde berât-ı âlî ve zabt emr-i şerfi virildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince konsolos olacak mûmâileyhe işbu nişân-ı hümâyûn-ı ma'delet-makrûnu virdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Ramon de Satras teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı halde Trablusgarba ceneral konsolosu olub ol cânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vakıa-i ticâretlerini görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Trablusa dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemleri âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybubet ile ânın için kefâletsizlerinden talep olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde ve mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülişlâmîde görülerek bî-vech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve mücerred ahz ve habs için ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idüb te'addî iden olur ise men' ve def' oluna ve İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük talep ve ahz olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub ve mikdârı nizamına muvafık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne

mütâlebe olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlemeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalunun birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlihi için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendüye ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne cânibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve iktizâ iden me'kûlât ve meşrûbatı akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ' etmeyeler ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza baĝlu emlâk ve arâzî iştirâ etmeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb getürdükde hiç âhar müdâhale etmeye ve'l-hâsıl her husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim ve müdâhil olmaya şöyle bileler

Fi evâhir-i Şevval sene 279

(s.81)

Trablusgarb vâlisi mecdiyye nişân-ı zişânının ikinci rütbesinin hâiz ve hâмили vezirim Mahmud Nedim Paşa iclâlehûya ve Trablusgarb kadısına hüküm

Trablusgarba gelüb giden İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-ı ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan Don Pedro ... nâm beyzâdenin yerine devlet-i müşarünileyhâ beyzâdelerinden Don Ramon de Satras ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak yedine berât-ı şerîfim verildiği beyânıyla ceneral konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı âlişânım mûcibince mûmâileyhe zabt ittürüb ceneral konsolosluğu umuruna ahârdan zabt ve taarruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin maslahatgüzârı canibinden ba-takrir istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a ceneral konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe iki yüz elli yedi senesi evâil-i zilhiccesinde berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmaĝla mûcibince amel olunmak fermânım olmaĝın imdi siz ki vâli-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimâsız ceneral konsolos-ı mûmâileyh Don Ramon de Satras ceneral konsolosu teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadıĝı halde ceneral konsolosluk yedine verilen berât-ı âlişânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirdüb ceneral

konsolosluğu umûruna ahârdan hiç ferdi dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve siyâneti ... mübâderet eylesiz

Fî 279 Evâhir-i şevval sene 279

Kudüs-i Şerîfe konsolosluğu

Âharın nasbîcün berât-ı âlîşânım yazılmışdır fî 23 N sene 83

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Kudüs-i şerîfe gelüb giden İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-ı ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Ramon ... nâm beyzâdenin âhar mahalle me'mûriyeti cihetiyle yerine devlet-i müşarünileyhâ beyzâdelerinden işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Azikalos de Deriya nâm beyzâde konsolos nasb ve ta'yîn olunarak yedine devleti tarafından mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlîşânım i'tâsı haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti canibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş olub kuyûda lede'l-mürâca'a konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe iki yüz yetmiş dokuz senesi evâsıt-ı Saferinde berât ve zabt emr-i şerîfim virildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince konsolos olacak mûmâileyhe işbu nişân-ı hümâyûn-ı ma'delet-makrûnu virdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Azikalos de Deriya teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı halde Kudüs-i şerîfe konsolos olub ol cânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Kudüs-i şerîfe dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybûbet ile ânın için kefâletsizlerinden taleb olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislâmîde görölerek bî-vech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idüb te'addî iden olur ise men' ve def' oluna İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl

eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve ticâret mu'âhadesi iktizasınca (s.82) karârgâr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük talep ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub ve mikdârı nizamına muvâfık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalunun birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne cânibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve iktizâ iden me'kûlât ve meşrubâtı akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ' etmeyeler ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağlu emlâk ve arâzî iştirâ etmeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb getürdükde hiç âhar müdâhale etmeye ve'l-hâsıl her husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâları şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim ve müdâhil olmaya şöyle bileler
fî evâsıt-ı Safer sene 280

Zabt emri

Rumili beylerbeyiliği pâyelülerinden Kudüs-i Şerîf mutasarrıfı olub ikinci rütbe-i mecidiyye nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil olan Fuad Paşa dâmet me'âliyeye ve Kudüs kadısına hüküm

Kudüs-i şerîfe amed şud eden İspanya tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos olan Don Ramon ... beyzâdenin mahall-i âhara me'mûriyeti cihetiyle yerine devlet-i müşarünileyhâ beyzâdelerinden Don ... konsolos nasb ve ta'yîn olunarak yedine berât-ı şerîfim verildiği beyânıyla konsolos-ı mezkûr yedine verilen berât-ı âlişânım mücibince mûmâileyhe zabt etdirilüb konsolosluğu umuruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe ikiyüz yetmiş dokuz senesi evâsıt-ı Saferinde berât ve zabt emr-i şerîfim verildiği mukayyed ve

mastûr bulunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki mutasarrıf-ı müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimâsız konsolos-ı mûmâileyh Don „„,„, teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı halde konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı âlîşânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirüb konsolosluğu umuruna âhardan hiç ferdi dahl ve ta'arruz etdirmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti husûsuna mübâderet eylesiz

Fî evâsıt-ı Safer sene 280

(s.83)

Ber-mûceb-i şerh lağv olunmuş olan Haleb'de bulunan konsolos İspanya Devleti'nin olub Belçika Devleti'nin olduğu muahharan tahkik kılınarak ol vechile mahalline fi 17 Za sene 92 târihinde keşide kılınan telgrafnâme mûcibince işbu mahalle işâret ve suret-i telgrafnâme-i mezkûr defteri kâtibi canibine verilmiştir fi 21 Za 292

Haleb Konsolosluğu

İşbu konsolosluğun lağv olunduğuna dair cânib-i sefâretten gelen Franseviyyü'l-ibâre takrir üzerine kaydı bâlâsına şerh verilmiş ve takrir-i mezkûr hâriciyye evrâk odasına verilmiştir

Fî 21 Şevval sene 292

Nişân-ı hümâyûn oldurki

Haleb'e gelüb giden İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-ı ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili olan işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Nikolo Markoli devleti tarafından asıl konsolos nasb ve ta'yîn olunarak yedine mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlîşânım i'tâsı haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti canibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş kuyûda lede'l-mürâca'a konsolos-ı mûmâileyhe iki yüz yetmiş senesi evâil-i Recebinde vekâlet ve emr-i şerîfi virildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe işbu nişân-ı hümâyûn-ı ma'delet-makrûnu virdim ve buyurdum ki mûmâileyh Nikolo Markoli teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı halde Haleb'e konsolos olub ol cânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Haleb' dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtık olduğu vechile

ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybûbet ile ânın için kefâletsizlerinden talep olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislâmîde görölerek bî-vech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idüb te'addî iden olur ise men' ve def' oluna İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgâr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük talep ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub ve mikdârı nizamına muvâfık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalunun birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne cânibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve iktizâ iden me'kûlât ve meşrubâtı akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ' etmeyeler ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağılı emlâk ve arâzî iştirâ etmeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale etmeye ve'l-hâsıl her husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim ve müdâhil olmaya şöyle bileler

Fî evâil-i Receb sene 280

(s.84)

Mülhekâtıyla Haleb eyâleti vâlisi olub ikinci rütbe-i mecdiyye nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil olan vezirim ... Paşa iclâlehûya ve Haleb mollasına hüküm

Haleb'e amed şud eden İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili olan Nikolo Markoli bu kere devleti tarafından asıl konsolos nasb ve ta'yîn olunarak yedine berât-ı şerîfim verildiği beyânıyla konsolosluk-ı mezkûr yedine verilen berât-ı âlişânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirilüb konsolosluğu umuruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe ikiyüz yetmiş dokuz senesi evâil-i Recebinde vekâlet emr-i şerîfi verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vâli-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimâsız mûmâileyh Nikolo Markoli teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı halde konsolosluk-ı mezkûr yedine verilen berât-ı âlişânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirüb konsolosluğu umuruna âhardan hiç ferdi dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâli mûcebince mübâderet eylesiz

Fî evâil-i Receb sene 280

Beyrut konsolosluğu

Âharın nasbîçün berât-ı âlişânım yazılmışdır fi 3 Zilhicce sene 281

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Beyrut ve tevâbi'i iskelelerine gelüb giden İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere İspanya beyzâdelerinden işbu râfi'u tevkî'-i refi'i's-şân-ı hâkânî Antonyo Yernal de Lorili ceneral konsolos nasb ve ta'yîn olunarak yedine devleti tarafından mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince yedine berât-ı âlişânım i'tâsı haşmetlü İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından memhûr takrîr takdimine istid'â ve niyâz olunmuş olub kuyûda lede'l-mürâca'a İspanya kralının ikâmet edecek vekili vesâtetiyle devlet-i aliyyemin bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolosları ikâmet etdirilüb azl ve nasblarında ve vekîl-i mûmâileyh rütbesine göre evâmir-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarının ve etbâ'larının husûslarında düvel elçilerine ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyü devlet-i aliyyemle devlet-i müşârünileyhâ beyninde mün'akid ahidnâme-i hümâyûnda münderic olduğuna binâen keyfiyet huzur-ı fâizi'n-nûr-ı pâdişâhâneme arz ile lede'l-istîzân olbâbda emr-i hümâyûn-ı ma'delet-makrûn-ı pâdişâhânem şeref-sunûh

ve sudur olmuş olmağla mantûk-ı münîfi ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere işbu nişân-ı hümâyûnu virdim ve buyurdum ki mûmâileyh Antonyo Yernal de Lorili teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı halde Beyrut ve tevâbi'i iskelelerine gelüb giden İspanya tüccâr ve tâifesinin umûr ve husûslarını görüb umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr tâifesi gemileriyle dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defterleri nâtik olduğu üzere ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybûbet ile ânın için kefâletsizlerinden talep olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî iden olur ise men' ve def' oluna İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve re'âyâyâ kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler vemuahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâire nâmıyla bir akça ve bir habbe mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve bâc vesâir refdiyye nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu tâifesinin birbiri beyinde da'vâları olur ise âyinleri üzere ceneral konsolos görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye ve memalik-i mahrûsemde olan hükkâmdan her biri onat veçhile mukayyed olalar konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne cânibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve ceneral (s.85) konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağılu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan

mahallerde âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale etmeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâları şer'-i şerîf üzere görüle ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim olmaya şöyle bileler
fî evâil-i Şa'bân sene 280

Zabt emri

Sayda Eyaleti Valisi vezirim Kapulu ? Paşa iclâlehûya ve Beyrut nâibine hüküm Beyrut ve tevâbi'i iskelelerine gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere İspanya beyzâdelerinden Don Antonyo Yernal de Lorili nâm beyzâde ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlişânım verildiği beyânıyla konsolos mûmâileyh yedine verilen berât-ı şerîfim mûcibince mûmâileyhe zabt etdirilüb konsolosluğu umuruna âhardan hiç ferdi dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru haşmetli İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından memhûr takrir takdimiyle istid'â olmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi imdi siz ki vezir-i müşâr ve nâib-i mûmâileyhimâsız ma'lûmunuz oldukda mûmâileyh yedine verilen berât-ı âlişânım mûcibince amel ve hareket ve ceneral konsolosluğu umuruna âharı dahl ve ta'arruz etdirmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbâbının istihsâli husûsuna mübâderet eyleyesiz

Fî evâhir-i Receb sene 280

Mısır İskenderiyesi Konsolosluğu

Âhârın nasbiçün berât-ı âlî yazılmışdır fî evâil-i S sene 281

Nişân-ı hümâyûn oldur ki,

Mısır İskenderiyyesine gelüb giden İspanya devleti teb'a ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan Sirniu de Parir'in azliyle yerine işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Tefor de İskalante nâm beyzâde ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak yedine devleti tarafından mühürlü mektûb virildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlişânım i'tâsı haşmetlü İspanya devletinin dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden memhûr takrir takdimiyle istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a ceneral konsolosu sâbık-ı mûmâileyhe 277 senesi evâhir-i Rebi'ülevvelinde berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği mukayyet ve mastûr bulunmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu

mûcibince ceneral konsolosu olacak mûmâileyhe işbu nişân-ı hümâyûn-u ma'delet-makrûnumu virdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Refor de İskalante teb'a-i Devlet-i aliyyemden olmadığı halde Mısır İskenderiyyesine ceneral konsolosu olub ol cânibe vasıl olan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vakı'a-i ticaretlerini görüb tüccâr-ı merkûma umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'a Mısır İskenderiyyesine dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vech ile ta'yîn olunan konsolos avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemlerine âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybubet ile ânın için kefâletsizlerinden taleb olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislâmîde görölerek bî-vech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük taleb ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdarı nizamına muvafık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve sâir mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalunun (s.86) birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerüne ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzâkına ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne canibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve iktizâ eden me'kûlât ve meşrubâtı akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ' etmeyeler ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağılı emlâk ve arâzî iştirâ etmeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale etmeye ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı

ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeye da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhîm ve müdâhil olmaya şöyle bileler

Fi evâsıt-ı R sene 280

Zabt Emri

Sadâret rütbe-i celîlesiyle Mısır Eyâleti valisi olub birinci rütbe-i murassa'-i Osmanî ve Mecidî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezîr-i dirayet-semîrim İsmail Paşa edâmallahû Te'alâ iclâlehû ve vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve Mısır İskenderiyesi nâibine hüküm

Mısır İskenderiyyesine İspanya bayrağıyla amed şüd eden kapudân ve teb'a ve tüccâr ve âdemlerinin umur ve husûsât-ı vâkı'a-ı ticaretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Surniu de Parir'in azliyle yerine İspanyaludan Don Tefor de İskalante nâm beyzâde ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn kılınmış olduğundan ceneral konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı âlîşânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirüb konsolosluğu umuruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emri-i şerîfim sudûru İspanya devletinin dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından memhûr takrîr takdimiyle istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a ceneral konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe 277 senesi evâhir-i Rebi'ülevvelinde bermûceb-i ahidnâme-i hümâyûn berât-ı âlîşânım verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vâli-i müşâr ve nâib-i mûmâileyhimâsız mûmâileyhe yedine verilen berât-ı âlîşânım mûcibince amel ve harekete ve ceneral konsolosluğu umûruna âharı dahl ve ta'arruz etdirmeyüb himâyet ve sıyâneti husûsuna sarf-ı makdaret eyleyesiz

Fî evâsıt-ı Ca sene 280

Âharın nasbiçün muahharan berât-ı âlî yazılmışdır fî 22 Rebi'ülevvel sene 85

nişân-ı hümâyûn oldur ki,

Mısır İskenderiyyesine gelüb giden İspanya devleti teb'a ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-ı ticaretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan Don Tefor de İskalante Nâm beyzâde mahall-i mezkûrun âb ve havasıyla imtizâc edemeyeceğinden bahisle istifâ eylemiş olduğundan yerine işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Don Antonyo Marya nâm beyzâde ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn olunarak yedine devleti tarafından mühürlü mektûb virilmiş olduğu beyânıyla

ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlîşânım i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersi'âdetimde kâin sefâreti cânibinden memhûr takrir takdimiyle istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a ceneral konsolos-u sâbık-ı mûmâileyhe sene-i sâbıka evâsıt-ı zilhiccesinde berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verildiği mukayyet ve mastûr bulunmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince ceneral konsolosu olacak mûmâileyhe dahi işbu nişân-ı hümâyûn-u ma'delet-makrûnumu virdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Antonyo Marya teb'a-i Devlet-i aliyyemden olmadığı halde Mısır İskenderiyyesine ceneral konsolosu olub ol cânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vakı'a-i ticaretlerini görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde ceneral konsolos-ı mûmâileyhe mürâca'at idüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Mısır İskenderiyyesine dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vech ile ta'yîn olunarak konsolos avâyidi ahidnâme-i hümâyûn mûcibince ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemlerine âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybubet ile ânın için kefâletsizlerinden talep olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmamış o makûle aslı olmayan da'vâlarını Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı Şeyhülislâmîde görülerek bî-vech (s.87) şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve mücerred ahz ve habs için ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl eylemeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgâr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük talep ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdarı nizamına muvafık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve sâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalunun birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idüb hâricden kimesne dahl itmeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerüne ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzâkına ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne canibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve iktizâ eden me'kûlât ve meşrubâtı akçasıyla aldıkda hiç ferd te'addî ve nizâ'

etmeyeler ve konsolos-ı mâmâileyh hâne-i avârıza bağlu emlâk ve arâzî iştirâ etmeyeler ve birinin cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan yerlerde âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale etmeyeler ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeye da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle olbâbda hiç ferd mâni' ve mezâhîm olmaya şöyle bileler

Fi Evâil-i S sene 281

Âharın nasbiçün diğer emr-i âlî yazılmışdır

Sadâret rütbe-i celîlesiyle Mısır Eyâleti valisi olub birinci rütbe-i murassa'-i Osmanî ve Mecidî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezîr-i dirayet-semîrim İsmail Paşa edâmallahû Te'alâ iclâlehû ve vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve Mısır İskenderiyesi nâibine hüküm

Mısır İskenderiyyesine İspanya bayrağıyla amed şüd eden kapudân ve teb'a ve tüccâr ve âdemlerinin umur ve husûsât-ı vâkı'a-ı ticaretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu olan Don Tefor de İskalante nâm beyzâde mahall-i mezkûrun âb ve havasıyla imtizâc edemeyeceğinden istifâ etmiş olduğundan yerine Don Antonyo Marya nâm beyzâde ceneral konsolosu nasb ve ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ceneral konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı âlişânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirüb ceneral konsolosluğu umuruna âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru İspanya devletinin dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından memhûr takrîr takdimiyle istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a ceneral konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe sene-i sâbıka evâsıt-ı Zilhiccesinde bermûceb-i ahidnâme-i hümâyûn berât-ı âlişânım verildiği mukayyed ve mastûr bulunmuş olmağla mûcibince amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vâli-i müşâr ve nâib-i mûmâileyhimâsız mûmâileyh Don Antonyo Marya mahall-i mezkûra ceneral konsolosu olduğu malûmunuz oldukda yedine verilen berât-ı âlişânım mûcibince amel ve hareket ve ceneral konsolosluğu umûruna âharı dahl ve ta'arruz etdirmeyüb himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâli husûsuna sarf-ı makdaret eyleyesiz

Fî evâil-i S sene 281

Şam-ı Şerîf konsolosluğu

Âharın nasbiçün muahharan fî 27 Za sene 288 tarihinde vekâlet emri yazılmışdır

Nişân-ı hümayûn oldur ki,

Şam-ı Şerîfe gelüb giden İspanya devlet-i tüccâr ve teb'â ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-ı ticaretlerini rü'yet eylemek üzere devlet-i müşârünileyha beyzâdelerinden rafi-i tevkî-i refi'ü-şân-ı hâkânî Don Raul de Asturya nâm beyzâde konsolos nasb ve tâyin olunarak devleti tarafından yedine mühürlü mektûb verildği beyânıyla ahidnâme-i hümayûn şurûtu mûcibince berât-ı âlişânım i'tâsı İspanya devleti kraliçesi ve padişahının dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından memhûr takrir takdimiyle istid'â ve niyâz olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a İspanya devletinin ikâmet edecek vekili vesâtetiyile ve devlet-i aliyyemin bilcümle iskele ve sevâhillerinde konsolosları ikâmet etdürülüb azl ve nasblarında vekil-i mûmâileyhe rütbesine göre evâmîr-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarının ve etbâ'larının husûslarında sair dost olan düvel elçileri ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyü devlet-i müşârünileyhâ beyninde mün'akid ahidnâme-i hümayûnda münderic bulunduğuna binâen keyfiyet huzur-ı fâizi'n-nûr-ı pâdişâhâneme arz ile lede'l-istîzân olbâbda emr-i hümayûn-ı şevket-makrûn-ı pâdişâhânem şeref-sunûh ve sudur etmiş olmağla mantûk-ı münîfi ve ahidnâme-i hümayûn meâl ve müeddâsı üzere işbu nişân-ı hümayûnu virdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Raul de Asturya teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı halde Şam-ı Şerîfe gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûslarını görüb umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr tâifesi gemileriyle dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm (s.88) üzere metâ'larının sûret-i defterleri nâtik olduğu üzere ta'yîn olunan konsolos avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olup da gaybûbet ile ânın için kefâletsizlerinden talep olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhüd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidleri ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî iden olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve re'âyâyâ kimesne dahl etmeyüb âsûde-i hâl üzere ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından

ziyâde gümrük vesâire nâmıyla bir akça ve bir habbe mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve bâc vesâir refiyye nâmına bir akça ve bir habbe almayalar ve konsolos-ı mûmâileyhânın her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu tüccâr tâifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolos görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına ve yanında olan âdemlerine hiç kimesne cânibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağlu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale etmeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeyüb da'vâsı şer'-i şerîf üzere görülerek ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim olmaya şöyle bileler

Fî evâil-i Zilkâde sene 1281

Mülhekâtıyla Şam-ı Şerîf vâlisi vezîrim Mehmet Seydi Paşa iclâlehûya ve ve Şam-ı Şerîf mollasına hüküm

Şam-ı Şerîfe gelüb giden eden İspanya tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umur ve husûsât-ı vâkı'a-i ticaretlerini rü'yet eylemek üzere İspanya beyzâdelerinden Don Raul de Asturya nâm beyzâde konsolos nasb ve ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla konsolosluk-ı mezkûr yedine verilen berât-ı âlîşânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirilüb konsolosluğu umuruna âhardan hiç ferd dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru İspanya kraliçesi ve pâdişâhının dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından memhûr takrîr takdimiyle istid'â olunmakdan nâşî vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vâli-i müşâr ve nâib-i mûmâileyhimâsız konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı âlîşânım mûcibince mûmâileyhe zabt etdirüb konsolosluk umuruna mugâyir-i berât âharı dahl ve ta'arruz etdirmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâli husûsuna mübâderet eylesesiz şöyle bilesiz alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız

Fî evâil-i Zilkade sene 1281

Âharın nasbiçün muahharan berât-ı âlî yazılmışdır fi 22 Ca sene 84

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Kalas iskelesine gelüb giden İspanya devleti teb'a ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-ı ticaretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili olan Kostavriz Boni'nin azliyle yerine devlet-i müşârünileyhâ beyzâdelerinden râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Anrike Azoromendi konsolos ta'yîn olunarak devleti tarafından yedine mühürlü mektûb virildiği beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince berât-ı âlişânım i'tâsı haşmetlü devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından memhûr takrir takdimiyle istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a konsolos vekili-i sâbık-ı mûmâileyhin vekâletini mübeyyin 277 senesi Cemaziyelâhiresinde emr-i âlî verildiği mukayyet ve mastûr bulunmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince konsolos olacak mûmâileyhe dahi işbu nişân-ı hümâyûn-umu virdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Anrike Azoromendi teb'a-i Devlet-i aliyyemden olmadığı halde ol cânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının husûslarını görüb tüccâr-ı merkûme (s.89) umûr-ı müşkilelerinde konsolos-u mûmâileyhe mürâca'at idüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Kalas'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defterleri nâtik olduğu vech ile ta'yîn olunan konsolos avâyidini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince konsolos-ı mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybubet ile ânın için kefâletsizlerinden taleb olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya o makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve bazıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâire talebiyle bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük ve bâc vesâir reftiye nâmına bir akça ve bir habbelerin almayalar ve konsolos-ı mûmâileyhin her ne

makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu tüccâr taifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolos görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerüne ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzâkına hiç kimesne canibinden dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zat ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza baĒlu emlâk ve arâzî iştirâ etmeye ve birinin bâzı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale etmeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde kadı ta'allül etmeye da'vâsı şer'-i şerîf üzere görüle velhâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn iktizâsı meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhîm olmaya şöyle bileler

Fî evâil-i Zilhicce sene 281

Zabt emri

Âharın nasbiçün emr-i âlî yazılmışdır fî 4 Ca 84

Memleketeyn voyvodası Aleksandri Jan Kozarike

Kalas iskelesine amed şüd eden İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umur ve husûsât-ı vâkı'a-ı ticaretlerini rû'yet eylemek üzere devlet-i müşârünileyhâ beyzâdelerinden Don Anrike Azoromendi konsolos ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlişânım verildiĒi beyânıyla konsolosluk-ı mezkûr berât-ı şerîfim mûcibince mûmâileyhe zabt etdirilüb konsolosluĒu umuruna âhardan hiç ferd dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından memhûr takrîr takdimiyle istid'â olunmuş olmaĒla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermanım olmaĒın imdi sen ki voyvoda-yı mûmâileyhsin konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı âlişânım mûcibince mûmâileyhe zabt ettürüb konsolosluĒu umûruna muĒayir-i berât âharı dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb bermûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâli husûsuna mübaderet eylesin

Fî evâil-i Zilhicce sene 281

(s.90)

Mısır KonsolosluĒu âharın nasbiçün berât-ı âlî yazılmışdır fî 3 Za sene 82

Nişân-ı hümâyûn oldur ki,

Mısır'a amed şüd eden İspanya devleti teb'a ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-ı ticaretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Parnadu Lekore'nin istifâsı vukû'una mebnî yerine devlet-i müşarünileyhâ beyzâdelerinden râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Alniyo Munkarini konsolos ta'yîn olunarak devleti tarafından yedine mühürlü mektûb virildiği beyânıyla bir kıt'a berât-ı berât-ı âlîşânım i'tâsı devlet-i müşarünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti tarafından bâ-tâkrir istid'â olunmuş ve kuyûda lede'l-mürâca'a konsolos-u sâbık-ı mûmâileyhe 269 senesi evâsıt-ı Recebinde berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği mukayyet ve mastûr bulunmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince konsolos olacak mûmâileyhe dahi işbu nişân-ı hümâyûn-umu virdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Alniyo Tezarini teb'a-i Devlet-i aliyyemden olmadığı halde ol cânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticaretlerini görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Mısır'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîmesi üzere metâ'larının sûret-i defterlerini nâtik olduğu vech ile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesneyi rencîde ve remîde eylemeyeler ve İspanyaludan birinin borcu olub da gaybubet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhid ânda istimâ' olunmaya ve bazıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eyledünüz deyü isnâd ve iffirâ edüb te'addî eder olur ise men' ve def' oluna ve İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl eylemeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâire nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdarı nizamına muvafık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu ve İspanya tüccâr taifesinin birbiri beyninde

da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerüne ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzâkına hiç kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zat ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza bağlu emlâk ve arâzî iştirâ etmeye ve birinin bâzı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerden âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale etmeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahi ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna velhâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhîm olmaya şöyle bileler alâmet-i şerîfe i'tîmâd kılalar

Fî evâsıt-ı Şevval sene 282

(s.91)

Sadâret rütbe-i celilesiyle bi'l-fi'l Mısır vâlisi olub murassa' nişân-ı Osmânî ile Mecîdiye nişân-ı zîşânının birinci rütbesini hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim Mehmed Sa'îd Paşa iclâlehûya ve vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve Mısır Mollasına hüküm

Mısır'a amed şûd iden İspanya Devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr-ı husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Bernardo İskoratin istifâsı vukû'una mebnî yerine devlet-i müşârünileyha beyzâdelerinden Alinu Munkarini konsolos tay'în olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla konsolos-ı mezkûr yedine verilen berât-ı şerîfim mucîbince mûmâileyhe zabt itdirilüb konsolosluğu umûruna âhardan hiç ferd dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın siz ki vezir-i me'âlî-semîr-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhâsız konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı âlîşân mucîbince mûmâileyhe zabt itdirüb konsolosluk umûruna muğâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâli husûsuna mübâderet eyleyesiz

Fî evâsıt-ı şevvâl sene 282

Kudüs-i şerîf konsolosluğuna

Âharın nasbîçün diğêr berât yazılmışdır

Fî 12 Ş 86

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Kudüs-i şerîfe amed şüd İspanya tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Don Luis Dodici bu kere devlet-i müşârün ileyhâ tarafından mahall-i mezkûra ta'yîn kılınmış bu bâbda berât-ı âlîşânım i'tâsı devlet-i müşârün ileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve kuyûda mürâca'at olundukda ceneral-i mûmâileyhin mahall-i mezkûra konsolos vekili ta'yîn kılındığını mübeyyin iki yüz seksen senesi evâsıt-ı şa'bânında berât-ı âlîşânım verildiği kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince mûmâileyhin konsolosluğunu mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh tab'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde Kudüs-i şerîfe devlet-i müşârün ileyhâ tarafından konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Kudüs-i şerîfe dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolos avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ile ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve teb'asına kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmına bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhânın kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı

mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlemeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu (s. 92) tüccâr taifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl itmeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiç kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeyeler ve konsolos-ı mûmâileyh hâne-i avârıza baĒlu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin ba'zı cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtaralu olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale etmeye konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rû'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûnum meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

fî 23 Ramazan sene 283

Zabt emr-i şerîfi

Âharın nasbîcün berât-ı âlî yazılmışdır

Fî 13 Şevvâl sene 85

Suriye vilâyeti vâlisi olub birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânı hâiz ve hâmil vezirim Mehmed Râşid Paşa iclâlehûya ve Rumeli beylerbeyiliĒi pâyelülerinden Kudüs-i Şerîf sancaĒı mutasarrıfı olub mezkûr mecidî nişânının ikinci ve nişân-ı âlî-i Osmânînin üçüncü rütbelerini hâiz ve hâmil olan İzzet Paşa dâmet me'âliyeye ve Kudüs-i şerîf Mollasına hüküm

Kudüs-i Şerîfe amed şûd iden İspanya Devleti teb'ası ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere konsolos vekîli bulunan Don Luis Dodici bu kere mahall-i mezkûra konsolos ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşân verildiĒi beyânıyla yedine verilen berât-ı şerîfim mucîbince mûmâileyhe zabt itdirilüb konsolosluk umûruna âhardan hiç ferd dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş olmaĒla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmaĒın siz ki vâli ve mutasarrıf-ı müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhâsız keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı âlîşânım mucîbince mûmâileyhe

zabt itdirüb konsolosluk umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb
ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyün himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâli husûsuna
mübâderet eylesiz

Fî 23 Ramazan sene 283

Mısır Konsolosluğu

Âharın nasbîcün berât-ı âlî yazılmışdır

Fî 21 Ca 286

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Mısır'a amed şüd eden İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı
vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Don Alniyo
Munkari'nin azliyle yerine devlet-i müşârünileyhâ tarafından râfi'ü tevki'-i refi'i'ş-şân-ı
hâkânî Don Sovrinu ta'yîn olunarak devleti tarafından mühürlü mektûb verildiği
beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşânım i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin
sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe
me'mûriyyetini mübeyyin iki yüz seksen senesi evâsıt-ı Şevvâlinde berât-ı âlî ve zabt
emr-i şerîfim verildiği kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu
mûcibince sâbıkı veçhile konsolos olacak mûmâileyhe dahî işbu nişân-ı hümâyûn-ı
mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Sovrinu teb'a-i devlet-i
aliyyemden olmadığı hâlde Mısır'a devlet-i müşârün ileyhâ tarafından konsolos olub
olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini
görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya
bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Mısır'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere
metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan (s. 93) konsolos avâyidini
mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencide ve
remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânin
içün kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve
âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet
olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı
olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle
bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için
konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub
te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen

tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmına bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhânın kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhâbs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanyalu tüccâr taifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiç kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeyeler ve konsolos-ı mûmâileyhâ ez kadîm memnû' olduğu veçhile hâne-i avârıza bağlu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin ba'zı cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye konsolos-ı mûmâileyhâ mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûnum meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

fî 2 Ra sene 283

Zabt emri

Sadâret rütbe-i celflesiyle bi'l-fi'l Mısır vilâyeti vâlisi olub murassa' nişân-ı Osmânî ile Mecidî nişân-ı zîşânının birinci rütbesini hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim İsmail Paşa iclâlehûya ve vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve Mısır Mollasına hüküm

Mısır'a amed şûd iden İspanya Devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Alinu Munkari'nin azliyle yerine devlet-i müşârünileyha tarafından Don Sovrinu konsolos tay'în olunarak yedine berât-ı âlişânım verildiği beyânıyla konsolos-ı mezbûru zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirüb konsolosluğu umûruna âhardan hiç ferd dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş olmağla vech-i

meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın siz ki vezir-i me'âlî-semîr-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimâsız konsolosluk-ı mezkûru yedine verilen berât-ı âlîşânım mucîbince mûmâileyhe zabt itdirüb konsolosluk umûruna mugâyir-i berât âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyun himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâli husûsuna sarf-ı rü'yet eyleye

Fî 3 Ra sene 283

(s. 94)

Beyrut ve tevâbi'i İskeleleri konsolosluğu

Âharın nasbîcün diğber berât-ı âlî yazılmışdır

Fî 4 Ca sene 84

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Beyrut ve tevâbi'i İskelelerine amed şüd İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Antonyo Terbal de Artir'in azliyle yerine râfî'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Hernon Antonyo Argos ceneral konsolosu ta'yîn olunarak devleti tarafından yedine mühürlü mektûb verildiği beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşânım i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve ceneral konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin iki yüz seksen senesi evâil-i Şa'bânında berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verildiği kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince sâbıkı veçhile ceneral konsolosu olacak mûmâileyhe dahî işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Hernon Antonyo Argos teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde Beyrut ve tevâbi'i İskelelerine ceneral konsolosu olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Beyrut'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtık olduğu vechile ta'yîn olunan konsolos avâyidlerini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i

sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhânın kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya taifesinin birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiç kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeyeler ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh ez kadîm memnû' olduğu veçhile hâne-i avârıza bağılu emlâk ve arâzî iştirâ eylemeye ve birinin ba'zı cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ceneral konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûnum meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 3 Zilhicce sene 283

(s. 95)

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Kalas Konsolosluğu

Âharın vekîl ta'yînine dâir 21 Ş 87 tarihinde vekâlet emr-i şerîfi yazılmışdır

Kalas'a amed şüd İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don Anrike Azormani'nin bundan akdem azli vukû'una mebnî yerine bu kere devlet-i müşârünileyhâ tarafından râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Don Matyas Kalabin

konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşânım i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve ceneral konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin iki yüz seksen bir senesi evâil-i Zilhiccesinde berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verildiği kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince sâbıkı veçhile konsolos olacak mûmâileyhe dahî işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Matyas Kalabin teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ Kalas'da konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Kalas'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolos avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya tüccâr tâifesinin birbirleri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolosları görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiç kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı

rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve birinin ba'zı cürmü olub vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtarâ olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rû'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' ve mezâhim olmaya

Fî 22 Ca sene 84

Memleketeyn hüküm

Kalas'a amed şûd iden İspanya Devleti teb'a ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Anrike Azormani'nin bundan akdem azli vukû'una mebnî yerine bu kere Don Matyas Kalabin tay'în olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mûmâileyhe zabt itdirüb konsolosluğu umûruna âhardan hiç ferd dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın (s. 96) dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mîr-i müşârünileyhin keyfiyet ma'lûmun oldukda konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mûmâileyhe zabt itdirüb konsolosluğu üzerine mugâyir-i berât âharı dahl ve ta'arruz itdirmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâli husûsuna mübâderet eylesiz

Fî 22 Ca sene 84

Beyrut konsolosluğu

Âharın nasbîcün diğêr berât-ı âlî yazılmışdır fî 27 Şa'bân sene 286

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Beyrut'a amed şûd İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don Antonyo Argoş'un azliyle yerine işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Korizo Take konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlî ve zebt emr-i şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve ceneral konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin sene-i sâbika evâil-i Zilhiccesinin üçüncü günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verildiği kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mucîbince

sâbıkı veçhile konsolos olacak mûmâileyhe dahî işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Korizo Take teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından Beyrut'da konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn mûcibince görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Beyrut'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtık olduğu veçhile ta'yîn olunan konsolos avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf

üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda

Fî 6 Za 84

Zabt emri

Suriye vilâyeti vâlisi olub birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânı hâiz ve hâmil olan vezirim Mehmed Râşid Paşa iclâlehûya ve Rumeli beylerbeyiliği pâyelülerinden Beyrut sancağı mutasarrıfı Kâmil Paşa dâmet me'âliyeye ve Beyrut kadısına hüküm

Beyrut'a amed şüd İspanya devleti teb'a ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don Huan Antonyo Argoş'un azliyle yerine Don Korizo Take konsolos ta'yîn (s.97) kılınarak yedine berât-ı âlişânım verildiği beyânıyla konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirüb konsolosluğu umûruna âhardan hiç ferd dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve ber-vech-i muharrer konsolos-ı mûmâileyhin me'mûriyyetini mutazammın müceddeden berât-ı âlişânım takrir kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi vâli ve mutasarrıf ve mevlânâ-yı mûmâileyhimsiz keyfiyet ma'lûmunuz oldukda konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlişânım mucîbince mûmâileyhe zabt itdirüb konsolosluk umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâli husûsuna sarf-ı rü'yet eylesiz

fî 6 Za 284

İzmir ceneral konsolosluğu

Âharın vekîl nasbına dâir fî 14 Şa'bân sene 86 tarihinde vekâlet emr-i şerîfi yazılmışdır Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İzmir'e amed şüd İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekîli bulunan Bulizaret Manon'un bu kere infisâli vukû'una mebnî yerine işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Komandet Huan Maryaliyo ceneral konsolosu ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âli ve zebt emr-i şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve vekîl-i sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin iki yüz seksen üç senesi Ramazanının yirmi üçüncü günü

tarihiyle emr-i şerîfim verildiği kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince sâbıkı veçhile ceneral konsolos-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Komandet Huan Maryaliyo teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından İzmir'de ceneral konsolosu olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası İzmir'e dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolos avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere ceneral konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne

mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye (s. 98) ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

fî Safer 285

Zabt emri

Aydın vilâyeti vâlisi olub birinci rütbe-i Osmânî ve mecidî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezirim İsmail Paşa iclâlehûya ve mîr-i mîrân-ı kiramdan merkez-i vilâyet mutasarrıfı Sâbit Paşa dâme ikbâluhûya ve İzmir mollasına hüküm

İzmir'e amed şüd eden İspanya devleti teb'a ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekîli bulunan Bulizaret Manon'un bu kere infisâli vukû'una mebnî yerine devlet-i müşârünileyhâ teb'asından Komandet Huan Maryaliyo ceneral konsolosu ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mûmâileyhe zabt itdirüb konsolosluğu umûruna âhardan hiç ferd dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve ber-vech-i muharrer konsolos-ı mûmâileyhin konsolosluğunu mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım takrir kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vâli-i müşâr ve mutasarrıf ve mevlânâ-yı mûmâileyhimsiz keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ceneral konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mûmâileyhe zabt itdirüb ceneral konsolosluk umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyun himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâli husûsuna sarf-ı rü'yet eyleyesiz

Fî 27 Safer 85

Mısır İskenderiyesi ceneral konsolosluğu

Âharın nasbîçün diğeri emr-i âlî yazılmışdır

Fî 13 Şevvâl sene 85

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

Mısır İskenderiyesi'ne amed şüd İspanya devleti tüccâr ve teb'a ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don

Antonyo Mariya Damuya'nın bu kere infisâli vukû'una mebnî yerine işbu râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Don Sirilu Parfabisteki ceneral konsolosu ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlî ve zebt emr-i şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz seksen bir senesi evâil-i Saferinde berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verildiği kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince ceneral konsolosu olacak mûmâileyhe dahi me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Sirilu Parfabisteki teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından Mısır İskenderiyesinde ceneral konsolosu olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Mısır İskenderiyesine dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtık olduğu vechile ta'yîn olunan konsolos avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla (s. 99) temessük olmuş olmaya ol makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyalulardan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere ceneral konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden

kimesne dahl eylemeye ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' olunmaya ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

fî 22 R sene 285

Zabt emri

Sadâret rütbe-i celîlesiyle bi'l-fi'il Hidiv-i Mısır olub murassa' Osmânî nişân-ı hümâyûnumla birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim İsmail Paşa edâme Allahü te'âlâ iclâlehûya vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâlühûya ve İskenderiye nâibine hüküm

Mısır İskenderiyesine amed şüd eden İspanya devleti teb'a ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don Antonyo Mariyalu Mopaz'ın bu kere infisâli vukû'una mebnî yerine Don Siriluyar Fabisteki ceneral konsolosu ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirüb konsolosluğu umûruna âhardan hiç ferd dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emri-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve ber-vech-i muharrer ceneral konsolosu olacak mûmâileyhin me'mûriyyetini mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Hidiv-i Mısır ve nâib-i mûmâileyhimsiz keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ceneral konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mûmâileyhe zabt itdirüb ceneral konsolosluk umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâli husûsuna bezl-i cell-i himmet eyleyesiz

Fî 22 R sene 85

Mısır İskenderiyesi ceneral konsolosluğu

Âharın nasbîcün diğêr berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfî yazılmışdır fî 4 Safer sene 287

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinden İskenderiye'ye amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don Sirilu Parfabisteki infisâli vukû'una mebnî yerine işbu râfî'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Halakin Fiyol ceneral konsolosu ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlî ve zebt emr-i şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin (s. 100) sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin işbu sene-i mübâreke rebî'-i evâhirinin yirmi ikinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu ve sâbıkı mûcibince ceneral konsolosu olacak mûmâileyhe dahi me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Halakin Fiyol teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından İskenderiyede ceneral konsolosu olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası İskenderiyeye dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolos avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borcu ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya o makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâire bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olan

me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere ceneral konsolos-ı mâmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' olunmaya ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya
fi 13 Şevvâl sene 85

Kudüs-i Şerîf konsolosluğu

Âharın nasbîçün diğfer emr-i âlî yazılmışdır fi 12 Ş sene 86

Bir sûreti

İspanya devleti tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinden Kudüs-i Şerîf'e gelip gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Luis Hovici'nin azliyle yerine işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Anrike Azirmendi ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla yedine berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin iki yüz seksen üç senesi Ramazanının yirmi üçüncü günü tarihiyle berât ve zabt emr-i şerîfim olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu ve sâbıkı mûcibince konsolos olacak mûmâileyhe dahî me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn hazinesinin ceneral hıfzından sarf-ı nazarla

(s. 101)

Zabt emri

Sadâret rütbe-i celîlesiyle bi'l-fi'il Hidiv-i Mısır olub murassa' Osmânî nişân-ı hümâyûnumla birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-

semîrim İsmail Paşa edâme Allahü te'âlâ iclâlehûya vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve İskenderiye nâibine hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinden İskenderiye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don Siriluyar Fabisteki'nin infisâli vukû'una mebnî yerine Don Hevakin Fiyol ceneral konsolosu ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla işbu ceneral konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mûmâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa amed şüd eden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylemesine âhar taraftan dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Don Hevakin Fiyol'un ber-vech-i muharrer ceneral konsolosluğunu mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi zabt itdirüb ceneral konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyun himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâline bezl-i cell-i himmet eylesesiz

Fî 13 Şevvâl sene 285

Bir sûreti

Suriye vilâyeti vâlisi olub birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil vezirim Mehmed Râşid Paşa iclâlehûya ve Rumeli beylerbeyiliği pâyelülerinden Kudüs-i Şerîf sancağı mutasarrıfı olub nişân-ı zîşân-ı mezkûrun üçüncü rütbesinin hâiz ve hâmili olan Latif Paşa dâmet me'âliyeye ve Kudüs-i şerîf kadısına

İspanya devleti tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinden Kudüs-i Şerîfe amed şüd idenlerin İspanya Devleti teb'ası ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Luis Dodici'nin azliyle yerine Don Anrike Dezurmandi ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği işbu konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mûmâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylemesine âhar taraftan dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Don Anrike Dezurmandi'nin ber-vech-i muharrer ceneral konsolosluğunu mutazammın hazinesinin ceneral hıfzından sarf-ı nazarla

Aslı gibi

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Mehmed Emin Âlî Paşa ve nezâret-i celîle-i hâriciyye müşarünileyhâya ilâve-i me'mûriyyet buyurulmuşdur

Fî gurre-i Ra sene 1285

Kudüs-i Şerîf konsolosluğu

Âharın nasbîçün muahharan berât-ı âlî yazılmışdır fî 27 Ra sene 94

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinden Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu ta'yîn olunmuş olan Don Anrike Dezurmandi'nin azliyle bu kere yerine işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Toze Dilka Samarya ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlişânımla zabt emr-i şerîfimin i'tâsı devlet-i müşarünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin işbu sene-i sâbika Şevvâlü'l-mükerreminin on üçüncü günü tarihiyle berât ve zabt emr-i şerîfi verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu ve sâbıkı mûcibince konsolos olacak mûmâileyhe dahi me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Toze Dilka Samarya teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşarünileyhâ tarafından Kudüs-i Şerîf'de konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Kudüs-i Şerîf'e dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini borç (s. 102) ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan

gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mâmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' olunmaya ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya
fi 12 Ş sene 86

Zabt emri

Suriye vilâyeti vâlisi olub birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil vezirim Mehmed Râşid Paşa iclâlehûya ve Rumeli beylerbeyiliği pâyelülerinden Kudüs-i Şerîf sancağı mutasarrıfı olub nişân-ı zîşân-ı mezkûrun üçüncü rütbesinin hâiz ve hâmili olan Latif Paşa dâmet me'âliyeye ve Kudüs-i şerîf mollasına hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîfe amed şûd idenlerin İspanya Devleti teb'ası ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos ta'yîn kılınmış olan Don Anrike Dezurmandi'nin bu kere azliyle yerine Toze Dilka Samarya ta'yîn ve nasb olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla işbu konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mûmâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylemesine âhar tarafdân dahl ve ta'arruz

itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve mûmâileyh Toze Dilka Samarya'nın konsolosluğu mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vâli ve mutasarrıf-ı müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimsiz keyfiyet ma'lûmunuz oldukda mûmâileyh teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı halde konsolosluk-ı mezkûru berât-ı âlîşânım mucîbince mûmâileyhe zabt itdirüb ve konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn hakkında himâyet ve sıyânet-i lâzimenin icrasına i'tinâ ve mübâderet eyleyesiz

Fî 12 Ş sene 86

s. 103

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Bükreş'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Ligonet Dikile konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mucîbince yedine berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfimin i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve İspanya kralının ikâmet edeceği vekili vesâtetiyile devlet-i aliyyemin bi'l-cümle iskele ve sevâhillerinde konsolosları ikâmet etdirilüb azl ve nasblarında ve vekîl-i mûmâileyhe rütbesine göre evâmîr-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarının ve etbâ'larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve etbâ'larına olan müsâ'ade misillü mu'âmele oluna deyü devlet-i aliyyemle devlet-i müşârünileyhâ beyninde mün'akid ahidnâme-i hümâyûnun üçüncü maddesinde münderic olduğu kuyûddan müstebân olmuş olduğuna binâen keyfiyet taraf-ı eşref-i şâhâneme arz ile lede'l-istîzan ol veçhile icrâsı husûsuna emr-i hümâyûn-ı şevket-makrûn-ı pâdişâhânem şeref-sünûh ve sudur etmekden nâşî muktezâ-yı münîfi ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere işbu nişân-ı hümâyûn-ı ma'delet-makrûnu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ cânibinden konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idüb İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Bükreş'e dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtık olduğu vechile ta'yîn olunan

konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borç ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâları Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb getürdikde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 15 Ra sene 86

(s. 104)

Zabt emri

Memleketeyn-i ... Prensi Hohancor Larze'ye hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Bükreş'e amed şûd idenlerin İspanya Devleti teb'ası ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere Digonet Dikivile bu def'a konsolos ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verilmiş olduğu beyânıyla işbu konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mûmâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylemesine âhar tarafdah dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyhe konsolosluğu mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi sen ki mîr-i müşârün ileyhsin keyfiyet ma'lûmun oldukda mûmâileyh Digonet Dikivile teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı halde konsolosluk-ı mezkûru berât-ı âlîşânım mucîbince kendisine zabt itdirüb ve konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb bermûceb-i ahidnâme-i hümâyûn hakkında himâyet ve sıyânet-i lâzimenin icrasına mübâderet eylesin

Fî 15 Ra sene 86

Beyrut konsolosluğu

Âharın nasbîçün diğber berât-ı âlî ve zabt emri yazılmışdır fî 3 R sene 284

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinden Beyrut'a amed şûd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Karyeku Take'nin azliyle bu kere yerine işbu râfî'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Horhe Maderlay ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşânımla zabt emr-i şerîfimin i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz seksen dört senesi zilhiccetü'ş-şerîfesinin altıncı günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu ve sâbıkı mucîbince konsolos olacak mûmâileyhe dahi me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Horhe Maderlay teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından Beyrut'da konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu

mûcibince görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Beyrut'a dâhil olduğı gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğı vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini borç ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediğı halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâm ile bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye (s. 105) ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümayûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

fî 27 Ş sene 86

Zabt emri

Suriye vilâyeti vâlisi olub birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil vezirim Mehmed Râşid Paşa iclâlehûya ve Rumeli beylerbeyiliği pâyelülerinden Beyrut sancağı mutasarrıfı Abdurrahman Paşa dâmet me'âliyeye ve Beyrut kazası nâibine hüküm İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Beyrut'a amed şûd idenlerin İspanya Devleti teb'ası ve tüccâr ve âdemlerinin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Karerigu Kite'nin azliyle yerine Don Horhe Maderlay ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla işbu konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mûmâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylemesine âhar tarafdân dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Don Horhe Maderlay'ın konsolosluğunu mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vâli ve mutasarrıf-ı müşâr ve nâib-i mûmâileyhimsiz keyfiyet ma'lûmunuz oldukda mûmâileyh teb'a-i devlet-i aliyemden olmadığı halde konsolosluk-ı mezkûru verilen berât-ı âlîşânım mucîbince mûmâileyhe zabt itdirüb ve konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyun himâyet ve sıyâneti esbâbını istihsâline mübâderet eylesesiz

Fî 27 Şa'bân sene 286

Sehven kayd olunarak deftere nakl olunmuşdur

Aydın vilâyeti vâlisi olub birinci rütbe-i Osmânî ve mecidî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezirim Veliyyüddin Paşa iclâlehûya ve ricâl-i devlet-i aliyemden merkez-i vilâyet mutasarrıfı Rıf'at Efendi Paşa dâme ulüvvuhûya ve İzmir kadısı nâibine hüküm İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İzmir'e amed şûd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekîli bulunan Don Artur Daliye'nin azliyle yerine Don Ramon Domato ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla olbâbda bir kıt'a vekâlet emr-i şerîfim i't'ası devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve vekîl-i sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin işbu sene-i mübâreke şa'bânının dördüncü günü tarihiyle emr-i şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla siz ki vâli-i müşâr ve mutasarrıf ve nâib-i mûmâileyhimsiz keyfiyet ma'lûmunuz oldukda mûmâileyh Don Ramon Domato devlet-i aliyem teb'asından olmadığı halde devlet-i müşârünileyhâ tarafından İzmir'de

konsolos vekili olub ol tarafa amed şüd eden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet etdirilüb vekâleti umûruna âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbâbını istihsâline mübâderet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmağla mazmun-ı münîfî üzere amel ve hareket eyleyesiz

Gurre-i Zilka'de sene 286

(s. 106)

Mısır konsolosluğu

Âharın nasbîcün diğber berât-ı âlî ve zabt emri yazılmışdır fi 11 Ca sene 288

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinden Mısır'a amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Sorertu'nun azliyle yerine işbu râfî'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Fransisko ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşânım ve zabt emr-i şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz seksen dört senesi zilhiccetü'ş-şerîfesinin altıncı günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu ve sâbıkı mûcibince konsolos olacak mûmâileyhe dahi me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Horhe Maderlay teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından Beyrut'da konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince görüb tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Beyrut'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini borç ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya

ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâm ile bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafik olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 21 R sene 286

Zabt emri

Sadâret rütbe-i celîlesiyle bi'l-fi'il Hidiv-i Mısır olub murassa' Osmânî nişân-ı hümâyûnumla birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim İsmail Paşa iclâlehûya vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve Mısır mollasına hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mısır'a amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Suveritu'nun azliyle yerine Don Fransisko konsolos ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla işbu konsoloslukğu zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mûmâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylemesine âhar tarafdân dahl ve ta'arruz

itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Don Fransisko'ya konsolosluğunu mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Hidiv-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimâsız keyfiyet ma'lûmunuz oldukda konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mûmâileyhe zabt itdirüb ve konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbâbını istihsâle bezl-i cell-i miknet eyleyesiz

Fî 21 R sene 286 (s. 107)

Mısır İskenderiye ceneral konsolosluğu

Âharın nasbîçün diğêr berât-ı âlî ve zabt emri yazılmışdır fî 23 Şa'bân sene 292

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinden İskenderiye'ye amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don Hevakin Fiyol'ün azliyle yerine Don Migel Hortadi Yortes ceneral konsolosu ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşânım ve zabt emr-i şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve ceneral konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz seksen beş senesi Şevvâlinin on üçüncü günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince ceneral konsolosu olacak mûmâileyhe dahi me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Migel Hortadi Yortes teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından İskenderiye'de ceneral konsolosu olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası İskenderiye'ye dâhil oldukları gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini borç ve töhmeti içün kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın içün kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet

olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtura olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rû'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 4 Safer sene 87

(s. 108) Zabt emri

Bi'l-fi'il sadâret rütbe-i celîlesiyle Hidiv-i Mısır olub murassa' Osmânî nişân-ı hümâyûnumla birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim İsmail Paşa iclâlehûya vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve İskenderiye kazâsı nâibine hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İskenderiye'ye amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkî'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don Hevakin Fiyol'un azliyle yerine Don Migel Hortadi Yortes ceneral konsolosu ta'yîn

olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla işbu konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylemesine âhar taraftan dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Don Migel Hortadi Yortes'e ceneral konsolosluğunu mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Hidiv-i müşâr ve nâib-i mûmâileyhimâsız keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ceneral konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mumâileyhe zabt itdirüb ve ceneral konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbâbını istihsâle bezl-i cell-i miknet eyleyesiz

Fî 4 Safer sene 87

Mısır konsolosluğu

Âharın nasbîçün diğerk berât-ı âlî ve zabt emri yazılmışdır fî 21 Şevvâl sene 291

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinden Mısır'a amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolosu bulunan Don Fransisko Sanir'in infisâli cihetiyle yerine işbu râfi'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Don Salvador Ranis konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşânım ve zabt emr-i şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz seksen altı senesi Zilhicesinin yirmi birinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince konsolos olacak mûmâileyhe dahi me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Salvador Ranis teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından Mısır'da konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Mısır'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe

vireler ve âdemlerini âharın borç ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden talep ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs (s. 109) için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürülenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mâmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdikde hiç ferd müdâhale eylemeye ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

fî 11 Ca sene 88

Zabt emri

Bi'l-fi'il sadâret rütbe-i celîlesiyle Hidiv-i Mısır olub murassa' Osmânî nişân-ı hümâyûnumla birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-

semîrim İsmail Paşa iclâlehûya vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve Mısır mollasına hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mısır'a amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Fransisko Sanir'in infisâli cihetiyle yerine Don Sanid Beranis konsolos ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla işbu konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylesine âhar tarafdandahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Don Sanid Beranis'e konsolosluğunu mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Hidiv-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimâsız keyfiyet ma'lûmunuz oldukda konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mumâileyhe zabt itdirüb ve konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb bermûceb-i ahidnâme-i hümâyun himâyet ve sıyâneti esbâbını istihsâle bezl-i cell-i miknet eylesiz

Fî 11 Ca sene 88

(s. 110) Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Mahmud Nedim Paşa ve fî eyyâm-ı umûr-ı nezâret-i hâriciyye-i devlet-i aliyye hazret-i Mahmud Server Paşa el-vâkı' fî 22 C sene 1288

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Midhat Paşa ve nezâret-i umûr-ı hâriciyye-i müşârünileyh fî 25 Ca sene 1289

Der zamân-ı nâzır-ı umûr-ı hâriciyye-i hazret-i Cemil Paşa fî 23 C sene 1289

Der zamân-ı nâzır-ı umûr-ı hâriciyye-i hazret-i Halil Paşa fî 7 Şa'bân sene 1289

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Mehmed Rüşdi Paşa ve nezâret-i hâriciyye-i müşârünileyh fî 18 Şa'bân sene 1289

Der zamân-ı nâzır-ı umûr-ı hâriciyye-i hazret-i Raşid Paşa

Der zamân-ı nâzır-ı umûr-ı hâriciyye-i hazret-i Arifi Paşa fî gurre-i R sene 91

Beyrut konsolosluğu

Âharın nasbîçün muahharan berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi yazılmışdır fî 9 Ra sene 92

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinden Beyrut'a gelüb gidenlerin edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Horhe Mardali'nin infisâli cihetiyle yerine işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Don Manuel Hose Kintane ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşânım ve zabt emr-i şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz seksen altı senesi Şa'bânının yirmi yedinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince konsolos olacak mûmâileyhe dahi me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Manuel Hose Kintane teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından Beyrut'da konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Beyrut'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borç ve töhmeti için kimesne rencide ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî iden olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve

İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mâmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rû'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 3 Ra sene 91

(s. 111) Zabt emri

Suriye vilâyeti vâlisi olub birinci rûtbe-i mecidî nişân-ı zîşânı hâiz ve hâmil vezirim Halil Paşa iclâlehûya ve mîr-i mîrân-ı kirâmdan Beyrut sancağı mutasarrıfı İbrahim Paşa dâmet ikbâluhûya ve Beyrut kazası nâibine hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Beyrut'a gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Horhe Mardali'nin infisâli cihetiyle yerine bu kere Don Manuel Kintane ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla işbu konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rû'yet eylesine âhar tarafdandahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Don Manuel Hose Kintane'ye konsolosluğunu mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâib-i mûmâileyhimsiz keyfiyet ma'lûmunuz oldukda konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mumâileyhe zabt itdirüb ve konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb bermûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbâbını istihsâle mübâderet eylemeniz bâbında

Fî 3 R sene 291

Mısır konsolosluğu

Âharın nasbîçün fi 29 Receb sene 293 tarihinde berât-ı âlî ve zabt emri yazılmışdır

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mısır'a amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Salvador Ransis'in azliyle yerine işbu râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Don Karlos Ramon ceneral konsolosu ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşânım ve zabt emri şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz seksen sekiz senesi Cemâziyelevvelinin on birinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emri şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince ceneral konsolosu olacak mûmâileyhe dahi me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Karlos Ramon teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından Mısır'da ceneral konsolosu olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Mısır'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borç ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî iden olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına

muvafık olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere ceneral konsolos-ı mâmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 21 Şevvâl sene 291

(s. 112) Zabt emri

Bi'l-fi'il sadâret rütbe-i celilesiyle Hidiv-i Mısır olub murassa' Osmânî nişân-ı hümâyûnumla birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlf-semîrim İsmail Paşa iclâlehûya vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve Mısır mollasına hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mısır'a amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Salvador Ransis'in azliyle yerine bu kere Don Karlos Ramon ceneral konsolos ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlişânım verildiği beyânıyla işbu ceneral konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylesine âhar tarafdân dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Don Karlos Ramon'un ceneral konsolosluğunu mutazammın müceddeden berât-ı âlişânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Hidiv-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimâsız keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ceneral konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlişânım

mucîbince mumâileyhe zabt itdirüb ve ceneral konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyun himâyet ve sıyâneti esbâbını istihsâle bezl-i cell-i miknet eyleyesiz

Fî 21 Şevvâl sene 291

Der zamân-ı nâzır-ı umûr-ı hâriciyye-i hazret-i Safvet Paşa

Fî 15 Z sene 91

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Ahmed Es'ad Paşa

Fî 19 R sene 292

İskenderiye konsolosluğu

Âharın nasbîçün muahharan fî 23 Zilhicce sene 295 tarihinde berât-ı âlî ve zabt emri yazılmışdır

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinden İskenderiye'ye amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don Migel Hortadi Yortes'in azliyle yerine işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Salvador Ranis konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlişânım ve zabt emr-i şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve ceneral konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz seksen yedi senesi Saferinin dördüncü günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mucibince ceneral konsolosu olacak mûmâileyhe dahi me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Salvador Ranis teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından İskenderiye'de konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası İskenderiye'ye dâhil oldukları gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini borç ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki

sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara (s. 113) olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya
fi 23 Ş sene 292

Zabt emri

Bi'l-fi'il sadâret rütbe-i celîlesiyle Hidiv-i Mısır olub murassa' Osmânî nişân-ı hümâyûnumla birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim İsmail Paşa iclâlehûya vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve İskenderiye kazası nâibine hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İskenderiye'ye amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don Migel Hortadi Yortes'in azliyle yerine bu kere Don Salvador Ranis konsolos ta'yîn

olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla işbu ceneral konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylemesine âhar taraftan dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Don Salvador Ransis'in konsolosluğunu mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Hidiv-i müşâr ve nâib-i mûmâileyhimâsız keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ceneral konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mumâileyhe zabt itdirüb ve ceneral konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbâbını istihsâle bezl-i cell-i himmet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmağla mazmun-ı münîfi üzere amel ve hareket eyleyesiz

Fî 23 Ş sene 292

Mısır ceneral konsolosluğu

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mısır'a amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don Karlos Ramon Dacika'nın âhar mahalle me'mûriyeti cihetiyle yerine işbu râfi'u tevkî'-i refî'i-ş-şân-ı hâkânî Don Karlos Lorenfa Morehon ceneral konsolosu ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşânım ve zabt emr-i şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz doksan bir senesi Şevvâlinin yirmi birinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince ceneral konsolosu olacak mûmâileyhe dahi me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Karlos Lorenfa Morehon teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından Mısır'da ceneral konsolosu olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Mısır'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının

sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borç ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî iden olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafik olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere ceneral konsolos-ı mâmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve ceneral konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümayûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 29 Receb sene 93

(s. 114)

Zabt emri

Bi'l-fi'il sadâret rütbe-i celilesiyle Hidiv-i Mısır olub murassa' Osmânî nişân-ı hümâyûnumla birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim İsmail Paşa iclâlehûya vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve Mısır mollasına hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İskenderiye'ye amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Don Ramovar Cifan'ın âhar mahalle me'mûriyeti cihetiyle yerine bu kere Don Karlos Lornefa Morehon ceneral konsolosu ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla işbu ceneral konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylemesine âhar tarafdân dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Don Karlos Lornefa Morehon'un ceneral konsolosluğunu mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Hidiv-i müşâr ve mevlânâ-yı mûmâileyhimâsız keyfiyet ma'lûmunuz oldukda ceneral konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mumâileyhe zabt itdirüb ve ceneral konsolosluğu umûruna muğâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbâbını istihsâle bezl-i cell-i miknet eylesiz

Fî 29 Receb sene 93

Beyrut konsolosluğu

Âharın nasbîçün muahharan fî 6 L sene 298 tarihinde berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi yazılmışdır

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Beyrut'a gelüb gidenlerin edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Manuel Hose Kintane'nin azliyle yerine bu kere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Don Tomas Maddelene ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşânım ve zabt emr-i şerîfim i'tâsı husûsu devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mutazammın bin iki yüz doksan bir senesi Rebî'ülâhîrinin üçüncü günü tarihiyle berât-ı

âlî ve zabt emr-i şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince konsolos olacak mûmâileyhe dahi me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Tomas Maddelene teb'a-i devlet-i aliyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından Beyrut'da konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Beyrut'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borç ve töhmeti için kimesne rencide ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî iden olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâire nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara

olan mahallerde (s. 115) âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya fî 9 Rebî'ülevvel sene 294

Zabt emri

Suriye vilâyeti vâlisi olub ikinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil olan vezirim Ziya Paşa iclâlehûya ve ricâl-i devlet-i aliyyemden Beyrut sancağı mutasarrıfı Raif Efendi dâme ulüvvuhûya ve Beyrut kazası nâibine hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Beyrut'a gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Manuel Kintane'nin azliyle yerine bu kere Hose Tomas Maddelene ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla işbu konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylemesine âhar tarafdah dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Hose Tomas Maddelene'nin konsolosluğunu mübeyyin müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki vali-i müşâr ve mutasarrıf ve nâib-i mûmâileyhimsiz keyfiyet ma'lûmunuz oldukda konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mumâileyhe zabt itdirüb ve konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb bermûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbâbını istihsâle mübâderet eylemeniz bâbında

Fî 9 Ra sene 294

İzmir konsolosluğu

Âharın nasbîcün muahharan berât-ı âlî yazılmışdır fî 14 Receb sene 95

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İzmir'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekîli bulunan işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Romolo Partal bu kere mahall-i mezkûra ta'yîn kılınmış bulunduğu beyânıyla olbâbda bir kıt'a vekâlet emr-i şerîfim i't'ası husûsu devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde kâin sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â ve

mûmâileyhe vekâletini mübeyyin bin iki yüz seksen altı senesi Zilhiccesinin yirmi beşinci günü tarihiyle bir kıt'a emr-i şerîf verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş denilerek

Aslı gibi

Fî 27 Ra sene 294

Kudüs-i Şerîf konsolosluğu

Âharın nasbîcün muahharan berât-ı âlî yazılmışdır fî Safer sene 295

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekîli bulunan Konredifa Sasarya'nın yerine bu kere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Ramon Dozorus ta'yîn kılınmış olduğu konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz seksen altı senesi Muharreminin on ikinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş denilerek

Fî 27 Ra sene 94

Zabt emri

Bir sûreti

Aydın vilâyeti vâlisi olub ikinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezirim Sabri Paşa iclâlehûya ve İzmir kazası nâibine hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İzmir'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Don Ramolo Beztal'in bu kere mahall-i mezkûra konsolos ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla denilerek

Aslı gibi

Fî 27 Ra sene 94

(s. 116)

Ricâl-i devlet-i aliyemden Kudüs-i Şerîf sancağı mutasarrıfı Fâik Bey dâme ulüvvuhûya ve Kudüs-i Şerîf kazası nâibine İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Konredifa Sasarya'nın yerine bu kere Don Ramon Dozorus konsolos olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla denilerek

Fî 27 Ra sene 94

Kudüs-i Şerîf konsolosluğu

Âharın nasbîçün muahharan berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi yazılmışdır fî 25 Receb 294

Bir sûreti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Ramon Dozorun'un istîfası cihetiyle yerine bu kere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Hose İlfarek ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin sene-i sâbika Rebî'ülevvelinin yirmi yedinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş denilerek

Fî 1 Muharrem sene 295

Zabt emri

Bir sûreti

Rumeli beylerbeyiliği pâyelülerinden Kudüs-i Şerîf sancağı mutasarrıfı Rauf Paşa dâme me'âliye ve Kudüs-i Şerîf kazası nâibine

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e amed şüd edenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Ramon Dozorun'un infisâli cihetiyle yerine bu kere Don Hose İlfarek ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği denilerek

Fî 1 Muharrem sene 295

Der-zamân-ı sadâret-i hazret-i Ahmed Hamdi Paşa fî 7 Muharrem sene 295

İzmir konsolosluğu

Âharın nasbîçün fî 24 Ra sene 293 berât-ı âlî yazılmışdır

Bir sûreti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İzmir'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Ramolo Beztal'in vefâtı cihetiyle yerine bu kere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Dospohare ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla müteveffâ-yı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin sene-i sâbika Rebî'ülevvelinin yirmi yedinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş denilerek

Fî 14 Receb sene 95

Zabt emri

Bir sûreti

Vükelâ-yı fihâm-ı saltanat-ı seniyyemden Aydın vilâyeti vâlisi olup birinci rütbe-i mecidî ve Osmânî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan sadr-ı esbak vezir-i fetânet-semîrim Ahmed Hamdi Paşa iclâlehûya ve İzmir kazası nâibine İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İzmir'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Ramolo Beztal'in vefâtı cihetiyle yerine bu kere Don Dospohare ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşân verildiği denilerek

Fî 14 Receb sene 295

İskenderiye konsoloslugu

Âharın nasbîçün fî 12 R sene 298 tarihinde diğêr berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi yazılmışdır

Bir sûreti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İskenderiye'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Salvador Ransis'in istîfası cihetiyle yerine bu kere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Hoze Koş ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz doksan iki senesi Şa'bânının yirmi üçüncü günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş denilerek

Fî 23 Z sene 95

Aslı gibi

(s. 117)

Zabt emri

Bir sureti

Bi'l-fi'il sadâret rütbe-i celîlesiyle Hidiv-i Mısır olup murassa' Osmânî nişân-ı hümâyûnumla birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim İsmail Paşa iclâlehû vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya ve İskenderiye kazası nâibine hüküm İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İskenderiye'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Salud Ransis'in istîfası cihetiyle yerine bu kere Don Hoze Koş ta'yîn kılınmış olunarak yedine berât-ı âlîşân verildiği beyânıyla

Fî 23 Z sene 95

Aslı gibi

Kudüs-i Şerîf konsoloslugu

Fî 26 Ca sene 98 tarihinde diğber berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi yazılmışdır
İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Hose Lika'nın yerine bu kere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Antonyo Valis ta'yîn kılınmış olduğı beyânıyla konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin sene-i sâbıkâ Muharreminin birinci günü tarihiyle berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfi verildiğı denilerek
Fî 25 Receb sene 296

Aslı gibi

Zabt emri

Bir sûreti

Rumeli beylerbeyiliğı pâyelülerinden Kudüs-i Şerîf sancağı mutasarrıfı ve üçüncü rütbe-i mecidî ve dördüncü rütbe-i Osmânî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan Rauf Paşa dâme me'âliye ve Kudüs-i Şerîf mollasına

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Hose Lika'nın yerine bu kere Don Antonyo Valis ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiğı denilerek

Fî 25 Receb sene 296

Aslı gibi

Şam-ı Şerîf konsolosluğu

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Şam-ı Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Fernando Orsele de Ponte nam zat bu kere mahall-i mezkûra konsolos ta'yîn kılınmış olduğı beyânıyla mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz doksan dört senesi Saferinin yirmi yedinci günü tarihiyle bir kıt'a vekâlet emr-i şerîfi verildiğı denilerek

Fî 25 R sene 297

Zabt emri

Bir sureti

Efâhim-i vükelâ-yı saltanat-ı seniyyeden Suriye vilayeti valisi olub murassa' mecidî ve Osmânî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan sadr-ı esbak vezir-i fetanet-semîrim Ahmed Midhat Paşa iclâlehûya ve Şam-ı Şerîf kazası nâibine İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Şam-ı Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet

eylemek üzere konsolos vekili bulunan Don Fernando Orsele de Ponte nam zat bu kere mahall-i mezkûra konsolos ta'yîn kılınarak müceddeden bir kıt'a berât-ı âlîşân verildiği denilerek

Fî 25 R sene 297

(s. 118)

İskenderiye konsolosluğu

Âharın nasbîçün fî 6 R sene 300 tarihinde berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi yazılmışdır

Bir sûreti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İskenderiye'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Hose Kos'un yerine bu kere işbu râfî'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Franso de la Donşile ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz doksan beş senesi Zilhiccesinin yirmi üçüncü günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği denilerek

Fî 12 R sene 98

Aslı gibi

Zabt emri

Bir sureti

Bi'l-fi'il sadâret rütbe-i celîlesiyle Hidiv-i Mısır olub murassa' mecîdî ve Osmânî nişân-ı nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim İsmail Paşa iclâlehû vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İskenderiye'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Hose Komes de Zarti'nin yerine bu kere Don Franso de la Donşile ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşân verildiği denilerek

Fî 12 R sene 298

Aslı gibi

Kudüs-i Şerîf konsolosluğu

Âharın nasbîçün muahharan Fî 14 Za sene 98 tarihinde berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi yazılmışdır

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Antonyo Valis'in istifası cihetiyle yerine bu kere işbu râfî'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Marya

Nuber de Sulas ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz doksan altı senesi Recebinin yirmi beşinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği denilerek

Fî 26 Ca sene 98

Aslı gibi

Zabt emri

Bir sûreti

Rumeli beylerbeyiliği pâyelülerinden Kudüs-i Şerîf sancağı mutasarrıfı ve mecidî nişân-ı zîşânının üçüncü rütbesinin hâiz ve hâмили olan Rauf Paşa dâme me'âliye ve Kudüs-i Şerîf kazası nâibine

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Antonyo Valis'in istifası cihetiyle yerine bu kere Don Marya Nuber de Sulas ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği denilerek

Aslı gibi

Fî 26 Ca sene 98

Beyrut konsolosluğu

Âharın nasbîçün muahharan fî 1 Zilhicce sene 305 tarihinde berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi yazılmışdır

Bir sûreti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Beyrut'a gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Tomas Maddelene'nin yerine bu kere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i-ş-şân-ı hâkânî Don Emilyo ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz doksan dört senesi Rebî'ülevvelinin dokuzuncu günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş konsolos-ı mûmâileyh teb'a-i devlet-i aliyyeden ve yerlûden olmadığı bi't-tahkîk tebeyyün eyledikten sonra denilerek

Aslına tatbîkan

Fî 6 L sene 298

Zabt emri

Bir sureti

Vükelâ-yı devlet-i aliyyemden Suriye vilayeti valisi olub murassa' Osmânî ve birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan sadr-ı esbak vezir-i fetanet-semîrim Ahmed Hamdi Paşa iclâlehûya ve Rumeli beylerbeyiliği pâyelülerinden Beyrut sancağı mutasarrıfı ve zikr olunan mecidî nişân-ı zîşânının üçüncü rütbesinin hâiz ve hâmili Necib Paşa dâmet me'âliyeye ve Beyrut kazası nâibine İspanya devleti tüccâr ve teb'asından (s. 119) Beyrut'a gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Tomas Maddelene de Tehade'nin yerine bu kere Don Emilyo ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlişân verildiği denilerek

Fî 6 L sene 98

Aslına tatbîkan

Kudüs-i Şerîf konsolosluğu

Âharın nasbîçün fî 23 Safer sene 306 tarihinde berât-ı âlî yazılmışdır

Bir sûreti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Marya Nuber de Sulas'ın yerine bu kere işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Don Migel Santari ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin işbu sene-i mübâreke Cemâziyelevvelinin yirmi altıncı günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfî verildiği ve mûmâileyh Don Migel Santari teb'a-i devlet-i aliyyeden ve yerlûden olmadığı bi't-tahkîk tebeyyün eyledikten sonra devlet-i müşârünileyhâ tarafından Kudüs-i Şerîf'e konsolos olub denilerek

Aslı gibi

Fî 14 Ra sene 298

Zabt emri

Bir sûreti

Rumeli beylerbeyiliği pâyelülerinden Kudüs-i Şerîf sancağı mutasarrıfı ve mecidî nişân-ı zîşânının ikinci rütbesinin hâiz ve hâmili olan Rauf Paşa dâme me'âliyeye ve Kudüs-i Şerîf kazası nâibine

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Marya Nuber de

Sulas'ın yerine bu kere Don Migel Santari ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşân verildiği denilerek

Aslı gibi

Fî 14 Ra sene 298

Der-zamân-ı ... vekîl-i hazret-i Abdurrahman Paşa ve nezâret-i umûr-ı hâriciyye hazret-i müşârünileyh fi 14 C sene 99

Der-zamân-ı nezâret-i umûr-ı hâriciyye hazret-i Said Paşa fi 20 C sene 99

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Sisam ceziresine gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekîli bulunan işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Emanuel Enamanyos bu def'a mahall-i mezkûra konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfim i'tâsı husûsu devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde mukîm sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve mûmâileyhe vekâletini mübeyyin bin iki yüz doksan altı senesi Cemâziyelâhiresinin beşinci günü tarihiyle emr-i şerîfim verildiği kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince mûmâileyhin konsolosluğunu mutazammın işbu nişân-ı (s. 120) hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Emanuel Enamanyos teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârünileyhâ tarafından Sisam ceziresinde konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası isam ceziresine dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtlık olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini âharın borç ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için ceneral konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî iden olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan

ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgâr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mâmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

fî 20 Receb sene 99

Zabt emri

Sisam ceziresi beyi olub birinci rütbe-i Osmânî ve mecidî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezirim Kutas Paşa iclâlehûya hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Sisam Ceziresine gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Emanuel Enamanyos bu def'a mahall-i mezkûra konsolos ta'yîn olunarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla işbu konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylemesine âhar taraftan dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde mukîm sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Emanuel Enamanyos konsolosluğunu mutazammın müceddeden berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki

müşârunileyhsiz keyfiyet ma'lûmunuz oldukda konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mûmâileyhe zabt itdirüb ve konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümayun himâyet ve sıyâneti esbâbını istihsâle mübâderet eyleyesiz

Fî 20 Receb sene 99

(s. 121)

İskenderiye konsolosluğu

Nişân-ı hümayûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'ası ile âdemlerinden İskenderiye'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Fransuvar Varense'nin yerine bu kere işbu râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Don Fransisko Serde konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ol bâbda berât-ı âlîşânım ve zabt emri şerîfim i'tâsı devlet-i müşârunileyhânın dersi'âdetimde mukîm sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mutazammın bin iki yüz doksan sekiz senesi Rebî'ülâhîrinin on ikinci günü tarihiyle berât-ı âlîşânım ve zabt emri şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümayûn şurûtu mucîbince konsolos-ı mûmâileyhin dahi me'mûriyyetini hâvî işbu nişân-ı hümayûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Don Fransisko Serde teb'a-i devlet-i aliyyemden olmadığı hâlde devlet-i müşârunileyhâ tarafından İskenderiye'de konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümayûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası İskenderiye'ye dâhil oldukları gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini borç ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider

olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafik olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mâmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 6 Rebî'ülâhir sene 300

İskenderiye konsolosluğu zabt emri

Vekâlet rütbe-i celîlesiyle bi'l-fi'il Hidiv-i Mısır olub murassa' Osmânî ve mecîdî nişân-ı nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezir-i dirâyet-semîrim Tevfik Paşa iclâlehû vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâlehûya

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İskenderiye'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Fransuvar Varenzile'nin yerine bu kere Don Fransizko Serde ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlişânım verildiği beyânıyla işbu konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rü'yet eylemesine (s. 122) âhar tarafdân dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârunileyhânın dersa'âdetimde mukîm sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Don

Fransızko Serde'nin konsolosluğunu mübeyyin müceddeden berât-ı âlîşânım tasdır kılınmış olmağla vech-i meşrûh üzere amel olunmak fermânım olmağın imdi siz ki Hidiv-i müşârünileyhsiz keyfiyet ma'lûmunuz oldukda konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mumâileyhe zabt itdirüb ve konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyun himâyret ve sıyâneti esbâbını istihsâle bezl-i cell-i miknet eyleyesiz

fî 6 R sene 300

Filibe konsolosluğu berât-ı âlîsi

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Filibe'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Fransa teb'asından işbu râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Mösyö Zoline Vika de Fransuva'nın bu kere mahall-i mezkûra konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla mûmâileyhe vekâletini mübeyyin bin üç yüz bir senesi Cemâziyelevvelinin on beşinci günü tarihiyle bir kıt'a emr-i şerîfim verildiği kuyûddan müstebân olmuş denilerek

Kezâlik

Fî 29 Şevvâl sene 303

Zabt emri

Bir sureti

İftihârü'l-ümerâi'l-fihâm sâhibü'l-izz ve'l-ihtirâm Bulgaristan prensi olub murassa' Osmânî nişân-ı nişânını hâiz ve hâmil olan cenâb-ı asâlet-meâb sadâkat-semîrim Prens Aleksandr dâmet me'âliye tevkî'-i refî'-i hümâyûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki İspanya devleti tarafından Filibe'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Fransa teb'asından Mösyö Zoline Vika de Fransuva'nın bu kere mahall-i mezkûra konsolos ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği denilerek

Kezâlik

Fî 29 Şevvâl sene 303

İzmir konsolosluğu berâtı

Âharın nasbîçün fî 28 Muharrem sene 306 tarihinde berât-ı âlî yazılmışdır

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İzmir'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Lusiyo Sare de Lazar'ın âhar mahalle me'mûriyeti cihetiyle yerine kere işbu râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî

Mösyö Don Antonyo Varyas ta'yîn kılınmış bulunduğu beyânıyla konsolos-ı sâbık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz doksan beş senesi Receb-i Şerîfinin on dördüncü günü tarihiyle berât-ı âlîşânım ve zabt emr-i şerîfim verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Don Antonyo Varyas'ın devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olmadığı tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurutu mûcibince denilerek

Fî 24 Za sene 303

Kezâlik

Zabt emr-i şerîfi

Aydın vilâyeti vâlisi olub birinci rütbe-i Osmani ve mecidî nişân-ı zîşânlarının hâiz ve hâmili olan vezirim Rıf'at Paşa iclâlehûya ve İzmir nâibine

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İzmir'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Don Lusiyo Sare de Lazar'ın âhar mahalle me'mûriyeti cihetiyle yerine bu kere Don Antonyo Varyas ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği

Kezâlik

Fî 24 Za sene 303

(s. 123)

Selanik konsolosluğu

Muahharan vürûd eden takrir mûcibince tashih olunmuşdur

Âharı nasb olunmuşdur fî 24 Za sene 309

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Selanik'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Mösyö Melkiver Sala'nın azliyle yerine bu kere İngiltere Devleti teb'asından işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'şân-ı hâkânî Mösyö Baron Şarto konsolos ta'yîn kılınmış bulunduğu beyânıyla vekîl-i sabık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz doksan beş senesi Şevvâlinin yirmi üçüncü günü tarihiyle vekâlet emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Baron Şarto fi'l-asl İngiltere teb'asından olmadığı tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş ahidnâme-i hümâyûn şurutu mûcibince denilerek

Aslına tatbîkan

Fî 14 Ş sene 304

Zabt emr-i şerîfi

Bu dahi

Âharı nasb olmuştur fî 27 Za sene 309

Selanik vilayeti valisi olub murassa' Osmanî birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânlarının hâiz ve hâmili olan Galib Paşa iclâlehûya ve Selanik nâibine hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Selanik'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Mösyö Melkiver Sala'ın azliyle yerine bu kere İngiltere Devleti teb'asından Mösyö Baron Şarto konsolos ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği denilerek kezalik

Fî 14 Ş sene 304

Beyrut konsolosluğu

Âharın nasbîçün emr-i âlî yazılmışdır fî 2 R sene 311

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Beyrut'a gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Mösyö Don Emilyon Ranar'nın âhar mahalle me'mûriyyeti cihetiyle yerine bu kere İtalya Devleti teb'asından işbu râfî'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Mösyö Coze Barodi konsolos ta'yîn kılınmış bulunduğu beyânıyla konsolos-ı sabık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz doksan sekiz senesi Şevvâlinin altıncı günü tarihiyle berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfim verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Coze Barodi devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olmadığı tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş denilerek

Aslına tatbîkan

Fî 1 Z sene 305

Zabt emri

Bir sureti

Beyrut vilayeti valisi olub murassa' Osmanî birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmili olan Vezir Ali Paşa iclâlehûya ve Beyrut nâibine hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Selanik'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Mösyö Emiyon de Ranar'ın âhar mahalle me'mûriyyeti cihetiyle yerine bu kere İtalya Devleti teb'asından Mösyö Coze Barodi ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla denilerek

Fî 1 Z sene 305

İzmir konsolosluğu

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İzmir'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Mösyö Don Antonyo Varyas'ın âhar mahalle me'mûriyyeti cihetiyle yerine bu kere işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Mösyö Senyor Don Francisko ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla konsolos-ı sabıka me'mûriyyetini mübeyyin bin üç yüz üç senesi Zilkadesinin yirmi dördü tarihiyle berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfim verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Senyor Don Francisko devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olmadığı tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş denilerek

Aslına tatbîkan

Fî 28 Muharrem sene 306

(s. 124)

Zabt emri

Bir sureti

Aydın vilayeti valisi olub İkinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânını hâiz ve hâmil olan Rıza Paşa iclâlehûya ve İzmir kazası nâibine hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İzmir'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Mösyö Don Antonyo Varyas'ın âhar mahalle me'mûriyyeti cihetiyle yerine bu kere Mösyö Senyor Don Francizko ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği denilerek

Aslı gibi

Fî 28 Muharrem sene 306

Kudüs-i Şerîf konsolosluğu

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Mösyö Sanca Satirika'nın Dara'nın tahvil-i me'mûriyyeti cihetiyle yerine bu kere işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Mösyö Don Antonyo Difas ta'yîn kılınmış bulunduğu beyânıyla konsolos-ı sabıka me'mûriyyetini mübeyyin bin iki yüz seksen sekiz senesi Zilkadesinin on dördüncü günü tarihiyle berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Don Antonyo Difas'ın devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olmadığı tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş denilerek

Aslına tatbîkan

Fî 23 S sene 306

Zabt emri

Bir sûreti

Rumeli beylerbeyiliği pâyelülerinden Kudüs-i Şerîf sancağı mutasarrıfı olub birinci rütbe-i mecdî ve üçüncü rütbe-i Osmani nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan Rauf Paşa dâme me'âliye ve Kudüs-i Şerîf kazası nâibine

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Mösyö Saniç Satris'in tahvil-i me'mûriyyetine mebnî yerine bu kere Mösyö Antonyo Difas Mirande ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşân verildiği beyânıyla denilerek

Kezalik

Fî 22 S sene 306

Port Said konsolosluğu

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Port Said'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekîli bulunan işbu râfî'u Mösyö Senyor Don Andreniyode Lafortes bu kere mahall-i mezkûra konsolos ta'yîn kılınmış bulunduğu beyânıyla mûmâileyhin vekâletini mübeyyin bin üç yüz senesi Muharreminin onuncu günü tarihiyle emr-i âlî verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Senyor Don Andreniyode Lafortes an asl devlet-i müşârünileyhâ teb'asından bulunduğu tâbî'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş denilerek

Aslına tatbîkan

Fî 17 Receb sene 308

Sadâret rütbe-i celîlesiyle bi'l-fi'il Hidiv-i Mısır olub imtiyâz-ı nişân-ı hümâyûnumu ve murassa' Osmânî ve mecdî nişân-ı nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim Tevfik Paşa edâme Allahü te'âlâ iclâlehû vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya hüküm İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Port Said'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekîli bulunan Mösyö Senyor Don Andreniyode Lafortes yerine bu kere mahall-i mezkûra konsolos ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla mûmâileyh Mösyö Senyor Don Andreniyode Lafortes an asl devlet-i müşârünileyhâ teb'asından bulunduğu tâbî'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş denilerek

Aslına tatbîkan

Fî 17 Receb sene 308

(s. 125)

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Cevad Âlî Paşa ve nezâret-i umûr-ı hâriciyye hazret-i Said Paşa fi 29 Muharrem sene 309

Selanik konsolosluğu

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Selanik'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Mösyö Baron de Şarno'nun vukû'-ı vefatına mebnî yerine bu kere İtalya Devleti teb'asından işbu râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Mösyö Lui Morino konsolos ta'yîn kılınmış bulunduğu beyânıyla ve müteveffâ-yı mûmâileyhe me'mûriyyetini mutazammın bin üç yüz dört senesi Şa'bân-ı şerîfinin on dördüncü günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Lui Morino'nın İtalya devleti teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş denilerek

Fî 27 Ra sene 309

Zabt emri

Bir sureti

Selanik vilayeti valisi olub murassa' Osmanî birinci rütbe-i mecidî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezir-i dirâyet-semîrim Mustafa Zihni Paşa iclâlehûya ve Selanik kazası nâibine hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Selanik'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Mösyö Baron de Şarno'nun vukû'-ı vefatına mebnî yerine bu kere İtalya Devleti teb'asından işbu râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Mösyö Lui Morino konsolos ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Lui Morino'nın İtalya devleti teb'asından bulunduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş denilerek

Fî 27 Ra sene 309

Beyrut konsolosluğu

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Beyrut'a gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Mösyö Coze Barodi'nin vukû'-ı vefatına mebnî yerine bu kere İtalya Devleti teb'asından işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî müteveffâ-yı mûmâileyhin oğlu Alfredo Barodi konsolos ta'yîn kılınmış bulunduğu beyânıyla müteveffâ-yı mûmâileyhin me'mûriyyetini mübeyyin bin üç yüz beş senesi Zilhiccesinin birinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Alfredo Barodi'nin devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş denilerek Aslına tatbîkan

Fî 2 R sene 311

Zabt emri

E'âzîm-i ricâl-i devlet-i aliyyemden Beyrut vilayeti valisi olub ikinci rütbe-i mecidî nişânını hâiz ve hâmil olan Halid Bey dâme ulüvvuhûya ve Beyrut kazası nâibine İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Beyrut'a gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Coze Barodi'nin vukû'-ı vefatına mebnî yerine oğlu Alfredo Barodi konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla mûmâileyh Alfredo Barodi'nin İtalya devleti teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminden tasdik ve işâreti üzerine denilerek

Aslına tatbîkan

Fî 2 R sene 311

(s. 126)

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mısır'a gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolos bulunan Don Karlo Lorna Gamurengo'nun ahar mahalle me'mûriyeti cihetiyle yerine bu kere hariciye me'mûrlarından işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Senyor Don Luiz Polo Bernan ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ceneral konsolos-ı sabık-ı mûmâileyhin me'mûriyyetini mutazammın bin iki yüz doksan üç senesi Recebinin yirmi dokuzuncu günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Senyor Don Luiz Polo Bernan'ın devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş denilerek

Aslına tatbîkan

Fî 20 Ramazan sene 311

Haleb konsolosluğu

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Haleb'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Marko Polti'nin vukû'-ı vefatına mebnî yerine mahdumu işbu râfi'ü tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Corc Marko Poli konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla müteveffâ-yı mûmâileyhe me'mûriyyetini mutazammın bin iki yüz yetmiş senesi Receb-i şerîfinin beşinci günü tarihiyle bir kıt'a emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Corc Marko Poli'nin devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş denilerek

Aslına tatbîkan

Fî 20 Zilkade sene 312

Haleb vilayeti valisi olub birinci rütbe-i Osmanî ve mecidî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan Hasan Paşa iclâlehûya ve Kazası kazası nâibi mevlânâ İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Haleb'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Marko Polti'nin vukû'-ı vefatına mebnî yerine mahdumu mûmâileyh Marko Poli konsolos ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşânım verildiği ve mûmâileyh Mösyö Corc Marko Poli'nin devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş denilerek

Aslına tatbîkan

Fî 20 Zilkade sene 312

İskenderiye konsolosluğu

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İskenderiye'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere bulunan konsolosun diğêr mahalle tahvil-i me'mûriyyetine mebnî yerine işbu râfi'ü tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî İspanya Hariciyye nezâreti me'mûrîninden Mösyö Don Alehandro ta'yîn kılınmış bulunduğu beyânıyla konsolos-ı sabıka me'mûriyyetini mübeyyin bin üç yüz senesi Rebî'ülâhîrinin altıncı günü tarihiyle berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Don Alehandro'nun devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminden tasdik ve işâret bulması üzerine denilerek

Fî 29 Muharrem sene 312

Zabt emri

Bir sureti

Sadâret rütbe-i celîlesiyle imtiyâz-ı nişân-ı hümâyûnumu ve murassa' Osmânî ve mecîdî nişân-ı nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezir-i fetânet-semîrim Ali Hilmi Paşa iclâlehûya vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya hüküm İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İskenderiye'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere bulunan konsolosun diğêr mahalle tahvil-i me'mûriyyetine mebnî yerine İspanya Hariciyye nezâreti me'mûrîninden yerine Mösyö Don Alehandro ta'yîn kılınmış bulunduğu beyânıyla ve mûmâileyh Mösyö Senyor Don Alehandro'nun devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâreti üzerine denilerek

Fî 19 Muharrem sene 312

(s. 127)

Der zamân-ı sadr-ı sudûri'l-vüzerâ hazret-i Halil Rıf'at Paşa ve nezâret-i umûr-ı hâriciyye hazret-i Tefvik Paşa

Fî 18 Ca 313

Rumeli beylerbeyiliğî pâyelülerinden Kudüs-i Şerîf sancağı mutasarrıfı olub ikinci rütbe-i Osmani ve mecîdî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan İbrahim Hakkı Paşa dâmet me'âliyeye ve Kudüs-i şerîf kazası nâibi zidet fezâiluhûya İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Senyor Debazmira'nın âhar mahalle me'mûriyyetine mebnî yerine bu kere Hariciyye nezâreti me'mûrlarından Senyor Don Francisko Solas ta'yîn kılınmış olunduğu beyânıyla ve mûmâileyh Senyor Don Francisko Solas'ın devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâreti üzerine denilerek

Fî 28 Ca sene 312

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Senyor Debazmira'nın âhar mahalle me'mûriyyeti cihetiyle yerine bu kere işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Senyor Don Francisko Solas ta'yîn kılınmış olunduğu beyânıyla konsolos-ı

sabık-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mutazammın bin üç yüz altı senesi Saferinin yirmi üçüncü günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Senyor Don Francisko Solas'ın devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminden tasdik ve işâretinden müstebân olmuş olduğu denilerek

Fî 28 Ca sene 312

Bir sureti

Sadâret rütbe-i celilesiyle Hidiv-i Mısır olub imtiyâz-ı nişân-ı hümâyûnumu ve murassa' Osmânî ve mecîdî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim Abbas Hilmi Paşa iclâlehû vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya hüküm İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mısır Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Senyor Don Luiz Boliver'in âhar mahalle tahvil-i me'mûriyyetine mebnî yerine Senyor Don Federik Rohas ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla yedine berât-ı âlîşânım verildiği beyânıyla mûmâileyh Senyor Don Federik Rohas devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâret olması üzerine denilerek

Fî 9 Zilhicce sene 312

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mısır Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Senyor Don Luiz Boliver'in âhar mahalle tahvil-i me'mûriyyetine mebnî yerine bu kere işbu râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Senyor Don Federik Rohas ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ceneral konsolos-ı sabıka me'mûriyyetini mübeyyin bin üç yüz on bir senesi Ramazanü'l-mübârekinin yirminci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfinin verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Senyor Don Federik Rohas'ın devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş olduğu denilerek

Fî 9 Zilhicce sene 312

(s. 128)

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Selanik'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Mösyö Modya'nın yerine işbu râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Mösyö Şarl Arslan ta'yîn kılınmış olduğu

beyânıyla ol bâbda berât-ı âlişânım ve zabt emr-i şerîfimin i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde mukîm sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve konsolos-ı sâbika me'mûriyyetini mutazammın bin üç yüz dokuz senesi Zilkadesinin yirmi yedinci günü tarihiyle berât-ı âlişânım ve zabt emr-i şerîfim verilmiş olduğu kuyûddan ve mûmâileyh Avusturya ve Macaristan devlet-i fahimesi teb'asından bulunduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince konsolos lâhika-i me'mûriyyetini hâvî işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Mösyö Şarl Arslan İspanya devleti tarafından Selanikde konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Selanik'e dâhil oldukları gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini borç ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine

ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb götürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rû'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 19 Muharrem sene 314

Vüzerâ-yı izâm-ı saltanat-ı seniyyemden Selanik vilayeti valisi olub birinci rütbe-i Osmanni mecidî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil vezir-i dirâyet-semîrim Hüseyin Rıza Paşa iclâlehûya ve Selanik kazası nâibi mevlânâ zîdet fezâiluhûya

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Selanik'e gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere konsolos bulunan Mösyö Modya'nın yerine bu kere Şarl Arslan ta'yîn kılınarak yedine berât-ı âlîşân verildiği beyânıyla işbu konsolosluğun zikr olunan berât-ı şerîfim mucîbince mumâileyhe zabt itdirilmesiyle ol tarafa gelüb giden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini kendüsünün rû'yet eylemesine âhar tarafdandahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim sudûru devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde mukîm sefâreti (s. 129) cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve mûmâileyh Şarl Arslan Avusturya ve Macaristan devlet-i fahimesi teb'asından bulunduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olarak mûmâileyhin konsolosluğunu mübeyyin berât-ı âlîşânım tasdîr kılınmış olmağla imdi siz ki vali-i müşâr ve nâib-i mûmâileyhimâsız keyfiyet ma'lûmunuz oldukda konsolosluk-ı mezkûru zikr olunan berât-ı âlîşânım mucîbince mumâileyhe zabt itdirüb ve konsolosluğu umûruna mugâyir berât-ı âharı dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb bermûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbâbını istihsâle mübâderet eylesiz

fî 19 Muharrem sene 314

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mısır Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere Almanya devlet-i fahîması teb'asından işbu râfî'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Mösyö Vilhelm Peniranis fahrî konsolos ta'yîn

kılınmış olunduğu beyânıyla ve ceneral konsolos-ı mûmâileyhe me'mûriyyetini mutazammın bin üç yüz on üç senesi Zilhiccesinin dokuzuncu günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfim verildiği kuyûddan ve Mösyö Vilhelm Peniranis fi'l-asl Almanya devlet-i fahîması teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden müstebân olmuş olduğu denilerek

Fî 11 Rebî'ülâhir sene 315

Bir sureti

Sadâret rütbe-i celilesiyle Hidiv-i Mısır olub imtiyâz-ı nişân-ı hümâyûnumu ve murassa' Osmânî ve mecîdî nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim Abbas Hilmi Paşa iclâlehû vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhûya hüküm İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mısır Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere Almanya devlet-i fahîması teb'asından işbu râfi'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Mösyö Vilhelm Peniranis fahrî konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla mûmâileyh Mösyö Vilhelm Peniranis'in fi'l-asl Almanya devlet-i fahîması teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminden tasdik ve işâret olunması üzerine denilerek

Fî 11 Rebî'ülâhir sene 1315

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mısır Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Mösyö İspanyoloz'un tebdil-i me'mûriyyetine mebnî yerine devlet-i müşârünileyhânın hâriciyye me'mûrlarından işbu râfi'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Mösyö Rafael Luis de Argo ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla konsolos-ı sâbık me'mûriyyetini mutazammın bin üç yüz üç senesi Muharreminin yirmi dokuzuncu günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Rafael Luis de Argo'nun devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden anlaşılması olduğu denilerek

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mısır Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Senyor Don Antonyo de Frastura'nın âhar mahalle tahvîl-i me'mûriyyetine mebnî yerine devlet-i müşârünileyhânın hâriciyye me'mûrlarından işbu râfi'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî

Don Rikardo Laribos ceneral konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla konsolos-ı sâbika me'mûriyyetini mutazammın bin üç yüz on altı senesi Ramazanının dokuzuncu günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Senyor Don Rikardo Laribos'un devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden anlaşılması olduğu beyânıyla denilerek

Fî 6 Ra sene 313

(s. 130)

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Yafa'ya gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkî'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Senyor İspanyolu'nun azline mebnî yerine işbu râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Senyor Andriya Karpani nâm zat Konsolos vekili ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla mûmâileyhin me'mûriyyetini mutazammın berât-ı âlîşânım ısdârı ve i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyem sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve vekîl-i sâbika me'mûriyyetini mutazammın bin iki yüz doksan bir senesi Recebinin ikinci günü tarihiyle berât-ı âlî verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Senyor Andriya Karpani'nin İtalya devlet-i fahîması teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden anlaşılması olmağla mûmâileyh Senyor Andriya Karpani İspanya devleti canibinden Yafa'da konsolos vekili tanınmak ve ol tarafa amed şüd eden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkî'a-i ticâretlerini rû'yet ve konsolota resmin ahz ve kabz edüb vekâleti umuruna âhar tarafdandahl ve ta'arruz olunmamak ve ahidnâme-i hümâyûna himâyet ve siyânet olunmak üzere işbu berât-ı âlîşânım ısdâr olundu

Fî 25 Muharrem sene 1321

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İskenderun'a gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkî'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Harat'ın vukû'-ı vefatına mebnî yerine biraderi İtalya devlet-i fahîması teb'asından işbu râfî'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Mösyö Garler Moloyi ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla mûmâileyhin me'mûriyyetini mutazammın berât-ı âlîşânım ısdârı ve i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyem sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve vekîl-i sâbika me'mûriyyetini mutazammın bin üç yüz iki senesi Muharremü'l-harâmının beşinci günü tarihiyle bir kıt'a emr-i şerîfim verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Garler Moloyi'nin İtalya devlet-i fahîması teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden anlaşılması olmağla mûmâileyh Mösyö Garler

Moloyi İspanya devleti canibinden İskenderun'da İspanya devleti konsolos vekili tanınmak ve ol tarafa amed şüd eden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet ve konsolota resmin ahz ve kabz edüb vekâleti umuruna âharı dahl ve ta'arruz etmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve siyânet olunmak üzere işbu berât-ı âlîşânım ısdâr olundu

Fî 5 Safer sene 1321

İspanya devleti tarafından Trablusşam'da bulunan konsolos vekilinin vukû'-ı vefatına mebnî yerine biraderi işbu râfi'u tevkî'-i refi'i'ş-şân-ı hâkânî Karlos Kasiyafilis nâm zat konsolos vekili ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla mûmâileyhin tasdik-i vekâletini mutazammın berât-ı âlîşânım ısdârı ve i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyem sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve müteveffâ-yı mûmâileyhe bin iki yüz seksen senesi Şa'bân-ı şerîfinin evâhiri tarihiyle emr-i âlî verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Karlos Kasiyafilis'in Avusturya devlet-i fahîması teb'asından olduğu tâbi'iyet kalemi ma'rifetiyle icrâ olunan tahkîkâtdan anlaşılması olduğuna binâen mûmâileyhin İspanya devleti canibinden Trablusşam'da konsolos vekili tanınmak ve ol tarafa amed şüd eden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet ve konsolota resmin ahz ve kabz edüb vekâleti umuruna âhar tarafdân dahl ve ta'arruz olunmamak ve ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve siyânet kılınmak üzere işbu berât-ı âlîşânım ısdâr olundu

Fî 22 Zilhicce sene 321

(s. 131)

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Trabzon'a gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Maranko'nun vukû'-ı vefatına mebnî yerine müteveffâ-yı mûmâileyhin mahdumu Mösyö Timoti Maronko ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla müteveffâ-yı mûmâileyhe me'mûriyyetini mutazammın bin iki yüz iki senesi Şa'bânının yirmi altıncı günü tarihiyle vekâlet emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Timoti Maronko'nun devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve derkenârı meâlinden müstebân olmuş denilerek

Aslına tatbîkan

Fî 28 Cemâziyelâhire sene 316

Nişân-ı hümâyûn oldur ki

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Senyor Don Francisko Solas'ın âhar mahalle tahvil-i me'mûriyyetine mebnî yerine devlet-i müşârünileyhâ hâriciyye me'mûrlarından işbu râfi'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Dosan de Gazaris nâm zat konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfim i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyemde mukîm sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid'â olunmuş ve konsolos-ı sâbıka me'mûriyyetini mutazammın bin üç yüz on senesi Cemâziyelevvelinin yirmi sekizinci günü tarihiyle berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfim verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Dosan de Gazaris'in devlet-i müşârünileyhâ teb'asından bulunduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve işâretinden anlaşılmiş olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince konsolos lâhika dahi me'mûriyyetini hâvî işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Dosan de Gazaris İspanya devleti tarafından Kudüs-i Şerîf'de konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Kudüs-i Şerîf'e dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini borç ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgâr olan rüsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve

evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mâmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rû'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 22 Muharrem sene 321

(s. 132)

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Bingazi'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere mahall-i mezkûrda İngiltere devlet-i fahîması tarafından konsolos bulunan Mösyö Costen Çarls Vilyam'ın İspanya devleti tarafından dahi konsolos vekili ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ahidnâme-i hümâyûn şurutu mûcibince berât-ı âlîşânım ısdâr ve i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde mukîm sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve İspanya devleti canibinden Bingazi'ye konsolos vekili ta'yîn kılınmış olan Mösyö Kortana Torosoti'ye me'mûriyyetini havi bin üç yüz altı senesi Rebî'ülevvelinin yirmi sekizinci günü ve İngiltere devlet-i fahîması tarafından konsolos bulunan mûmâileyh Mösyö Costen Çarls Vilyam'ın mahall-i mezkûr konsolosluğuna ta'yîni hakkında dahi bin üç yüz yedi senesi Recebinin ikinci günleri tarihleriyle berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfim verilmiş olduğu kayden anlaşılmış olduğuna ve teb'a-i saltanat-ı seniyyemden ol canibde bulunan yerlüler ile düvel-i ecnebiye teb'ası beynlerinde zuhur edecek bi'l-cümle de'âvî ve münâza'ât müdde'î-i aleyhin tâbi'iyyeti her ne olur ise olsun mu'âhade-i atîka ahkâmına muvafık ve bu mu'âhedât devlet-i aliyemin Avrupa ve Asya kıt'alarında bulunan eyâlâtında ne suretle cârî ise âna mutabık olarak fasl ve tesviye olunması olbâbda tanzim olunub mer'ıyyü'l-icrâ bulunan protokol ahkâmı iktizasından bulunduğuna binâen ahidnâme-i hümâyûn şurutu ve protokol ahkâmı mûcibince amel olunmak

fermanım olmağın işbu berât-ı hümayûn-ı sa'âdet-makrûn-ı pâdişâhânemi verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Mösyö Costen Çarls Vilyam İngiltere devlet-i fahîması tarafından Bingazi'de konsolos olduğu gibi İspanya devleti tarafından dahi konsolos vekili olub ol tarafa amed şüd eden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet ve ahidnâme-i hümayûn şurutuna ve protokol ahkâmına tevfikân mûmâileyh

rü'yet ve konsolota resmin ahz ve kabz edüb vekâleti umuruna taraf-ı âhardan dahl ve ta'arruz etdirilmeye

Fî 19 Ramazan sene 319

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Mersin'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Mösyö Kostantino Mavromati'nin vukû'-ı vefatına mebnî yerine muvakkaten konsolos vekâletini ifâ etmekte müteveffâ-yı mûmâileyhin mahdumu Yunan devleti teb'asından işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Mösyö Andriya Mavromati konsolos vekili ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla mûmâileyhin me'mûriyyetini mutazammın berât-ı âlişânım ısdârı ve i'tâsı İspanya devletinin âsitâne-i aliyyem sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve müteveffâ-yı mûmâileyhe me'mûriyyetini mutazammın bin iki yüz seksen sekiz senesi Saferinin yirminci günü tarihiyle bir kıt'a emr-i şerîfim verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Andriya Mavromati'nin Yunan devleti teb'asından olduğu tâbi'iyet kalemi derkenârından anlaşılmiş olduğuna binâen mûmâileyh Mösyö Andriya Mavromati'nin Mersin'de İspanya devleti konsolos vekili tanınarak ol tarafa amed şüd eden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet ve konsolota resmin ahz ve kabz edüb vekâleti umuruna âharı tarafından dahl ve ta'arruz olunmamak ve ber-mûceb-i ahidnâme-i hümayûn himâyet ve siyânet kılınmak üzere işbu berât-ı âlişânım ısdâr olundu

Fî 6 Cemâziyelâhir sene 321

(s.133)

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere fahri konsolosu bulunan Mösyö Belizareş'in yerine İngiltere devleti teb'asından işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Mösyö Alfredo dö Mortimer nam zat konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla konsolos-ı

sâbika me'mûriyyetini mutazammın üç yüz on beş senesi şehr-i Rebî'ülâhîrinin on birinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Alfredo dö Mortimer İngiltere devleti teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve derkenârı meâlinden müstebân olmuş denilerek

Aslına Tatbîkan

Fî 8 Muharrem sene 324

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Mösyö Rikardo Döla Risis'in yerine İspanya hâriciyye nezareti me'mûrlarından işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Mösyö Don Razman de Lorey nam zat ceneral konsolosu ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ceneral konsolos-ı sâbika me'mûriyyetini mutazammın bin üç yüz on yedi senesi Zilkadesinin altıncı günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Don Razman de Lorey devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin tasdik ve derkenârı meâlinden müstebân olmuş denilerek

Aslına Tatbîkan

Fî 23 Zilkade sene 323

İspanya devleti tarafından Trablusşam'da bulunan konsolos vekilinin vukû'-ı vefatına mebnî yerine biraderi işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Karlos Kasiyafilis nâm zat konsolos vekili ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla mûmâileyhin tasdik-i vekâletini mutazammın berât-ı âlîşânım ısdâr ve i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyem sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve müteveffâ-yı mûmâileyhe bin iki yüz seksen senesi Şa'bân-ı şerîfinin evâhiri tarihiyle emr-i âlî verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Karlos Kasiyafilis'in Avusturya devlet-i fahîması teb'asından olduğu tâbi'iyet kalemi ma'rifetiyle icrâ olunan tahkîkâtdan anlaşılmış olduğuna binâen mûmâileyhin İspanya devleti canibinden Trablusşam'da konsolos vekili tanınmak ve ol tarafa amed şüd eden İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet ve konsolota resmin ahz ve kabz edüb vekâleti umuruna âhar taraftan dahl ve ta'arruz olunmamak ve ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve siyânet kılınmak üzere işbu berât-ı âlîşânım ısdâr olundu

Fî 22 Zilhicce sene 321

(s.134)

İspanya devleti tarafından İzmir’de bulunan konsolos vekili bulunan Mösyö Joli’nin vukû’-ı vefatına mebnî yerine İngiltere devleti teb’asından işbu râfi’u tevki’-i refi’i’ş-şân-ı hâkânî Mösyö Advin Joli nâm zat konsolos vekili ta’yîn kılınmış olduğu beyânıyla mûmâileyhin tasdik-i vekâletini mutazammın berât-ı âlişânım ısdâr ve i’tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyem sefâreti cânibinden bâ-takrîr istid’â olunmuş ve müteveffâ-yı mûmâileyhe bin üç yüz dokuz senesi Şevvâl-i Mükerrerminin yirminci günü tarihiyle emr-i âlî verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Advin Joli’nin İngiltere devlet-i fahîması teb’asından bulunduğu tâbi’iyyet kalemi ma’rifetiyle icrâ olunan tahkîkâtın anlaşılması olduğuna binâen mûmâileyhin İspanya devleti canibinden İzmir’de konsolos vekili tanınmak ve ol tarafa amed şüd eden İspanya tüccâr ve teb’asının umûr ve husûsât-ı vâkı’a-i ticâretlerini rü’yet ve konsolota resmin ahz ve kabz edüb vekâleti umuruna âhar tarafdandahl ve ta’arruz olunmamak ve ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve siyânet kılınmak üzere konsolosluk nizâmnamesinin yedinci maddesi hükmüne tevfiқан işbu berât-ı âlişânım ısdâr olundu

Fî 8 Cemâziyelâhire sene 323

İspanya devleti tüccâr ve teb’asından Burusa’ya gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı’a-i ticâretlerini rü’yet eylemek üzere teb’a-i devlet-i aliyyemden Konstan Bari Efendi müceddeden konsolos vekili ta’yîn kılınmış olduğundan bahisle icrâ-yı îcâbî âsitâne-i aliyyemde mukîm sefiri cânibinden bâ-takrîr iltimâs olunmuş ve saltanat-ı seniyyem ile devlet-i müşârünileyhâ beyninde mün’akid ahidnâme-i hümâyûnda İspanya Kralının ikâme edeceği vekili vesâletiyle devlet-i aliyyenin münâsib olan bi’l-cümle liman ve işkele ve sevâhilinde konsolosları ikâmet etdirilüb azl ve nasblarında ve rütbesine göre evâmîr-i aliyye ve berevât ihsân olunmasında ve konsoloslarının ve etbâ’larının husûslarında sâir dost olan düvel elçileri ve etbâ’larına olan müsâ’ade misillü mu’âmele oluna deyü muharrer olduğu gibi konsolosluk nizâmnamesinin altıncı bendinde de yerlûden hiçbir kimesne bir ecnebi devletin konsolos vekili veyahut me’mûru ta’yîn olunamayacağı ve mu’âmelât-ı ticâretten neş’et etmiş ba’zı esbâb-ı mücbireye mebnî bir mahalde konsolosluk başkasına verilemeyüb de mutlaka teb’a-i saltanat-ı seniyyemden birine tevcih olunmak lâbûd görüldüğü halde böyle bir hal esnasında ta’alluku olacak devletin dersa’âdetimde bulunan sefiri vâsıtasıyla bâb-ı âlî ile müzâkere eylemesi câiz olub ma’amâfih öyle bir hal istisna mücerred tarafeynden

musaddak lüzum-ı hakikiye mebnî muvakkaten kabul olunacağı ve şu istisnâyı müstelzim olan hâlât bertaraf oldukda konsolosluğa ta'yîn kılınmış olan yerlünün tebdiline mübâderet kılınacağı ve merkum yerlünün hitâm-ı me'mûriyyetinde hidmetinde bulunmuş olduğu devletin himâyetini iddi'â edemeyeceği ve yedinci bendinde hiçbir konsolos vekili ve me'mûru âsitâne-i aliyemde bulunan sefâreti vâsıtasıyla divan-ı hümâyûnumdan sâbıkı misillü kendüsüne ruhsatname-i me'mûriyyet alacak berât-ı âlîşânımı istihsâl etmedikçe îfâ-yı me'mûriyyet edemeyeceğini musarrah ve mastûr bulunduğuna binâen devlet-i müşârünileyhâ sefâretinden muvâfakat olunduğu veçhile efendi-i mûmâileyhin zatına aid bi'l-cümle mu'âmelât-ı adliyye ve idare ve tekâlif-i emîriyye ve husûsât-ı sâirece bir imtiyazı olmayub hakkında tamamıyla devlet-i aliyem gibi mu'âmele edilmek ve yalnız ticaretle iştigâl eden konsolos hakkında cârî olan mu'âmelâtdan istifâde eylemek şerâitiyle kabûl-i me'mûriyeti husûsuna lede'l-istîzân mûcibince irâde-i seniyye-i mülûkânem müte'allik ve şeref-sudûr olmağla mûmâileyh Konstan Bari Efendi devlet-i müşârünileyhâ canibinden Burusa konsolos vekili tanınmak ve me'mûriyyetine aid husûsâtı rû'yet ve tesviye ve konsolota resmin ahz ve kabz edüb vekâleti umuruna taraf-ı âhardan dahl ve ta'arruz olunmamak ve şerâit-i mezkûre dâiresinde ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve siyânet kılınmak üzere işbu berât-ı âlîşânım ısdâr kılındı

Fî 18 Muharrem sene 323

(s. 135)

Mûmâileyhin tasdik-i me'mûriyyetini havi şeref-sudûr buyurulan 3323 numaralı irâde-i seniyyesi Bâb-ı Âlî evrak odasına gönderilmiştir fî 24 Ramazan sene 324

İspanya devleti tarafından müceddeden teşkil olunan Bağdad konsolosluğuna teb'a-i devlet-i aliyemden Joze Asfar nam zat muvakkaten konsolos vekili ta'yîn kılınmış olduğundan bahisle icrâ-yı îcâbı âsitâne-i aliyemde mukîm sefiri cânibinden bâ-takrîr istid'â ve ahîran dahi mûmâileyhin kavânîn ve nizâmât-ı saltanat-ı seniyyeme ittibâ'dan istinkâf etmesine mahal kalmamak için sıfat-ı resmîyesinden istifade edememesi şartıyla kabul-i me'mûriyeti talep ve izbâr olunmasıyla keyfiyet taraf-ı eşref-i mülûkâneme arz ile lede'l-istîzân ol veçhile ifa ve iktizasına müsâ'ade-i seniyye-i şâhânem şâyân olmağla işbu berât-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurum ki mûmâileyh Joze Asfar devlet-i müşârünileyhâ tarafından Bağdad'da muvakkaten konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-

1 vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at idub İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Bağdad'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini borç ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden taleb ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhüd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafik olarak me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerin narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 10 Ramazan sene 324

(s. 136)

Bir sureti

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Selanik'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Farat'ın vukû'-ı vefatına mebnî yerine İngiltere devleti teb'asından işbu râfi'u tevkî'-i refi'i's-şân-ı hâkânî Mösyö Advor Şarno konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla konsolos-ı sâbıka me'mûriyyetini havi bin üç yüz on dört senesi şehr-i Muharremi'l-harâmının on dokuzuncu günü tarihiyle berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfim verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Advor Şarno'nun İngiltere devleti teb'asından olduğu tâbi'iyet kalemi derkenârı meâlinden anlaşılması olmağla denilerek

Aslına Tatbîkan

Fî 20 Ramazan sene 324

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kudüs-i Şerîf'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos bulunan Senyor Dosan de Gazaris nâm zatın âhar mahalle tahvil-i me'mûriyyeti cihetiyle yerine işbu râfi'u tevkî'-i refi'i's-şân-ı hâkânî Senyor Don Anhel Sancis konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla konsolos-ı sâbıka me'mûriyyetini havi bin üç yüz yirmi bir senesi şehr-i Muharremi'l-harâmının yirmi ikinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Senyor Don Anhel Sancis'in devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kalemi derkenârı meâlinden anlaşılması olmağla denilerek

Aslına Tatbîkan

Fî 9 Muharrem sene 326

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Port Said'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere konsolos vekili bulunan Antonyo Reli Kosta nâm zatın âhar mahalle tahvil-i me'mûriyyeti cihetiyle yerine İspanya hâriciyye nezareti me'mûrlarından işbu râfi'u tevkî'-i refi'i's-şân-ı hâkânî Senyor Don Migel Maloker konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla vekil-i sâbıka me'mûriyyetini havi bin üç yüz senesi şehr-i Muharremi'l-harâmının onuncu günü tarihiyle vekâlet berât-ı âlîsi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Senyor Don Migel Maloker'in devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin derkenârı meâlinden anlaşılması olmağla denilerek

Aslına Tatbîkan

Fî 28 Safer sene 326

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Port Said'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere İspanya hâriciyye me'mûrlarından işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Senyor Don Huan Areki nam zat konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla ve konsolos-ı sâbika me'mûriyyetini havi bin üç yüz yirmi altı senesi şehir-i saferi'l-hayrının yirmi sekizinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve mûmâileyh Senyor Don Huan Areki'in devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'yyet kaleminin derkenârı meâlinden anlaşılması olmağla denilerek

Aslına Tatbîkan

Fî 13 R sene 327

(s.137)

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere ceneral konsolosu bulunan Mösyö Don Zerman Marya de Avromi Loren'in yerine işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Senyor Don Fernando Ozoryo nâm zat ceneral konsolosu ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla me'mûriyyetini havi berât-ı âlişân ve zabt emr-i şerîfimin ısdâr ve i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın dersa'âdetimde mukîm sefâreti cânibinden bâ-takrîr istîd'â olunmuş ve ceneral konsolos-ı sâbika me'mûriyyetini mutazammın bin üç yüz yirmi üç senesi şehir-i Zilkadesinin yirmi üçüncü günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan ve ceneral konsolos-ı lâhık-ı mûmâileyhin devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu tâbi'yyet kaleminin derkenârı meâlinden anlaşılması olmağla denilerek

Aslına Tatbîkan

Fî 2 Muharrem sene 326

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından İzmir'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Senyor Don Rafael Fizaris nâm zat konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla me'mûriyyetini havi berât-ı âlişân ve zabt emr-i şerîfimin ısdâr ve i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyem sefâreti cânibinden bâ-takrîr iltimâs olunmuş ve mahall-i mezkûrda mukaddemâ konsolos vekili bulunan İngiltere devlet-i fahîması teb'asından Mösyö Advin Joli'nin me'mûriyyetini mutazammın bin üç yüz yirmi üç senesi şehir-i Cemâziyelâhiresinin sekizinci günü tarihiyle vekâlet berât-ı âlîsi verildiği kuyûddan ve

konsolos olacak mûmâileyhin İspanya devleti teb'asından olduğu tâbi'iyet kaleminin derkenârı meâlinden anlaşılması olmağla denilerek

Aslına Tatbîkan

Fî 7 Cemâziyelevvel sene 326

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Selanik'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rû'yet eylemek üzere teb'a-i devlet-i aliyyemden Jorj Harisafis Efendi konsolos vekili ta'yîn kılınmış olduğundan bahisle icrâ-yı îcâbı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyemde mukîm sefaretî cânibinden bâ-takrîr iş'âr ve iltimas olunmuş ve konsolos-ı sâbıka bin üç yüz yirmi dört senesi Ramazan-ı şerîfinin yirminci günü tarihiyle berât-i âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan anlaşılması olduğu gibi konsolos nizamnamesinin altıncı bendinde de yerlûden hiçbir kimesne bir ecnebi devletin konsolos vekili veyahut me'mûru ta'yîn olunamayacağı ve mu'âmelât-ı ticâretten neş'et etmiş ba'zı esbâb-ı mücbireye mebnî bir mahalde konsolosluk başkasına verilemeyüb de mutlaka teb'a-i saltanat-ı seniyyemden birine tevcih olunmak lâbüd görüldüğü halde böyle bir hal esnasında ta'alluku olacak devletin dersa'âdetimde bulunan sefiri vâsıtasıyla bâb-ı âlî ile müzâkere eylemesi câiz olub ma'amâfih öyle bir hal istisna mücerred tarafeynden musaddak lüzum-ı hakikiye mebnî muvakkaten kabul olunacağı (s.138) ve şu istisnâyı müstelzim olan hâlât bertaraf oldukda konsolosluğa ta'yîn kılınmış olan yerlûnün tebdiline mübâderet kılınacağı ve merkum yerlûnün hitâm-ı me'mûriyyetinde hizmetinde bulunmuş olduğu devletin himâyetini iddi'â edemeyeceği münderiç bulunduğuna ve mûmâileyh Jorj Harisafis Efendi'nin madde-i mezkûre ahkâmına tevfikân teb'a-i Osmaniye'nin mükellef bulunduğu kâffe-i rûsum ve tekâlifî eda eylemek ve gümrük resminden ma'fuvviyet gibi imtiyâzattan istifade etmemek ve bi'l-cümle husûsât-ı şahsiyyesinde ve umurunda Osmanlı mu'âmelesi görmek şartlarıyla vekâlet-i mezkûreye ta'yîni sefâret-i müşârünileyhâ ile bi'l-müzâkere tensîb olduğu hâriciyye nezaretinden bildirilmiş olduğuna binâen mûmâileyh Jorj Harisafis Efendi İspanya devleti tarafından Selanik'de konsolos vekili tanınmak ve ol tarafa amed şü'd eden devlet-i müşârünileyhâ tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini beyne'd-devleteyn cârî olan uhûd ve şurut iktizası üzere rû'yet ve konsolota resmin ahz ve kabz edüb şahsına müte'allik umur ve mu'âmelâtda şerâit-i mezkûreye ri'âyet ve tevfik-i hareket olunmak üzere işbu berât-ı âlîşânım ısdâr olundu

Fî 20 Zilhicce sene 327

İspanya devleti tarafından Bağdad'da teşkil olunan fahri konsolosluk lağv olunarak ba'dem'a devlet-i müşârünileyhâ teb'asına aid umur ve mesâlihîni şehir-i mezkûrda mukîm Fransız Fransuva tarafından ifa edileceği beyânıyla icrâ-yı îcâbı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyem sefaretî cânibinden bâ-takrîr iş'âr olunmuş ve sâbık konsolosa me'mûriyyetini havi bin üç yüz yirmi dört senesi şehir-i Ramazani'l-mübârekinin onuncu ve Fransa'nın Bağdad konsolosu bulunan Mösyo Roen dahi sene-i mezkûre Muharremü'l-haramının yirmi sekizinci günü tarihleriyle berât-i âlî ve zabt emr-i şerîfî verildiği kuyûddan anlaşılmiş olmağla emsâli veçhile işbu berât-ı hümâyûn-ı mevhîbet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Mösyo Roen İspanya devleti tarafından Bağdad'da konsolos olup olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe mürâca'at eyleye ve İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Bağdad'a dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini borç ve töhmeti için kimesne rencîde ve remîde eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olup da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden talep ile rencide olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhe ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için konsolos-ı mûmâileyhe vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve muahharan akd olunan ticâret mu'âhadesi iktizasınca karârgîr olan rûsûmât-ı gümrüklerinden ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyhin kendüsüne mahsus olup mikdârı nizamına muvafık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürülenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle (s.139) ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâsı olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh

âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerini narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos-ı mûmâileyh mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna ve'l-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 22 Zilhicce sene 328

Zabt emr-i şerîfi

Birinci Ferîkân-ı Kirâmdan Bağdad Valisi Nâzım Paşa dâme ulüvvuhû ve akzâ Bağdad Nâibi Âsım Efendi zîdet fezâiluhûya hüküm

İspanya devleti tarafından Bağdad'da bulunan fahri konsolosluk lağv olunarak devlet-i müşârünileyhâ teb'asına aid umur ve mesâlihın şehir-i mezkûrda mukîm Fransız konsolosu Mösyö Roen'e havale olduğu beyânıyla icrâ-yı îcâbı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyem sefaretî cânibinden bâ-takrîr iş'âr olunmuş ve İspanya devletinin Bağdad konsolosluğunun mûmâileyh Mösyö Roen'e havale olduğunu mutazammın berât-ı âlîşânım ısdâr ve i'tâ olduğu misillü zabt için dahi işbu emr-i şerîfim tasdir kılınmış olmağla siz ki vali-i müşâr ve nâib-i mûmâileyhimâsız keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda zikr olunan konsolosluğu mezkûr berât-ı hümâyûnum vechile mûmâileyhe zabt itdirüb umûruna âhardan hiç ferdi dahl ve ta'arruz itdirmeyüb ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbabının istikmâline i'tinâ ve dikkât eyleyesiz

Fî 22 Zilhicce sene 328

İspanya devleti tarafından Selanik'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Mösyö Antonyo Sükeli Sukana konsolos ta'yîn kılınmış olduğundan bahisle me'mûriyetini havi iktiza eden berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfimin ısdâr ve i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyem sefaretî tarafından bâ-takrîr iş'âr ve iltimas olunmuş ve mahall-i mezkûr konsolos vekâletine ta'yîn kılınmış olan teb'a-i devlet-i aliyyemden Jorj Harlisafis Efendinin me'mûriyyetini havi bin üç yüz yirmi yedi senesi şehir-i

Zilhicce'ti'ş-şerîfesinin yirminci günü tarihiyle berât-i âlî ısdâr olunduğu kuyûddan ve mûmâileyh Mösyö Antonyo Sükeli Sukana'nın devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu hâriciyye nezaretinin tezkiresi meâlinden anlaşılması olmağla ahidnâme-i hümâyûn ve emsâli veçhile işbu berât-ı hümâyûnumu verdim ve buyurdum ki mûmâileyh Mösyö Antonyo Sükeli Sukana devlet-i müşârünileyhâ tarafından Selanik'de konsolos olub olcânibe varan İspanya tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini ahidnâme-i hümâyûn şurûtu üzere görüb ve tüccâr-ı merkûme umûr-ı müşkilelerinde mûmâileyhe (s.140)

mürâca'at eyleye ve İspanya bayrağı altında yürüyen tüccâr ve teb'ası Selanik'e dâhil olduğu gibi âdet-i kadîm üzere metâ'larının sûret-i defteri nâtik olduğu vechile ta'yîn olunan konsolosluk avâyidini mûmâileyhe vireler ve âdemlerini borç ve töhmeti için kimesne rencide ve remide eylemeye ve İspanyaludan birisinin borcu olub da gaybûbet eylediği halde ânın için kefâletsizlerinden talep ile rencide olunmaya ve mûmâileyh konsolos ve âdemlerine garazan bir da'vâ olur ise dört bin akçadan ziyâde mâdem ki sicil ve hüccet olunmuş olmayub veyâhûd kendü hattıyla temessük olmuş olmaya bu makûle aslı olmayan da'vâlar Âsitâne-i sa'âdetime havâle olunub huzur-ı fetvâ-yı penâhîde görüle bî-vech şâhidler ânda istimâ' olunmaya ve ba'zıları mücerred ahz ve habs için mûmâileyh konsolos vesâir İspanyalulara şetm eylediniz deyü isnâd ve iftirâ idub te'addî ider olur ise men' ve def' oluna İspanyaludan karadan ve deryâdan gelen tüccâr ve âdemlerine kimesne dahl etmeyüb ticâret eyleyeler ve mukarrer olan gümrük rüsûmundan ma'adâ me'mûrlar taraflarından ziyâde gümrük vesâir nâmıyla bir akça mütâlebe ve ahz olunmaya ve mûmâileyh konsolosun kendüsüne mahsus olub mikdârı nizamına muvafık bulunan me'kûlât ve meşrubât ve melbûsât ve mefruşâtı iskeleye gelür ise gümrük vesâir nesne mütâlebe olunmaya ve konsolos-ı mûmâileyh habs olunmayub ve evleri mühürlenmeyüb her ne makûle da'vâları olur ise Âsitâne-i sa'âdetimde görüle ve İspanya teb'asının birbiri beyninde da'vâları olur ise âyinleri üzere konsolos-ı mûmâileyh görüb fasl idub hâricden kimesne dahl eylemeye ve konsolos âdemlerini ba'zı mesâlih için gönderdikde karada ve deryâda ve menâzil ve merâhilde kendülerine ve esvâb ve hayvanlarına ve emvâl ve erzakına hiçbir kimesne tarafından dahl olunmayub emîn ve sâlim varub geleler ve zâd ve zevâdelerini narh-ı rûzî üzere akçasıyla aldıkda hiç ferd ta'allül ve nizâ' etmeye ve İspanyaludan birinin ba'zı cürmü olub da vilâyetine göndermek istedikde kimesne mâni' olmaya ve mahûf ve

muhâtara olan mahallerde âlât-ı harb getürdükde hiç ferd müdâhale eylemeye ve konsolos mahkemeye gitmek istedikde dahî ta'allül olunmayub da'vâsı şer'-i şerîf üzere rü'yet oluna el-hâsıl her bir husûsları şer'-i şerîf muktezâsı ve ahidnâme-i hümâyûn meâl ve müeddâsı üzere görüle olbâbda hiç âhar mâni' olmaya

Fî 6 Receb sene 329

Zabt emr-i şerîfi

Ricâl-i devlet-i aliyyemden Selanik vilayeti valisi olub birinci rütbe-i mecidî ve üçüncü rütbe-i Osmani nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan İbrahim Bey dâme ulüvvuhû ve Selanik Nâibi zîdet fezâiluhûya

İspanya devleti tarafından Selanik'e gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî bu kere Mösyö Antonyo Sükeli Sukana konsolos ta'yîn kılınmış olduğundan bahisle me'mûriyetini mutazammın iktiza eden berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfimin i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyem sefaretî tarafından bâ-takrîr iş'âr ve iltimas olunmuş ve mûmâileyh Mösyö Antonyo Sükeli Sukana'nın devlet-i müşârünileyhâ teb'asından olduğu hâriciyye nezaretinin tezkiresi meâlinden **(s.141)** mûmâileyhin Selanik'e konsolos ta'yîn kılındığını havi berât-ı âlîşânım i'tâ olunduğu gibi zabtı içün dahi işbu emr-i şerîfim tasdir kılınmış olmağla siz ki vali-i müşâr ve nâib-i mûmâileyhimâsız keyfiyyet ma'lûmunuz oldukda zikr olunan konsolosluğu berât-ı âlîşânım mûcibince mûmâileyhe zabt ve konsolota resmin ahz ve kabz edüb devlet-i müşârünileyhânın tüccâr ve teb'asının umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemesine ve konsolosluğu umuruna taraf-ı âhardan dahl ve ta'arruz vukû' bulmasına i'tinâ ve dikkat ve ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn himâyet ve sıyâneti esbabının istihsâline mübâderet eyleyesiz

fî 6 Receb sene 329

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Dersa'âdetime gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i'ş-şân-ı hâkânî Don Emanuel Lago namındaki zat konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla me'mûriyetini havi berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfimin ısdar ve i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyem sefaretî tarafından bâ-takrîr iltimas olunmuş ve mukaddemâ konsolos vekili ta'yîn kılınmış olan Senyor Jorj de Tola'ya vekâletini mübeyyin bin üç yüz on beş senesi Muharremü'l-haramının beşinci günü tarihiyle berât-ı âlî verildiği kuyûddan

ve mukaddemâ konsolos vekâleti olan me'mûrîn-i mezkûrenin bu kere birinci sınıf konsolosluğu terfî' eylediği sefâret-i müşârünileyhânın ifadesine atfen hâriciyye nezaretinden vukû' bulan iş'ârdan anlaşılmış olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince me'mûriyyetini mutazammın işbu nişân-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûnumu verdim ve buyurdum ki ilh

fî 29 Receb sene 329

Zabt emr-i şerîfi

İftihârü'l-e'âlî ve'l-e'âzîm müstecmi'ü'l-me'âlî ve'l-mezâhim el-muhtassu bimezîd-i inâyeti'l-meliki'd-dâim ve mütehayyizân-ı ricâl-i devlet-i aliyyemden İstanbul vilayeti valisi olup birinci rütbe-i mecîdî ve üçüncü rütbe-i Osmani nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan İbrahim Bey dâme ulüvvuhû ve akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'u i'lâmi's-şerîfe ve'd-dîn vârisu ulûmi'l-enbiyâ ve'l-murselîn el-muhtassu bimezîd-i inâyeti'l-meliki'l-mu'în İstanbul Kadısı mevlânâ İsmet Efendi zîdet fezâiluhûya hüküm

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Dersa'âdetime gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere bu kere Don Emanuel Lago namındaki zat konsolos ta'yîn kılınmış olduğundan bahisle me'mûriyyetini mutazammın iktiza eden berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfimin tasdir ve i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyem sefareti tarafından bâ-takrîr iş'âr ve iltimas olunmuş ve mûmâileyhin Dersa'âdete konsolos ta'yîn kılınmış olduğunu mutazammın berât-ı âlîşânım tasdir olduğu misillü zabtı için dahi işbu zabt emr-i şerîfim ısdâr kılınmış olmağla siz ki vali ve kadı-i müşârünileyhimâsız ilh

Fî 29 Receb sene 329

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere işbu râfi'u tevkî'-i refî'i's-şân-ı hâkânî Don Emilyo de Karazelis namındaki zat fahri konsolos ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla me'mûriyyetini havi berât-ı âlîşân ve zabt emr-i şerîfimin ısdâr ve i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyem sefâreti cânibinden bâ-takrîr iltimas olunmuş ve mukaddemâ ceneral konsolos ta'yîn kılınmış olan Mösyö Don Zerman Marye de Avromi Loren'e me'mûriyyetini mübeyyin bin üç yüz yirmi altı senesi Muharremü'l-haramının ikinci günü tarihiyle berât-ı âlî (s. 142) verildiği kuyûddan anlaşılmış

olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince me'mûriyyetini mutazammın işbu berât-ı âlîyi verdim ve buyurdum ki ilh

fî 12 Zilhicce sene 330

Zabt emr-i şerîfi

Düstûr-ı ekrem ve mu'azzam ve Hidiv-i efham ve muhterem ve nezzâmü'l-âlem nâzimu menâzimi'l-ümem müdebbiru'l-umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl mü'teminü'-hilâfeti'l-aliyyeti'l-kübrâ mu'temidü's-saltanati's-seniyyeti'l-uzmâ el-mahfûfu bisunûfi'l-avâtifi'l-meliki'l-a'lâ Sadâret rütbe-i celîlesiyle Hidiv-i Mısır olub imtiyâz ve murassa'-ı iftihâr ve Osmânî ve mecîdî nişân-ı nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim Abbas Hilmi Paşa edâme Allahu te'âlâ iclâlehû vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhû tevkî'-i refî'-i hümâyûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere Don Emilyo de Karazelis namındaki zat fahri konsolos ta'yîn kılınmış olduğundan bahisle iktizâ eden berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfimin ısdârı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyem sefâreti cânibinden bâ-takrîr iltimas olunmasına binâen me'mûriyyetini havi berât-ı âlîşânım ısdâr olunduğu misillü işbu zabt emr-i şerîfim dahi tasdir kılınmıştır siz ki Hidiv-i Mısır-ı müşârünileyhsiz ilh

fî 12 Zilhicce sene 330

Kahire Konsolosluğu Berât-ı Âlîsi

İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere işbu râfî'u tevkî'-i refî'-i's-şân-ı hâkânî Don Kristobal Fernandez Raliye namındaki zat ceneral konsolosu ta'yîn kılınmış olduğu beyânıyla me'mûriyyetini havi berât-ı âlîş ve zabt emr-i şerîfimin ısdâr ve i'tâsı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyem sefâreti cânibinden bâ-takrîr iltimas olunmuş ve sâbık ceneral konsolosa me'mûriyyetini mutazammın bin üç yüz yirmi altı senesi Muharremü'l-haramının ikinci günü tarihiyle berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfi verildiği kuyûddan anlaşılmış olmağla ahidnâme-i hümâyûn şurûtu mûcibince me'mûriyyetini musaddık işbu berât-ı hümâyûnumu verdim ve buyurdum ki ilh

fî 11 Muharrem sene 331

Zabt emr-i şerîfi

Düstûr-ı ekrem ve mu'azzam ve Hidiv-i efham ve muhterem ve nezzâmü'l-âlem nâzimu menâzimi'l-ümem müdebbiru'l-umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehtidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl mü'teminü'-hilâfeti'l-aliyyeti'l-kübrâ mu'temidü's-saltanati's-seniyyeti'l-uzmâ el-mahfûfu bisunûfi'l-avâtıfi'l-meliki'l-a'lâ Sadâret rütbe-i celilesiyle Hidiv-i Mısır olub imtiyâz ve murassa'-ı iftihâr ve Osmânî ve mecîdî nişân-ı nişân-ı zîşânlarını hâiz ve hâmil olan vezir-i me'âlî-semîrim Abbas Hilmi Paşa edâme Allahü te'âlâ iclâlehü vezâ'if-i bi't-te'yîd-i iktidâruhû ve ikbâluhü tevkî'-i refî'-i hümâyûnum vâsıl olacak ma'lûm ola ki İspanya devleti tüccâr ve teb'asından Kahire'ye gelüb gidenlerin umûr ve husûsât-ı vâkı'a-i ticâretlerini rü'yet eylemek üzere Don Kristobal Fernandez Raliye namındaki zat ceneral konsolos ta'yîn kılınmış olduğundan bahisle iktizâ eden berât-ı âlî ve zabt emr-i şerîfimin ısdârı devlet-i müşârünileyhânın âsitâne-i aliyyem sefâreti cânibinden bâ-takrîr iltimas olunmasına binâen me'mûriyyetini havi berât-ı âlîşânım ısdâr olunduğu misillü işbu zabt emr-i şerîfim dahi tasdir kılınmıştır siz ki Hidiv-i müşârünileyhsiz ilh

fî 11 Muharrem sene 331

(s.143)

İspanyol tüccârlarının memleketlerinden ve düvel-i sâire-i Avrupa'dan Âsitâne-i aliyyeye ve diyâr-ı Osmâniye iskelelerine fûruht için gönderdikleri ve memalik-i Osmâniyeden alub vilâyetlerine ve düvel-i sâire-i Avrupa'ya götürdükleri metâ' ve eşyâlar için ber-mûceb-i ahidnâme-i hümâyûn yüzde üç gümrük vermeleri meşrut olub bu def'a devlet-i aliyye ile düvel elçileri eşyâ-yı ticari hadd-i i'tidâle vaz' ve yüzde üç esası resm-i gümrükler için Rusyalu ve Nemçelü ve İngilterelü ile birer kıt'a ta'rife defterleri terkim olunub Prusyalu ve Sicilyateyn ve Danimarkale ve Nemçelü gibi ve İsveçlü ce Cezayir-i seb'a-i müctemi'a cumhuru ve Rusyalu gibi ta'rifeleri verilüb İspanyol devleti tarafından der-aliyyede mukîm elçisi cenâbları ve devleti tarafına istîzân eylediği tahrîrâta cevâb geldikde Rusyalu ve İngilterelü ta'rifelerinin birinden birine tatbîkan ale'd-devâm için ta'rife defteri tanzim olunacak ancak işbu tarih on yedi senesi Muharreminin on beşinci gününden haber-i mezkûr gelinceye dek işbu zeyilde terkim olunan tıbkı Nemçelü ta'rifesi misillü eşya resm-i gümrükleri rü'yet olunmak üzere ve İspanyol vilayetlerinden tüccârlarına sefineler ile işbu defterde olmayan ecnâs-ı metâ' zuhur eder ise rayicinden yüzde üç akça gümrük vaz' ve hesâb olunmak ve

tahrîrâtı cevabı geldikde elçi-i mûmâileyh Rusya veyahut Nemçe veyahut İngilterelü ta'rifelerinin kangısı ile amel olunmak istid'â ederse kendü diyarlarından zuhur edecek ta'rifede bulunmayan eşyalarına rayicinden yüzde üç tevfik ile vaz' olunacak olmağla işbu ta'rife defteri tarafeynden temhîr olundu fî 15 Muharrem sene 1217

SONUÇ

Kuruluş ve büyüme aşamaları birbirine oldukça benzeyen İspanya ile Osmanlı Devleti 16. yüzyılın başlarından itibaren birbirlerine rakip olmaya başlamıştır. Akdeniz'in doğusunda ve batısında bulunan bu iki devlet bu denizde hakimiyet kurabilmek için uzun yıllar mücadele vermişler, bazı dönemlerde birbirlerine üstünlük sağlamış olsalar da amaçlarına kesin olarak ulaşamamışlardır.

Hemen hemen aynı dönemlerde benzer sorunlarla uğraşmak zorunda kalan Osmanlılar ve İspanyollar, 16. yüzyılın sonlarına doğru aralarında yaptıkları bir ateşkesin ardından bir daha eski güçlerine ulaşamayacak şekilde zayıflamışlardır. 1782'de imzalanan ticaret ve barış antlaşmasıyla yeniden canlanan ilişkilerin mahiyetine bakıldığında ticaret üzerine kurulduğu görülecektir. Bu dönemde Osmanlı ve İspanya ilişkileri yeni bir evreye girerek iki ülke arasındaki ticari ilişkiler farklı bir boyut kazanmıştır. 16 Ekim 1827 tarihinde yapılan Osmanlı-İspanyol Karadeniz Ticaret Antlaşması ile ilişkiler daha ileri seviyelere taşınmıştır. 14 Mayıs 1862'de 1782 tarihli antlaşmanın bazı maddeleri değiştirilerek Osmanlı ve İspanya Devletleri arasında yapılan Ticaret ve Dostluk Antlaşması genişletilmiştir.

1782'de imzalanan antlaşmaya dayanarak İspanya, daha önce İngiltere, Fransa gibi ülkelerin Doğu Akdeniz ve çevresinde kurmuş olduğu ticaret ağına benzer bir yapı oluşturmak için adımlar atmaya başlamıştı. Bu ticari ağ oluşuncaya ve İspanyol konsoloslar atanıncaya kadar başka ülkelerin konsolosları vekâleten görevlendirilmiş, nadiren de Osmanlı teb'ası olan temsilcilerin hizmetlerinden yararlanılmıştır. 18. yüzyılın sonlarından itibaren açılmaya başlanan konsoloslukların sayısı gittikçe artmış, 19. yüzyıla gelindiğinde İspanya, Akka, Beyrut, İskenderiye, Halep, Kudüs, Selanik, İzmir gibi önemli ticaret merkezlerine birer temsilci gönderilmiştir. İspanyol hükümeti tarafından ilgili kentlerde görevlendirilen konsoloslara ait bilgiler Osmanlı arşiv belgelerine de yansımıştır. Osmanlı yönetimi tarafından düzenlenen belgelerde konsolosların ve konsolosluk tercümanlarının isimleri, hangi ülkenin vatandaşı oldukları, görev yerleri, görevden alınma nedenleri gibi oldukça zengin bilgilere ulaşılmaktadır.

KAYNAKÇA

1. Arşiv Belgeleri

BOA A.DVNS.DVE.d 046/1.

2. Kitaplar

AYÖNÜ, Yusuf, *Katalanların Anadolu ve Trakya'daki Faaliyetleri (1302-1311)*, Ege Üniversitesi Yayınları, İzmir 2009.

BAYO, Juan Carlos (Haz), *Yakup Çelebi'nin Öyküsü*, Çev. Mehmet Sait Şener, İletişim Yayınları, İstanbul 2015.

BOOGERT, Maurits H. Van den, *Kapitulasyonlar ve Osmanlı Hukuk Sistemi 18. Yüzyılda Kadılar, Konsoloslar ve Beratlılar*, Çev. Ali Coşkun Tuncer, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2008.

BRAUDEL, Fernand, *Akdeniz Tarih, Mekan, İnsanlar ve Miras*, Çev. Necati Erkut, Aykut Derman, Metis Yayıncılık, İstanbul 2013.

ÇORUH HAYDAR, M. Yaşar Ertaş, M. Ziya Köse, *Osmanlı Dönemi Akdeniz Dünyası*, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2011.

DANIŞMEND, İsmail Hami, *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi, C. I*, İstanbul 1971.

GENÇ, Yusuf İhsan, Mustafa Küçük, Raşit Gündoğdu, Sinan Satar, İbrahim Karaca, Hacı Osman Yıldırım, Nazım Yılmaz, *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, İstanbul, 2010.

GİRAY, Filiz, *Maliye Tarihi*, Ezgi Yayınları, Bursa 2006.

KAZICI, Ziya, *Osmanlı'da Vergi Sistemi*, Bilge Yayınları, İstanbul 2005.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik)*, İstanbul 1994.

NICOLLE, David, *Niğbolu 1396*, Çev. Özgür Kolçak, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2014.

ŞEYBAN, Lütfi, *Mudejares& Sefarades Endülüslü Müslüman ve Yahudilerin Osmanlı'ya Göçleri*, İz Yayıncılık, İstanbul 2010.

TABAKOĞLU, Hüseyin Serdar, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı-İspanya İlişkileri*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2011.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi, C. II*, TTK, 10. Baskı, Ankara 2011.

ZİYA PAŞA, *Endülüs Tarihi*, Selis Yayıncılık, İstanbul 2012.

3. Makaleler

ARIKAN, Muzaffer, “XV-XVI. Asırlarda Türk-İspanyol Münasebetlerine Toplu Bir Bakış”, *AÜDTCFD*, C. XXII, Sayı: 3-4, Ankara 1968, s. 239-256.

BEYDİLLİ, Kemal, “İspanya”, *DİA*, C. XXIII, İstanbul 2001, s. 162-170.

ÇİÇEK, Kemal, Osmanlı Devleti'nde Yabancı Konsolosluk Tercümanları, *Kıbrıs'tan Kafkasya'ya Osmanlı Dünyasında Siyaset, Adalet, Raiyyet*, Derya Kitabevi, Trabzon 1998, s.172-183.

ÇOBAN, Erdal, “Macaristan'da Protestanlığın Gelişmesi ve Osmanlı Hakimiyeti”, *OTAM*, Sayı: 7, Ankara 1996, s. 99-112.

GÜNAY, Ramazan, “Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişim Seyri, Muhtevası ve Önemi”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı:17, 2013/1, s.9-29.

ORHONLU, Cengiz, “Tercüman”, *İA*, C. XII/1, İstanbul 1993, s. 173-181.

SONYEL, Salahi R., “Osmanlı İmparatorluğu'na Yapılan İlk Musevi Göçlerinin Beş Yüzdüncü Yıldönümü”, *Belleten*, C. 56, Sayı: 215, Ankara 1992, s. 201-206.

TOLEDO, Paulino, “Osmanlı-İspanyol İmparatorluklarında Dünya İmparatorluğu Fikri, 16. Yüzyıl”, *İspanya-Türkiye, 16. Yüzyıldan 21. Yüzyıla Rekabet ve Dostluk*,

Ed. Pablo Martin Asuero, Çev. Peral Bayaz Çarum, Kitap Yayınevi, İstanbul 2006, s. 15-29.

TURAN, Tufan, “Osmanlı-İspanyol Karadeniz Ticaret Müzakereleri ve İspanya’nın Karadeniz Ticaretine Girişi”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. VII, Sayı: 32, 2014, s. 252-271.

ÜNVER, Mine Sultan, “Osmanlı’nın Endülüs’e Doğrudan Yardım Edememesinin Nedenleri”, *Çankırı Karatekin Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi (KAREFAD)*, C. 2, Sayı: 1, s.29-48.

4. Tezler

İNAN, Sertuğ Galip, XVI. Yüzyılda Osmanlı-İspanya İlişkileri, *Sakarya Üniversitesi SBE*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya 2012.

TURAN, Tufan, Osmanlı Devleti-İspanya İlişkileri (1774-1876), *Sakarya Üniversitesi SBE*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya 2013.

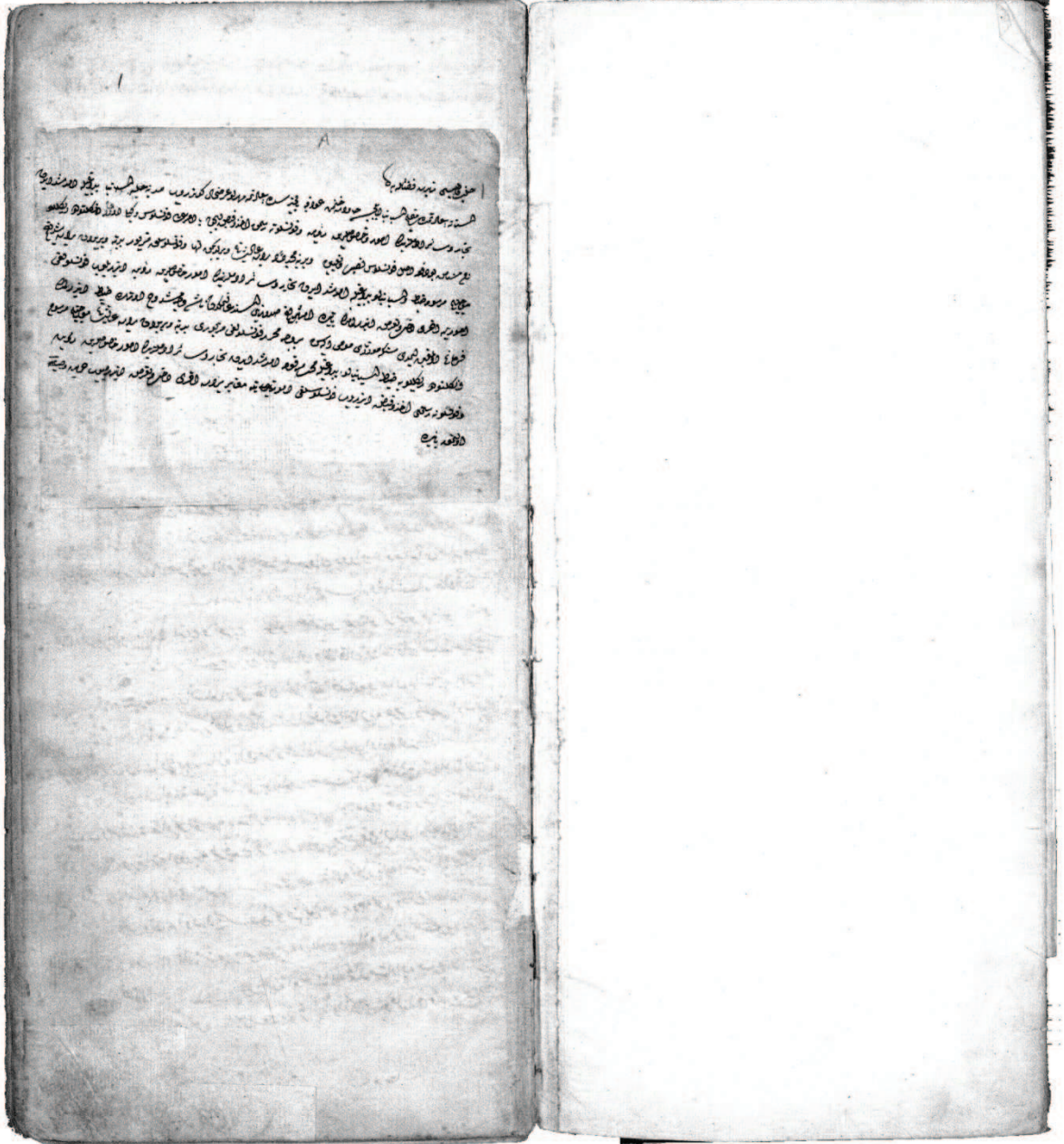
TÜRKHAN, M. Sait, 18. Yüzyılda Doğu Akdeniz’de Ticaret ve Halep, *İstanbul Üniversitesi SBE*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2014

EKLER

EK 1 : 046/1 Numaralı Düvel-i Ecnebiye Defteri Orijinal Fotoğrafları

Kaynak :BOA A.DVNS.DVE.d 046/1.

BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI © (BOA)

A.DVN.DVE.d 046/1

استدعا اولدوقدن هر بر اوجاغه بشقه بشقه اوج قطعه او امر عیبه اصدار و سلیمی جان اوله
 اوج کزنجی ماده دولت عیبه نایک اسکاه و پیمانلرزه و کذلک قرال مشارالیه ایله
 اسکاه و پیمانلرزه طرفینک کیشملرینه جنک سفای تجیز اولغسنه جواز و برلیه و دشمن
 بر اخی ایله کلون سفایندن طرفینک سفای بنه قعدی اولغسنه جواز و برلیه کیدن ماعدا
 جا جنک سفای بنه هر وجه معا و انت ایشیق طرفینک سفینه لری ایما نلردن چقد قازن
 بکری دوت ساعت مرودن مسکوره دکر اولان جنک سفای نایک امر اجنه جواز و برلیه
 و کون دشمنک حیه سیبه برسینه استر قان اولغیب و استر قان اولان سفینه په اعانت
 مکن اولغیب و حاکم بوزان دولتک ایما نلر بوقوله عوارض ظهورک حتم عدا اولغیه طرفینک
 رعایا و تجار سفای دشمن بر اخی و دشمندن بول کاغدی المغه جواز و برلیه و بوقوله
 اخذ اولدوقن سفینه صنایعی بجز غیر سفینه سنک دکره صلب ایشیق و سفینه کیشی
 و اشیای اخذ ابر نایک اسیر کیشیمی اوله طرفینک رعایا یسنه و مملکتین کسای
 قرار داده اولدودن ماعدا سنه بول کاغدی و بیرون و برلیه جواز و برلیه اولغیب
 ماده قرال مشارالیه طرفینک تعیین اولان و کولو و قوسلوسلردن بر اخی ایشیق اولنلر
 طرفینک تجارته متعلق ایشیق کولرینک بر دکرین سازدوست اولون دولتک تحصیل ایشیق
 قوسلوسلر ایشیق ایشیق جواز و برلیه رعایا لردن بر کسنه په باونج طرف و سابع سابع
 منافعینک ایشیق ماعدا تجارته متعلق اولون ایشیق سفای نه تحصیل بلکه معاقت ایشیق
 کولرینک ماده قرال مشارالیه رعایا یسنه و تحت حما په سنن اولون کسنه لره تجارته
 سابع و شرالردن سابع است اولون ایشیق معا مه اولنه و علی اولدوقن جاری اولون
 کسنه دکره سابع کسکلی ایشیق ایشیق اولون اولون سفینه حدود ایدن دعوی بهانه سیبه
 طلب اولغیه بکری بر کسنه عزیمت اولنه اولون سفینه حدود ایدن دعوی بهانه سیبه
 ایقونلرینک دعوی و ترلی قوسلوس و سایشیه بلون ایشیق اولنه مشاهل و غیر اولون
 رعایا لردن جزیه و تکلیف سائر طلب اولغیه و رعایا لردن بیک اولنه ایشیق ایشیق
 مادامک قیل و کسکلی نایک اولغیه کسکلی ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 ماده لردن و بولردن خارج تصریح اولغیه ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 ایشیق و عه اولنه اولنه اولنه اولنه اولنه اولنه اولنه اولنه اولنه اولنه
 ایشیق اولان شرایطه دخی طرفینک مناسک کور بولور ایسه اولنه ایشیق ایشیق ایشیق
 طرفینک مسکوره حتم و درج اولغی جاز اوله حاشیه باد شاه عالیشان و پیمان
 شاه حتم سنه شوکلو کرامتو قدد لولمظنلو و قی حتم ایشیق باد شاه حتم سنه سنه
 قرال مشارالیه جنک ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق

و طرفینک اهالی و رعایای بینه آثار و دوستی و مصافحات نمایان اولوب ایچون اعاده
 بکوندن مباشرت ایشیق طرفینک داخل مملکتلرزه ایشیق بولور تاخیر اخبار اولنه
 و عقد ایشیق مواد تصدیق اولغیه و کین بولور تاخیر ایشیق رعایا یسنه و قی و بولور
 خسار نایک تضمینی ایشیق اولغیه و ایشیق ایشیق دولت جنده عقد اولان مواد کین
 آیه دکرین و یاخوردن قی مقصدی ایشیق اولنه بولور ماعدا مالطیز و روما و جنوب
 سیرت حکومتلر اولقدن نایق قرال مشارالیه مرسوم نایک آن دکرین نورصالح
 دفعه حسن همتی دوستانه بد و نایق ایشیق بولور خصوصیک کیفیت و قراری طرفینک
 تحریک ایشیق اولنه ایشیق باوده مذکور بکری بر ماده و بر خاتمه شرط و بر
 اولدوقن ایشیق قرار داده اولغیه ان شا الله المملک العداوم کسکلی و ایشیق ایشیق
 درون طرفینک ایشیق مدت مرقومه ده تصدیق نامه لری دخی مبارک ایشیق ایشیق
 ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 موی ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 لسنه ست و تسعین و ایشیق

المستدعاه من الله الملك اکرم
 السيد محمد الوزير الاعظم

سب تحریق و بیاغت تفصیل بنیقه ایشیق
 دولت عیبه ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 شوال المبارک ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 مصافحه مؤین شایسته ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 طویق ایشیق معا هه و قرارداد قی ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 تراجه و سحابین و قی ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 بولر اسبابنا دولتی قطعاً و قاطبیه برهانه و حکمت ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 خصمی ایشیق سزی و جهری اعانت و مظاهر ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 دولت قوی ایشیق دخی مساواة مقتضای اتحاد و برهانه ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 وین اماندن تحریق اولون برهانه اسبابنا دولتی ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 برهانه و حکمت ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 ایشیق کا مای طرف اوله بولور ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 عقدا ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 عهد نامه مذکوره درج و تحریق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق
 و برهانه ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق ایشیق

المستدعاه من الله الملك اکرم
 السيد محمد الوزير الاعظم

A.DVN.DVE.d 046/1

اسپانیا مرقضی دون جوان بولینی ناک کند و امضی و مهریه مضی و مهرور اسپانیا
لسان افنده و تقریر بعد کی اصل مساعده موادی نکتات طلمای نام اسپانیا
ترجمان امضا سبیه مضی لسان عالیانی افنده و بدینکی ترجمه سناج ترجمه سپید

مقدمه
بسم الله

عنايت باری ایله اسپانیا و قاستلیا و لئون و آراگون و هندستان شرقی و غربی و برصغیر
و بحیرة و فیج و کنده و به تاج جزیره لایق تر ایشلر لوگتو برنج دون کارلوس اقدم جناب لایق
کند و فی عهد و اولاد لاری طرفلریز نکه دون جوان ده بولینی بم مصالحه بی مکالمه و تنظیم نکیه
ایچون بیک و بریادون رخصت کامه قوتیه مکة مکرمه و مدینه منوره و آل عثمان شهنشاهی افنده
توکلوی قدر لویو سلطان عبدالعزیز خان ابن سلطان احمد خان ابن سلطان محمد خان حوزین خان
جان جهان پهلوان رخصت کامه ایله تبریک بوردون دوللو سادتلو وزیر اعظم لایق
گنجه پاشا حضرت لایق افند زریه عهد نامه ناک منی اوله جمعی موادی طرفی ناک رخصت نامه
بیجه مکالمه افنده تحوی ایلد کد نکره بعنایه الله تعالی دولتین بینه مصالحه و موالات بوزن
عقد و تنظیم اوقیب تجارته و آمد شد سفایزه داز فرکر و نشد با اولان شرط موادی
زیرده شرح و بیان قلمور اولدی ماده اسپانیا دولتیله و دولت عثمانیه جینان شاه الله تعالی
تصدیق نامه و وودون حکم و ساز دوست اولان فرانجه و جلیانین و انگلتره و اموج دوری
منشو و وضعه صلح و صامه منعقد اولمشدر بنابرین اسپانیا دولتنه تابع اولان سکوندر
و طغقانلری اولان اراضی و جزیره لری و شهر لری و قسطنطینی و یونون صکره و قسطنطینی ناک افنده
مالک و حکومت مالک رعایا لریه دولت عبیه په تابع مالک و ایالات و انکلات و جزیره رعایا
و اهالی لری بینه اشبوس صلح و صامه مرعات اولوب و امر تجارته دخی ساز دوله مساعد
اولدنی افنده برآ و برآموز و بریلوب و اسقه لری ناک قرضی و قرضه و عوارض سازه دن
نصرت اولان سفایز ناک تعمیری و کفای قسطنطینون اقصا ابدن سنسه ناک آنچه لایق ایشلری
طرفین جانزالی ایچنی ماده قرال مشارالیهک سفایلریز و رعایا لریز دولت عبیه
بالجه لریه و کلک لریز ناک قرضی بوزد اوج و ساز دوست اولان دول طرفلریز و بریلوب و موالات
اولوب مقابلت دول عبیه ناک سفایجی و رعایا سی دخی اسپانیا په تابع اولدنی
بره وارد قلمزین بو قیاس افنده ساز دوست اولان دول منلو و سومان لری ادا لری
ایچنی ماده قرال مشارالیهک دولت عبیه ده اقامت این چک و کچی و ساحلینه دولت
مناسب اولان بالجه اسکولریز و سوا حملدین قونسولسری اقامت ایلد و یلیوب غزل
و فیصلریز و کچی موکل لریه رتبه سه کوره اوامر و بروات احسان اولمشدن قونسول

A.DVN.DVE.d 046/1

و ترجمانان و انبا علریز ناک خصوص لریز ساز دوست اولان دول ایچلیری و ترجمانان و قونسول
و انبا علریزه اوزون مساعدت منلو معامله اولزه در دخی ماده قرال مشارالیهک
رعایا لری مذهبی خصوصنده و قدر شریف و سایر بره و اران سنا جانچون ساز دوست
دوله مرعات اولدنی افنده مساعدت اولزه و دولت عبیه عنایه ناک قرضی ناک
تجار و رعایا لریز و بدینکی افنده اولدردن بری وفات ابدایسه مختلفانی حکام و ضابطان
طرفلریز مصادره و ایشلری و کونونه مختلفانی مال غایب دورو وضع بد و استصحاب قسطنطین
و کینه و یا قونسولسریه و صیتی افنده اصحابه و بملک ایچون تسلیم اولزه و کره و و صیتی
وفات ابدایسه مختلفانی و کینه و قونسولسریزه یا خود وفات ایلدی کیمده اولان شریک لریه
تسلیم اولزه و وفات ایلدی کیمده قونسول و شریک لری بولمیشی حالده اولملاک قاضی تعزیر اولد
حاکمی شرعا مختلفانی دفتر یلیوب و برابین کیمه وضع و حفظ ایروب رخصت دیر کیری و کوی
طلب اولمشدرین در دولتین مقیم اولون و کوی طرفلریز ناک اوقیان آدمه با دیها نه وضع اولم
و کیمه ناک رعایا سنسه و تجار لریه و دخی قرال مشارالیهک مالک و انکلات ناک کد کد معاله
اولزه شریک ماده قرال مشارالیهک قونسول و ترجمان لریه دعوی بوردو ابدایسه و دولت
ایچمه دن زیاد دعوی اولدنی حالده دعوی لری ساز مللدره و استماع و فصل اولدنی
استانده سعادته حواله اولزه و کد کد قرال مشارالیهک تجار و ساز رعایا لری و جمعی
اشد ایچرا لریه دولت عبیه رعایا سی و کد کد تجار ناک خصوص لریه و ساز بها زایه دعوی
و قاضی په وارد قلمزین ترجمان لریز بری بولمیشی دعوی استماع و فصل و قسطنطینی
و کفاندی معمول سندت و دفتر اولدنیجه دعوی اولان دین ایچون خاوس
عدالت مدامه ایچمه و تجاری بینه دعوی طهور ایلد کده بوقوله اولد دعوی لری
قونسول و ترجمان لری و ساط لریه شروط و قاعد لری افنده کلکری جانز اولزه
و بو معامله حین اقتضاده مشارالیهک سکوندر بقان دولت عبیه ناک تجار و رعایا
حفلریز دخی بوجه مرعی طوتیه ایچنی ماده دولت عبیه ناک حکام و ضابطانی
قرال مشارالیهک تابع ایشلریز هر کیم اولد ایسه ایچنی بزر و دخی با و وجه نقدی و تخفیر حین
ایچمه لرعایا لریز برکسه اخذ اولدقن و کچی و قونسول طرفلریز ناک
تسلیم اولمشدرین کوره نادوب اولزه برنجی ماده دولت عبیه ناک رعایا و تجاری
طهران و تبریز اولی ایچون طرفلریز عبیه دن قرال مشارالیهک ماکدده ایچمه ده اقامت
ایچله افنده شهنشاه قسطنطینون ایچنی جانز اولزه و بوجه ایچلریز دولت عبیه
جانبدین مساعدت اوقیان کسرتیت بولمیشی حقدده دخی جاری اولزه کچی جانز اولد

ماهر اولدرون طرفین ایما نلرین ترضیه دن تعصیب اوقان سفایزه اعانت اولنه کورکست
 سفایز دورونلرین اوقان اتمعه و ساسا اشیا لری بولند قلمی اوزده صاحب لرینه تسلیم اولدولر
 اوقان اولد قورسولدره دتا اولنه حقوقی مآده طرفینک سفایز عسکر و جبهه خانه
 نقلده و ساسا خد متع استخدام اولون اوزده جبر اولتیه لر و حقی مآده دولت عیبه نلک
 سفایز ممالک عثمانیه دن دوستلو اوقده اولوب قوال مشار ایله کما کله کورک ساسا
 دوست و نلرک سفایز کجی معتاد اولدولر اوزده کورک قبول اولنه لر اولد برنجی مآده
 قوال مشار ایله کما کله سفایز روی دتا اولد قورک عیبه نلک جناب سفینه لرینه مصادقه
 ابلدکن بجا قلمی و کویب و قار شودن خوب ایله ساوملیج دوستلو اخلار ابلدکن
 اسپانیا و نلرک جناب سفینه لر کجی کذلک قستانه معامه ایروب و نیه طرفینک
 قوال مشار ایله کما کله سفایز اوقده کورک ساسا معامه ایروب و نیه طرفینک
 سفینه لر بربر لرینک سفایز مصادقه ابلدکن سبیل لرینک خلیه واقفا ایله
 معاونت ایله اعانت اولوب و جناب سفایز اوقده قورک عیبه نلک جناب سفینه لرینه مصادقه
 سفایز سفینه سنه اکی فرام ارسال و نایر سفینه سنلک سفایز کجی کورک
 معمول به اوقده ابلدکن بلو تاخیر کورک سفینه لرینه عودت ایروب و سفینه لرینک
 و سندا قلمی معلوم اولوب اوقده سندا نلرک برر صورتی و بجا قلمی کجی سفایز
 و بربره اون اکی حقی مآده قوال مشار ایله کما کله سفایز اوقده ابلدکن
 و کذلک کجی قورسولدرن و یا خود تر جمما نلرینک بررینک مواجهه سنده مقرا اولد
 بوصولن بورجی و برملک و کورک و اشیا سنلک مآده ساسا لرینک سفینه لرینک
 اشیا کجی بجا قلمی اصحابه و برملک اوزده و کورک و قورسولدرنک تسلیم اولنه لر اولد
 قوال مشار ایله کما کله سفایز مصادقه ابلدکن سبیل لرینک خلیه واقفا ایله
 دولت عیبه نلرک قورسولدرنک مآده قورسولدرنک مآده قورسولدرنک مآده قورسولدرنک
 یازیش اولمیه لر اولد قورسولدرنک مآده قورسولدرنک مآده قورسولدرنک مآده قورسولدرنک
 تخلیه کسبل اولنه لر قوال مشار ایله کما کله سفایز مصادقه ابلدکن سبیل لرینک
 قورسولدرنک طرفینک ستر قورسولدرنک سفینه مرقومه و درونده اولد قوال مشار
 و اشیا و نلرک مآده دولتمن کورسولدرنک اوقده سفایز و ابلدکن اولد قوال
 و رعایا کجی مقرا اولد دوستلو اوقده کورک عیبه نلک جناب سفینه لرینه مصادقه
 ابلدکن سبیل لرینک خلیه واقفا ایله معاونت ایله اعانت اولوب و جناب سفایز اوقده

اونک در حقی مآده بوجی دولت طرفینک بولونان جانبین اساری بو خصوصه مآده
 معرفت لرینه مناسب و معتدل بها ایله احطون و یا خود مآده اولنه لر و اطولون و یا حقی
 مآده اولنه لر و یا حقی مآده اصحابینک لطف ایله معامه اولد اوقده نیه اولنه لر اولد
 قوال مشار ایله کما کله سفایز مصادقه ابلدکن سبیل لرینک خلیه واقفا ایله
 رعایا سندن زیاده بر وجهه نایب اولتیه و قورسولدرنک مآده مآده مآده مآده
 استخدام ایروب و قورسولدرنک خصوصه خد متع مآده بررینک جبر مآده ایله
 ابلدکن کما کله سفایز کجی دولت عیبه نلک جناب سفینه لرینه مصادقه
 سفایز کجی دوست اولد کما کله سفایز مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 سفایز قوال مشار ایله کما کله سفایز مصادقه ابلدکن سبیل لرینک خلیه واقفا ایله
 قورک کورسولدرنک کجی دولت عیبه نلک جناب سفینه لرینه مصادقه
 جواز برلامارک و کذلک دولت عیبه نلک سفایز مآده مآده مآده مآده مآده
 سفایز مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 اولوب رضا داده اولد قورسولدرنک کجی دولت عیبه نلک جناب سفینه لرینه
 مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 و نلرک کجی قورسولدرنک مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 مشار ایله کما کله سفایز مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 دوستلو قبول و ساسا لرینک مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 اجرا اولون حالق امر و نیه اولنه و کورک و نلرک مآده مآده مآده مآده مآده
 اراضی اهل سبیله نلرک و کورک مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 و نلرک مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 قورسولدرنک مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 امر و مآده مخالفت و قوال مشار ایله کما کله سفایز مآده مآده مآده مآده
 معامه کجی ایروب مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 حرکت ابلدکن مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 کجی مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 مصالحه مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 مصالحه خصوصه مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده
 شقه حه عقد مصالحه ابلدکن مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده مآده

A.DVN.DVE.d 046/1

تأکیداً دوستی تو صیه بر له مصالحه به ترجمی حاوی او امر ترفیه اسپانیا ایلیجی فرزند
استدعا اولندن هر بر او حاجه بنفشه فرای قطعه او امر حیه اصدار و تسلیم از اوله
اون سکرچی ماده قرال مشارالیهک تحت حکومتده اولون لیسکه لرین ولیمانلرنه و کذلک
دولت علیه نیک اسکاه ولیمانلرنه طرفینک دشمنلرنه جنک سفایحی تجریر اولونسه جواز
ویرلیسه و دشمن بر لرغیه کلون سفایندن طرفینک سفایینه تعدی اولونسه جواز
ویرلدیکندن ماعدا جانبینک سفایینه هر دو به معاضت اولونسه طرفینک سفایینه
لیمانلرنه عقد اولونسه کرحی درت ساعت مرور دندسکر ذرا فراق جنک سفایینک
افراجه جواز ویریه و لکن دشمنک حیه بیه بر سفینه استفاق اولونیه واسترا فاق اولون
سفینه به اعانت اولونیه کمن اولونیه خالد اولونیه اولونیه لمانده بوموقله علاوه کرحی
تمت عداوتیه طرفینک دعا یا و تجار سفایحی دشمن بر لرغی دشمندن اولونیه کرحی
جواز ویرلیسه و بوموقله لراخذ اولونسن سفینه ضابطی عبره لغیر سفینه سنک
صلب اولونیه و سفینه سی و تابیحی و اشیا سی اخذ ایدن نیک اسپر غنیمتی اوله
و طرفینک دعا یا سنه و مکتلرنه کناهی قرار داده اولوندرن ماعدا سنه اولونیه
ویران ویرلونه جواز ویرلیسه اولون طرفینک ماده قرال مشارالیهک طرفینک
و کلا و تونسولوسلردن بر لرغی لندن اولونیه تجار نعلون لیسک لراخذ اولونیه
ساز دوست اولون اولون تحصیل اولون قوسلورده سفینه جواز ویریه قرال
مشارالیهک دعا یا لرین بر کسنه به باروت و طوب و سلاح و ساز منوعانک اولوندرن
تجاره متعلق اولون لیسک سفایینه کمن اولونیه کرحی ماده قرال مشارالیهک
دعا یا سنه و تحت حمایت اولونیه اولونیه لراخذ اولونیه سفینه جواز دوست اولوندرن
معامله اولونیه و علی احوال جاری اولون سکده دن عیری سکده تقصیه تعدی اولونیه
و کوردر طی سکده دن خلاف معیار بر در لور کطب اولونیه کرحی ماده قرال مشارالیهک
سفینه حدود اولونیه دعوی به سببه ایقوتلیج دعوی و زناهی قوسلور و ساینه با ویریه
فضل اولونیه و قرال مشارالیهک متاهل و مجرد اولون دعا یا لرین جزیه و نکاح ایستاد
اولونیه و دعا یا لرین بر لرین اولونیه شرعاً مادامکه قتل و جرح کفیلدی ثابت اولونیه کوردر
ایرغیه تعدی اولونیه و لیسک معترم اولون ماده لرده اولوندرن خارج تصریح اولونیه خصوصاً
ساز دوست اولوندرن دوله معامله اولونیه وجه اولونیه ساعد اولونیه و دولینه فائق اولوندرن
عداوتان سازمواز نافع نیک دلیج لیسک عقدا اولونیه لراخذ اولونیه در طرفینک مناسب اولونیه
اندر دلیج ایدر و مذاکره و ترجمه و سکر و ضم و دوج اولونیه جواز اوله خاتم حشمتلو مکتلو
اسپانیا حکمداری و قرالی اوله نونلو قدر مکتول عثمان بادشاهی صفر لری بنده سفینه

مساله مولدی بلا غل مرتجی و محفوظ طوبیه حسن معامله و مصداقاً ما بنک دلائی تجویز
صفحه بولونکی کوزون بلا اولونه دره جابین مالکین سکده سنه اعلان اولونه و لیسک مصالحه
عهدنامه سی تصدیق اولونیه و کین بواننده رعایا طرفین حقلرنه تحت الحد و اولون
خسارات تعصیبی ایدر اولونیه و عهدنامه مذکور سکده آری طرفینک و با خود دلیج اولونیه
تصدیق اولونه و مالطیز و دو ما و جنور بریت حکومتلر اولونیه قرال مشارالیه بر طرفینک
آن دزدن تورصا نقاری دفعه مسرقتی بدین ایدیه دیلوج خصوصاً کیفیت و قراریک
طرف دلیج حقیقه به تجریر ایدر اولونه بنام علیه جانبینک مسامحی، خلاصانه سی واسطه سی
با و دره مذکور مکتلر مشبوه معاهدن نیک قصد بقنامه سی مبارله اولونیه با و دره مکتلر
مواذ ایدیه مشبوه خاتم رضوال مشرع بزرگی لیسک نظام الهی بجز بوفعه لیسک بوشنک تجریر
و تأکید الخال اعضا و همراز ایدیه اعضا و همراز ایدیه اعضا و همراز ایدیه اعضا و همراز ایدیه
مختار ایدیه حضرت ملایک بدین بر لرغی فی قسطنطنیه الحقیقه مبلود حضرت عباسک
بیک بریز سنک ایچی سنه سی بلونلرک اولون در دلیج کوزون تجریر اولونیه

امضای
دولت عثمانیه
موصوفه اسپانیا

اسپانیا بر خشتنک بر طرفینک ماده سنه دائر اسپانیا لاسالی اولوندرن کوردر و امضی اولونیه
مضی و موجود تقدیم ایدیه کرحی سنه ایله معاضد سی نام تجریر ایدیه امضای سنه و بر لرغی
طایفای ترجمه سنک ترجمه سفینه

اسپانیا دولینه دولت علیه عثمانیه بنده کرحی بر ماده ویرخاتره اولوندرن بزرگ و نیک سفینه
مصالحه، مؤمن لراخذن بنفشه لیسک ماده دلیج اصل عهدنامه دیمطود و منسج مشبوه کرحی
کرحی سنه لیسک طوبیه اولونیه معاهدن و قرارد اولوندرن کرحی سنه علیه عثمانیه نیک مقضای خاتم
دینیه اولونیه ملون اسلورده دن قاس بادشاهی و عربستان بر لرغی اولوندرن اماندن عیری
دولدن بر سببه اسپانیا دلیج بنده محاصره و قوعده دولت علیه عثمانیه قطعاً و قاطبیه تجریر
و تحت ایله کرحی بر طرفه اسپانیا قرال لراخذن حصی اولوندرن سری و جهری اعانت و مفاخرت اولونیه
کامو فی طرف اوله و کذلک مساواة قرال مشارالیهک حالت لوزمه عبود و لیسک اولوندرن
فراجه و بچلیاتین دولدرن ماعدا دولدن بر سببه دولت علیه بنده محاصره و قوعده اسپانیا کرحی
قطعاً و قاطبیه برهاند تحت ایله کرحی بر طرفه دولت سیه نیک مقضای خاتم سری و جهری اعانت
ایلیج کامو فی طرف اوله لیسک بر ماده دلیج اصل عهدنامه دیمطود و منسج مشبوه کرحی
تصدیق بقنا ایدیه معاهدن تصدیق اولونه بنام علیه اسپانیا قرال لراخذن ماضی اولوندرن در دولت
بولیج اسپانیا لاسالی اولوندرن لیسک مشبوه سنک کوردر و همراز ایدیه اعضا و همراز ایدیه اعضا
الملاح سید محمد با تا حضرت ملایک معنی و همراز ایدیه همراز ایدیه همراز ایدیه همراز ایدیه
ایشتر در فی قسطنطنیه الحقیقه مبلود حضرت عباسک ایچی سنه سی بلونلرک اولوندرن در دلیج کوزون تجریر اولونیه

اسپانیا لاسالی اولوندرن
موصوفه اسپانیا

A.DVN.DVE.d 046/1

مبارك ركب قرنا حضرت جهاندار بدن حاله بولك اسبانيا فرانسه بازيلا
عهد نامه همايون جهاد لشکر و ندر

حضرت خداوند مالک بخشا و جناب تسبیح فرمای امور کافه الودی تقدس
عن وصمه الوضاد والوشباه عن کل ذوی الثبانت اراده باهره صمدانیه
ظاهره سبحانیه سی و سید اصفیا و بهسال در کتاب نبیا حبیب خدا شفع بوم
الوی غیر من محمد المصطفی علیه و علی آله و صحبه انکی لثایا حضرت بزرگ سستیاری
معجزات حجة البرکاتی و اصحاب کربین و خلفاء راشدین رضوان الله تعالی بهم
وجه اولیای هدایت قرین و اصفیای تقدس رهینک مراضت اذواع طیبه

بیکه اشرف البلدان و الامکان و ابرک المدین و المسکن قبله جملة عالم و محراب
عائنه ام اولی مکرمه و مدینه منوره و قدس تربف مبارک خادم و حاکم
اولون بلاد ننده معظمه کاستانبول و ادره و بروسه در اندک و شام جنت منام
نادرة العصر بمنا و کلید استان و افریقیه و برقه و قبروان و حلب انبیا و قران
و بصر و لحا و دلم و رقه و موصل و شهرزور و دیار بکر و ذوالقدریه و دیار
و سواس و ادنه و قرمان و وان و مغرب و حبش و تونس و طرابلس و قبرس و روم
و کبر و مورده و آف و کز و قره کز و جزایر و سواحلی و دیار اناطولی و مالک روم الی
و خصص بافداد الی التام و جمعا کدرستان و روم و ترک و تانارستان و جبرکسه
و دیار طیان و کورستان و دشت قباچ و دیار تاناره دارا و طولیده و افع عمومی
صفنا و بالجهه طویف تانارک خلیفه العظم و شهر باره تانار معنی و در لک طرفه
جهه او باخان و مصفا فایله عمومی بوسه و قلعه بلغراد دار الجهاد و صرح کیمی
و این اوزن قانچ و حصون و بلاد و توری و بالتمام اقلیق و بغداد و اطراف اوزن
قانچ و حصون و تعریف و تو صیدر سفلی بجه بقاع و بلاد ک بادشاه مستقیم
و شهباه نوکت علمی سلطان ابن السلطان و الخاقان ابن الخاقان السلطان
عبدالمجید ابن ابن السلطان احمدخان ابن السلطان محمد خان
عنوان مشور سعادت نشور سلطنتم توفیق رفیع سلطان البدرین ابله مرتب

و بر بورد و رفیع بلوغ مکادم تسلیع خادتم نقش و نگار عظمت انهار خاقان البحرین
مغنون و آرایش کندور و اوجم نکوا علی هنم علی سلاطین عالی بزار و موز خوفاقین
ذوی الاعتبار اولون عتبه اعینه دوله دار و سدر سنیه انهت قرارزایه طمع اسکن
مصافات انهار میل و رغبت ایدر حقارین ابواب دوستی کفاده و اسباب موالوت
و آشتی آماده قافیه مقضای شبهه کبریه سلطنت سنیه مزایدکی باند مستغنی المقنه
بناه علی ذلک افتخار امرا العظام العیسویه مختار کبریا الفخام المسیحیه مصلح مصالح
جواهر الطائفة النضرا بینه صاحب اذیال الختمه و الوقار صاحب دول الملک
والاعتبار حاله بولک اسبانيا و قسلیکا و لاهون و اراغون قرلی و سار و یازار
کمدار حضرت لو کتلو دون قروون ختم الله عواقبه بالخیر و الرضا و احسن الیه و
سبیل الصواب و السداد دخی بوندم مقدم دولت عمیه روزا فروغیه دوستی و جنت
طریق بزرگ مسلول و سواراده سبیه کند و طرفدن معتبر بکراده مرتدن قروه اعیان
دون جوان ده بولخی خفت عواقبه بالخیر و موعجها و جاول اولون در وقت اوزن
ارسال و مجددا تمهد لوازم امر مصلحه یا انهار ضواغش و رغبت موزدن سنی و مطاقی
مذکره و عقد بچون موعجها به مهود سدا به رغبت و روبر کبابک شهابی و سوز
بعث و ارسال و سوسی مراد اوزان کفیات مکمله حسن اتمام و مصلحتی استسأل انکله
ذاب دیرین سلطنت ابر کنتنرا اوزده صدر اعظم و کلین طلم و ساطیه یا ابر کنتنر
عرض و تلخیص و الترق ملتمسات مذکوره به جرس اولون سار و ولک مواد مصفاقی
اسلوبی اوزده مخدودون عاری الیور و جریه نظام و بجز طرف هماون راق مشهور
قرین مساعفه اولوب شرف اوزی صدر اولون اوزن هماون بجز جریه صدر اعظم
رای و اشارت و معرفت و نظائیه بالذکره ماده عماده تصفیه و سوسی اولون
و عنایت سبحانیه ابه بجز بر ماده و برخاسته اوزرینه طرفدن فراداده اولوب شخصی
معمول الی اولی و جلدیه و جبهه لسان طالیانی به مترجم و رد بجز معمول بتمت
بعد ترجمه کمدار بایر اسر شکر قصیر مملوکا بجزه لک العرض و الوشعارست صوب
معنار اوزده تمت کلمر مبادله و تخمین الخلاء هنن بوجه محر صا و له اوزن تمت کلمر
قول مشارا لیه طرفین قبول و تأییدی عی و کلاک تصدیقا سوسی و کذلک ترجمه
کرتور اکرم مشیر نفخ نظام العالم ناظم مناظر الوم مدبر امور بولک انانق متم مهام الیوم
بالرای الصائب تمهیدیان الذوله و الیقال مشیدار کات العاده و الیقول مرتب
مراتب الخلوقة الکبری مکمل ناموس السلطنة العظمی المحضوف مصروف عواطف الملک
حال و صدر اعظم مرغوب الشیم و کلین طلم صادق علم خلیل حمید یا شاد ام الله تعالی
و ضاعف بالکتاب بقدره و اقباله و ساطینه در کاه مکر متبناه جبا یا بجزه

A.DVN.DVE.d 046/1

همه سته علی وجه الکامل علم تنویل باد شاهان از محیط و شامل اوقیان مجرند
 قرال مشار ایلیک دوستلوق و موود اولون میل ورختنه بناء عفا پتیز صدوق اولون
 خطها باون شوکت و غیره و نیز صحنه صلیق مصالحه به فرمان هرا پوز اوغلی و شیبو
 نشان شریف عالی شان و عهد منیف جلوت عنوان از طرف افرای امداد و
 مووی ایلیک بدینه تسلیم و عطا اولنمخه بر بوزین رعایت و صیانت اولون
 اشوبو کوی بر ماده درک در افرای اولون ماده دولت عیبه ابد مکت ایله قرال مشار ایلیک
 ان شاء الله تعالی تصدیقاً مسمی و رود نرسکه ساز دوست اولون و آنچه و نکند
 و قنای و بدین اسوع دولتری شالو حاکم ایله صلح و صادم عقد اولنمخه
 دولت عیبه به تابع مالک و ایالات و الکات و جزیره لیک رها با و اها ایلیک ایله قرال مشار
 تابع اولون حکومند و طفا ندری اولون اراضی و جزیره لری و شهر لری و قسملری و اولون
 و قیبه طرفه تابع اوله من ممالک و حکومان لک رها با لری بند اشوبو کوی
 مراعات اولون و امر تجارت دخی سازد و له مساعره اولنمخه افرده بر و کجا اولون
 و امتعه لرینک فروق و وطنه و عوارض سازد منصرف اولنمخه ایلیک و کفای
 تفصیل بچون اقتضای این نسته ناک لجه لریه انتدای طرفین جائز اوله ایلیک ماده
 دولت عیبه ناک بالجه لک کله و کچکیزن قرال مشار ایلیک سفارتین و رها با ازین
 کراچ زمی بوزده اوج و ساز دوست اولون دول طرفین و ویدون رسومات ادا اولون
 مقابلدن عیبه ناک سفای و رها با دخی اندره تابع اولون افرده وارد قلمزین و قیاس
 ساز دوست اولون دول شالو رسوما ندری ادا ابر لرا و حجتی ماده و عیبه ده قرال مشار
 اقامت این جانب و کچی و سا طیبه و عیبه ناک مناسب اولون بالجه لک کله و سا اولون
 قونسلو لری اقامت یدر بلوب عمل و نصیله لر و کچی و کچی لیه رتبه سنه کوره و عیبه
 و پروان احسان اولنمخه و قونسلو لرینک و زجانان و انا عذرینک خصص لرینک
 قوت اولون دول بلبلری و زجانان و انا عذرینک اولون مساعره منالو مصالحه ایله
 در دخی ماده رها با لرینک مذهبی خصوصند و قی شریف و ساز زیره و اراک
 ساز دوست اولون دوله مراعات اولنمخه افرده مساعره اولنه و ممالک و کچکیزن
 هرقی محندن تجارت و رها با لرینک و بر این افرده اولون بری وفات ایدر ایله
 حکام و ضابطان طرفین مصادره و انصوب و بکونر مختلفات مال غایب و وضع
 استصحاب و تقضیرین و کینه و با قونسلو لرینک و صیتی افرده اصحابه و بیلد
 تسلیم اولنه و اکر بیلو و صیتی وفات ایدر ایله مختلفاتی و کینه و قونسلو لرینک
 با خود وفات ایدر ایلیک محله اولون کچکیزن تسلیم اولنه و وفات ایدر ایلیک قونسلو

و شریکری بولنمخه حالده اولمخه قاضی شریف موجبیه مختلفاتی در قلمزین
 بر این محله وضع و حفظ ایدوب رسم قمت طلب اولنمخه در دولون مقیم اولون
 و کلی طرفین تعیین اولنان ادمه بلو بهانه دفع تسلیم ایلیک و عیبه ناک رها با
 و تجارت دخی اندر طرفینک کذلک معامله اولنه شیبو ماده قونسلو و زجانان ایله
 دعوی ظهور ایدر ایسه درت بیاک ایله زیاده دعوی اولنمخه حالده دعوی
 ساز محله استماع و فصل و قیوب آستانه سعادت حواله اولنه و کذلک
 عیبه رها با ایسه قرال مشار ایلیک تجارت و ساز رها با لری و حایس لکن اولون
 بیع و شرا و تجارت خصوص لری ایله و ساز بهانه ایله دعوی و قاضی وارد قلمزین
 زجانان لرینک بری بولنمخه دعوی استماع و فصل و قیبه و بوزجاری و کچکیزن
 معمول به سندات و دفتر اولنمخه دعوی اولنان دین بچون خلاف شریف میده
 اولنمخه و تجارت بری بینه دعوی ظهور ایدر ایله بومقوله اولون دعوی قونسلو
 و زجانان لری و سا طیبه شروط و قاعده لری افرده کورلوسی جائز اوله و بومع
 حین اقتضای اندرک ملکندرین بولنان دولت عیبه لجه لری و رها با ایسی حق لرینک دخی
 بولیله معطلو قیبه لیبی ماده عیبه ناک حکام و ضابطانی قرال مشار ایلیک
 هر کیم بولور ایسه اولسون بر زری با و وجه تعذی و تحقیر و حسم اتمیله و رها با
 برکنه اخذ اولنمخه و کچی و قونسلو طرفینک طلب اولون ایسه تسلیم اولون
 زجانان کوره نادیب اولنه بدیجی ماده عیبه ناک رها با و تجارت لری و بومخ
 اولون بچون طرف دولت عیبه دن قرال مشار ایلیک کرسی ملکلی اولون ایقازنه
 اقامت ایتمک افرده شهید تعیین اولنمخه جائز اوله بومع به ایشلری رویت ایدر
 عیبه جانندن مساعره اوقان سیرتیت بولنمخه حقه دخی جاری اوله کچکیزن
 ماده قونسلو حین ماهر اولون لرینک طرفین لجه لری و زنه دن تضییق اولنان سفای
 اعانت اولنه و کسکت اولون سفایزین و درون لرینک بطن امتعه و ساز ایشلری
 بولنمخه افرده صاحب لرینک تسلیم اولون بچون قونسلو سله در اوله
 طقوز دخی ماده طرفینک سفای عسکر و جبهه خا نقلند و ساز خا نقلند
 اولون افرده جهر لری لرا و دخی ماده عیبه ناک سفای مالک کورلوسی دین
 دوستلوق افرده اولون قرال مشار ایلیک ملکته کیدن ساز دولک سفای شالو عیبه
 لوزارته دیکره قبول اولنه لرا و دخی ماده عیبه ناک سفای رویت ایدر
 قرال مشار ایلیک جنک سفینه لرینک مصادره ایدر ایله کورلوسی دین و قاز زنه
 طوب ایله سلو ملوب و دوستلوق افره ایدر کور دولت عیبه ناک جنک سفینه لری دخی

A.DVN.DVE.d 046/1

دولت سفای مثل اولوقجه اولون لرون الشی مآده **دولت سفای**
 قرا لشار الیهلک حکومتی داخلده اولون سوا حده سفینه بجلدیگی کوا بکن
 قره کورنجه محله دیکت دشمی طرفدن تعقیب و تعذی اولغنه اندک طرفدن
 جوارور بلماص و کذلک **دولت سفای** ناک سفای دخی منوال حمزا اولره اولر ایه
 دست اولو سفای نه حذمر قوم داخلده تعصیه ایتمامک خصوصاً کندی اولر ایه
 دوست بولانلره طرفدن اخبار اولوب رضاداده ایضاً قلی حاده کیفیت **دولت سفای**
 تمجیر افاده و منوال حمزا اولره فرادده اوله اون برنجی مآده **دولت سفای**
 رعایا سندن و خصصاً اوکوخلی اولو لوقدن اولو تورصان مقوله سندن و سائر
 بولون بورویا نلردن بررد بالجه قرا لشار الیهلک سفای ایه خصوصاً ایتمامک
 خصصاً و اسکه لرزه و مکلندیه وارد قلدن دوستا قبول و ساز دوست اولره
 معناد اولون بالجه اعانده بولونک حقلرن دخی اجرا اولغی خالق امر و تنبیه اولنه
 و زکرا اولان طوائف قرا لشار الیهلک تحت حکم تنده اولون اراضی **دولت سفای**
 تبرکت کند و حالده اولره تجارت ایچون واروب کلدی جائز اوله و اشبو
 عقد اولان سوا ده مخالفت برن و ارایه نادیب طرفنه بوقوله لردن اولره
 فی الجمله حذر و زیان و ساز دوست اولون دوله مساعد اولدغی اولره تصحیح
 ایدر ایه **دولت سفای** امر و مآده مخالفت و انلرک رعایا لر تعذی بررد اولر ایه
 یعنی تورصانای معامه خا بلرایسه و مقوله به دربانک ایچغنه مصادره
 اولدغی حاده عقد اولان سوا ده ضل کلکسزین عقدن کلکسز اوله **دولت سفای**
 دولت عینه سفای دخی بوجه اولره حکمت لری جائز اوله **دولت سفای** ایدر ایه
 اسپانیا ایلی بنده رایسه بیز حسن ختام اولون اشبو مصالحه متینه جزایز
 و تونس و طرابلس و جاقاریه اخبار اولوب ذکر اولان او جاقاریه مصالحه **دولت سفای**
 اراده لر کند و برلزن اولمقدن ناشی نلر دخی ذکر اولان اسپانیا ایلی **دولت سفای**
 عقد مصالحه ایدر کلرین **دولت سفای** مخطوط و مصالحه لر مقبول اوله **دولت سفای**
 و ناکیداً دوستلغی توصیه برله مصالحه به **دولت سفای** ایدر ایه اسپانیا ایلی
 استرعا اولدقن هبر و جاعه بشقه بشقه اوج قطعده اومر ایه اصدرو **دولت سفای**
 جائز اوله اون سکرنجی مآده دولت عینه ناک اسکه ولما نلرین کذلک قرا
 لشار الیهلک تحت حکومتده اولون اسکه ولما نلره طرفدن دشمنیه **دولت سفای**
 تمجیر اولغنه جوار و بلایه و دشمن برنجی ایه کلون سفای ناک طرفدن سفای نه **دولت سفای**

دولت سفای معامه ایروب و کذلک طرفینک تجار سفای دخی
 برلر نه بر قری اچوب دوستا معامه ایدر و اشبو طرفینک **دولت سفای**
 برلرینک تجار سفای نه مصادره ایدرکن سبیلرین تخلیه و اقصا لردن معاوت
 اعانت اولوب و جنگ سفای اقصا لردن قلو قه حیلردن ماعد اولوقه ایه
 تجار سفینه سنه ایچ نفردم ارسال و تاجر سفینه سندرک سندی بول کلکسز **دولت سفای**
 معمول باغیچیک لردن باونا خیر کند و سفینه لر نه عودت ایدر لر و سفینه لر
 بیلر و سندرک لری معلوم ایلی ایچون سندرک لردن بررهور صورتی و بیدر قرا لشار
 دسلی طرفدن و بریبه اولون ایچنجی مآده قرا لشار الیهلک رعایا سندن و کاک
 منقول اولنلردن بری سار و کلوب و کلکسز خوف لوملرین و یا خور ترجمانلر
 بیز سندرک سوا جه سندرک مقرر اولرایسه بوضو تنه بورجی و برملک و کندی
 و اشیا سندن ماعد سائر لک استعه لر نرین برن بقی **دولت سفای** ایدر ایه
 و بیلرک اولره و کلنه و حرف لوسلر نه تسلیم اولره اون **دولت سفای**
 تابع اولوب حما سندن و بیدر ایشنده اولون رعایا و تجار طاقه سی مارا مکه
 دولت عینه دشمنلرین اولون تورصان طائفه سیبه ایصال مضرت سالی
 و مزبور عسکر یار لیش اولیده لاقوله لک اموال و اشیا لر نه تعصیه و کندی
 تعذی اولونیشیا لر نه تخلیه سبیل اولر لر و قرا لشار الیهلک برنجی و بنده
 تعذی اولان بول کلکسز ایه اولون سفای ندر بری دولت عینه ناک تورصان لری
 طرفدن استرقان اولدقن سفینه مرقوم و درو تن اولون تجار و رعایا و اشیا
 و انر ماعد دولتم و دشمنلرین اخذ اولان طرفینک سفای و ایچون اولره
 تجار و رعایا سی مقرر اولون دوستلغی سحر ایچون کلکسز ته تحصیل طرفنه
 و بیلکه سوا اولره اون در دخی مآده بولکسز بنده بولان طرفینک ساری
 بو خصوصه مامور اولنلرک معرفتده مناسب و معتدل بیا ایه اطلاق و یا خود
 مبادله اولره لر و اطلاق و یا خود مبادله اولغیه دکی صاحب لرن لطف ایه
 معامه اولغی اولره نجه اولره لرون شنجی مآده قرا لشار الیهلک رعایا لر
 لردن اشیا قاجوش لری ایه سوا اولرک رعایا سندن زیاده بررجه ناک
 اولغیه و تجار لر هر زنده هبرن دبلرایسه سمسار لوب قتل ایدر لر و تجار لر
 خصوصن خدوق معناد بکنه جبراً مدخله ایلیمه و مدخله ایدر لک حکم قلدن
 کلکسز **دولت سفای** ولما و سدر الحوت و سائر لر نه کلکسز نلری نکست

A.DVN.DVE.d 046/1

تعدی اولمنسه جواز ویرلدن کندر ما عدا جابنیک سفاینه هروجه معاوت الوضه
 طرفینک سفینه لری لماندرن جقد قلمز بکرمی دوت ساعت مروزرن صکره
 ذکراولان جنک سفاینه اطراجه جواز ویریه و لکن دتمناک صکره به
 برسفینه استرقاق الووب واسترقاق اولان سفینه یا عانت الوضی کمن اولدیغی حال
 بولان دولتی لمانن بوقوله عارضی ظهوری تمت عدا اولنیه طرفینک عایا
 و تیار سفاینی دشمن بیلغی دشمندن بول کاغدی المغه جواز ویریه و بوقوله
 اخذ اولدق سفینه ضابطی عبرت لغیر سفینه سنک درکنه صلب الوضه
 و سفینه سی و تابعی و انبای اخذ این ناک اسیر و غنیمی اوله و طرفینک
 رعایاستنه و مملکتین سکنا سی قرار داده اولدردن ما عدا سنه بول کاغدی ویریه
 ویرلنه جواز ویریه اولن طغوز بچی ماده قرال مشارالیهک طرفینک عین
 و کلو و قوسلوسلردن بیایغی انندن اولدنجاریه متعلق انبای لری چون کریم
 ویردکترین سار دوست اولون اولدکن تحصیل اولان قوسلوسلری نسی اتمسه جواز
 ویریه و رعایا لریز برکنسه به باروت و طوب و سواج و ساز مناعتن
 اولدردن ما عدا تجاره متعلق اولون انبای سفاینه تحمل بیکه مانعت اولنیه
 بجز بچی ماده قرال مشارالیهک رعایاستنه و تحت حمایت سنده اولون کمنه لره
 ۸ تجاره متعلق بیع و ترازین سار دوست اولون دول مشالو معامله اولنه
 و علی اولطوب جاری اولون سکه دن غیر سی سکه تکلیفی به تعدی اولنیه لره
 و کتور و طری سکه دن خلاف معقاد بر دلو رسم طلب اولنیه بکرمی بر بچی ماده
 عزیت اولدنه سفینه حدود ایکن دعوی به اسبیه ایقولیلوب دعوی و بچی
 قوسلوس و ساطینیه بلو تا خبر فصل اولنه مشاغل و مجر د اولون رعایا لریز
 و کک ایف سازه طلب اولنیه و رعایا لریز بر نیک اولدنه شیخ ثریف بچی ماده
 قیل و بچی کیفی لری نای اولیه کذ و حال ان سفینه تعدی اولنیه و اش بوضع اولون
 ماده لره و بولردن خارج تصریح انبایان خصم لره سار دوست اولون دوله معمله
 اولدنجی وجه اولدنه مساعده اولنه و اولنیه فاندرو لوزم عدا اولان سار دوست
 نافع ناک و بچی اش بوعقد اولان نرا بطله در بچی طرفینک مناسب کوریلور ایسه اندر
 ایراد و مذکره و تریبدن صکره قتم و درج اولنجه جاز اوله جناسه جناب اش و تیار
 شاهاز مشتمل قرال مشارالیه بینده اش بوعقد اولان نرا مصالحه بکرمی
 و رعایات اولنه و طرفینک اهالی و رعایا سی بیندن انار دکنی و مصافات نما اولدنجی
 تعاونه بکونردن مباشرت الووب طرفینک داخل حکومتلرنه اولدنه بلو تا خبر جاز اولدنه

و حکم انعقاد مردودن اش بوعقد بیکه کلنجه طرفینک رعایا سندن قوج بولوخا نیک
 تضمینی ایراد اولنیه و بونیز ما عدا مالطیز و روما و جنوز برست حکومتلر بولدن
 قرال مشارالیه بر بولونک آن دزدن قورصالق لری دفعه حسن همتی دوستان بولدیغی
 ایلیه و بویخصه لک کیفیت و قراری طرف دولت عیبه به بجا بیان اولنه بکرمی
 دولت عیبه ابد مزه قرال مشارالیه طرفینک و اعقاب خصوصیت انبای
 جانب لریزک ما دامکه انبای مرسم صدوق و ولو و لریز لوزم عهد و وفا حالاتنه
 مداومت اولنه جانب هابون نهنش اهاز مزدن دنجی بوند سونک مشر و امزله
 تا بیدرابط و تان ابد رکنه بعد طرف کامل النیف بار شاهانه و کدایک
 اخلاف نصفت انصاف ملوکا مزدن و وزلی عالی مقام و عظام ذوی العترت مزدن
 سر موخا و قه بر دلو جواز و خصصت و بیلوب طرفینک داغما تا کید اسان مولد
 و تشید مبانی و خانوس و مصافات بچون اش بونشان هابون و بختیای متخیر
 مضمون سفینی و زده عمل و بخت اولنه

س ۲۰۰ ح ۱۹۲

مبارک کتاب قرآن مجید حضرت جهان بایزیدن حلا بولک اسپانیا قرانده یاز اولدنجی
 شوق و تکرر

جناب مالک الملک و الملکوت تقدست ذات عن وصیه الناسونک لطفی
 بغایت و ایچی برهان کوفنی اولو بچمبر محمد المصطفی صلی الله علیه و علی آله
 حضرتنک فخره معجزات باهره البرکاتیه

بیکه انرفا لبدان و الامان و ابرک المذین و الملسان قبه جمه عالم و محراب
 مکه مکرمه و مینه منوره و قدوس ثریف مبارک حاد و حاکم و حردت الملوک
 بلو نلنه معظه کراستابول و درنه و بروسه در انلر و شام جنت مشام
 نادره العصر ایما و کینا عربستان و زریقیه و برقه و تیرون و حلب شهرها
 و بصره و لیس و دیلم و رقه و محصل و شهر زور و دیار کبر و ذوالقدرنه و وزیر
 و سیوس و ادنه و قرمان و وان و مغرب و حبش و قوس و بلش و قوروس
 و کبر و موه و آن دکر و قره دکر و جزایر و سواحل و دیار اناطول و مالک روم
 و خصوصاً بغداد و دارالاسلام و جمیع کرمستان و روم و ترک و تاتارستان و کرمه

A.DVN.DVE.d 046/1

و قبا رطبان و کورستان و جزیرت قفقان و ایلات تاتاره و از اولجولیدره واقع عجمی
صفقان و بالجه طراف تا تارک خلیفه اعظم و نیر بار سعادت دناز معظی
و کذلک اطرافین واقع همه او بامقان و رضا فایه عومیا بوسنه و قلعه بلغراد در ایلام
و صرب حکومتی و از اولون قایع و حصون و بلاد اولون و بالتمام افلونه و بغیر آن
و اطرافین واقع قایع و حصون و تعریف و توصیف مستغنی بجه بقیع و بلاد آنک
پادشاه معدت شیم و نهشتا شوکت علی السلطان ابن السلطان السلطان
ابن السلطان محمد محمد خان ابن السلطان احمد خان
ابن السلطان محمد خان دولت عتیبه ابد قیامیه افتخار امره العظام العتیبه
مختار کبریا الخاتم المسیحیه مصلح مصالح المجر ابره الطائفه الضرائنه صاحب
از دال الختمه و الوقار صاحب دلال الملک و الاعترا حوا بولک اسپانیا و قسطنطینا
ولعون و اراسخون قرطی و سائر دبار باریک حکمداری شهنشو کنتلو دون قریون
ختم الله عواقبه بالخیر و الرثاد و احسن الیه سبیل الضواب و التداد جینه باریک
طمسک الخسنه سی نوال المبارکک برنجی کوفی بزکا و تینا بکری بر ماده
و بر خاتمه افندینه عقد و تمهید و انوب صدرا اعظم الیه قرال مشار الیه طریقت
مرضی تعبیر اولان معتبر کجاده لرزن قدره اعیان المئته المسیحیه دون جوانه
بولنجی ختمت عواقبه بالخیر میا لرزن دار الخاقه العلیه من تمسک لری مبارک افغان
مصلحه مؤمن ثرا یضدن بشقه ذکر کی ماده دخی عهدنامه دم مشهور اولو
مرنجی جنون العا طو علی و نده معاهد و زار داده قلوب الحاله هن قرال مشار الیه
ماده زبوره نیک لسان طالبانی مترجم وارد اولون تصد بقنایه ترجمه سی دخی
هر تور اکر مشرفتم نظام العالم ناظم مناظم الامم مدبر امور المومنین بالکمال ناقص
مهام الانام بالترک انصاف ممد تیان الدوله و الاصل مشیر کاران سعاده و ابره
مرتب مراتب الخاقه الکبری کتلی نامون لکنه العظمی المحقق بصفی عولطه لک
حالا صدرا اعظم مرغوب الشیم و کل مطلق صدق علم خلیل حمید باش اولم الله علی
و صنایع بالثابدا قدره و اقاله و ساهینه حضور مکارم موقود اوزار و موقود و تفهیم
اولد یقیه بناه منظور و مقبول ملوکا بزم افغانی مضمون خطها بولون شوکت
ترقیه صدور و اوبو شایسته عالیشان نمه تصدیق او تفهین ماده مرقومه در
بروجه آتی در اوزار قرال مشار الیهک حالات اوزمه عهود و موافقی انده افغانه
و سبیلان تین و اولن لرزن ماحدا دولن برسبیله و اولن عتیبه جنن محاصره و
بولک اسپانیا دخی قطعاً و قاطباً برهنا و علت الیه هیچ بر وقت و دولت سینه

خصمی اولنر سزى و مهربى اعانت و مظاهرتا بلیوب کاما دخی طرف اوله
و کذلک دولت قوی شوکت دخی مساواة مقضای اتحاد دینیه افنده ملولج
اسلامیه دن فاس پادشاهی و بین امامدن غیرى دولدن برسبیله اسپانیا
دخی جینن خاصمه و قوعنده قطعاً و قاطباً برهنا و علت الیه هیچ بر وقت اسپانیا
دولتک خصمی اولنر سزى و مهربى اعانت و مظاهرتا بلیوب کاما دخی طرف اوله
بویا بایع دولت عتیبه و هم معمول به افنده تعهد ابردره بکونون بین لدر و لیس غفدر
عهدنامه الیه معاً بوعاده دخی تصدیق اولن بناه علیه ماده مذکوره لفظاً بلفظ
عهدنامه مذکوره ده دیم و تحریر و تفسیر کوی جسور العمل طویو بچین
اشیوسندکنده بر مزایه امضی و مزایه ایضا و تشدد در جو تاریخ مرقوم الیه موقوع
تتبع مذکوره مظهر و لغت الیه امرک بوعاده دخی اخذ و اعطاولان
عهدنامه ده تحریر کوی بر ماده کبی مقبول پار شاهانم اولوب مادامک قرال مشار الیه
و بولک اسپانیا دخی طرفدن خلوقی تجویز انیمه عهد میثاقه بدر مکه ماده مرقومه
بجانب دولت علیه مدن دخی بریه اجراء اولوب طرف شاهان مزدن دولت سزى
جانبندن خلوقی تجویز انیمه

عتیبه عتیبه شوکت قرار دسته سینه معدت افکاره اسپانیا قرالک موارصا له تا کبر افغانه
تصدیق نامه سنک زبیه سید

برک دون فاروقی لطف الله تعالى قاستلیا ولعون و اراغونیا و جلیانین و ناوارا و اراغونا تا
و تولون و وانجیا و عالیجا و سابورقیه و هسپانیا و مارونیا و تولون و کورسقه و مودجیا و کونو
و الغریبه و الجزیره و جبل عطار و قناریا جزیره لری و هند شرقی و غربی و بحر مطلس سواحل
و دریای اولی و اوستریا ارض مقدسه سی و دیوخونیا و دیا باجیا و مدبولون و دوقه سی و اسپین
و فلاندره و نبرول الیه باجینون قونیه سی و بسعایا الیه مولینا و سائر بر حکمداری از طرف قدرت
اعمال اولونکر اسپانیا قرالکغه نائل افغاندن برو صدق تو کینلو رعایا و قوا مبرک مزید
و فاجلیقی مستوجب اورو حوالونک تسبیح امریه جدا مشغولتر حسبه بونن مقدم جمیلان
قرال افغانی افغانه حق عثمانیه الیه معنی موقودت مصلحه و سست دوسنا نیک اعاده و استقرای
صورتن اسپانیا یاد لکنه سر سفیرین الیه تجارت ممتدن قرال حقیقیه ترتیبی مود حمله اید کبر
بویوشدولو مقصدله نبل و وصول طرفین در حال دولت عثمانیه فی طرفدن استخراج و سامنه ترتیب
ایندیکزده موقود اولون مامولیه شیو صحت ممتد نیک و کلوی حق عثمانیه الیه مذکره سی و بزم
قرال مزادنده سلم و موالده مبنی عهدنامه عقد و نشانی خصوصه لریه مبارک استخراج
غیرت و جیتی و اوصاف و آداب سائر ممتد کور و معلوم اولون دون جوانه ده بولنجی
نام بکراده فی وجه لونی افنده مرضیت کامه الیه ترخیص و اولجانیه فین و ارسال بقیه

A.DVN.DVE.d 046/1

در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر
 در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر
 در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر

64
 در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر

65
 در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر

66
 در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر

67
 در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر

68
 در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر

در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر

64
 در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر

65
 در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر

66
 در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر

67
 در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر

68
 در زمان دین القاب حضرت سید محمد علی همدانی
 بزرگه ما شاه و ما بربر
 شاه نظام
 شکر

A.DVN.DVE.d 046/1

دردن اصد صدر وزیر حضرت محمد شریف
احمد پاشا پسر الله پاشا
وفی انان پسر الی کتب محتر
سید محمد سید افندی
تاک ایتمنا بالخیبر
والرشاد
شعبان ۱۱۸۶

دردن اصد صدر وزیر حضرت محمد شریف
پسر الله پاشا وفی انان پسر الی کتب محتر
سید محمد سید افندی
تاک ایتمنا بالخیبر
والرشاد
شعبان ۱۱۸۶

دردن اصد صدر وزیر حضرت محمد شریف
پاشا پسر الله پاشا
ایان پسر الی کتب محتر
افندی تاک ایتمنا
بالخیبر والرشاد
شعبان ۱۱۸۶

دردن اصد صدر وزیر حضرت محمد شریف
پاشا پسر الله پاشا
ایان پسر الی کتب محتر
افندی تاک ایتمنا
بالخیبر والرشاد
شعبان ۱۱۸۶

دردن اصد صدر وزیر حضرت محمد شریف
پاشا پسر الله پاشا
ایان پسر الی کتب محتر
افندی تاک ایتمنا
بالخیبر والرشاد
شعبان ۱۱۸۶

دردن اصد صدر وزیر حضرت محمد شریف
پاشا پسر الله پاشا
ایان پسر الی کتب محتر
افندی تاک ایتمنا
بالخیبر والرشاد
شعبان ۱۱۸۶

دردن اصد صدر وزیر حضرت محمد شریف
پاشا پسر الله پاشا
ایان پسر الی کتب محتر
افندی تاک ایتمنا
بالخیبر والرشاد
شعبان ۱۱۸۶

A.DVN.DVE.d 046/1

Handwritten text at the top of page 70, including a date and a signature.

Main handwritten text on page 70, starting with 'Hesab' and containing several lines of cursive script.

Handwritten signature and date at the bottom of page 70.

Handwritten text at the top of page 71, including a date and a signature.

Main handwritten text on page 71, starting with 'Hesab' and containing several lines of cursive script.

Handwritten signature and date at the bottom of page 71.

Main handwritten text on page 71, continuing from the top section and containing several lines of cursive script.

Handwritten signature and date at the bottom of page 71.

Main handwritten text on page 70 (bottom section), starting with 'Hesab' and containing several lines of cursive script.

Handwritten signature and date at the bottom of page 70.

Handwritten notes at the top of the right page, including a date: 1215 / 1800.

Main handwritten text on the right page, starting with 'ایلیا دانی...' and ending with 'احمد قطیفی'.

Handwritten notes at the top of the left page, including a date: 1215 / 1800.

Main handwritten text on the left page, starting with 'ایلیا دانی...' and ending with 'احمد قطیفی'.

Second main handwritten text on the left page, starting with 'ایلیا دانی...' and ending with 'احمد قطیفی'.

Third main handwritten text on the left page, starting with 'ایلیا دانی...' and ending with 'احمد قطیفی'.

در زمانه عهد محمد و محمد زاده هفت ماهه تا ده ماهه
مورد خارج هفت سید با این بزرگ

در زمانه عهد محمد و محمد زاده هفت ماهه تا ده ماهه
مورد خارج هفت سید با این بزرگ

در زمانه عهد محمد و محمد زاده هفت ماهه تا ده ماهه
مورد خارج هفت سید با این بزرگ

در زمانه عهد محمد و محمد زاده هفت ماهه تا ده ماهه
مورد خارج هفت سید با این بزرگ

در زمانه عهد محمد و محمد زاده هفت ماهه تا ده ماهه
مورد خارج هفت سید با این بزرگ

در زمانه عهد محمد و محمد زاده هفت ماهه تا ده ماهه
مورد خارج هفت سید با این بزرگ

در زمانه عهد محمد و محمد زاده هفت ماهه تا ده ماهه
مورد خارج هفت سید با این بزرگ

در زمانه عهد محمد و محمد زاده هفت ماهه تا ده ماهه
مورد خارج هفت سید با این بزرگ

در زمانه عهد محمد و محمد زاده هفت ماهه تا ده ماهه
مورد خارج هفت سید با این بزرگ

در زمانه عهد محمد و محمد زاده هفت ماهه تا ده ماهه
مورد خارج هفت سید با این بزرگ

A.DVN.DVE.d 046/1

Ek 2: Tercüman Bulunan Yerler ve Tercümanların Atanma Tarihleri

Kaynak :BOA A.DVNS.DVE.d 046/1.

Görev yeri	Tercümanın İsmi	Atanma Tarihi
Akka	Canbaptis Veled-i Sitefan	1788
Akka	Emmanuel Yerakani	6 Ocak 1797
Atina	Yani Karalozi	?
Atina	Mihalaki Veled-i Yani İstankoyda	2 Ocak 1790
Atina	Gorbo Veled-i Mayeçnu	29 Ocak 1791
Balya Badra	Androya Kostaki veled-i Corci	30 Nisan 1789
Balya Badra	Dimitriyu Pedro Kokino Veled-i Pandeli	?
Balya Badra	Angelica Veled-i Roko	15 Ocak 1796
Balya Badra	Nicolo Firuzu Veled-i Georgi	1796
İstanbul	Petro de Serpoş Komo	28 Haziran 1788
İstanbul	Cezbe Veled-i Agop	1 Mart 1790
İstanbul	Aleksandıra veled-i Konstantin	29 Ocak 1791
Kıbrıs	Antonyo Veled-i Kostuni	28 Mart 1791
Selanik	Pavlo Veled-i Yuvan	14 Mayıs 1796
Selanik	Sader Veled-i Gorir	20 Ocak 1804

Ek 3: Konsolosluk Bulunan Yerler ve Konsolosların Atanma Tarihleri**Kaynak :BOA A.DVNS.DVE.d 046/1.**

Görev Yeri	İsmi	Atanma Tarihi
Akka	İstefan	2 Aralık 1785
Akka	Cozef Kaçisi de Soler	27 Temmuz 1805
Bağdat	Jose Asfar	28 Ekim 1906
Bağdat	Mösyö Roen	25 Aralık 1910
Beyrut	Don Antonyo Yernal de Lorili	13 Ocak 1864
Beyrut	Antonyo Terbal de Artir	12 Ocak 1864
Beyrut	Don Hernon Antonyo Argos	8 Nisan 1867
Beyrut	Don Korizo Take	29 Şubat 1868
Beyrut	Don Horhe Maderlay	2 Aralık 1869
Beyrut	Don Manuel Hose Kintane	20 Nisan 1874
Beyrut	Don Tomas Maddelene	24 Mart 1877
Beyrut	Don Emilyo	1 Eylül 1881
Beyrut	Coze Barodi	9 Ağustos 1888
Beyrut	Alfredo Barodi	13 Ekim 1893
Bingazi	Costen Çarls Vilyam	30 Aralık 1901
Bursa	Konstan Bari Efendi	25 Mart 1905
Bükreş	Ligonet Dikile	25 Haziran 1869
Filibe	Zoline Vikdan Fransuva	31 Temmuz 1886
Halep	Angelo	5 Mart 1802

Halep	Cozef Kaçisi de Solez	27 Temmuz 1805
Halep	Angelno Harikulu	14 Mart 1819
Halep	Nikolo Markoli	13 Aralık 1863
Halep	Corc Marko Poli	15 Mayıs 1895
İskenderiye	Karlo Rusum	10 Ekim 1794
İskenderiye	Cozef Kaçisi de Solez	14 Eylül 1802
İskenderiye	Cayme Karagos	15 Eylül 1818
İskenderiye	Koralir Batruli	2 Mayıs 1843
İskenderiye	Don Karlos de İspanya	21 Eylül 1851
İskenderiye	Don Cayme Rivales	15 Ekim 1854
İskenderiye	Don Antonyo Pirisu	27 Temmuz 1856
İskenderiye	Don Sirniyu de Parir	13 Ekim 1860
İskenderiye	Don Tefor de İskalante	29 Eylül 1863
İskenderiye	Don Antonyo Marya	7 Temmuz 1864
İskenderiye	Don Sirilu Parfabisteki	12 Ağustos 1868
İskenderiye	Don Hovakin Fiyol	27 Ocak 1869
İskenderiye	Don Migel Hortadi Yortes	6 Mayıs 1870
İskenderiye	Don Hoze Kos	18 Aralık 1878
İskenderiye	Don Fransuvar Varensile	14 Mart 1881
İskenderiye	Don Fransisko Serde	20 Şubat 1883
İskenderiye	Don Alehandro	2 Ağustos 1894
İskenderun	Garler Molovi	3 Mayıs 1903

İstanbul	Senyör Jorj de Tola	6 Haziran 1897
İstanbul	Don Emanuel Lago	26 Temmuz 1911
İzmir	Cozeye Fransiski	Ocak 1790
İzmir	Bintola Soler	12 Şubat 1803
İzmir	Fransisko Korales Soler	22 Ocak 1818
İzmir	Hose Martin Lulu	19 Ağustos 1841
İzmir	Bulizaret Manon	29 Ocak 1867
İzmir	Huan Maryaliyo	19 Haziran 1868
İzmir	Don Artur Daliye	10 Kasım 1869
İzmir	Don Ramon Domato	2 Şubat 1870
İzmir	Don Ramolo Partal	11 Nisan 1877
İzmir	Don Bospohore	14 Temmuz 1878
İzmir	Don Antonyo Varyas	24 Ağustos 1886
İzmir	Don Fransisko	4 Ekim 1888
İzmir	Advin Joli	10 Ağustos 1905
Kahire	Don Bernardo Segura	21 Nisan 1853
Kahire	Mösyö İspanyolez	7 Kasım 1885
Kahire	Don Federiko Rohas	3 Haziran 1895
Kahire	Rikardo Laribos	27 Ağustos 1895
Kahire	Wilhelm Penirani	9 Eylül 1897
Kahire	Alfredo dö Maritimer	4 Mart 1906
Kahire	Don Fernando Ozoryo	5 Şubat 1908

Kahire	Don Emilyo de Karazelis	22 Kasım 1912
Kahire	Don Kristobal Fernandez	21 Aralık 1912
Kalas	Kostavriz boni	15 Aralık 1860
Kalas	Don Anrike Azirmendi	27 Nisan 1865
Kalas	Don Matyas Kalabin	21 Eylül 1867
Kudüs	Don Piyu Andres	14 Ocak 1854
Kudüs	Don Fernando	7 Mart 1856
Kudüs	Don Migel Tenariyon	27 Ocak 1857
Kudüs	Don Marya Garsiya	10 Aralık 1859
Kudüs	Don Ramon	12 Ağustos 1862
Kudüs	Don Azikalos de Deriya	1 Ağustos 1863
Kudüs	Don Luis Dodici	29 Ocak 1867
Kudüs	Hose Dilka Samarya	17 Kasım 1869
Kudüs	Don Ramon Dozorus	11 Nisan 1877
Kudüs	Don Hose İlfarek	5 Ocak 1878
Kudüs	Don Antonyo Valis	15 Temmuz 1879
Kudüs	Don Marya Nuber de Solas	26 Nisan 1881
Kudüs	Don Antonyo Difas	29 Ekim 1888
Kudüs	Don Fransisko Solas	27 Kasım 1894
Kudüs	Senyör de Gazasi	20 Nisan 1903
Kudüs	Don Anhel Sancis	12 Şubat 1908
Lefkoşe	Antonyo Kalimidi	18 Ağustos 1820

Mersin	Kostantino Mavromati	11 Mayıs 1871
Mersin	Andriya Mavromati	30 Ağustos 1903
Mısır	Don Parnadu Lekore	24 Nisan 1853
Mısır	Don Alniyo Munkarini	3 Mart 1866
Mısır	Don Suvrinu	15 Temmuz 1866
Mısır	Don Fransisko	31 Temmuz 1869
Mısır	Don Salvador Ranis	30 Temmuz 1871
Mısır	Don Karlos Ramon	1 Aralık 1874
Mısır	Don Karlos Lorenza Morehon	20 Ağustos 1876
Mısır	Don Luiz Polo Bernan	27 Mart 1894
Port Said	Don Andreniyo de Fortes	26 Şubat 1891
Port Said	Don Migel Malokes	1 Nisan 1908
Port Said	Don Huan Areki	4 Mayıs 1909
Sayda	Don Antonyo Yernal de Lorili	9 Ocak 1864
Selanik	İstefanu Arslan	14 Haziran 1828
Selanik	İstefanu Arslan	11 Ağustos 1839
Selanik	Mösyö Melkiver Sala	20 Ekim 1878
Selanik	Baron Şarto	8 Mayıs 1887
Selanik	Lui Morine	31 Ekim 1891
Selanik	Mösyö Modya	23 Haziran 1892
Selanik	Mösyö Şarl	30 Haziran 1896
Selanik	Mösyö Advor Şarno	7 Kasım 1906

Selanik	Jorj Harisafis Efendi	2 Ocak 1910
Selanik	Mösyö Antonyo Sükeli Sukana	3 Temmuz 1911
Sisam	Emanuel Enamanyos	7 Haziran 1882
Şam	Don Raul de Asturya	29 Mart 1865
Şam	Don Fernando Orsele de Ponte	3 Temmuz 1880
Trablusgarp	Don Pedro Ortiz de Zugasti	22 Nisan 1841
Trablusgarp	Don Ramon de Satras	19 Nisan 1863
Trablusşam	Ciyovanni	27 Haziran 1805
Trablusşam	Cozef Kaçisi de Solez	24 Eylül 1805
Trablusşam	Karlos Kasiyafilis	10 Mart 1904
Trabzon	Timoti Maranko	14 Ekim 1898
Yafa	Ciyovanni	21 Eylül 1804
Yafa	Cozef Kaçisi de Solez	24 Eylül 1805
Yafa	Andriyo Karpani	23 Nisan 1903

ÖZGEÇMİŞ

Şule Karabıyık 09.08.1990 tarihinde Çorum ilinde doğdu. İlköğretim, ortaokul ve liseyi Çorum'da tamamladı. 2008 yılında Sakarya Üniversitesi Tarih Bölümü'ne başladı. 2012-2013 yıllarında Erasmus Programı ile İspanya Zaragoza Üniversitesi'nde bir yıllık İspanyolca tarih eğitimi gördü. 2014 yılında Sakarya Üniversitesi'nden mezun olarak aynı yıl Sakarya Üniversitesi'nde Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans eğitimine başladı.